Beyaz Güle Al Kan Düşünce

Halil Delice

halildelice.com

4

Halil ibrahim/ gül ve ateş

BEYAZ GÜLE

“AL KAN” DÜŞÜNCE

Osmanlı’nın gül şehri Kızanlık ve çevresindeki 1876 Bulgar İsyanı’nın,

Halil İbrahim ile Nadya’nın destansı aşklarının ve gülün romanı.

Gül şehrinin, gül insanların ve gülün romanı

Bülbül, beyaz güle âşık olmuş. Ama gül naz eder, bülbülün feryatlarını duymazdan gelirmiş. Bu hal, yıllarca sürmüş. Bülbül bin bir lisanla aşkını söylemiş, dil dökmüş, gül de nazda devam etmiş. Bülbül bu kadar naza, bu kadar cilveye daha fazla dayanamamış. Bir seher vakti, kendini gül dalına atmış. Gülün dikeni göğsüne batmış, al kanı beyaz gülün üzerine düşmüş, oradan da toprağa karışmış. Bülbül de gül fidanı dibine cansız yığılmış.

O seher vaktinden sonra... Beyaz gül, kan kırmızı açmaya başlamış... Toprak bülbüle vatan olmuş, vatan olmanın bedelini al kanda görmüş... Ve... vatan olmak, vatan olarak kalmak için şehit ve kurban kanı, gönül nuru ve alın teri istemiş...

* * *

Birinci Bölüm: Doğumlar zorlu olur

Rüzgâr... Toprağa olan aşkını "vuuvvv" diyerek ilan etmekte... Kurt varlığını, "uuu" feryadıyla sevdiğine duyurmakta... Beyaz gül dalında, soğuktan, yalnızlıktan, güneşin hasretiyle titremekte... İçini, gönlünü ısıtacak, kendisini dikenleri üzerine atacak bülbülü, Kıyamete kadar solmadan açacağı, hakiki aşkı yaşayacağı Son Kale'yi beklemekteydi.

Tabiat; ölüm, kıyamet ve mahşeri temsil kıpırdanışında... Bir gelin; gelinlerin güllüsü; doğum, bir canı, canana kavuşturma sancılarındaydı.

"Ha gayret gelinim, bırakma kendini."

"Ölürüm ebem, ne olur, yardım et!"

"Yardım, güç, Yüce Rabbimizden... Bize düşen gayret, sebeplere sarılmak... Biz yalnızca vasıtasıyız. Ona sığın, ondan yardım iste!"

Sancılı gelin, yardımı başka yerde aramanın mahcubiyetinde sığındı, yalvardı.

"Ne olur Allahım, yardım et!"

Çaresiz kalan çare olamamanın aczinde, yine de çare olabilmenin derdindeydi.

"Gayret kınalı gelinim, gayret, az kaldı."

"Ne bitmez işkence. Artık dayanamam."

"Sabır Ayşegül gelinim, sabır... Başına gelenler işkence değil, bilen için rahmet. İsmini taşıdığın Ayşe anamız yüzü suyu hürmetine... İnşallah bahtın güler, Ayşegül olursun."

"Gelsin!" dendiğinde gelmiş, "gelin" diye isimlenmiş... Er yanını yuva bilmiş, yuvasına kendisini kurban adamış kınalı gelin çaresiz, dert ortağı çaresizdi.

“Dayanamam... Bu ağrıların üstüne bir de bu deli rüzgâr,” diyordu kınalı gelin. Rüzgârlı geceler, dinlediği binbir cin hikâyesini hatırlatırdı ona. Sanki cinler, rüzgârla gelirmiş gibi.

İçeridekiler bir, dışarıdaki bin çaresizdi. On adımlık sofada gidiyor geliyor, yine gidiyor, yine geliyordu. Ah Ayşegül’ü ağrılardan kurtulsa, hem kendisi hem de yükü selamete çıksa, beklediğine bir kavuşsaydı... Neler vermezdi neler... İçeriden yalnızca feryatlar geliyordu. Zaman zincir olmuş boğazını sıkıyordu... Rüzgâr beyninin içindeydi, ama başı yine de kaynayan bir kazandı. Kaynıyor, kaynıyordu.

Yolcu bekleyenin beyni kaynarken, yediveren beyaz gül üşüyordu. Yedi defa açmaya durmanın, yedilere işaret etmenin, ebedi güzelliğin haberini vermenin hem güzelliği hem de bedeliydi bu... Beyaz kara kavuşmak, beyaz gül yaprağına ak kar taneciklerinin düşüşünü seyretmek sonra da rüzgârda, karın içine işleyen hayat öpücüğüyle üşümek... Yediveren gülü olmanın bedeliydi...

“Kırmızı gülü kokladığınızda bana salavat getirin,” buyuran iki cihanın serveri efendimizin vekili bir, onun yardımcısı üçler, sonra yediler ve kırklar... Rahmet vesileleri... Bu diyarı mesken, sükunet mekânı bilmişlerdi...

Kırmızı güldeki müjdeye sevdalanan bu diyarın insanları ve Edirneliler... Kırmızı gülün en kırmızı olanına ve en güzel kokanına kavuşmak için yüzlerce yıl çalışmışlar. Sonunda Edirne Gülü diye efsanelere konu olan gülü yetiştirmeye muvaffak olmuşlar. Bu gülün kırmızısını her mevsimde çevrelerinde görebilmek, al bayrağı, gönül kuşları hanımlarını ve kızlarını saran kumaşı bu renkle boyayabilmek sevdasına düşmüşler. Ve... Edirne Kırmısızı denilen kök boyaya ulaşmışlardı.

Bununlar da kalmamışlar. Kubbesi hem kırmızı gülü hem de Kızılelma’yı temsil eden Selimiye Camisi’nin kubbesini inşa etmişlerdi.

Edirne’yi bağlı olan ve Edirne’nin yolunda olan bu diyar...

Edirne gibi “Güller diyarı, gül insanlar memleketi” diye bilinirdi.

Rüzgârın rüzgârca estiği, karın kar gibi yağdığı, yiğitlerin tam delice olduğu diyardı Kızanlık ve çevresi... Edilrne’ye fazla uzak değildi. Burada gül alıp, gül satılır, gülden terazi tutulur, sözler, işler, niyetler gülle tartılırdı. Acılar da katıksızdı, ancak dayanılmazlarına acı denirdi ve böyle acı, düğün bayram bilinirdi.

Demeyin bre, diyarın da güllüsü olur mu diye. Oluur... olur. Bu diyarın dağı taşı ovası gülle bezenmiştir, gül kokuludur. Erkekleri gül adamdır, gül er, gülden erdir, kadınları Ayşegül, Fatmagül, Gühçehre, Gülfidan, Gülniyaz, Zerregül, Durdugül, Gülümser, Gülizar, İsmigül, Canıgül...’dür. Yiğitleri hem gül adamdır, gülden erdir hem de delidir, delinin de hasıdırlar ha. Delilidirler amma bilinen delilerden değil.

Yiğitlerin en korkusuzuna, en merdine, en cesuruna, ölüme gülerek gidenine, güle sevdalı olanına “deli” derler, aklı başından gidene değil, aklı başına, gönlüne gelenine... Güller diyarında... Sevdiğini tam sevene, hak bildiğini ölümüne savunana, başarıyı sayıda değil, gönül de arayana... Birinci düşman kendi nefsini belleyene derler deli diye güller memleketinde...

“Güller diyarı” diye söylenir bu diyar. Söylenir ki, delilerin, güle sevdalıların, gül erlerin, gül erenlerin buraları mesken tuttuğu bilinsin, bilinsin de deliliğe, yiğitliğe, gül adamlığa yakışmaz hareket yapılmasın. Yapılırsa ne mi olur? Neler olmaz ki... Bu belde de hıyanete yer olmadığı öğrenilir ancak geç olur.

“Güller diyarıdır beğim burada gayrolmaz,

Burada zulmeyleyenin akibeti hayrolmaz,

Güller diyarıdır beğim burada uyunmaz,

Burada yatanın beğim, şerefi şanı kalmaz,

‘Güller diyarı’dır adı, şahinlerin yuvası,

El kılıçta beklenir, kimse gaflete dalmaz.”

Dilden dile gönülden gönüle söylenen söylenen bu akıncı

türküsü, bu diyarı anlatır. Güller diyarında atalar sözüdür, yadigarıdır denilip gül insanların değişmez düsturu olmuştur.

Bu diyarda, yiğitler, güle sevdalılar, "er, gül er, gül eren ve gül şeyhi" diye şeref, insanlık, gül adamlık basamaklarını çıkarlar. Analar, bacılar, eşler ve sevgililer de "gül, gülser ve gülseren" diye...

İşte şimdi, güller diyarında... Bir kınalı gelin doğum sancısında, toprak, nice bin doğum için uykuya yatmanın hazırlığında, deli rüzgâr türkülerinin en yürek yakıcısında, bozkurt, naralarının en ürkütücüsündeydi... Burada doğumlar zorlu, bebeklerin gelişleri nazlı olurdu, çünkü burası güller, gül insanlar diyarıydı...

"Ebem! Ölürüm... Artık dayanamam..."

"Gayret gelin kızım gayret, gayretle birlikte sabret."

"Vuuuvvv! Vuuuuuu."

"Uuuuu! Uuuuu!"

"Ne kasvetli bir gece. Kurtlar, rüzgâr... Sancılarım..."

"Beklediğimizin zorlu olduğuna işaret."

Hiç böylesine rastlamamıştı. Yüzlercesinde hazır bulunmuştu. Ama bu çok başkaydı, çok zorluydu.

Geline bir şey olmasından korkuyordu. Hem kendisi, hem de gelin, terden sırılsıklam olmuştu. Geline sezdirmek istemiyordu, ancak korkuyordu, doğumun neticesinden... Ya geline veya beklenene bir şey olursa... Dudakları kıpır kıpır duada, gönülceğizi en içten yakarışlardaydı, "Onları bize bağışla, zoru kolay kıl Rabbim!" diye.

Bekledikleri, yolcuları, eğer istemezse, zorlamazsa, küserse işleri çok zordu. Geride boynu bükük üç yavru, kolu kanadı kırılmış bir baba kalırdı.

"Sen de iste, sen de arzu et, yolunu bekleyenlere acı!" diyor, "Duy bizi, gel bize!" diye gönülden gönüle seslenmeğe çalışıyordu.

Gönlü, "Bebek, gelmek istememekte haklı, gelip de ne yapacak,

bu çivisi çıkmış dünyada?", aklıysa, "Gelmeli, bu anne yaşamalı. Dünya kötü ama güller diyarı öyle mi? Güller diyarına gelmeyip de nereye gelecek? Gelmeden, ebedi güzellikler diyarına gidilir mi?" diyordu.

Oda dışındaki, içeridekilerden çok daha sıkıntılıydı, sanki bin doğuruyordu. Ya bir şey olursa, ya kaybederse, sevdiceğini, gönül kuşunu. Nasıl yaşardı, bu diyarlar nasıl benim, derdi. Yürüyordu, ancak zaman buna uymuyor, duruyor, duruyordu.

Gelin son takatlerdeydi, acıdan sıkılan dişleri arasındaki bez lime lime olmuştu. Kendini bırakmak üzereydi. Son bir gayretle son defa kasıldı.

Acı bir haykırış arşa yükselen, arşı da geçen, sonrası sessizlik.

Hızır aleyhisselam ile İlyas aleyhisselamın buluşmasıyla başlayan Hıdrellez, yaz, bereket günleri gitmiş, kasılma, gizlenme, tabiatın ölümü demek olan kış, kasım günleri gelmiş, kapıyı çalmıştı.

Ve dışarıda kar yağmağa başlamıştı, hem çirkinliklerin hem de güzelliklerin örtüsü... Kar gelmiş, beraberinde sükuneti getirmiş, rüzgar ve kurtlar gitmişti.

Çığlık kapı önündekini vurmuştu, hem de ta gönlünden, koştu kapıya, vurdu, haykırdı:

"Ne oldu, gül Ayşe'me? Açın kapıyı."

Cevap, beklediklerinden değil, hiç ummadığından geldi:

"Ingaaa! Ingaa!"

Bir heybetli ses, bir tabii feryat, bir yaradılış narası, dosta düşmana, dünyaya gözlerini açtığını haber veriyor, benim diyenlere sıkı durmalarını öğütlüyordu.

Ebe kadın, acele göbek bağını kesti bebeği kucağına aldı, yıkamak için leğene koştu.

"Bu nasıl ağlama, pelvan narası gibi. Baban Deli İsmail Pelvan'dan sonra bir de senin pelvanlığınla mı uğraşacağız? Yandık ki nasıl yandık..."

Ebe kadının gönülceğizi şaka da olsa pehlivanlığa toz

kondurmayı kabul edemedi:

"Doğduğunda sen ağlıyorsun sevenlerin gülecek... İnşallah ölümünde, sen gülersin, sevenlerin ağlar... Bileği bükülmez bir yiğit, pelvan, gül erenlerden olursun."

Kapı vurulmaya, bebek ağlamaya devam ediyordu. Ebe kadının eli ayağına dolaşmıştı. Ne yapacağını şaşırdı. İçeride yeni doğan bebek ve annesi, dışarıda bağıran, kapıyı yumruklayan deli babası, hangisine koşsundu?

"Delidir, ne yapsa yeridir!" diyerek bebeği kenara koydu, kapıya koştu.

Feryat sonrası Deli İsmail Ağa için, içerisi sağırdı, feryada açık kulakları, bebeğin ağlamasına kapalıydı.

"Aç kapıyı diyorum sana, aç! Ne oldu gül Ayşe'me? Aç kapıyı, yoksa kırarım."

Gerildi, gerildi ve kapıyı omuzlamak üzere koştu.

Hedefe varmadan kapı açıldı. Koca herif şaşırdı kaldı. Gülümseyerek karşısında duruyordu, ebe kadın. Ama elleri kanlıydı. Bocaladı bu hâl neyin nesiydi? Kanlı eller, gülümseyen gözler, hangisine inanmalıydı?

"Müjde beyim," dedi ebe kadın, gül yüzünde güller açarak, çiçek çiçek gülücükler saçarak... "Bir aslan, er, pelvan babası oldun. Yüzlerce doğumda bulundum, ama bülesini hiç görmedim. İnşallah, erlikten yükselişi, gül er ve gül erenliğe olur..."

"Heyyy bre heyyy. Er, pelvan babası oldum, duyun bre beni!"

Öyle bir naralandı ki narasını tüm güller diyarı duydu, narası okyanusları aştı, kuvvete tutkun kıtalara ulaştı. Dışarıda kar yağıyordu, beyaz gülün üstüne. Ak kar taneleri, ak gül yapraklarıyla buluşuyordu.

Beyaz; kâinatın, tabiatın, yaradılış sonrasındaki insan eliyle kirletilmemiş saflığının, temizliğinin, sırrın işareti, kar ise hem yeryüzünün kefeni hem de toprağın hayat kaynağıydı.

Ebe kadını omuzlarından tuttu, sarstı, ellerine sarıldı:

"Heyy bre ebem. Dile benden ne dilersen. Yol ver de geçeyim. Aslanımı, pelvanımı, pelvan anası sevdiceğimi göreyim."

Ebe kadın gülümsedi:

"Dur bre deli herif. Bu kadar bekledin, birkaç nefes daha sabret. Gelinim yorgundur, ölümlerden dönmüştür, geçilmez geçitlerden geçmiştir."

Kapı kapandı, hem de yüzüne, bütün ağalığına, deliliğine, pehlivanlığına rağmen. Hey gidi Deli İsmail Ağa. Nasıl da kalakalmıştı doğum odasının kapısında. Hem de bir an önce pehlivan oğlunu, karagözlü yarini görmek ateşiyle yanarken.

Ebe kadın bu! Dinler mi başpehlivan Deli İsmail Ağa'yı. Sökmemişti, ağalığı, pehlivanlığı, deliliği, hatta kafasına koyduğunu mutlaka yaptıran güller diyarlılığı ebe kadına karşı...

Başladı yine yürümeğe bir aşağı bir yukarı. Kırım Harbi'nde Moskof karşısında zorlanmamıştı bre bu kadar.

Dışarıda kar, lapa lapa yağıyordu, rüzgâr dinmişti, taze lohusa Ayşegül Hanım'ın acılarıyla birlikte. Mevsimim ilk karı, bütün güller diyarını, Kızanlık ve çevresini örtüyordu bembeyazlığıyla. Güller diyarı, beyazlara bürünmüştü. Bu beyazlık, kefen miydi, yoksa kundak bezi mi? Kefen de beyazdı, yeni doğan çocuğun sarıldığı kundak bezi de. Doğumla ölüm ne kadar ne kadar da iç içeydi. Doğum, ölümün mutlak habercisi değil miydi? Her doğan ölmeyecek miydi? Ölümde, cenaze namazında ezan okunmuyordu... Doğumda, isim koyulurken okunduğu için mi?

Kar da tabiatın hem doğum, hem de ölüm örtüsüydü. Kışın, ölüme yatışın, baharda, doğuşun örtüsü, değil miydi?

Ebe kadın, hemencecik, yeni doğan çocuğun yanına koştu. Bebeği kucağına aldı. Allah'ın delisi oyalamıştı onu kapıda. İşini bitirmeden deliye laf anlatmaya çalışmıştı. Neyse, kapıyı kırmasına, paldır küldür doğum odasına girmesine mani olmuştu ya.

Bebecik, kesik kesik ağlıyor, bebeğin hayat kaynağı göbek bağını kestiği annesi derin derin inliyordu. Ayşegül gelin kendinden geçmişti. Kolay değildi, ölümden dönmüştü. Ebe kadın hem anadan, hem de ana rahmindeki yavrudan ümidini kesmişti. Son anda bir şeyler olmuş, doğum gerçekleşmişti.

Bu diyarlarda, güller memleketinde ölüm de zordu, doğum da. Güller memleketinde yaşamanın bir bedeli vardı.

Bebeği yatırdığı yerden aldı, leğene götürdü, silmeğe, yüzünü gözünü temizlemeğe başladı. Ne kadar da okkalıydı mübarek evlat. Bakışları bebeğin ellerine takıldığında gördüğüne inanamadı.

Ebe kadın, gördüğüyle irkildi, dehşete düştü. Bebeğin iki avucu da sıkılıydı, yumruk olmuş avuçlarından kan sızıyordu.

Kan sızan avuçları sımsıkı kapalı bebek o muydu? Beklenilen miydi? Gelmesi yüz yıllardır beklenilen bebeğin ebesi olmak şerefi, kendisine mi nasip olmuştu?

Gül şeyhlerinin, yüz yıllardır, nesiller boyunca, bütün ebelere tembihleyip, "Hemen haber verilmeli... İki avucu sımsıkı kapalı doğan, avuçlarında et parçası bulunan bebeğin doğumu..." dedikleri bebek miydi?

Ebe, büyük bir merak ve heyecan içinde avuçlarını açmak istedi. İnanılmazdı, direniyordu, yeni doğmuş bebek, avuçlarını açtırmamak için.

Ebe daha da şaşırdı, bu ne işti? Zorladı, bebek ağlamasını fazlalaştırdı. O, açmak için çabalıyor, bebe de açtırmamak için. Akıl almaz şey, yeni doğmuş bir bebek, ebeye karşı koyuyor, güç yetiriyordu. Büyük mücadele sonrası avuçlarını açmayı başardı. Dehşetten aklı gidiyordu. Evet, gül şeyhlerinin aradığı, işaret vardı... Her iki avucunda da çok küçük et parçası bulunuyordu.

Aklı başından gidecek gibi oldu. Bu hâl neyin nesiydi? Gül şeyhlerinin beklediği bebekteki esrar neydi? Minicik avuçlarında et parçasıyla doğan bebek azmanı şu yavru onların yüzlerce yıldır yolunu gözledikleri miydi?

Ebenin kafasında binbir düşünce cevap arıyordu: "Mübarek

evlat, sanki ana rahminde savaş yapmış, bir şeylere karşı mücadele etmişti. Tamam, şimdi anlamıştı ebe kadın, evet mücadele etmişti... Ebe kadının gönlü, doğumdan ümidi kesmiş, 'Artık bu iş bitti, Ayşegül gelinin ömrü bu kadarmış,' şeklinde düşünmemiş miydim? İşte o anda ne olduysa olmuş, Ayşegül gelinin son bir feryadıyla doğum gerçekleşmemiş miydi? Demek ki, yavru aslan, doğum için çırpınmış, tuttuğu yeri koparmış ve sonunda gün ışığına çıkmayı başarmıştı," dillenmelerinde, gördüklerine ve yaşadıklarına izah getirme telaşındaydı.

Ebe kadın, yavru aslanın avuçlarını ve bütün vücudunu yıkadı. Eliyle poposuna kuvvetli bir şaplak patlattı.

"Bre sen ne zorlu pelvanmışsın," dedi. "İlk güleşini daha ana rahmindeyken kazandın. Son nefeste, öteki dünyadaki yerin belli olduğu anda, şeytana karşı son güleşini de kazanırsın inşallah. Yüce Rabbim, inşallah, sana yenilgi yüzü göstermez, nefsine ve şeytana karşı."

Kendisine en ufak bir dokunmada feryadı basan küçük bebeklerden değildi bu avuçu kanlı gelen... Ebenin kuvvetli şaplağı karşısında, bırakın ağlamayı gık bile dememişti. Gözlerini açmış iri iri bakıyordu. Sanki meydan okuyordu. Ebe güldü:

"Vay velet vayy. Bir kadın şaplağıyla ağlamayı kendine yediremezsin ha. Evlen de o zaman seni görürüz."

Ebe, bebeğe takılırken Pehlivan Deli İsmail Ağa, sofayı deli gibi arşınlayıp duruyordu. Heyecanını yatıştırmak için bir sigara sarıp yakmak istedi. Ancak ne sigarayı sarabildi, ne kavı ne de çakmak taşını ve demiri düzgün tutabildi.

Telaşla sigarasını yakmağa çalışırken de merakla çevresine baktı, sanki Çavuş Anası onu her an görebilecekmiş gibi. Çavuş Ana, oğlu Deli İsmail'in sigara içmesine çok kızardı. Bu sebeple de Deli İsmail, sigara içeceği zaman anasından bucak bucak kaçardı. İşte şimdi, Çavuş Ana'sının Kızanlık dışında olduğunu bilmesine rağmen, elinde olmadan çevresine bakıyordu.

Hey gidi bre Deli İsmail Ağa. Düşmanın, alnına doğrulttuğu delikli demir karşısında kılını dahi kıpırdatmamıştı... Şimdiyse heyecandan yerinde duramıyor, bir ebe kadına söz geçiremiyordu.

Ebe kadın; yavru aslanı güzelce sarıp sarmaladı. Hâlâ baygın yatan annesinin yanına sırt üstü yatırdı. Yatırmasıyla beraber bebek yaygarayı bastı, sağına dönmeğe çalıştı. Ebe şaşırdı, bebeği aldı, sağında solunda bir şey mi var diye baktı. Çok garipti, bir şey göremedi. Yine annesinin yanına sırt üstü yatırdı. Bu sefer yaygara, gök gürültüsüne benzedi.

Ebe kadının eli ayağına dolaştı. Çocuğu kucağına aldı, ses kesildi, çocuğu avutmak için pencereye doğru gitti. Bir taraftan "Allahım... Bu çocuğun derdi ne, kucakta susar, yatırınca ağlar" diye söyleniyor, diğer taraftan da bebeği pışpışlıyordu. Az sonra bebek uyudu. Ebe, çocuğu yatağına yatırdı, üzerini örterken, yeni açan gonca gül tazeliğindeki yanağına, ilk öpücüğü kondurdu. "Seni yaramaz seni. Sen de yoruldun değil mi? Doğmak, şu kahpe dünyaya gözlerini açmak için az mücadele etmedin, hadi bakalım, bizim dünyamızdaki ilk uykun hayırlı olsun. İnşallah, son uykun da ilk uykun gibi günahsız, cennet yolunun başlangıcı olur," dedi. Ebe, doğumdaki esrarı, bebeğin avuçlarında et parçasıyla doğmasını düşünüyor, gül şeyhlerinin doğuşunu bekledikleri mi diye merak ediyordu.

"Ebem ne oldu... Çocuğum nasıl? Sağlıklı mı?"

Ebe kadın irkildi, bu ses de neyin nesiydi? Sese döndü. Ayşegül gelindi... Çocuk ve babasıyla uğraşırken yaralı gelini tamamen unutmuştu. Kolay mıydı, iki pehlivanla birden boğuşmak. Ebe sevinçle haykırdı:

"Gelinim, kendine geldin mi?"

Ayşegül gelinin dehşetle açılmış gözleri, çevresini araştırıyordu. Boynu büküktü. Tel tel dökülen, evlat hasreti çeken bir sesle, soruyordu, yavrusunu zalim avcı elinde yitirmiş, kınalı kuzusunu arayan bir ceylan gibi:

"Ebem, çocuğum nerde; yoksa..."

Ebenin yüreciği cız etti, yavrusunu arayan, bebeğini soran, gözleri, elleri, her şeyi, bütün hücreleriyle "yavrum yavrum" diyen ana karşısında.

“İşte bebeğin kızım, gül şeyhlerinin beklediği... Tam bir pelvan, en az üç okka çeker.”

Ayşegül gelinin dili tutuldu, bir an konuşamadı. Gönülceğizi, sevincin bu kadar büyüğünü, doruk noktasını, bir anda yaşamağı kaldıramamıştı.

Ebe kadın hafif bir tokat vurdu. Ayşegül gelin kendine geldi.

“Yavrum, yavrum,” diye atıldı, ebenin kucağından bebeği kaptı, göğsüne bastırdı. Yavru pehlivan ağlamağa başladı. Gözlerini yavrusundan ayıramıyordu. “Ne kadar iri. Bunu ben mi doğurdum. Doğumun bu kadar zor olması, bundanmış demek. Aslan gibi. Hey ya Rabbim. Bu ne cilve. Canımdan can kattığım evladım ölümüme sebep olacaktı,” diye geçirdi içinden.

Ayşegül gelin, doya doya yavrusunu sevdi. Küçük aslan, ana kokusunu almış, ağlamasını kesmişti.

Ayşegül gelin, gözleri yaşla dolu, minnetle ebe kadına baktı:

“Allah razı olsun Ebe Ana. Hayatımı ve oğlumu size borçluyum. Bunu hiç unutmayacağım. Hakkını nasıl öderim bilemem.”

Ebe kadın, utandı, ebe kadın telaşlandı:

“Hayat da, ölüm de Yüce Rabbimizden a gelin kızım. Ebe anan yalnızca sebep. Ama şu aslan yavrusunun payını da unutmamak lazım.”

Ayşegül gelin şaşırdı:

“Şu bebeğin mi?”

“Evet, onun. O bebek değil, yavru pelvan. Eğer o doğmayı istemeseydi...”

“Anlayamadım ebem, nasıl... Doğmak istemek ne demek?..”

Ebe kadın, anlattı Ayşegül geline; yaşadıklarını, çocuktan ve kendisinden nasıl ümit kestiğini, doğumun son anda anlaşılamaz şekilde nasıl gerçekleştiğini... Şamarı yemesine rağmen nasıl ağlamadığını. Yalnız, iki avucunun da kapalı doğmasından ve

avuçlarındaki et parçalarından bahsetmedi.

Anlatılanlarla annenin aklı başından gidiyordu:

"Ebe anam. Bu anlattıkların... İnanılır gibi değil."

"İnan kızım inan, ben elli yıllık ebelik hayatımda bu doğum gibi bir doğum yaşamadım, evladın gibi evlat da görmedim. Allah nazardan saklasın be gelinim."

Ebe, Gül Şeyh'lerinin ebelere, "Hemen haber verilmeli, iki avucu sımsıkı kapalı doğan, avuçlarında et parçası bulunan bebeğin doğumu," şeklindeki tembihlerini anlatıp anlatmamakta tereddüt etti. Bunun kimlere anlatılıp kimlere anlatılmayacağına karar verme hakkının Gül Şeyhi'nin olduğunu düşündü, anlatmaktan vazgeçti.

Ayşegül gelin sanki kaybedecekmiş gibi, daha bir sıkı sarıldı tosun oğluna. Bebe pehlivan, ana göğsünün sıcaklığını ve doyuruculuğunu hissetmiş mırıl mırıl ediyor, bir taraftan da aç kurtlar gibi annesini emiyordu. Ayşegül gelin, göğüsleri kopuyor zannetti. Nasıl bir yiğit olacağı emişinden belliydi...

Sevinçten içi kalkar gibi oldu, leğenin yanına gitme ihtiyacı hissetti. Bebeği sırt üstü yatağının üzerine bıraktı. Sırtüstü yatağa bırakmasıyla beraber aslan yavrusu yaygarayı bastı. Hemen kucağına aldı, naralanmayı bıraktı. Annesi güldü:

"Ebe anam. Bu tam pelvan olacak gibi. Baksana sırt üstü yatırınca hemen yaygarayı basar."

Ebe kadın elini başına vurdu:

"A kızım, ne dedin? Sırt üstü yatırınca ağlar mı, dedin. Tabi ya. A akılsız kafam. Nasıl da anlamadım. Doğru sülersin be kızım. Pelvan bu. Sırtüstü yatırınca ağlar. Ben yatırdığımda da ağladı, ne yapacağımı bilememiştim. Hele bir tecrübe edelim."

Ebe kadın çocuğu anasından aldı, sağ tarafına yatırdı, hiç sesi çıkmadı. Sırt üstü yatırınca yine yaygarayı bastı.

"Aman ya Rabbim. İnanılmaz. Bu nasıl bir evlat, sırt üstü yatırılınca ağlar. Aman kızım! Gördüklerini kimseye anlatma.

Yavrucuğu kem gözlerden, nazarlardan kurtaramayız yoksa."

Yaşadıklarıyla kanatlanmış gelin boyun büktü:

"Haklısın ebe anam hem de çok haklı..."

Ayşegül gelin sevincinden ağlıyordu. Leğende elini yüzünü yıkadı. Yatağına dönüyordu ki, oda sallanmağa başladı. Korktu, bağırdı:

"Ebe anam ne oluyor, deprem mi yoksa?"

Ebe kadın da şaşırmıştı. Ayşegül geline sarıldı.

"Salavat getir kızım, deprem bu."

Oda zangır zangır titriyordu, ha yıkıldı ha yıkılacak, iki kadın da dehşet içindeydiler.

Doğum depreminden sonra şimdi de bu...

"Açın bre kapıyı!"

Pehlivan Deli İsmail Ağa'nın narası, gök gürültüsü gibi düşmüştü, doğum odasına. Depremin sebebi anlaşılmıştı.

Deprem korkusuyla birbirlerine sarılmış iki kadın, gülsünler mi ağlasınlar mı bilemediler.

Ayşegül gelin hemen yatağına koştu, üzerine bir şeyler aldı, leğeni ortadan kaldırdı. Ebe kadın da kapıya doğru fırladı, acele etmezse bu deli kapıyla kalmaz bütün evi üzerlerine yıkabilirdi. Yeni doğan çocuğunu görememiş bir baba, daha fazla bekletilemezdi, hele bu, bir de Pehlivan Deli İsmail Ağa olursa.

Kapıyı açtı, açmasıyla İsmail Ağa'yla karşı karşıya kaldı. Deli Ağa, avının üzerine çökmek üzere pençelerini uzatmış bir kartal gibiydi, gözleri çakmak çakmaktı. Ama bu kartallık ebe kadına sökecek gibi değildi:

"Höst bre Deli Ağa, höst. Ahıra mı girdiğini sanırsın. Doğum odasına paldır küldür, kapılar kırılarak girildiği nerde görülmüş? Dinimiz de mi var, yoksa töremizde mi? Çavuş Ana'n burada olsaydı da bu hâlini görseydi, o kızılcık sopası değneğini kafanda

kırsaydı."

İsmail ağa, kolu kanadı kırılmışçasına yine kapıda kalakaldı. Ne yapacağını, ne söyleyeceğini şaşırdı. Oldum olası, şu ebe kadından çekinirdi. Bir an önce aslanını ve Ayşegül'ünü görmek için çırpınan gönlü, bütün deliliğini aldı, götürdü, onu kuzuya çevirdi, boynunu büktü:

"Ebe anam. Müsaade etsen de pelvan yavrumu görsem."

Ebe kadın güldü, evlat sevgisi aslanı bile bir anda nasıl da kuzuya çeviriyordu.

"Yalnızca, aslan yavrusunu mu merak edersin?"

Deli İsmail Ağa kızdı:

"Bre Ebe Ana. Hepten dellendirme beni. Yol ver de geçeyim. Ne aşılmaz zirveymişsin."

Ebe kadının aklı içerideydi... Ayşegül gelinin kendisini toparlaması için mahsus ağırdan alıyordu. Ancak, biraz daha uzatırsa, Deli İsmail Ağa'nın, hepten dellenip, töre falan demeden, ebe kadın olduğuna bakmadan kendisini kenara itip içeri gideceğini anladı:

"Buyur Deli Ağa'm buyur. Yalnız son bir sözüm daha vara kulağına ezan okunup ismi konulmadan sakın ola oğluna seslenme. Senin ağzından duyduğu ilk söz Allah kelamı olsun. Hadi şimdi git. Gör bre, analar nasıl yiğit doğururmuş. Eee bu dünya büle, analar doğurur, babalar öğünür, sanki o acıları onlar çekmiş gibi."

İsmail Ağa, ebenin yalnızca "Buyur Deli Ağa'm," sözünü duydu. Balkanlar'ın en yüksek zirvelerinden boşanan bir çığ gibi içeri yuvarlandı. Ebe kadın, bu çığdan son anda kendini kurtarabildi.

"Savulun dedi ebe kadın, deli geliyor!"

İsmail Ağa hemen yatağın yanına koştu. Sevdiceği ayaktaydı, kucağında aslan yavrusu. Göz göze geldiler. Ayşegül gelinin sevinç gözyaşları, al yanak üstünden inci taneleri gibi süzülüyordu. Bebeği erkeğine uzattı. Pehlivan Deli İsmail Ağa, yavru pehlivanı kucağına

aldı. Sanki bütün kâinatı kucaklamıştı. Ne kadar da iriydi. Yavruya baktı, doyasıya. Onda, isteyip de yapamadıklarını gördü.

Yavru aslan gözlerini açtı, bakışlarını babasına dikmişti, sanki babasına cevap verircesine. İsmail Ağa'ya gülümsedi gibisi geldi. Tam, "Oğlum bana gülümsedi," narası atacakken, ebe kadının söyledikleri, çocuğa ilk sözünün "Allah" kelamı olması hakkında dedikleri aklına geldi. Kendini zor tuttu, ancak daha fazla sabredemeyecekti. Deli İsmail yaradılışındaki biri, naralanmadan, coşkusunu, sevincini, bütün kâinata duyurmadan, güzellikleri sevdikleriyle paylaşmadan durabilir miydi? Hem de aslan yavrusu bir evlada sahip olduktan sonra. Çatlardı bre çatlardı.

Bebeği, ağzına yaklaştırdı... Sağ kulağına, oradan da gönlüne, bütün hücrelerine seslendi, ezan okudu, sol kulağına da ikamet. Çok sevdiği, mal, can ve evlat ile olan imtihanları kazanan, ateşi kırmızı gül eyleyen İbrahim peygamberin adını verdi oğluna, rahmetli pehlivan babasının da ismi İbrahim'di:

"Ya İbrahim! Ya İbrahim! Ya İbrahim."

Küçük pehlivan ismini sevmişti galiba. Gözlerini yumdu, açtı. İsmail Ağa coşmuştu, ezanı okumuş, ismini koymuştu, artık naralanabilir, dosta düşmana, kurda kuşa bütün cihana yavrusunu müjdeleyebilirdi. Öyle bir naralandı ki, yer gök titredi:

"Duy beni Osmanlı mülkü duy!.. Bileği bükülmez bir aslan, cihan pelvanı gelir."

Odanın dışındaki ebe kadın bile korkmuş, Ayşegül gelinse yerinden sıçramıştı. Ebe, bu sefer Deli Ağa'ya hak verdi, "Büle, bir evlada sahip olsaydım ben de nara atar, yedi cihana duyururdum," diye söylendi.

Deli Ağa, hanımına döndü, mahcuptu yaptığı delilikten:

"Gül yüzlüm... Nazlı çiçeğim. İsim için sana soramadım. Bir vasiyet vardı, onun için acele ettim... İbrahim ismi göbek ismi olsun. Ağzı dualı bir gönül eri de senin dilediğin ismi koyar, inşallah."

Ayşegül gelin gonca güllerin açılmasında gülümsedi:

"Senin verdiğin isim, makbulümdür, dileğin dileğimdir, isteğin karşısında isteğim olabilir mi? İbrahim ismini ben de çok severim. Gülleri, kurban olmayı, sevdiği için her şeyden vazgeçmeyi gösterir. Büle bir isme nasıl gönül koyar, hayır derim."

İsmail Ağa, eşinin söyledikleriyle gönül evinden vuruldu. Hem sevindi hem de mahçup oldu. Sevindi, gül yüzlü, gül gönüllü, gül dilli bir eşe sahip olduğu için... Mahcup oldu güle gülce muamele yapamamaktan... Başını eğdi, hatırladı doğum sonrası yapması gerekeni, hatırlamasıyla da çevresindeki her şeyi unuttu, harekete geçti, büyülenmiş gibiydi, kucağında İbrahim, yöneldi, kapıya doğru. Gelin meraklandı:

"Efendi nereye?"

Uyur gezer gibi cevap verdi:

"Giderim."

Ayşegül gelin endişelendi:

"Nereye gidersin beyim bu kış kıyamette, kucağında yeni doğmuş çocukla?"

İsmail Ağa cevap vermedi, dış kapıya doğru yürüdü, kendinde değil gibiydi, sanki bilemediği bir kuvvet onu dışarı doğru çekiyordu.

Ayşegül kadın bağırdı:

"Yetiş ebem! Bu deli yine bir çılgınlık yapacak."

Yorgunluktan bitap düşüp, doğum sonrası sofada, evin hayatında dinlenmeğe çalışan ebe kadın, Ayşegül gelinin feryadıyla irkildi. Kucağında çocukla dış kapıdan çıkmak üzere bulunan Deli İsmail Ağa'yı gördü, arkasında da onu durdurmağa çalışan Ayşegül gelini.

Şaşırdı kaldı, neler oluyordu? Bu Deli Ağa, kucağında yeni doğmuş çocukla kış kıyamette nereye gidiyordu? O da arkalarından koştu. Ayşegül gelinle birlikte tam kapıdan dışarı çıkarken İsmail Ağa'yı yakaladılar.

“Bre Deli Ağa! Delilik dedikse de bu kadarı da fazla.”

“Dur, nereye gidersin?”

Deli İsmail Ağa, taş gibi sessizdi.

Ayşegül gelin, kocasının ayaklarına yapışmış yalvarıyordu. Ama Pehlivan Deli Ağa, ikisine de cevap vermedi. Kapıyı açtı, kar ve Balkan Dağları’nın soğuğu içeri doluştu. Ortalık buz kesti. Dışarıda sonsuz bir beyazlık vardı. Bütün Güller Diyarı, Kızanlık ve Karlıova çevresi kefenliğini giymişti. Karın beyazlığı dışarısını yarı gündüze çevirmişti.

Ayşegül gelin, kocasının bacaklarına sarılmış onu bırakmıyordu. Aklı başından gitmişti. Kocası çıldırmış mıydı? Kış kıyamette, elinde yeni doğmuş bebekle nereye gidiyordu? Bebek de ağlamaya başlamıştı.

“Beyim! Ne yaparsın? Oğlumu aldın nereye gidersin? Allah aşkına yapma!”

Ayşegül gelinin “Allah aşkına yapma!” feryadıyla Deli İsmail Ağa, durur, tereddüt eder gibi oldu. Güller diyarında Allah aşkına deyince akan sular akmaz, esen rüzgâr esmez olur, meşru bir istek şartlar ne olursa olsun yerine getirilmeye çalışılırdı. Bu sebepten hiçbir güller diyarı sakini mecbur olmadıkça “Allah aşkına,” bir şey yapılmasını istemezdi.

Gül diyarının insanı bilirdi ki, gül diyarında, “Allah aşkına istenen meşru şey” ölüm, bütün malını, varlığına yitirmek pahasına da olsa yerine getirilirdi. Ayşegül gelin “Allah aşkına,” deyince Deli İsmail Ağa durdu, ne yapacağını şaşırdı, nasıl davransın, ne yapsın bilemedi. Bir müddet düşündü, aklına gelenle rahatladı, beynindeki düğüm çözüldü, gönlündeki gonca gül açıldı. Ondan eşi, gül yüzlü Ayşegül’ü “Allah aşkına yapmamasını” istemişti, fakat şimdi yapmak istediğini yapmasını isteyen de Allah aşkına yapmasını istemişti. Hem de öyle bir kimse istemişti ki onun en ufak bir isteğine nice canlar kurbandı. Aklına gelenle yeniden güç bulan Deli Ağa yürüdü.

Ebe kadın da yalvarıyordu. Ama İsmail Ağa'nın kimseyi dinleyecek hâli yoktu, çünkü emir, emrine karşı durulmaz yerdendi. Güller diyarının Pehlivan Ağası, Deliorman demiri gibiydi. Demir ses verirdi, ancak ondan ses yoktu. Yürüdü, bacaklarını bırakmayan Ayşegül'üyle birlikte.

"Bırak bre hatun bacaklarımı. Haydi, ikiniz de içeri."

İsmail Ağa yürüyor, "Dur gitme!" diyerek bacaklarına sarılan Ayşegül gelini ve ebeyi de karda sürüklüyordu. İsmail Ağa, baktı olmayacak. Örtüleriyle birlikte bebeği yere bıraktı. Adamakıllı kızmıştı:

"İçeri derim size bre. Ne laf anlamaz kadınlarsınız."

İki kadını da kollarından tutup sürükleyerek içeri soktu, kapıyı dışarıdan bağladı. Ebe kadın ve Ayşegül gelinin şaşkınlıktan, yaşadıklarının dehşetinden akılları başlarından gitmişti. Ayşegül gelin, ebe kadının ellerini sarılmış çırpınıyordu:

"Ebem ne olur bir çare... Çıldırmış, hepten delirmiş bu. Oğluma bir şeyler yapacak."

Şahit olduklarının şaşkınlığındaki ebe kadın, teselli gayretlerindeydi:

"Korkma kızım. Deliyse de, oğluna kıyacak kadar değil ya. Hele sabret."

Ebenin sözleri, ana yüreğini rahatlatmadı:

"Ebem! Bilmezsin onu, kafasına koyduğunu mutlaka yapar."

İkisi de cama koştular, dışarıda, kar içinde olacakları anlayabilmek için. İlk anda İsmail Ağa'yı göremediler. Sonra ambarın kuytusundaki ağayı fark ettiler. Fark etmesiyle beraber Ayşegül gelin, çırpınmağa başladı, ebe kadının ellerine sarıldı feryadı bastı:

"Ebem! Çocuğumu soyuyor, çırılçıplak bırakıyor. Çıldırmış bu herif."

Ayşegül gelin çaresizlik içinde kapıya koştu, açmağa çalıştı, başaramayınca pencereye atıldı, bir yandan cama vuruyor, bir

yandan da bağırıyordu:

"Yapma beyim! Kıyma oğluma."

Ebe kadın da bütün soğukkanlılığını kaybetmiş, şaşkınca kapıdan pencereye gidip geliyordu. Bu deli adam, kışın soğuğunda çocuğu niçin soyuyordu.

Ayşegül gelin, doğum sonrası bu kadar heyecanı kaldıramadı. Olduğu yere düşüp kaldı. Ebe kadının eli ayağına dolaştı:

"Hey gidinin delisi! Beğendin mi yaptığını? Bu kadına ve çocuğa bir şey olursa yaşatmam seni."

Hemen su almak için koşturdu. Bir tas su alıp Ayşegül kadını ayıltmak için çırpındı:

"Ah benim gelin kızım. Çekilecek ne büyük çilen varmış. Aslan yavrunu bile doğru dürüst sevinemedin."

İçeride bunlar olurken dışarıda Pehlivan Deli İsmail Ağa'nın içinde fırtınalar esiyordu. Bir taraftan evladını soyuyor, diğer taraftan da söyleniyordu:

"A be size nasıl sülerdim, oğlumu kar ile ovacağımı... Güller diyarının karının insanın bedeni çelikleştireceğini, gönlünü gül eyleyeceğini... Oğlumun da bileği bükülmez cihan pelvanı, gül er olacağını... Sülesem de inanır mıydınız?"

Çocuğu tamamen soymuştu. Morarmıştı yavrucak, kesik kesik ağlıyordu.

Korktu Deli Ağa, korkuyu ilk defa tattı. Yanlış mı yaptım diye endişelendi, ama geri dönemezdi. İnanmıştı ona. Mutlaka yapmalıydı, davrandı, güller diyarının lekesiz, bembeyaz karını avuçladı. Karla bütün vücudunu ovdu oğlu İbrahim'in. Ovdukça kızardı, ovdukça canlandı. İbrahim ağlamayı kesti. Sevmişti kar banyosunu. İşini bitirince, sarıp sarmaladı, hemen içeri koştu. Kapıyı açtı... Ebe kadını, Ayşegül'ünün, sevdiceğinin başında gördü:

"Ebe Anam. Ne oldu Ayşegül'üme?"

Ebe kadın büyük bir hışımla doğruldu, çok kızmıştı... "Güller

şehrinin ebesiyim, gülcesine davranmalıyım," demedi, eline geçirdiği odun parçasını kaldırdı, fırlatmak üzereyken, kucağındaki bebeği görünce vazgeçti, hemen, babasının kucağından aldı, merakla baktı. Bebek boncuk boncuk gül açışında bakıyordu. Aklı başından gidecek gibi oldu. "Ya Rabbi bu ne iş, bu esrar?" diye mırıldandı. Bebeğin yüzü al al olmuş, kırmızı gül gibi kızarmıştı. Korktukları olmamıştı, ama bu deli herifin yaptığı cezasız kalmamalıydı:

"Daha ne olsun deli herif. Kıydın Ayşegül'üme, kınalı gelin kızıma."

Deli İsmail Ağa'nın eli yüzü buz kesti:

"Yoksa... Yoksa... Ayşegül'üme bir şey mi oldu?..."

"Evet, gelin kızımı bitirdin."

İsmail Ağa, şaşırdı:

"Bitirdim mi, ben mi, nasıl?"

Ebe kadın iyice kızmıştı:

"Daha ne olsun bre deli herif? Güller diyarında, bu diyarın kalbi gül şehrinde gül yüzlü gelinlere kıyılır mı? Gül erliğine yakışır mı? Sen nasıl gül ersin? Bu ünvanı nasıl aldın? Ayşegül'ü bu hâle sen koydun. Bir anneye yapılır mı? Anne evladından koparılır mı? Süle! Bebeği niçin soydun dışarda?"

İsmail Ağa, gül erliğine atılan taşla yaralandı. Tam ebe kadına, "Sen, kadın hâlinle gül erliğime nasıl laf sülersin ebe kadın. Bizim gül erliğimiz, gül şeyhlerinin hepsi tarafından kabul görmüş. Biz, gül erlik için her şeyimizi feda ettik," diye haykıracaktı, Güller Kitabı'nın, "Gül er olmanın birinci şartı, eline, beline, diline sahip olmaktır," şeklindeki üçüncü maddesi aklına geldi. "Ya sabır. Ya Rabbi gülce hareket etmeyi nasip et," dedi. Ayşegül geline baktı. Nefes alıp verdiğini fark etti, demek ki yalnızca bayılmıştı. Evladının karla ovulduğunu gören hangi ana dayanabilir, bayılmadan ayakta durabilirdi? Taze baba, eşinin durumunun korkulacak kadar olmadığını anlayınca rahatlamıştı, ama ebe karşısında çaresizdi. Anlatmak isteyip de anlatamamanın bunalmışlığındaydı. Nasıl anlatırdı onlara gördüklerini, bebeği kar

ile niçin ovduğunu:

"Ebem, nasıl süleyeyim, nasıl anlatayım?"

Lafı ağzında gevelemesi ebe kadını iyice kızdırdı:

"Anlatırsın... Anlatırsın, hele Çavuş Ana gelsin de. Çavuş Ana burada olmalıydı da, haddini bildirmeliydi senin. Yaptıklarını Çavuş Ana'ya süleyeyim de gör."

Çavuş ana deyince pehlivan koca İsmail Ağa panikledi:

"Aman ebem, kulun kölem olayım, ne dersen yaparım. Tek beni Çavuş Ana'ya süleme."

Deli Ağa'nın sözleri ebeyi daha da kızdırdı:

"Süleme ha! Bunu, bizi kolumuzdan tutup içeri kapamazdan, çocuğu karda soymazdan önce düşünecektin. Ah Çavuş Ana ah. Bu gece burada olmalıydın da, deli oğlanın yaptıklarını görmeliydin. Ağabeyin Rüstem amca da hastalanacak zamanı buldu."

Ebe kadın söylediği son sözlerle titredi:

"Tövbe ya Rabbim tövbe. Bu deli herif ben de akıl bırakmadı. Kimin ne zaman hastalanacağını ancak sen bilirsin."

Ebe kadın, hıncını alamamıştı, şimdi de Çavuş Nine'ye kızmıştı:

"Gittin ağabeyine de beni bu deliyle baş başa bıraktın."

Ebe kadın, ikinci defa güller diyarının ebesine yakışmayan hareketiyle, sıkıldı, bunaldı. Bu hâl neyin nesiydi? Hiç böyle olmamıştı. Çok zorlu geçen bir doğumun arkasından gül erlerden olan Deli İsmail Pehlivanın yaptıkları aklını başından almıştı. Az önce eli vurmak için kalkmış, şimdi de "Rüstem amca hastalanacak zamanı buldu," dedikten sonra, "Gittin ağabeyine..." diyerek yanında olmayan Çavuş Ana'ya kızmıştı.. Bunlar söylenecek sözler miydi? "Tövbe ya Rabbim tövbe. İşini beğenmemek, başkasına kusur bulmak ne haddime!" içlenmesiyle tövbelere durdu, "Çavuş Ana gelince helallik alayım," diye söylendi. Bu hâllere düşmesine sebep olan İsmail Pehlivan'a olan kızgınlığı iyice arttı:

“Gidinin delisi! Hem aklımızı başımızdan al hem de Çavuş Ana’ya süleme de. Çavuş Ana’ya sülemeyip de kime sülücem ha? Gül Şeyhi’ne mi?”

Koca İsmail Pehlivan, küçük çocuklar gibi boyun büktü:

“Aman ebem. Çavuş Ana’ma süleme de kime sülersen.”

Çavuş Ana deyince Deli İsmail Pehlivan’ın bütün deliliğini bırakıp yalvarması karşısında ebe kadının kızgınlığı biraz olsun geçti. Ama bu Deli Ağa bu kadar ucuz kurtulamazdı elinden:

“Onu sonra düşünürüz. Ne yaptın çocuğa? Niçin soydun karakışın gecesinde?”

Demek ki kar ile ovduğunu görmemişlerdi, bununla biraz olsun rahatladı. Gül erlerin en gözü karası Pehlivan Deli İsmail Ağa, perişandı, ne yapmak istemişti, neye sebep olmuştu. Hâlini anlatmaya çalıştı:

“Ama ebem... Süleyemem... Bebek... İşte, sapasağlam.”

Ebe kadın, kucağındaki bebeğe tekrar baktı, hayret etti. Bebek, yüzü kırmızı güllerin açılışında al al olmuş, mavi gözlerle boncuk boncuk bakmağa devam ediyordu. Sanki gökyüzü kucak açmıştı. Doğalı daha bir saat bile olmayan bir çocuk bu kadar canlı nasıl olabilirdi. Bir haftalık gibiydi. Bu deli adam dışarıda çocuğa ne yapmıştı? Bu çocuğun doğumunda yaşadığı kaçıncı olağanüstü hâldi bu? Gül şeyhlerinin yüz yıllardır doğumunu beklediği çocuk diğer bebeler gibi doğacak değildi ya...

Ebe kadın, İsmail Ağa’ya döndü, hâlâ hırsını alamamıştı:

“Çocuk sağlam, ya anası?”

Ebe kadın karşısında çaresiz kalan baba yerde baygın yatan sevdiceğine baktı:

“Ayşegül’üme ne oldu?”

“Neler olmadı ki. Doğum esnasında çektikleri yetmezmiş gibi bir de sen çektirdin hem de cehennem azabı.”

Akşamdan beri hanımıyla birlikte doğum sancıları çeken, bin

defa doğum yapan, doğumda ve sonrası yaşananlarla taşacak hâle gelen babanın gönlü "cehennem azabı" sözüyle taştı.

Deli İsmail Ağa, "Ya benim çektiklerim!" dedi ve koca herif, 'Pehlivanlar, erkek adamlar ağlar mı hem de kadın yanında,' diye düşünmeden içli içli ağlamaya başladı.

İsmail Ağa'nın, dağ gibi herifin, omuzları sarsıla sarsıla ağlaması Ebe kadına dokundu:

"Meraklanma. Ayşegül gelinin bir şeyi yok, yalnızca çok yorgun düştü, çok üzüldü, senin sebebinle çok korktu. Bu kadarına Çavuş Ana'n bile dayanamazdı. Şimdi kendine gelir. Hadi sen, çocukların yanına git, uyanmışlardır, onlara müjdeyi ver. Ayşegül kendine gelince sana seslenirim."

Deli Ağa, ağır ağır merdivenleri çıktı. Bir gecede neler yaşamıştı, sanki birden bire ihtiyarlamıştı. Çocukların odasına girdi. Uyuyorlardı. İkisi de üzerlerini açmışlardı. Örttü, terlemişlerdi. Uykularında ne kadar da tatlı, ne kadar da masumdular. Koca ağa yaşadıklarından sonra iyice çocuklaşmıştı.

Deliliğine, ağalığına aldırmadan iki çocuğunu da yanaklarından öptü. İkisi de gülümsediler. Yoksa uyumuyorlar mıydı? Dikkatlice baktı, uyuyorlardı. Peki, nasıl gülümsemişlerdi? Baba öpücüğünü uykuda da olsa hissetmişlerdi galiba. İsmail Ağa bir gören var mı diye etrafına baktı. Evlatlarını çok severdi, ancak bunu dışa vurmayı pek sevmezdi.

Selime on yaşına basmıştı. Hasan ise dördündeydi. Hey gidi günler hey. Ayşegül'üyle evleneli 15 sene olmuştu. Bu beşinci doğumdu, ilk iki çocukları ölmüş, Allah; Selime, Hasan ve şimdi de İbrahim'i onlara bağışlamıştı.

Evlatlarının baş ucuna oturdu. Dünü düşündü, bugünü ve yarını, özellikle de bu gece yaşadıklarını. Ayşegül'ünü çok mu üzmüştü acaba? Uğruna düşünmeden canını verebileceği sevdiceğini darıltmış mıydı? Ya onu küstürdüyse, gönlünü nasıl alırdı? Nasıl anlatırdı ona gördüklerini, nasıl söylerdi bildiklerini?

Sofada, doğum haberini beklerken bir ara dalmış, düşlerin esrarlı koynuna düşmüştü. Balkan Dağlarının yamaçlarını mekân tutmuş Güller Diyarının uçsuz bucaksız gül bahçelerinin derinliklerinde kaybolmuştu. Bütün güller beyaz açmıştı. Çıkmak istiyor bir türlü çıkamıyordu, gül bahçelerinden... Nereye dönse güllerle karşılaşıyordu. Bakmaya doyamadığı, dokunmaya kıyamadığı güller kâbusu olmuştu.

Bir anda gül ağaçlarının çırpındığını, evet bir insan gibi çırpındığını sağa sola kaçıştığını görmüştü. Niçin kaçıştıklarını merak edip Balkan Dağları'nın zirvesine bakınca aklı başından gidecek gibi olmuştu. Dev gibi bir boz ayı Şıpka geçidinden, kuzeyden Balkan Dağları'nı aşıyordu. Dili tutulmuş, bağırmak istiyor bağıramıyordu. Boz ayı gül ağaçlarını çiğneyerek kendisine doğru geliyor, gül ağaçları kaçmak için çırpınıyorlardı ama boz ayının ayakları altında ezilmekten kurtulamıyorlardı. Boz ayının gözlerinden şimşekler çaka çaka üzerine doğru geldiğini görünce kaçmak, korkunç pençelerinden kurtulmak istedi ama başaramadı.

Koşmak, kurtulmak istedikçe gül ağaçları, "Ne olur bizi boz ayıya bırakma!" diye yalvararak ayaklarına, dolanıyor, koşmasına mani oluyorlardı. Evet, beyaz güller yardım istiyordu. Kaçamamış, bir anda dev gibi boz ayıyla karşı karşıya kalmıştı. Yanında hiçbir silah yoktu. Pehlivan Deli İsmail ağalığına rağmen korkmuştu. Eli ayağı tutulmuş, hiçbir hareket yapamıyordu. Ayı yaklaşıyor, o ise ölümü bekliyordu.

Ayı pençesini tam vururken bugüne kadar görmediği heybette bir yiğit koşarak gelmiş, ayının üzerine atlamış ve yere yuvarlayıp, yerde alt alta üst üste boğuşmağa başlamışlardı. Ayı pençeleriyle yiğidi göğsünden yaralamıştı. Yiğidin göğsünden akan al kan, ayı tarafından ezilmiş beyaz güle ulaşınca inanılmaz bir şey olmuş, bütün beyaz güller kırmızı güle dönüşmüştü. Yaşadıklarının şaşkınlığındayken yiğit kişi, yaralı olmasına rağmen ayının boynunu kırmış, esrarengiz kişinin göğsünden akan kırmızı güle dönüşmüştü. Yiğit kişi ona gülümseyip kırmızı gül ormanında kaybolmuştu. Yiğidi birine çok benzetmişti. Ancak o anda kime benzettiğini anlayamamıştı. Ta ki o aksakallı, nurani yüzlü ihtiyar

gelinceye kadar.

Şaşkın hâlde dururken, nur yüzlü bir ihtiyar çıkagelmişti. "Seni ve gülleri boz ayıdan kurtaran yiğit, bu gece doğacak oğlundur. Bileği bükülmez bir yiğit olacak, gül erenliğe ulaşacak, cihan pehlivanı diye anılacaktır. Rumeli'nin, İstanbul'un, Anadolu'nun vatan olarak elde kalmasında büyük vazifeler yapacaktır. Doğduğundan hemen sonra kar ile vücudunu ov. Güller diyarının karı, şifalıdır, Gül Baba'dan dualıdır, evladının vücudunu demir, gönlünü merhamet kaynağı kılacaktır, soğuktan ve sıcaktan etkilenmeyecektir," demiş ve kaybolmuştu.

Deli İsmail Ağa, "Bunları nasıl anlatırdım ebe kadına ve Ayşegül'üme. İnanırlar mıydı, gülmezler miydi bana, 'Bizimkisi ayakta düşler görür' diye benimle dalga geçmezler miydi?" şeklinde düşünüyordu. Ayşegül'üne anlatabilseydi gülmeyeceğini biliyordu. Son bir saattir yaşadıkları inanılmazdı... Evladının doğması, gördüğü rüya...

Dalıp gitmişti İsmail Ağa. Güller diyarında gül er olabilmenin birinci şartı iyi bir pehlivan olmaktı. Bu diyarların bütün erkeklerinin hayallerini gül erliğe kavuşmak süslerdi.

Bu yüzden güreşe çok meraklıydı İsmail Ağa. Küçük yaşta Kızanlık'ta yenmedik delikanlı bırakmamıştı. Hızını alamamış komşu köylerde fırtına gibi esmişti, Pınarbaşı'nda, Elmalı'da, Yazır'da, Dodurga'da, Hüseyinli'de... Namı, Şumnu'da, Razgrad'da söylenir olmuştu. Gözü, Edirne-Kırkpınar'da, ondan sonra da İstanbul'daydı. Gül Baba Dergâhı'nda yapılan gül erlik imtihanlarını vermiş, gül erliğe ulaşmıştı.

Tam başa güreştiği sene, Kırım Harbi patlak vermişti. Babasıyla birlikte harbe katılmıştı. Arkalarından anneleri de gelmiş, hem de öylesine gelmişti ki, çavuşluğa ulaşmış ve Çavuş Ana diye Kırım Harbi'ne katılan tüm Osmanlı Ordusu'nda hatta Fransızlar arasında bile bilinir olmuştu.

Babacığı İbrahim Ağa, şehit olmuştu. Onu Kırım topraklarında

bırakmışlardı. Bundan sonra, ailenin geçim yükü, sorumluluğu, Deli İsmail üzerine binmiş, hem de öyle binmişti ki, pehlivanlıkla ilgilenemez, güreş kovalayamaz olmuştu. İbrahim Ağa'nın şehitlik mertebesine kavuşması, İsmail'i iki defa öksüz bırakmıştı; babadan ve güreşten...

Çavuş Ana'sı, "Deli oğlum. Bundan sonra senin güleşin gül bahçelerinde," demişti, o da ses çıkaramamıştı. Nasıl çıkarırdı, karşısındaki, Urus keferesine kök söktüren Çavuş Ana'ydı.

Ses çıkaramamıştı, ama pehlivanlık hevesi içinde kalakalmış, bir türlü kaybolmamıştı. Bırak kaybolmayı gitgide büyümüş, kor olup bütün benliğini kavurmuştu. Kırkpınar'da nice defalar güreş tutmuş, başpehlivan olmuştu, ama rüyalarında. Fırsat buldukça yine güreş kovalamıştı, ancak seyirci olarak.

Oğullarından birini başpehlivan olarak yetiştirmeyi aklına koymuştu. Erkek evlatlarından ilki küçük yaşta ölmüştü, tam pehlivan olacak yapıdaydı. Ancak hiçbir pehlivanın karşı koyamadığı başpehlivan ölüme yenik düşmüştü. İsmail Ağa da, boynunu büküp kadere rıza göstermişti.

Daha sonra Hasan doğmuştu. Fakat Hasan, çelimsizdi, çok hastalıklı bir çocukluk geçiriyordu. Deli Ağa'nın, pehlivan babası olma arzusu yine kursağında kalmıştı. Ta ki, bu gece İbrahim doğuncaya kadar. Duaları kabul edilmiş, Yüce Mevla ona cihan pehlivanı olacak bir evlat ihsan etmişti.

İbrahim'inin cihan pehlivanı olacağından hem de gül erenliğe ulaşacağından, sırtını kimsenin yere getiremeyeceğinden zerre şüphesi yoktu. Yetiştirecekti oğlunu, tam bir cihan pehlivanı gibi. Onu pehlivanlıkta Sarı Saltuk'un, Demir Pehlivan'ın, gönüldeyse Gül Baba'nın varisi yapacak, bunun için hiçbir fedakârlıktan kaçınmayacaktı.

Oğlu için Babadağ'dan bal, Karlıova'dan gül reçeli, Kırcaali'den kavurma, Silistre'den balık, Edirne'den üzüm pekmezi getirtecek, Deliormanın sütü, peyniri ve etiyle besleyecekti. Gönül erlerinin ellerinde madde ve manası yoğrulacaktı.

Hey bre hey! Kırkpınar başpehlivanı İbrahim Pehlivan'ın babası olarak şöyle Kırkpınar çayırına kuruldu mu... "Te be İbrahim Pelvan'ın babası gelmiş... Maşallah! Maşallah! Babası da az değilmiş. Böyle babadan böyle evlat," dediler mi... Değmeyin bre Deli Ağa'nın keyfine.

"Yetiş! İsmail Ağa!"

İsmail Ağa, daldığı pehlivanlıkla dolu tatlı hülyalardan, ebenin alt kattan gelen feryadıyla uyandı.

Yine ne olmuştu, bu nasıl geceydi ya Rabbi. Yerinden fırladı, kapıyı açmasıyla merdivenlerden uçması bir oldu. Uçtu ancak iyi konamadı İsmail Ağa, merdivenlerden aşağı paldır küldür yuvarlandı. Sonrası...

Sonrasını İsmail Ağa, yıllar yılı unutamayacaktı. Zaten akşamdan beri kanat çırpınışıyla başında duran aklı, ebe kadının feryadıyla hepten gitmiş, kapı çıkısında merdiven olduğunu unutmuştu. Karanlıkta, daha adımını atar atmaz uçmuştu. Ama nasıl uçuş. O hızla yuvarlana yuvarlana lohusa odasına düşmüş, ebe kadın ve Ayşegül gelinin önünde ancak durabilmişti.

Gürültüyle irkilen iki kadın, içeri yuvarlana yuvarlana girenin İsmail Ağa olduğunu anlayınca, şaşkınlıkla gülümsemişlerdi. Ebe kadın, fırsatını yakalamışken takılmadan edemedi:

"Bre Deli Ağa! Yetiş dedikse de, yuvarlana yuvarlana gel, demedik."

İsmail Ağa adamakıllı şaşırmıştı. Nasıl şaşırmasındı? Ebe Ana ve Ayşegül gelin, gülümseyerek karşısında duruyorlardı. Ayşegül gelin, peri güzellerine benzemiş, en güzel elbiselerini giymişti. Buna bir de doğumun verdiği güzellik eklenmişti: "Yetiş İsmail Ağa," feryadına yuvarlana yuvarlana koşan ağa, kendisine gülümseyen iki kadınla karşılaşmıştı.

İsmail Ağa, dellenir gibi oldu:

"Ebe anam. Bu ne hâl? Beni hepten zıvanadan çıkarmak mı istersiniz?"

Ebe kadın, yetmişini çoktan devirdiği hâlde, hâlâ ellisinde gibi

hareketli ve dinçti, nice gençlere taş çıkartırdı. Eline sopayı almış, İsmail Ağa'ya doğru sallıyordu:

"A benim deli oğlum, boşuna mı demişler, 'Kadının fendi, erkeği yendi,' diye. Kısasa kısas. Sen bizi kolumuzdan tutup içeri kilitlersin ha. Biz de sana bu oyunu oynadık. Hadi bakalım, anlat. Dışarıda ne yaptın oğlumuza."

Düştüğü durumun etkisiyle eziklik duyan Ağa, ebenin sözleriyle iyice kızdı:

"Bre dellendirmeyin beni. Elinizin hamuruyla erkek işine karışmayın."

"Görürsün sen şimdi dellenmeyi. Erkek işine karışmayın ha."

Dellenen ebe kadın olmuştu. Sopayı İsmail Ağa'nın sırtına sırtına indirdi:

"Al sana. Bak bakalım. Hamurlu ellerin dayağı nasılmış."

İsmail Ağa, ebe kadın karşısında yine çaresiz kalmıştı. Onun elinde doğmuştu. Ona nasıl el kaldırırdı. İsmail Ağa, deliyse de, kadına el kaldıracak kadar değil.

Sonra ebe kadın da iyi vuruyordu ha. Eli de çok ağırdı, sopa, onun elinde demir gibiydi.

Saygı duyduğu iki kadının bu kadar üstelemesi onun da canına minnetti. Zaten dolup taşmıştı. Gördüğü rüyayı, anlatmadan daha fazla duramazdı:

"Te be tamam, her zaman olduğu gibi yine siz kazandınız. Pelvan Deli İsmail Ağa'yı yendiniz. Bunu kimseye söylemeyeceksiniz tamam mı?. Sonra herkes benimle 'Bre Pelvan Deli İsmail Ağa! Nerde kaldı bre senin deliliğin, pelvanlığın?' diye dalga geçerler. Söz mü, kimseye anlatmayacaksınız?"

İki kadının İsmail Ağa'nın sözleriyle neşeleri daha da arttı, doğum yorgunluğunu bir nebze olsun unuttular. "Tamam, söz," dediler. Burası güller diyarıydı, buranın gül yüzlü insanları çok ufak şeylerle mutlu olmasını bilirlerdi. Ve İsmail Pehlivan anlatmaya

başladı:

"Yeni dalmıştım, Balkan eteklerinde Şıpka Geçidi'ne yakın bir gül ormanındaydım..."

İsmail Ağa, gördüklerini anlattı. Ayşegül gelinle ebe kadın da can kulağıyla dinlediler. Bebeği kar ile ovduğunu işitince az kalsın kalpten gidiyorlardı. Yavru aslanın sıhhatli hali, ak sakallı ihtiyarın rüyada görünmesi onları biraz olsun rahatlattı. Ama ya bebeğe bir şey olursa endişesini de atamadılar.

Ebe kadın, İsmail Pehlivan'dan dinlediklerinin coşkusunda doğumda yaşadıklarını, bebeğin nasıl elleri yumulu doğduğunu, avuçları içindeki et parçalarını ve sırt üstü yatırılınca nasıl ağladığını anlatmasıyla birlikte de yüreği yandı. Bu yaşananları, Gül Şeyhi'ne söylemeden anne-babaya da anlatmama kararını hatırladı. Hatırladı ama ok yaydan çıkmıştı...

Duydukları ve yaşadıkları karşısında İsmail Ağa hepten delirdi. Ayşegül gelin büyük sevinç içindeydi, cihan pehlivanı, gül eren namzedinin anası olmaktan.

Ebe kadın sırrı açığa çıkarmanın utancı ve sıkıntısı, yılların tecrübesiyle konuştu:

"Aman Deli Ağa'm, aman güzel gelinim. Doğumda gördüklerinizi, yaşadıklarınızı, rüyayı, sakın ola kimselere duyurmayın. Gül şeyhlerinin biz ebelere yüzlerce yıldır devam eden 'Elleri yumulu ve avuçlarında et parçası olan bir bebeden en kısa zamanda haberimiz olmalı,' şeklinde tembihleri var. İbrahim gelişi yüzlerce yıldır beklenen bebek olsa gerek. Bunu size söylemeyecektim ama ağzımdan kaçtı. İnşallah bunda da bir hayır var. Bunu duymakla çok büyük bir emanete, sırra ortak oldunuz. İnşallah bundan sonra Gül Şeyhi'nin sözlerine göre hareket ederiz."

Ana baba, ebe kadının anlattıklarıyla hem kanatlandılar hem de korktular. Sevindiler uzun zamandır doğması beklenen bir bebeğe ana-baba olmaktan, korktular, bunun omuzlarına yükledikleri mesuliyetten.

Ebe kadın, gül aşkıyla, güller diyarında, gül şehrinde birbirlerini eş seçen ve gül gibi geçinen karı kocaya baktı. Yüzlerinde duyduklarının şaşkınlığı vardı. Sırrı canları pahasına tutacaklarından şüphesi yoktu. Çünkü burası Güller Diyarı'ydı, söz verildi mi tutulurdu. Karşısında gül sırrına ermiş bir gül er ve gül ser vardı. Ebe, ikinci önemli hatırlatmasını da yaptı:

"Bir de nazar diye bir hakikat var. Nazar deveyi iğne deliğinden geçirir demiş büyüklerimiz. Evliya zatlardan biri, büyük bir mezarlık yanından geçerken, 'Şu mezarlıkta yatanların üçte ikisi nazardan öldü,' deseler yalan sülemiş olmazlar, diye anlatmış. Aslan yavrumun göze gelmesinden korkarım. Aman bir an önce Akika kurbanını da kesmeyi unutmayın. Yedinci günde saçlarını tıraş edip ağırlığınca altın veya gümüş sadaka vermeyi de... Bizim aramızda da gizlenmiş, bizden, gül ehlinden gözüken nice fesatlar var. Benim de ilk işim yarın gül şeyhine gitmek olsun."

Ayşegül gelin telaşlanmıştı.

"Aman ebe anam. Ne olur bize yardımcı ol. Biz bunları nasıl yaparız?"

Ebe, evlat endişesindeki anaya destek oldu:

"Tamam, kızım tamam. Telaşlanma. İbrahim benim de oğlum. Elimizden geleni yaparız. Gül şeyhi de bize yardım edecektir."

Ebenin söyledikleri korku bilmez İsmail Ağa'yı da telaşlandırmıştı:

"Kurbanın olayım ebem, ne olur bizden yardımını esirgeme."

İsmail Ağa'nın telaşı karşısında Ebe Ana güldü.

"Ne o deli herif... Sen telaş nedir bilir miydin? Merak etmeyin, Yüce Rabbim izin verirse elimden geleni yapacağım."

Bu sırada kapı acı acı vuruldu:

"Tak tak tak!"

Telaşlandılar, güller diyarında, özellikle de gül şehri Kızanlık'ta mecbur olmadıkça gece kapı çalınmazdı.

"Allah Allah gecenin bu vakti kim ola?"

"Hayırdır inşallah."

İsmail Ağa, telaşla dış kapıya gitti. Açtı, karşısında komşuları Hüseyin Amca vardı. Yeni doğan güneş sıcaklığında gülümseyerek sordu:

"Hayır olsun İsmail Ağa. Bu gece telaşınız çok fazlaydı galiba. Bağrışmalar geldi. Az önce de büyük bir gürültü koptu. Aile içidir, karışmağa gelmez, ama yine de sorayım dedim, komşuluk hakkı var... Namaza giderken şüle bir uğradım, bir yardımım dokunur mu diye."

İsmail Ağa gülümsedi, merdivenlerden aşağı düşüşü aklına gelmişti:

"Allah razı olsun Hüseyin Amca. Doğum telaşımız vardı, malum, güller diyarında doğumlar zorlu olur. Son gürültüye gelince. Sorma, kaftanım merdivenden aşağı yuvarlandı."

Hüseyin Amca şaşırdı:

"Yahu İsmail evladım. Kaftan hiç o kadar gürültü çıkarır mı?"

İsmail Pehlivan kahkayı patlattı:

"Te be Hüseyin amcam. Uzun etmeyesin. Hanım kaftanı merdivenlerden aşağı attı. Tabii ki kaftanın içinde ben de olunca bu kadar çok gürültü çıktı."

Rüstem Amca da güldü:

"Hay deli oğlan sen çok yaşayasın emi, sabah sabah güldürdün beni. Hadi kalın sağlıcakla."

"Allah razı olsun, Hüseyin amcam, güle güle."

İsmail Ağa, merak içindeki kadınlara meseleyi anlattı.

İkisi de güldüler. Onlar güldükçe, İsmail Ağa'nın gönlünde güller açtı hem de beyaz ve kırmızı birlikte. Ebe kadın İsmail Ağa'ya takılmadan edemedi:

"Vay İsmail Ağam vayyy! Sen de bilir miydin, merhum Nasrettin Hocamızın fıkralarını?"

"A be Ebem. Hepten de bizi, Ahmet Ağa'nın kara öküzü mü belledin. Biz gül erlik imtihanını kazanmış, hakkıyla gül er olmuşuz. Nasrettin Hoca'yı anlayamayanı, latife bilmeyeni, gül yaprağı inceliğinde olmayanı gül erliğe seçerler mi?"

Ebe, pes etmemekte kararlıydı:

"Estagfirullah oğlum, estağfirullah o nasıl söz. Gül erliğine sözümüz yok, çünkü seçenlerde şüphemiz yok. Ahmet Ağa'nın öküzlerine gelince... İyi bilesin seni, kara değil, beyaz diye belledim."

Birlikte, doyasıya güldüler.

Güller şehrinin sessizliğinde, kar beyazlığında, sabah ezanı başladı. Bu diyarların sulh ve sükun diyarı, Osmanlı beldesi, güller mekânı olduğunu haber veren, kula kulluğa değil gerçek kulluğa davet eden ezan, dalga dalga tüm güller diyarına, Osmanlı mülküne, nice kıtalara, ulaştı, oradan da yedi kat göğü geçip arşa yayıldı:

"Allahü ekber! Allahü ekber!"

Güller diyarında ezana, "Güle çağrı", namaz vaktinin girmesine de "Gül vakti" denirdi, çünkü burası güller diyarıydı, her şey gül ile ölçülür gül ile isimlendirilirdi. Yiğitliğin, pehlivanlığın ölçüsü gül er, gül erenlikte, kadınlığını güzelliği, iffeti, namusu gül ser ve gül serenlikteydi.

Çarşı pazarında gül alınır, gül satılır, gülden teraziyle tartılırdı.

Hazreti İsa aleyhisselamın doğduğu söylenen seneden İbrahim'in doğduğu zamana kadar, 1857 sene geçmişti. Aylardan Kasım'dı. Mekân güller diyarının gül şehri Kızanlık'tı. Osmanlı'nın Rumeli, Avrupa topraklarında güller diyarı deyince akla, Balkan Dağları'nın kuzey eteklerindeki Kızanlık, Karlıova; Kalofer ve Sliven gelirdi.

Kızanlık, beyazlara bürünmüş, beyaz yediveren gülünün üzerine ak kar düşmüştü. Kar, güller diyarında iyi kötü, çirkin güzel ayırt etmeden her şeyi, cömertçe beyazlarla kuşatmıştı.

Gül şehri Kızanlık'ta, kötü bilinmezdi. Çünkü kötülere yer yoktu. Açıkça kötülük yapanlar orada barınamazdı. Kötü olarak ancak kötülüğünü gizleyenler gül şehrinde durabilirdi. Çünkü dinimizde

hüküm, zahire, görünene göreydi. Bir kimse, iyiyim, müslümanım diyor, müslümanca yaşıyorsa, iyi olarak kabul edilirdi. "Kalpleri ancak Allahü Teala bilir," denirdi. Buna rağmen gizli kötüler, münafıklar gül şehrinde fazla kalamazdı, iyilik bir müddet sonra onları sıkardı.

Kızanlık'ın her karış toprağı er meydanı bilinirdi. "Er meydanında, ancak, maldan makamdan sıyrılmış, en büyük makam, varlık olarak Allah'a kulluğu bilenler, yüce Mevla'ya kul olanlar, erliği en büyük şeref kabul edenler yaşayabilir," denirdi.

Buna Er Meydanı Derler,

Bunda Söz Olmaz,

Çifte Yürekli Erkekler,

(Şahin) Gelir Bu Yane,

Ele Bele Dile (İmanım),

İhanet Olmaz,

Okurlar Fermanı İmanım,

Kıyarlar Cane.

Bu Yolun Erkanı (İmanım),

Hünkârdan Gelir,

Serden Geçmiş Erler İmanım,

Şahin Gelir Bu Yane,

Sıtk-ı Sadakattan (İmanım),

Ayrılmak Olmaz,

Okurlar Fermanın İmanım,

Yandım Kıyarlar Cane.

Şeklinde güller diyarını anlatan "Buna Er Meydanı Derler" türküsü dillerden ve gönüllerden düşmezdi.

Ele, bele, namusa, dile, ağızdan çıkan söze ihanet kati surette kabul edilmez, af edilmez, padişah fermanı, Güller Kitabı suçlunun yüzüne okunur, suçlu mutlaka cezasını görürdü. Çünkü burası

güller şehri, er meydanıydı, Osmanlı'nın, gönül aynası, yüreğiydi, Osmanlı'nın hâli, geleceği buradan takip edilirdi.

Buranın erkanı, kanunu, gül padişah Fatih Sultan Mehmet ve Gül Baba tarafından yazılmıştı, bu sebepten burada sıdk-ı sadakatten, doğruluktan, Hakk'a, hakikate, Gül Kitabı'nın kanunlarına aykırılık olmaz, ayrılık kabul edilmezdi. Ayrılık olursa, okurlardı fermanı, kıyarlardı cane...

İşte şimdi bu diyarda... Yeryüzünün günahla kirlenmemiş, ak pak hâline işaret eden kar yağışıyla birlikte avuçları yumulu, küçücük ellerinde et parçası bulunan bir bebek dünyaya gelmişti.

Bu bebek; doğuşuyla, her haliyle; kendisinin yeryüzünü ermeydanı bildiğini, ermeydanlarının koç yiğidi olduğunu dosta, düşmana haykırıyordu ve kar yağıyordu, er meydanlarının güllerle bezenmişine, gül yiğitlerin, gül bacıların, güle sevdalıların yaşadığı güller diyarına...

Güller diyarı, farklı bir doğumla şenlenirken, İstanbul ise sancılar içinde kıvranıyordu. Ancak bu sancılar, doğuma mı yoksa ölüme mi bilinmiyordu.

2 Kasım 1839'da, güller bahçesi Gülhane'de okunduğu için "Gülhane Hatt-ı Hümayunu" denilen... Avrupa ve Hristiyanlık karşısında boynumuzun büküldüğünü, milli-manevi değerlerimizin boynuzumun doğrulmasına yetmeyeceğini ilan eden... Osmanlı'nın kurucusu Türk milleti tarafından yadırganan Tanzimat Fermanı'ın ilanından tam 16 yıl 3 ay 15 gün geçmiş... 18 Şubat 1856'da, zorlu doğumdan tam dokuz ay önce Islahat Hatt-ı Hümayunu yayınlanmıştı.

Islahat Hatt-ı Hümayunu, milletin gönlünde büyük yara açmış, devlet kuran, devleti yaşatan irade sarsılmış... Hristiyan vatandaşlarla aynı sayılmanın şaşkınlığı büyüdükçe büyümüştü. Hristiyanlardan alınan ve İslamın şiarı sayılan cizyenin kaldırılması, ak güle al kanın düşmesi, İslamiyetin izzetinin ayaklar altına alınması olarak kabul edilmişti. Türk milleti, Islahat Fermanı'nı bir

cümleyle "Artık gavura gavur denmeyecek," diyerek özetlemişti.

Çok açık olan bir şey varsa, o da şuydu: Devleti idare edenlerin bir kısmı Batı karşısındaki mağlubiyetimizi, millî, manevi değerlerimizden kopuşa değil, tam tersi, onlara yapışmamıza bağlamışlardı.

Beyaz gül üşümeye, şiddetli kara kışta kendini yalnız hissetmeye başlamıştı.

Sabahın seher vakti, kar, Güller Diyarı'nda beyazlıkta eşitlik sağlamıştı. Ezanla, gül çağrısıyla birlikte İsmail Ağa, nice diyarlara gitti geldi:

"Ooo! Sabah ezanı, gül vakti... Vakit nasıl da geçmiş. Amma da hareketli geceydi ha. Ben sabah namazına giderim siz de istirahat edin, ama İbrahim'imi de boşlamayın haa. İbrahim'e iyi bakın."

Gül er İsmail Ağa'nın İbrahim'i sahiplenişi ebe kadının hoşuna gitti, gülcesine takılmadan edemedi:

"Hele şuna bakın. Baba olmuş da bebeye iyi bakılmasını tembihler, breh, breh... Duyanlar da doğumu onun yaptığını zannedecek."

Ebe karşısında koca İsmail Ağa boyun büktü:

"Te be güzel ebem. Bu garip babaya sevinmeyi çok görmeyesin. Gelişi dört gözle beklenen bir pelvanın babası olmuşum. Haydi, Allah'a emanet olun."

Deli Pehlivan İsmail Ağa, koca bir çınar ağacının sağa sola eğilip köklerini sürüyerek yürümesi gibi gitti evden ayrıldı. Gecenin yorgunluğu gözlerinden akan iki kadın arkasından bakakaldılar, haklı sözlerine bir şey diyemediler.

İsmail Ağa'nın neşesi iki kadını da neşelendirmişti. Ayşegül gelin, gönlünün kanatlanıp eşiyle birlikte gittiğini hissetti:

"Hey ebem, bu adam hep büle çocuk mu kalacak?"

"Çocuk kalır gelin kızım, bu diyarın adamlarının bir tarafı hep büle biraz çocuk, biraz da deli kalır... Havasından mı suyundan mı

bilinmez? Bana sorarsan güller diyarı olmasındandır. Çocuk ve deli olmayan, gülün sevdasını kaldırabilir mi? Delilik, çocuk tarafımızın açığa çıkması değil midir a gelinim? Bunun için yiğidin hasına, sevince ölesiye sevenine, sevdiği için canını ortaya koyanına 'deli' dememiş miyiz?"

Ayşe gelin, ebenin sözlerine "Haklısın ebe anam," demekten başka bir şey diyemedi. Nasıl desindi ki, aynen eşini, koca bebeğini tarif etmişti.

Abdest alan İsmail Ağa, neşeyle evden çıkmış, iri ayaklarıyla karlar içinde camiye doğru yola koyulmuştu. Karı çok severdi. Onda, bütün canlıların ölümünü, kıyameti, yeryüzünün günahla kirlenmemiş hâlini, beyaz gülü, mahşere, yeniden dirilişe hazırlığı görürdü. Hafif dona çekmiş olan kar, çıtırdıyordu. Kar ona Kırım'ı hatırlatmıştı. İbrahim'in doğum sevinci üzerine bir de Kırım'ı hatırlayınca, İsmail Ağa, bir anda kanatlanıp Kırım'a uçmuştu. Kırım'da da çok güzel yağardı kar, tıpkı güller diyarındaki gibi. Dilinde Kırım Türküsü, gönlünde İbrahim coşkusu, camiye doğru yürüdü:

"Kırımdan gelirim Kırım'dan

Adım da İsmail hey aman aman

Kılıncımın suyu yar suyu

Kandır da dumandır hey"

Onu çevresini unutmuş bir hâlde Kırım türküsünü söylerken gören cami yolundaki karşılaştığı komşuları, Kızanlıklılar hemen yol veriyorlardı:

"Te be bizim İsmail Pelvan, yine Kırım'ı hatırlamış, baksana dilinde Kırım türküsü etrafını görmeden yürür."

"Üle mi? O zaman, hemen çekilin yolu üzerinden. Kırımı hatırladığında, üstüne üstlük bir de Kırım türküsünü süslediğinde gözü hiçbir şeyi görmez olur. Dağ olsa ezegeçer."

"Kırım'dan gelirim Kırım'dan

Atım da araptır

Meydan da burdadır hey”

“Dur bre deli. Köpeksiz köyü buldun değneksiz mi gezersin?”

İsmail Ağa, bir ses duyar gibi olmuştu, ama bana değildir diye aldırmadı. Türküsüne ve yoluna devam etti.

“Bre Deli! Sana derim.”

İsmail Ağa, güller diyarının delisi çoktur, başkasına seslenmişlerdir, diye yine aldırmadı. Yürüdü. Ama ses de yürüdü.

“Bre somun pelvanı Deli İsmail, sana derim.”

Bu kadarı da fazlaydı. Kimse İsmail Ağa’ya “somun pelvanı” diyemezdi. İsmail Ağa’nın yüreğinde güreşe devam edememek şifa bulmaz bir yara gibi kalmıştı. “Pelvan”, “güleş” deyince aklı başından giderdi. Kendi pehlivanlığına da en ufak bir laf söyletmez, “Eğer ben güleşe devam etseydim, Kazıkçı Kara Bekir, yıllardır elini kolunu sallaya sallaya hiç güleş yapmadan Kırkpınar’da baş pehlivan olamazdı. Ona er meydanını dar getirirdim,” derdi.

Deli İsmail Pehlivan, bu sefer seslenmeyi üzerine aldı, geri döndü. Çok kızmıştı, hışımla geri döndü:

“Kim bu densiz bre? Göstereyim ona somun pelvanı kimmiş?”

Geri dönmesiyle birlikte, kendi gibi kocaman, iri yarı bir herif sarıldı İsmail Ağa’nın boynuna.

“Mübarek olsun bre Deli kardaşım. Yiğit bir evlat, er sahibi olmuşsun.”

İsmail Ağa, kendisine sarılanı tanıyınca, şehit babacığı gelmiş gibi sevindi.

“Bre Koç Ahmet. Kardaşım, ahretliğim, sen ha?”

“Evet benim bre. Başka kim cesaret edebilir sana takılmaya... Hem de Kırım türküsü sülerken.”

İsmail Ağa, Koç Ahmet’e iyice sarıldı:

“Nereden duydun bir pelvan evlada sahip olduğumu.”

İsmail Ağa’nın yanakları al al olmuştu “pelvan evlat” derken. Koç Ahmet, şaplağı yapıştırdı, kardeşten öte can arkadaşının ahretliğinin sırtına:

“Nerden duyacağım bre aretlik, dağdan, taştan, uçan kuştan. Bilmez misin burası, güller şehri. Dağı da konuşur, taşı da, kuşu da... “

İsmail Ağa, Koç Ahmet’in cevabı karşısında “Ya sabır,” çekmekten başka bir şey yapamadı. Söyledikleri doğruydu, bilene, anlayana dağ, taş, bütün canlılar çok şey söylerdi, özellikle de güller şehri Kızanlık’ta. Koç Ahmet de tekin bir kimse değildi. Gül diyarının delisi ve velisi bir birine iyice karışmış, kim deli, kim veli bilinmezdi.

Güller şehri Kızanlık ve çevresinde, erkek ve kızlar, çocukluk günlerinde veya gençliklerinde “Allah için, Ahret için” kardeş tutarlardı. Kardeşten ileri bilinen bu dostlara erkekler ahretlik mânâsında “aretlik”, kızlar da “ahret” anlamında “aret” derlerdi. Ahret kardeşlerinin ana-babalarını da “aret ana”, “aret baba” diye hitap edilir, öz ana-baba gibi hürmet edilirdi.

İki çocuk, birbirini ahret kardeşi tuttuğunda, hediyeleşirler, karşılıklı ziyafet verirlerdi. Bundan sonra birbirlerini kardeşten öte bilirler, “Önce kardeşim,” derler, ahret kardeşi için seve seve canını ortaya koyarlardı.

Ahret kardeşliğinde; Peygamberimiz sallallahü aleyhi ve sellemin, “Allah için ahret kardeşliği yapan adam, ahret gününde anna baba kardeşinden daha faideli yardımları, o ahret kardeşinden görür. Bir kimse ahret kardeşini ne kadar çok severse, Allahü Teala da o kimseyi o kadar çok sever,” hadis-i şerifi, rehber olmuş. Hazreti Ali’nin (radıyallahü anhü) “Allah için, ahret için kardeş olanların sevgisi, sebep daim olduğu için devam eder, dünya için kardeş olanların sevgisi, sebep devam etmediği için kısa sürer, bir an gelip son bulur,” sözü, güller şehri sakinlerinin en güzel yol gösterici

kabul edilmişti.

Kızanlıklılar arasında ahret ve ahretliğin çok yaygın olmasında buraların güller diyarı olmasının tesiri fazlaydı. Güller diyarı sakinleri, burada yaşamanın şükrünü ancak Allah için kardeşlik yaparak bir nebze olsun yerine getirebileceklerine inanırlardı..

Kızanlık ve köylerinde, "Ahret Kardeşliği Ziyafeti"nden önce, "Kıyamet günü, günahı fazla gelen kişi, anne-baba, kardeş, eş ve evlatlarından biraz sevap ister, hiçbirisi yardımcı olamaz. Bu sırada, ahret kardeşine rastlar, durumunu ona anlatır, Ahret kardeşi, 'Bütün sevaplarımı sana verdim," der, onların bu hâli Allahü Teala'nın hoşuna gider her ikisini de cennete sokar, menkıbesi anlatılırdı. Ahret kardeşi olacaklara, meclisin büyüğü, "Bakın, bu işin şakası yoktur. Hem dünya da hem de ahrette önce ben demeyeceksin, önce kardeşim diyeceksin, tamam mı, söz mü, yemin eder misin?" ikazında bulunur. Tamam, söz verdik deyip yemin ettiklerinde, meclisin büyüğü de "Ben de sizi dünyada ve ahrette ahret kardeşi ilan ettim," der ve bu şekilde ahret kardeşi olurlardı.

Pehlivan Deli İsmail Ağa ile Koç Ahmet, akıl baliğ olduklarının hemen sonrası 'ahret kardeşi' olmuşlardı. Akıl baliğ olmadan ahret kardeşliğine müsaade edilmezdi. Çünkü ahret kardeşliği çok mesuliyetliydi, önce sen demek, kardeşi kendinden önce bilmek için belli eğitimden ve terbiyeden geçmek gerekti. Ancak çocuklar küçük yaştan itibaren birbirlerine ahret kardeşi tutarlar, ahret kardeş gibi davranmağa çalışırlardı. Büyükler de buna ses çıkarmaz hatta teşvik ederlerdi. Ancak akıl baliğ olmadan ahret kardeşliği töreni yapılmaz, küçüklerin ahret kardeşliğindeki hataları için ceza uygulanmaz, ancak ikaz edilirler, gerçek ahret kardeşliğine hazırlanırlardı.

İsmail Ağa ile Koç Ahmet, çok küçük yaşta birbirlerini ahret kardeşi tutmuşlardı. Yedikleri, içtikleri ayrı gitmezdi, beraber sevinir, beraber üzülürler, birbirleri için canlarını verirlerdi.

İşte şimdi, İsmail Pehlivan, en sevinçli anında ahret kardeşini yanında görmekle dolup taşmıştı. Bu Koç Ahmet böyleydi. Nasıl

olur bilinmez, sevinçli ve üzüntülü zamanlarında mutlaka yanında olurdu, tıpkı şu an olduğu gibi. İsmail Pehlivan, can dostuyla karşılaşmanın sevincinde sordu:

"Ne zaman döndün bre Koçum, Edirne'den?"

"Akşam döndüm."

"Akşam döndün de beni aramadın ha?"

"Bre nasıl aramam... hem de Kırkpınar diyarından döndükten sonra. Kapınıza geldim. Gürültüleri duydum... Bizim, deli ağa yine kim bilir ne delilikler yapıyor, deyip kapınıza vurmaya cesaret edemedim. Sabah ola hayrola diye düşündüm. Çocuğa ne isim koyuyorsun?"

"İsmini koydum be aretliğim... İbrahim ismini verdim, rahmetli babamın ismi yaşasın dedim."

Koç Ahmet şaşırdı, güller şehrinde isimleri gül şeyhi koyardı, doğumdan bir hafta sonra. İkinci şaplağı yapıştırdı:

"Yahu sen ne deli adamsın, doğar doğmaz çocuğa isim koydun ha?"

"Sorma başıma gelenleri. Akşamdan beri yaşadıklarımı bir anlatsam destan olur, destan..."

İsmail Ağa, en yakın arkadaşını görünce dayanamadı, gönlünü taşıranları anlatmazsa, can kardeşiyle paylaşmazsa çatlayacakmış gibisine geldi... Yaşadıklarını, ebenin sakın anlatma dediklerini de anlattı. Gördüğü rüyayı, çocuğa nasıl isim koyduğunu, kar ile nasıl ovduğunu merdivenlerden düşüşünü, her şeyi bir bir anlattı. Sırdaşı, kan kardeşinden öte can kardeşi Koç Ahmet'e anlatmayacaktı da kime anlatacaktı. Yalnız, bebenin avuçlarının içinde et parçası olduğunu, gül şeyhlerinin yüzlerce yıldır bu doğumu beklediklerinden söz etmedi, bunları anlatmaya cesaret edemedi. İsmail ağa, anlattıkça, birlikte güldüler, birlikte sevindiler.

İsmail ağa, doğum gecesini anlatmayı bitirmişti, sıra karasevdalısı Kırkpınar'a gelmişti. Koç Ahmet'in sırtına bir şaplak

patlattı:

"Eee Koçum! Anlat bakalım, Edirne'de ne var, ne yok?"

"Ne olsun be Deli İsmail'im. Edirneliler daha şimdiden Kırkpınar'la yatıyor, Kırkpınar'la kalkıyorlar. Hıdrellezi dört gözle bekliyorlar."

Kırkpınar deyince Pehlivan Deli İsmail Ağa'nın yüreciğine yine kor düştü, için için yandı. Hasreti, sevdası depreşti:

"Bu sene başı kim kurtarır, diyorlar."

"Gelirse Kazıkçı Karabekir, gelmezse Kavasoğlu İbrahim alırmış."

"Kazıkçı Karabekir ha? Hey gidi Kazıkçı Karabekir hey."

"Ne o Deli Ağa'm. Gençlik günlerini mi hatırladın?"

"Evet, be Koçum. Ney di o günler. Kazıkçı ile pomak usulü kıran kırana güleş yaptığınız günler."

Eski günleri hatırlayınca Koç Ahmet de hüzünlendi:

"Kısmet be Deli Ağam. Eğer güleşe devam edebilseydin, Kazıkçı Karabekir efsanesiyle birlikte Demirpençe İsmail efsanesi sülenecekti. Ama kader..."

"Öyle be Koçum. Yazılandan, kaderden gerisi yalan. Benim yazgım da büleymiş. İstemek yetmiyor."

İsmail Ağa, Kazıkçı Karabekir ile akrandı. İkisinin güreşleri kıran kırana geçerdi. Bazen biri, bazen de diğeri yenerdi. Başa soyunacakları sene, İsmail Ağa, babasının Kırım'da şehit olması üzerine güreşi bırakmıştı. Meydan kendisine kalan Kazıkçı Karabekir de vurduğu kazıklarla efsane olmuştu.

İsmail Ağa'ysa o zaman pençeleriyle meşhurdu. Tuttuğunu koparırdı. Pençeleri mengene gibiydi. Hele rakibinin ellerini yakalamışsa, kurtuluş olmazdı. Bileklerini sıkarak rakibinin gücünü bitirirdi. "Demirpençe" diye meşhur olmuştu.

Güreşini bıraktıktan sonra olanlar olmuş, güreşe elveda demenin hıncıyla hepten dellenince, "Demirpençe" lakabı unutulmuş,

Pehlivan Deli İsmail Ağa diye anılır olmuştu.

“Bre densizler. Bu ne edepsizlik? Alın size.”

Güreş sohbetine dalan iki kafadar kafalarına inen darbelerle afalladılar.

Ne olmuştu?

İki kafadar, cami kapısında bulunduklarını unutup sohbeti koyulaştırınca içerideki cemaat, rahatsız olmuştu. Sabredip delilerin konuşmasının bitmesini beklemişlerdi. Ama sohbet sona ermeyince Hüseyin amca dayanamamıştı. Bastonu aldığı gibi dışarı fırlamış, iki delinin kafasını indirmişti.

Hışımla dönen iki kafadar, Hüseyin amcayı görünce şaşırmışlardı.

“Bre edepsizler! Cami kapısında bu ne gevezelik. Çabuk içeri!”

İki deli, utandılar, boyun büktüler:

“Tamam Hüseyin amca, hemen geliriz...”

“Te be Koç. Yaptığımızı gördün mü, güleş deyince her şeyi unuttuk, haydi çabuk içeri.”

İki kafadar, mahcup bir halde caminin kandil ışığı erişmeyen karanlık bir köşesine oturdular.

Namazdan sonra eve dönen İsmail Ağa yattı. Gecenin yorgunluğu üzerine yüklenmişti. Hemen uyudu.

* * *

İkinci Bölüm: Nazara mı gelmişti?

“Heyy! İsmail Ağa uyan!”

İsmail Ağa, büyük bir sarsıntıyla uyandı. Şaşırdı, uykusunu alamamıştı. Karşısındaki ebe kadındı.

“Ne o bre Ebe Ana... Urus gavuru mu saldırdı?”

Ebe kadın çok kızgındı:

“Urus değil, Kızanlık halkı saldırdı, Kızanlık halkı.”

Deli İsmail Ağa, ebenin sözleriyle afalladı:

“Ebem. Köylüler niçin saldırsın, hiçbiriyle alıp veremediğimiz yok.”

“Onu, sana sormalı, gel de, gözlerinle gör.”

İsmail Ağa, büyük bir merak içinde kalktı ve ebe kadını takip etti. Alt kattan, lohusa odasından büyük bir gürültü geliyordu. Merdiven başına gelen İsmail Ağa, şaşkınlıktan küçük dilini yutuyordu. Odanın önü, çocuk ve kadın kaynıyordu. Kimisi giriyor, kimisiyse çıkıyordu.

“Bre ebe, bu ne hâl? İbrahim’ime, Ayşegül’üme bir şey mi oldu?”

Ebe tam manasıyla köpürmüştü:

“Onu sen bilirsin. Olmadı, ama olması yakındır.”

“Bu insanlar niçin gelmiş?”

Ebe çıldırmak üzereydi:

“Sana sormalı sana. Doğumdan sona bu evden senden başka kimse dışarı çıkmadı.”

“Ben... Ben... Şey... Yalnızca Koç Ahmet’e anlatmıştım.”

“Üle mi. O da yalnızca Topal Salih’e sülemiş. Böylece öğleye kadar doğum haberi Karlıova’ya ulaşmış. Akşama da bütün Güller

Diyarı duymuş olur. Hem de, bütün teferruatıyla. Gördüğün rüya, kaç okka çektiği, karda ovman, doğum için anasını zorlaması. Herkes, bunları konuşur. Şimdi rahat rahat uyuyabilirsin. Bir avuçlarının kanlı olmasını sülememişsin, sülemişken onu da süleseydin de Osmanlı düşmanlarını da kapımıza toplasaydın."

İsmail Ağa, suçlu suçlu önüne baktı. Ebe kadının kendisine bu kadar yüklenmesi isyan ettirdi:

"Duydularsa duydular. Ne yapalım yani?"

Ebe kadın elinde bir değnek olsaydı döndüre döndüre dövecekti İsmail Ağa'yı:

"Ne dedin ne dedin? Ne yapalım mı dedin? Deli İsmail Ağa! Çıldırtma beni. Sen nazar diye bir şey işitmedin mi? Gelenlerin çocuğa hangi gözle bakacaklarını bilir misin? Bu nazarlara İbrahim nasıl dayansın? Bebek nazardan çatlar bre Deli Ağa, nazardan çatlar."

İsmail Ağa, adamakıllı telaşlanmıştı:

"Ebem sen ne dersin, bu dediklerin mümkün mü?"

Ebe kadın tam manasıyla köpürdü:

"Beni iyi dinle Deli Ağa. Ne demek mümkün mü? Bu ebe anan, nice yavruların nazardan öldüğüne, doğumun ilk gününde, analarını acılar içinde bıraktıklarına şahit oldu. Süleđiklerimi mesel mi bellersin. Doğumda şahit olduklarını kimseye anlatma diye şakadan mı tembihledim zannedersin bre Deli Ağa. Elimden gelse, çare olsa, bu ihtiyar hâlimle seni öyle marizlerim ki kırılmadık kemiğin kalmaz."

İsmail Pehlivan, iyice boynunu büktü:

"Bilemedim ebe anam... Can arkadaşımla sevincimi paylaşmıştım."

"A benim deli oğlum. Kula karşı, nimetin de, derdin de saklanması gerektiğini bilmez misin?"

"Bilmezdim, bilseydim büle bir halt eder miydim?"

Ebe ana iyice dertlenmişti. Bir karşısında boyun bükmüş duran

Deli Ağa'ya, bir de bebek görmek için gelenlere baktı. Söyleyecek bir şey bulamadı, duadan başka:

"Ya Rabbi. Biz sebeplere sarılmağa çalıştık. Hayır da şer de sendendir. Şer gibi gözüken nice şeyden nice hayırlar doğar. Yavrumuzu kem gözlerden sen koru."

İsmail Ağa canı gönülden "Amin," dedi. İçin için de Koç Ahmet'e kızıyordu. Nasıl da hemen anlatmıştı işittiklerini.

Lohusa odasından bir feryat koptu. Kapı açıldı.

Selime ile Hasan dışarı fırladılar:

"Yetiş Ebe anam! İbrahim fenalaştı."

"Yetiş buba! Kardeşim... Kardeşim..."

İki çocuğun feryat ederek koşması ebe kadın ve İsmail Ağa'yı iyice telaşlandırdı.

Ebe kadın Selime'ye koştu ve kollarından tuttu:

"Ne oldu güzel yavrum?"

"Kardeşim... Çok ağlıyor... Çatlayacak gibiymiş anam," dedi.

İsmail Ağa da Hasan'ı yakalamış bir şeyler öğrenmeye çalışıyordu.

Ebe ana, hışımla İsmail Ağa'ya çıkıştı:

"Bre zevzek. Korktuğumuz oldu. Hem de beklediğimizden de çabuk."

İsmail Ağa, çaresiz, İsmail Ağa perişandı.

Birlikte lohusa odasına koştular.

Kalabalığı gören Pehlivan Deli İsmail Ağa, çıldırdı. İbrahim'e nazar değdiren bunlar, diye düşünmüştü:

"Çıkın! Terk edin evimi! Yavrumu nazarlara getirdiniz. Çıkın, çabuk, terk edin!"

Kadın ve çocuklar hemen dışarı hücum etti. İsmail Ağa'dan çok korkarlardı:

“Kaçın, aman yakalanmayın!”

“Pelvan ağa kızdı. Kaçın!”

“Yine hepten dellendi!”

Ebe kadın İsmail Ağa’ya terliğini fırlattı:

“Gidinin delisi. Bunu, Koç Ahmet’e anlatmadan önce düşünecektin.”

“Ne oluyor burada. Ebe kardeş, bu kargaşa ne?”

Geleni gören İsmail Ağa, bir kenara koştu, ebe kadın ise ellerine sarıldı:

“Çavuş Ana, sen ha? Tam zamanında yetiştin.”

Çavuş Ana sağa sola bakarak olanları anlamağa çalışıyordu:

“Ne oluyor burada, nerde benim torunum?”

“Gel Çavuş Anam, gel. Bir an önce torununun yanına gidelim. Başımıza gelenleri anlatırım.”

Çavuş Ana’yı kolundan tutup loğusa odasına götüren ebe kadın, İsmail Ağa’ya seslendi:

“Bre Deli Ağa. Çabuk, Gül Şeyhi’ni çağır.”

“Hemen ebe anam!” diyen İsmail Ağa, evden fırladı. Onun koştuğunu gören, dışarıdaki kadın ve çocuklar da “Kaçın Deli İsmail geliyor.” diye bağrışarak çil yavrusu gibi dağıldılar.

İsmail Ağa, ne kaçanların ne de ayağının altındaki kütürdeyen karların farkındaydı. Bir an önce Gül Şeyhi’ne ulaşmak için koşuyor, koşuyordu. Nasıl koşmasın, oğlu, İbrahim’i hastaydı, nazarlara geldiği söyleniyordu. Daha doya doya koklayamamıştı pehlivan oğlunu.

Gül Şeyhi’nin evinin önüne nasıl geldiğini, yokuşu nasıl indiğini bilemedi. Tam içeri girerken önüne biri çıktı, az kalsın çarpıyordu, zor durdu. Üstü başı parça parça, saçı sakalına karışmış biriydi.

“Bre adam. Kara çalı gibi ne durursun önümde, işim acele,

oyalama beni."

Garip kişi söyleneni duymamış gibiydi:

"Beyim, 'Acele işe şeytan karışır' demişler. Ne olur şu fakire bir sadaka."

"Be adam. Bulaşma bana. Zaten canım burnumda."

"Beyim, çocuğunuzun başının, gözünün sadakası olur inşallah."

İsmail Ağa, şaşırdı, garibin sözüyle çarpıldı:

"Ne dedin, ne dedin? 'Çocuğunuzun başının gözünün sadakası olsun,' mu dedin?"

"Evet beyim. 'Az sadaka çok belayı def eder,' demişler."

İsmail Ağa, cebine davrandı, eline ne gelirse hepsini garibe verdi, "Allah razı olsun beyim. Yüce Rabbim, umduğunuza kavuştursun, korktuğunuzdan emin eylesin," diye başlayan duaları aldı.

İsmail Ağa, gariple ilgilenecek hâlde değildi, o bir önce Gül Şeyhi'ne ulaşmak telaşındaydı ama yine de hak bildiğini söylemekten geri duramadı:

"Amin, amin. Hadi çek git buradan. Bilmiyorsan öğren. Bu diyar Güller Diyarı, bu şehir güller şehri Kızanlık'tır. Bu diyarlarda dilenciliğe yer yoktur. Dilencinin gücü kuvveti yerindeyse çalıştırıp ücret verirler, değilse garipler evine yerleştirip bakarlar, dilenciliğe izin vermezler. Camilerimizin önünde sadaka taşı vardır. Buraya zenginler tarafından her zaman para bırakılır. Fakir ihtiyacı kadar alır. Bir kişinin muhtaç duruma düşüp dilenmesini bütün diyarın yüz karası bilirler. Hadi, kolcular, başka birileri görmeden bir an önce git buradan."

"Allah razı olsun beyim!" diyerek geldiği gibi birden kaybolan meçhul kişiye Deli İsmail Ağa, "Amin," dedi, ancak dilencinin geliş ve gidişinin tuhaflığının farkında değildi, onu tek derdi vardı; İbrahim'in hastalığı.

İsmail Ağa, Gül Şeyhi Hafız Dede'ye seslendi:

"Hafız Dede! Hafız Dede!"

Gül Şeyhi Hafız Dede'nin evi Gül Dergâhı'nın hemen yanındaydı. Ufacık evi, gül ağaçları, zamanı geldiğinde bin bir çeşit açan ağaçlar ve çiçekler içinde kaybolmuştu. Küçüçük bahçesinin içinde küçücük bir havuzu vardı.

Ak sakallı, nur yüzlü, yüzünde güller açan (hem de hiç solmayan, tazeliğini hiç kaybetmeyen cinsinden) bir dede kapıyı açtı. Gelene baktı, tanımakla gönlü şenlendi, gönül şenliği çevresini de şenlendirdi, fırtınaları durdurdu:

"Oğlum İsmail. Sen miydin? Hoş geldin sefalar getirdin, inşallah geldiğin yerde de sefalar bulursun. Hayırdır inşallah? Nedir bu telaşın?"

"Yetiş dedem. Oğlum İbrahim nazarlara gelmiş."

"Oğlun İbrahim mi?"

Deli İsmail utandı, işte yakalanmıştı, Gül Şeyhi'ne haber vermeden isim koymuştu, boyun büktü:

"Evet efendim. Doğum gerçekleşti, erkek evlat, tam bir pelvan, ismini de İbrahim koydum... Şey... Sebebiyle... size haber vermeden..."

Hafız Dede habere sevindi, taze babanın utanmasına sebep olduğu için üzüldü:

"İsmail, demek doğum gerçekleşti ha? Yüce Mevlam hayırlı uzun ömürler versin. Anne-babası, bu diyarlar, Osmanlı mülkü için hayırlara vesile kılsın. İsim vermek, bir babanın birinci hakkı... Üzülme, senin verdiğin isim bizim verdiğimiz sayılır. Çok güzel bir isim koymuşsun. Hem İbrahim Peygamberin (aleyhisselam), düştüğü ateşi kırmızı gül eyleyen Allah dostunun hem de rahmetli babanın ismi... Hayırlı mübarek olsun. Nazarlara geldi demiştin, sıkıntı ne?"

"Doğum gerçekleşti, ama çok şeyler oldu. Ebe kadın size anlatacak. Şimdi de hiç durmadan ağlıyor. Çatlamasından korkarız."

"Telaşlanma oğlum. Hemen çıkar, bakarız, yapabileceğimiz bir şey varsa yaparız. Yoksa yapabilecek kişiyi ararız. Endişelenme... Hayır da şer de Allah'tandır."

İsmail Ağa ile Hafız Dede yola çıktılar. Ama İsmail Ağa, dedeye uymakta zorlanıyordu. Utanmasa Dede'yi omzuna alıp koşa koşa götürecekti.

Hafız Dede güldü:

"Oğlum İsmail. Bilirim gönülceğizine söz geçiremezsin, bir an önce çocuğunun yanında olmak istersin. Sen önden bir an önce git, evdekileri hazırla, ben arkadan gelirim."

Hafız Dede'nin sözleri İsmail Ağa'nın canına minnetti. "Peki Dedem," diyerek kanatlanıp da uçtu sanki. O iri cüssesiyle koşarken bir dağ eğilip kalkıyor gibiydi. Baba gönlü ferman dinlemiyor, şimşek olup, bir anda İbrahim'in yanında bulunmak istiyordu.

Hafız Dede, ufukta kaybolan İsmail Ağa'nın arkasından baktı, iç geçirdi. "Baba gönlü bu, dur durak bilir mi. Ya Rabbi. Sen oğulcuklarını, sevdiklerine, Osmanlı'ya bağışla!" diye dua etti. İsmail Ağa, soluk soluğa eve ulaştı. Lohusa odası önünde ağlaşanları görünce irkildi, müjdeli haber arzulayan, ama kötüsünü işiteceğini bilen bir sesle sordu:

"İbrahim, pelvan oğlum nasıl?"

Kapı yanında ağlayan oğlu Hasan gözyaşları içinde cevap verdi:

"Kardeşim öldü."

Pehlivan Deli İsmail Ağa'nın aklı başında gitti. Öyle bir feryat etti ki, bütün Güller Diyarı işitti:

"İbrahim! Oğlum!"

İsmail Ağa'nın feryadı üzerine lohusa odasının kapısı açıldı. Çavuş Ana çıktı, acılı yüzünde öfke şimşek olmuş çakıyordu:

"Ne bağırırsın bre deli oğlan."

"Anam.... İbrahim... Oğlum... Öldü..."

Çavuş Ana şaşırdı:

"Öldü mü? Kim dedi sana?"

"Hasan süledi."

Çavuş Ana kızsını mı, üzülsün mü bilemedi:

"Hadi oradan deli oğlum. Yok üle bir şey. Yalnızca hasta."

İsmail Ağa'ya dünyaları verselerdi bu kadar sevinmezdi. Çavuş Ana'ya koştu. Ellerine sarıldı. Öptü, başına koydu, sonrada da Çavuş Ana'yı belinden kucakladı, "Oğlum ölmemiş," diyerek anasıyla birlikte döndü durdu. Ancak, Çavuş Ana'nın "Bırak beni deli oğlum," diyerek başına vurmasıyla bıraktı. Çavuş Ana, deli oğluna ne desin bilemedi:

"Ölmedi İbrahim. Ölmedi, ama hayatla ölüm arasında. Hani, Hafız Dede, nerde?"

"Gelir anam, ben önden geldim."

Pehlivan Deli İsmail Ağa, iyice çocuklaşmıştı. Annesinin "Hayatla ölüm arasında," sözleri aklını başından almıştı. Bir an önce İbrahim'in yanına girebilmek için çırpınıyordu. Ama Çavuş Ana geçit vermiyordu. Çavuş Ana'nın son emri, içeriye değil dışarıya dönüktü:

"Çabuk Hafız Dede'ni bul. Birlikte gelin."

İsmail Ağa, boynunu büktü ve hemen dışarı koştu, Hafız Dede'nin yavaş yavaş eve yaklaştığını gördü. Hemen ona doğru koştu. Telaşla koşan çaresiz babayı gören Gül Şeyhi Hafız Dede'nin yüreği yandı:

"Hayır olsun bre oğlum, niçin geri döndün?"

"Çavuş Anam, 'Hafız Dede'yi almadan gelme,' dedi."

İsmail Ağa, Hafız Dede'nin gül şeyhi olduğunu, ona karşı en ufak saygısızca bir hareketin, yıllar boyu affedilmeyeceğini unutmuş, Dede'yi kolundan yakalayıp eve doğru sürükler gibi götürmeğe başlamıştı:

“Yürü dedem, yürü, oğlum hayat ile ölüm arasındaymış!”

İsmail Ağa’dan böyle bir hareket beklemeyen Hafız Dede, iyice şaşırmıştı: “Bre oğlum, nedir bu telaşın? Her şey olacağına varır.”

Garip Baba, hayır ile şerri birbirine karıştırmış, ne yaptığının, kimi kolundan tutup sürüklediğinin farkında değildi:

“Dedem; İbrahim’im, daha yüzüne doyasıya bakamadığım pelvan evladım, çok kötüymüş, Çavuş Anam. ‘Çabuk gelin!’ dedi.”

Hafız Dede, gülümsedi:

“O zaman tamam İsmail oğlum. Çavuş Ana bu... Rütbesini Kırım’da almış bekletmeğe gelmez.”

Dertli baba, Hafız Dede’nin latifesini anlamadı, onun aklı fikri ölüm döşeğindeki oğlundaydı:

“İbrahim’im nefesinize muhtaç dedem. Ne olur çabuk gidelim.”

Hafız Dede, gözü evladından başka bir şey görmeyen, kalbi yavrum yavrum diye atan babayı teselli gayretinde konuştu:

“Tamam oğlum. Bizim nefesimizden ne olur? Yüce Mevla’mızın evliya kullarının nefesi ve duası onunla olsun. İnşallah iyi olur.”

Acele yürüyüp, lohusa odasının önüne geldiler. Kapıyı vurdular. Ebe kadın ve Çavuş Ana çıktılar:

“Geldin mi Hafız Dede? İbrahim’imiz perişan.”

“Nazarlara geldiğinden şüpheliyiz. Biraz bekleyin de içerisini hazırlayalım.”

Ebe kadın ve Çavuş Ana kapıyı kapadılar. Hafız Dede ve İsmail Ağa, kapı önünde kaldılar. İsmail Ağa heyecanından bir türlü yerinde duramazken, Hafız Dede, “Sabır oğlum İsmail sabır, bunda da bir hayır vardır,” diyordu.

“Bunda da bir hayır vardır,” sözü, perişan babayı, şaşırttı, kiminle konuştuğunu düşünmeden, ağzından çıkan sözlere tartmadan tepkisini dile getirdi:

“Te be Hafız Dedem, sen ne sülersin, oğlum ölmek üzere, sen

‘Bunda da bir hayır vardır,’ dersin. Bu nasıl hayır olabilir?”

Hafız Dede telaşlandı, sağ eliyle İsmail Ağa’nın ağzını kapattı:

“Tövbe de oğlum tövbe de. Yüce Mevla’mızın her işinde bir hayır, hikmet vardır. Bizim şer gibi gördüklerimiz hayır olabilir. Kur’ân-ı Kerîm’de geçen Musa aleyhisselam ile Hızır Aleyhisselam kıssasını hatırla!”

Hafız Dede’nin sözleriyle Deli İsmail’in aklı başına gelir gibi oldu, evlat acısıyla söylediği sözün dehşetiyle hemen “Tövbe ya Rabbim tövbe,” derken kapı açıldı. Ebe kadın çıktı:

“Buyrun Hafız Dede.”

Hafız Dede ve İsmail Ağa, içeri girdiler. Beşiğin başında, Ayşegül gelin, Ebe Kadın ve Çavuş Ana vardı. Ayşegül gelin için için ağlıyordu. Deli İsmail Ağa, hemen beşiğin başına gitti. İbrahim, ağlamaktan bitkin düşmüş, rengi solmuş, ter içinde kalmıştı.

Ebe kadın, Hafız Dede’ye akşamdan beri yaşadıklarını anlattı:

“Hafız Dedem. Çavuş Ana ve ben nazar duası okumak istedik, ancak esnemekten okuyamadık. Sabahın ilk ışıklarıyla nerden duydularsa duymuşlar, bir anda oda, İbrahim’i görmeğe gelenlerle doldu, taştı, gelenlere gelme diyemedik. Arkasından bir ağlama, bir ağlama. Çatlayacak diye korktuk. Çareyi sana başvurmakta bulduk.”

Hafız Dede, beşiğin başına gitti. İbrahim’i, ana kuzusunu kucağına aldı. Mübarek evlat, bu hâlinde bile nazara gelmeyecek gibi değildi.

Nazar dualarını okumak niyetiyle bebeğin yüzüne baktığı an, zorlandı, esnemeğe, gözlerinden yaş gelmeğe, beyninde şimşek çakmağa başladı. Sanki beyni dağılıyordu. Öleceğini zannetti. Okuduklarını bebeğin yüzüne karşı üfleyemiyordu.

Odadaki herkes şaşırmıştı. Bir süre nazar duasını Felak ile Nas surelerini okuduktan sonra daha fazla devam edemedi, oturdu kaldı. İbrahimcik biraz rahatlar gibi olmuştu. İsmail Ağa, hemen atıldı:

"Çavuş Anam, İbrahim rahatlar gibi oldu."

"Evet, oğlum. İnşallah tamamen şifaya kavuşur."

Ayşegül gelinse, yavrusu avcılar tarafından yakalanmış anne ceylan gibi İbrahim'ine bakıyor, gözyaşlarını içine akıtıyor ama hiç söze karışmıyor, büyüklerinin yanında bir şey diyemiyordu. Hafız Dede hayretler içindeydi. Böyle bir şey olamazdı, gördüklerine inanamıyordu:

"Bunca yıllık ömrümde büle bir şeyle hiç karşılaşmadım. Büle bir nazar karşısında bebek nasıl hayatta kalmış, çok hayret. Bir kaç hafız efendi çağıralım, birlikte okuyalım. Aman! Bebeğin beşiği başına nazar boncukları, dikkat çekecek başka bir şeyler koyun."

Çavuş ana söze karıştı:

"Hafız Dedem. Nazar boncuğu koyalım dersin ama geçenlerde gençten bir hoca geldi. Buna şirktir, cansız şeyden medet beklemek insanı dinden çıkarır," dedi.

Gül Şeyhi Hafız Dede acı acı güldü:

"Allahü Teala bizi dini yanlış ve yarım bilenlerden korusun. Acemi tabip insanı candan, cahil din adamıysa dinden eder. Nazar boncuğu takmak, cansız şeyden yardım beklemek değildir, sebeplere sarılmaktır. Maksat, nazarı değen kimsenin, nazar değmesinden korkulan canlıdan önce mavi boncuk ve benzerine bakmasını sağlamaktır. Bülece, canlıyı, insanı etkileyen ilk bakışlar mavi boncuk üzerine olur ve nazardan korunmak mümkün olur. Bu bakımdan, İslam alimleri nazar boncuğu ve benzeri şeylere izin vermişlerdir."

Açıklamalar Çavuş Ana'nın hoşuna gitmişti:

"Allah razı olsun Hafız Dede, ne kadar güzel süledin. Ebe kadın, çabuk nazar boncuğu bulalım. Torunumun üzerine asalım."

Hafız Dede, asıl önemli şeyi Çavuş Ana'ya hatırlattı:

"Çavuş bacı. Bir an önce Akika hayvanını keselim... Çocuğu her türlü beladan, büyü ve nazardan korur. Yüce Rabbimiz, Akika

hayvanının etinden yiyenlerin duasıyla oğlumuza inşallah şifa verir. Yedinci gününde de saçların ağırlığınca altın sadaka vermeyi de unutmayalım."

Çavuş Ana, oğlu İsmail'e döndü:

"Oğlum. Çabuk davran. İki tane en iyilerinden boğa satın al. Hemen kes. Etini fakirlere, bağrı yanıklara dağıt."

"Peki, Çavuş Anam. Hemen giderim."

İsmail Ağa bir ok gibi fırladı. İbrahim'i, can oğlu için iki boğa değil, bütün sürüyü Akika olarak keserdi.

Hafız Dede, Ebe Kadın ve Çavuş Ana'ya seslendi:

"Ayşegül kızımız. İbrahim'in beşiğini en güzel şekilde süslesin. Süslesin ki, gelenlerin dikkatini çeksin. İbrahim'den önce beşiğe baksınlar."

Ayşegül gelin, hemen yatak odasına koştu. Hafız Dede'nin sözleriyle yatak odasına koşan Ayşegül gelin cevizden, oymalı çeyiz sandığını açtı. Açmasıyla bir an acısını, İbrahim'inin, can evladının rahatsızlığını unutur gibi oldu.

Sandığın içindekilerin gün yüzüne çıkmasıyla birlikte, dışarda kar yağarken odaya bahar geldi. Bir anda bin bir renkli, bin bir çeşit güller açtı. Güllerin hepsi güzeldi, ama kırmızı güller bir başka güzeldi. Kırımızı güllerin hemen yanında beyaz güller vardı. Güller diyarında kırmızı ve beyaz güller ayrı düşünülmezdi. Kırmızı ve beyaz gül, gül kazanlarına birlikte atılırlar, birlikte ateşlerde, sevdalarda yanarlar. Bu yanmadan, aşkların en anlamlısı, gül yağı doğar, kokusu bütün kainatı sarardı.

Çeyiz sandığı, Ayşe gelini bir anda çocukluk, genç kızlık günlerine götürdü. Çocukluk günlerinde oyuncak çeyiz sandığını, gül yapraklarından, badem kabuklarından çeyizlerle doldurmuş, genç kızlığa ayak bastığında babası ona çevizden çeyiz sandığını almıştı.

Bu sandığa ilk çeyizini, al ve yeşil duvakları dualarla, gül şeyhini zevcesi Aslıgül Hanım koymuştu. Koyarken de; "Al duvak; güller

diyarında, Allah, din, namus, memleket, hak için şehit olmaya, kocanın vazifelerine işarettir. Al duvak bayraktır, şehitlerin kanıdır, kırmızı güldür, ebedî aşka; iki cihanın efendisi Peygamber Efendimize işaret eden gül...”

“Yeşil duvak, iffete, namusa, yuvasına, eşine, evlatlarına sahip çıkmaya, bunları birinci vazife bilmeye, ebedi saadeti yuvasında aramaya işaret eder.”

“Al ve yeşil duvak, gelinin yüzünü örter, yeşil duvak altta, al duvak üsttedir. Gerdek gecesi, Al duvak damat tarafından çözülür geline verilir, kocanın boynuna bağlanır eşi tarafından; vazifelerini bilsin, ömrü boyunca al duvağın işaret ettiklerini unutmasın diye... Yeşil duvak çözülür, gelinin boynuna bağlanır beyi tarafından; vazifelerini, yeşil duvağın işaret ettiklerini devamlı hatırlasın diye,” demişti.

O günden sonra da Ayşegül, daima, al ve yeşil duvağı kaldıracak, yeşil duvağı boynuna bağlayacak bir yiğidin hayaliyle yaşamıştı.

Her geçen gün çeyiz sandığında al ve yeşil duvağın arkadaşları çoğalmıştı. Kendi elleriyle, müstakbel eşi, çocukları ve evinin her köşesi için ördüğü gül oyalı mendiller, bin bir çiçekli yazmalar, çoraplar, örtüler çeyiz sandığını doldurmuştu. Elleriyle evini, yuvasını kurmuş, çiçeklerle süslemiş, eşini ve çocuklarını giydirmiş, sonra da bunların hepsini sandığa sığdırmıştı. Sandığa, rüyalarını, hayallerini bütün bir Kainatı gizlemişti.

Ayşegül gelin, sandıktan, çiçek kokularının, bin renkli, bin bir çeşit çiçeğin, genç kızlık rüyalarının, gönül ışıklarının yükseldiğini fark etti. Bindallılar, ipekliler, gül oyalı yazmalar, çevreler, yaşmaklar, mendiller bir anda Ayşegül Gelini aldı götürdü. Genç kızlık günlerine, hayaller, düşler alemine... Her oya, her ilmik, genç kız gönlünün renklere, şekillere dökülmesiydi. Bütün bunlar, Deli İsmail'e, evlatlarına sevgisinin, yuvasına bağlılığın ifadesiydi.

Deliydi, doluydu ama o günlerde bütün gül diyarının kızların gözdesi, gönül yarasıydı. Ayşegül geline kısmet olmuştu, gönlünün pehlivanıyla evlenmek.

Ayşegül gelin, yazmaların, mendillerin en güzel, en can alıcılarını seçti. İbrahim'in beşiğini bin bir renkli çiçek bahçesine çevirdi. Oyalar, renklerini sanki gökkuşağından almıştı

* * *

Üçüncü Bölüm: Beklenilen miydi?

"Eee... Ebe hanım... Hele deyiver süleyeceklerini... Bilelim ki yanlışa düşmeyelim."

Hafız Dede'nin okumasından sonra İbrahim biraz rahatlar gibi olmuş ve annesinin renk renk oyalarla süslediği beşiğinde uykuya dalmıştı.

Odada, Hafız Dede, Çavuş Ana, Ebe kadın, İsmail Pehlivan ve Ayşegül gelin vardı. Ebe kadın anlattı; doğumdan nasıl ümit kestiğini, son anda bilemediği bir şeylerin olduğunu, İbrahim'in avuçları yumulu doğduğunu, avuçlarından kan sızdığını, avuçları içinde et parçası bulunduğunu, sırt üstü yatınca ağladığını.

Bugüne kadar heyecanlandığını görmedikleri Gül Şeyhi Hafız Dede, ebe kadının anlattıklarından sonra yerinde oturamadı, heyecanla yerinden kalktı, ebe kadına baktı:

"Ebe Hanım, anlattıklarından eminsin değil mi?"

"Eminim efendim. Avuç içindeki et parçalarına yalnızca ben şahit oldum. Ama sırt üstü yatınca ağladığını annesi de gördü."

Hafız Dede, Ayşegül geline baktı, kıpkırmızı kesilen gelin "Evet," mânâsında başını sallladı.

"Son bir işaret daha var," diyen Hafız Dede, İbrahim'in başına gitti. Bebeği kucağına aldı, bir anne gibi alışık elleriyle kundağı çözdü. Bu arada, İbrahim gözlerini açtı. Sanki yapılanların farkındaymış gibi hiç sesini çıkarmadı, gözlerini Hafız Dede'ye çevirdi. Herkes büyük bir heyecan ve merak içindeydi.

Gül Şeyhi Hafız Dede ne arıyordu? İçeride, yalnızca gürül gürül yanan sobanın sesi geliyordu. Dede, bebeğin belden yukarsını soydu. Sol göğsünün altına baktı. Bebeği pencereye, ışığa doğru götürdü, aydınlığa tutarak daha dikkatlice baktı. Sendeledi, az

kalsın elinden bebeği düşürüyordu. Bu bebek o'ydu. Yüzlerce yıldır beklenen bebekti. İşaretler tamamdı. Hafız Dede, heyecandan ayakta zor duruyordu. Heyecandan duyulur duyulmaz bir sesle konuştu:

"İşaret tamam... Gelin siz de görün."

Odadakiler, büyük bir heyecan içinde Dede'nin yanına geldiler. İşaret ettiği yere, bebeğin sol göğsünün altına baktılar. Belli belirsiz kırmızı ben vardı, mercimek tanesi büyüklüğünde. Herhangi bir benden farkı yoktu. Hafız Dede ne görmüştü bu bende? Dede, bebeği ebe kadına verdi, "Hele sen iyice bak, bu ben neye benziyor?" dedi.

Ebe, aydınlığa tutarak baktı, emin olmak için tekrak tekrar baktı, İbrahim mızmızlanmaya başlayınca da annesine uzattı. Hafız Dede dahil, herkes, ebe kadının cevabını bekliyordu. Ebe konuşmaktan korkuyor gibiydi. Sonunda Deli İsmail Ağa sonunda dayanamadı:

"Bre ebe kadın, bizi meraktan çatlatmak mı istersin? Hele süle neye benzer?"

Çavuş Ana, değneği kaldırdı:

"Deli oğlum. Haddini bil. Hafız Dede'nin yanında sana laf düşer mi?"

Deli İsmail Ağa, Çavuş Anası'nın azarıyla utandı, geri çekildi. Hafız Dede, gülümsedi:

"Çavuş Ana, İsmail Pelvana kızma! Hepimiz merak içindeyiz. Kolay mı?"

Ebeye döndü:

"Ebe hanım. Haydi, bizi daha fazla merakta bırakma."

Ebe kadın, Hafız Dede'nin sözleriyle cesaret buldu:

"Güle benzer efendim, kırmızı bir güle."

Hafız Dede'nin yüzü aydınlandı, diğerlerinden hayret nidaları yükseldi, hemen bebeğin yanına koştular:

"Allah, Allah, hakikaten de bir güle benzer."

"Doğru sülersiniz be, güle benzer, dikkatlice bakınca anlaşılır."

Çavuş Ana, Hafız Dede'ye baktı:

"Eee Hafız Dede... Sizden dinleyelim bu hâl, neyin nesidir, neye işarettir?"

Hafız Dede, anlattı, odadakiler dinledi:

"Bizim dergâhımızda hocadan hocaya intikal eden bir vasiyet vardı. Bu vasiyete göre, gül şehrinde, avuç içlerinde et parçası, sol göğsünün altında kırmızı güle benzeyen bir erkek çocuğunun doğması, Osmanlı'nın Rumeli topraklarında büyük değişikliğe işarettir. Bu çocuğa, bu toprakların, İstanbul'un, Anadolu'nun vatan olarak elde kalmasında büyük vazifeler düşecek. Onun yetiştirilmesi için hiçbir fedakârlıktan kaçınılmaması vasiyet içindedir. Kendisinden bekleneni yapabilmesi için büyük imtihanlardan geçecek.

Bizim, sizlerin vazifesi, onun yolunu açmak. Yalnız, onun, bundan haberdar olmaması lazım. Olayların tabii akışı, onu bu vazifeye götürecek. Bizden bir müdahale olmayacak. Bizim işimiz, yalnızca onun gül er, sonra da gül erenliğe kavuşması, yükselmesi için çalışmak, ona yardım etmek olacak. Ve bu, sır olarak buradaki beş kişi arasında kalacak. Şimdi herkes bu sırrı kimseye söylemeyeceğine dair yemin edecek."

* * *

Günler geçti, İbrahim'in durumunda fazla bir değişiklik olmadı, o pehlivan evlat, erimiş, küçüldükçe küçülmüştü. Hafız Dede, hemen hemen her gün geliyordu, saatlerce İbrahim'in başında okuyordu. Hekimlerin biri gitmiş, biri gelmiş, ama hiçbiri hastalığa teşhis koyamamıştı.

Ayşegül gelin, için için ağlıyor, Deli İsmail Pehlivan ise deli gibi geziyordu. Kimsenin olmadığı yerde Hafız Dede'nin ellerine yapışıp, "Bre hocam bu ne iştir? Evladıma bu toprakların, İstanbul ve Anadolu'nun elde kalmasında büyük vazifeler düşecek dersin. Ama ölümle mücadele eder. Hani senin Hafız Dedeliğin, gül

şeyhliğin, niçin çare bulmazsın?" diyordu.

Hafız Dede de acılı, çaresiz babaya kızmadan yalnızca, "Sabır bre evladım. Hastalık da dert de Allahü Teala'dandır. Onun işinden sual olunmaz. Bizim işimiz, sebeplere sarılıp şifa aramak. Gerisi Rabbimizin bileceği iş. Onun her işinde bizim bilmediğimiz nice hikmetler vardır," demekten başka bir şey yapamıyordu.

Nice hocalar gelmiş okumuş, nice tabipler koşmuş ilaç vermişti. Ama çare bulunamamıştı. Akika hayvanları kesilmiş, yüzlerce kişiye ziyafet verilmiş, nice insan İbrahim'in iyileşmesi için duaya durmuştu.

Ayşegül gelin, "İbrahim'im," diye yataklara, Pehlivan Deli İsmail Ağa ise "Pelvanım! Pelvanım!" diye Balkan Dağları ormanlarının dipsiz derinliklerine vurmuştu kendini.

İbrahim'in doğumundan bu yana yedi gün geçmişti. Çavuş Ana ve ebe kadın, İbrahim'in son anlarını yaşadığına karar verince, Koç Ahmet'ten her ne pahasına olursa olsun İsmail Ağa'yı bulmalarını istemişlerdi.

Koç Ahmet, üç gün geceli gündüzlü aramadan sonra, yalnız ikisinin bildiği, Balkan Dağları'nın gizli köşelerinden birinde bulabilmiş, aklı başından gitmiş olarak üç kişinin yardımıyla geri getirebilmişti. Deli İsmail Ağa'yı zaptetmekte büyük güçlük çekmişler, Deli İsmail eve dönmek istememişti.

Vakit güller şehrinde seher vaktiydi. Bülbüller susmuş, güller kış uykusuna durmuştu. İsmail Ağa, şuursuz bir vaziyette, İbrahim'in bulunduğu odanın önünde bekliyordu. Koç Ahmet de yanındaydı. Hiç tepki vermiyordu. Ayşegül gelinse uyur gezer gibiydi. Dilinde ve gönlünde Yunus Emre hazretlerinin "Dertli Bülbül" ilahisi, Allah Allah diye söylenilen yerlerde "Yavrum Yavrum" diye feryat ediyordu:

"İçimde bir dertli bülbül,

Öter Yavrum Yavrum diye,

Söz bahçemde her gün bir gül,

Biter Yavrum Yavrum diye.

Gündüz bir dert gece bir dert,

Bilemedim ah nice bir dert,

Sol böğrüme ince bir dert,

Batar Yavrum Yavrum diye.

Ey dost, artık ne dersen de,

Geldim bu dergâha ben de,

Şol başaklar yel esende,

Yatar Yavrum Yavrum diye."

Hafız Dede, Çavuş Ana ve ebe kadın İbrahim'in başında sayılı nefeslerinin bitmesini bekliyorlardı. Bir vurulma sesiyle irkildiler.

Konağın, evin mahremiyetini muhafaza ederek dış dünyaya açılan ve cümle kapısı denilen kapısı vurulmuştu. Gecenin bu vakti kimdi? Ölümün kol gezdiği evin kapısını çalan... Yoksa gelişini büyük bir endişeyle bekledikleri... ismini ağızlarına almaya korktukları mıydı? Azrail miydi? İbrahim'in, can yavrularının canını almağa mı gelmişti?

Koç Ahmet merakla kapıya koştu. Açtı... Şaşırmıştı. Karşısında ak sakallı, nurani yüzlü bir ihtiyar vardı. Ama tanımıyordu, Kızanlık'tan değildi.

"Buyur efendi amca, ne istemiştiniz?"

Ak sakallı amca gülümsedi, gülümsemesiyle sanki seher vakti güneş doğdu:

"Evladım... İsmail Ağa'ya, bakmıştım... Evde mi acaba?"

"Evde, ancak..."

"Yiğit evladım... Kendisiyle görüşebilir miyim?"

"Efendi amca. İsmail Ağa, sizinle görüşecek durumda değil. Büyük acısı var. Ben yardımcı olayım."

"Oğlum... Mutlaka onunla görüşmem lazım. Ne olur bana yardımcı ol."

Koç Ahmet, kızar gibi oldu, sesi biraz fazlaca çıktı:

"Güzel dedem. Niçin anlamazsın? Görüşemezsin dedik ya... Hadi işine bak, ne bizi üz, ne de kendini."

Koç Ahmet'in sesini içeriden Hafız Dede duymuştu. Kapı önüne geldi:

"Evladım Ahmet, ne var?"

"Hafız Dedem. Şu efendi amca. Mutlaka İsmail Ağa'yla görüşmeliyim diye ısrar eder. 'İsmail Ağa'nın sizinle konuşacak hâli yok,' derim ama dinlemez!"

Hafız Dede, Koç Ahmet'i yana çekti. Ak sakallı nur yüzlü ihtiyar amcayı gördü. Görmesiyle titremesi bir oldu. Anlayamadığı, isim koyamadığı bir heybet vardı. İsmail Ağa'yı görmesi gerektiğine inandı. Gözleriyle selamlaştılar:

"Hoşgeldiniz, sefalar getirdiniz. İsmail Ağa, burada ama pek aklı başında değil... Evlat acısı fena vurdu. Buyrun görün."

Ak sakallı ihtiyar, Hafız Dede'ye sıcak sıcak gülümsedi. Hafız Dede, içinin ısındığını hissetti.

"Allah razı olsun, Gül Şeyhi Hafız Dedem."

Hafız Dede şaşırdı. İsmini nerden bilmişti. Yoksa...

Hafız Dede, çok heyecanlanmıştı. Bu seher vakti gelen o muydu? Darda kalmışların imdadına koşan mıydı? Hafız Dede'nin gönlü rahatlar gibi oldu.

Pehlivan Deli İsmail Ağa'nın yanına gittiler. Ak sakallı amca, İsmail Ağa'nın omuzundan şefkatle tuttu:

"Evladım İsmail! Evladım İsmail!"

İsmail Ağa, dış dünyaya kapalıydı. Ancak, beklenmeyen misafir onu içinde bulundukları zaman ve mekâna döndürmeğe kararlıydı. İsmail Ağa'nın yüzünü iki eli arasına aldı. Uzun uzun gözlerine baktı:

“Evladım İsmail! Evladım İsmail!”

İsmail Ağa, uykudan uyanır gibi, sığındığı iç dünyasından sevdiklerine, ona seslenenlere döndü. Büyük bir dikkatle esrarengiz misafire baktı. Tanıdığı birine benzetmiş gibi tereddüt etti. Biraz daha bakınca tanıdığından emin oldu, dış dünyaya tamamen döndü:

“Siz O’sunuz. Rüyamda gördüğüm. Bana oğlum İbrahim’in müjdesini veren...”

“Evladım, biz kim, sizin gibi bir yiğidin rüyalarına girmek kim... Bir garibiz, benzetmiş olmalısın. İnsan insana benzer.”

Deli İsmail Pehlivan, tam manasıyla kendine gelmişti:

“Eminim, rüyamda gördüğüm kişi sizsiniz.”

Esrarengiz kişi gülümsedi:

“Madem ki o kadar eminsin, dediğin gibi olsun bre oğlum. “

İsmail Ağa, esrarengiz misafire dikkatle bakmağa devam etti. Sadaka verdiği ihtiyar amcaya benzetti, ama tam manasıyla emin olamadı.

Hafız Dede tebessüm ederek, Koç Ahmet ise hayretler içinde dinliyordu esrarengiz misafir ile İsmail Ağa arasındaki konuşmayı.

“Gitti İbrahimim! Gitti! İbrahimim! Can yavrum.”

İçerden gelen feryatla irkildiler. Ebe kadın dışarı çıktı. Çok telaşlıydı. Esrarengiz misafiri görünce şaşırdı. Hafız Dede’ye döndü”

“Dedem. İbrahim çok kötüledi. Nefesi bile hissedilmez oldu. Bir şeyler okusaydınız.”

İçeriden gelen feryat, Deli İsmail Ağa’yı ta gönlünden vurmuştu:

“Ebe anam! İbrahim! Yavrum öldü mü?”

Ebe kadın ne cevap versindi, çaresizce ellerini açtı.

Deli İsmail Ağa, hemen kapıya koştu.

Hafız Dede, acılı babayı son anda kolundan yakalayıp durdurdu:

“Dur bre evladım. Hele sabret. Gün doğmadan neler doğar.”

İsmail Ağa, çare diye gözlerle esrarengiz misafire baktı. Misafir gülümsüyordu:

"Hafız Deden doğru süler, Hak şerleri hayra çevirir, hele sabredelim, sebeplere sarılalım"

Hafız Dede de gözlerini, medet, çare sizde, bu insanlar daha fazla evlat ateşiyle yanmasınlar dercesine esrarengiz misafire çevirdi.

Misafir, gülün sabah rüzgârında salınması gibi başını eğdi:

"Hasta yavrumuzu bir de biz görseydik."

Hafız Dede, Ebe kadına seslendi:

"Ebe Hanım. İçerisini hazırlayın da, misafirimiz bebeyi görsün."

Ebe kadın şaşkın şaşkın bakıyordu, kimdi, bu esrarengiz misafir, gecenin bu vakti gelen? Bakışları ne kadar da derindi. Anlatamayacağı şekilde insanı nasıl da kuşatıveriyordu. Çok tatlıydı, ama çok da heybetliydi.

"Peki dedem," diyen Ebe kadın hemen içeri geçti. Az sonra Hafız Dede ile esrarengiz misafiri doğum odasına aldılar. Bir delilik yapmasın diye İsmail Ağa'yı dışarıda bıraktılar. Ayşegül gelin bir köşede için için ağlıyordu. Belli ki, zorla yavrusundan koparılmıştı. Çavuş Ana ve ebe kadın da boyunlarını bükmüşler sessizce oturuyorlardı. Gözleri yaşlıydı. Ne ummuşlar, ne bulmuşlardı. Gül Şeyhi Hafız Dede'ye bakışlarıyla, "Hani doğması yüzlerce yıldır bekleniyordu, hani o çok büyük işler başaracak, çok hizmetler yapacaktı?" diyorlardı. Hafız Dede, bu bakışlara cevap veremiyordu, "Hele sabredin, Yüce Mevlamızın her işinde nice bin hikmet vardır," demekten başka...

Dışarda kalan İsmail Ağa ise kapı önünde dönüp duruyordu. Eğer rüyasında gördüğü o esrarengiz misafir olmasaydı kimseyi dinlemeyip içeri, yavrusunun yanına koşacaktı.

Deli gönlü, o esrarengiz misafir, acaba, son bir ümit olabilir mi diye "İbrahimim! İbrahimim!" feryatlarıyla çırpınıp duruyordu.

Esrarengiz misafir, ağır ağır İbrahim'in beşiği yanına geldi. Ayşegül gelinin nazar değmesin diye bağladığı mendil ve

çevrelerdeki güller, bin bir renkli çiçekler de boyunlarını bükmüş, solmuşlardı. İbrahimcik ter su içinde kalmış, nefes alıp almadığı belli değildi. Hayatla ölüm arasındaki kıldan ince kılıçtan keskin son çizgi üzerindeydi. Misafir eğildi, bebeği kucağına aldı. Okuyup yüzüne üfledi. Yine okudu, yine üfledi.

Cebinden küçük, mavi bir şişe çıkardı. Şişedeki sudan bir damla bebeğin dudaklarına damlattı. Damlanın dudaklara değmesiyle birlikte umulmayan bir şey gerçekleşti, bebeğin dudakları hareketlendi, esrarengiz kişinin yüzü anlatılmaz bir tebessümle aydınlandı. Bir damla daha... Damlalar damlaları, ümitler ümitleri takip etti. Sıcaktan kavrulmuş, parça parça ayrılmış toprağa düşen ve güller diyarında "rahmet" denilen yağmurun ilk damlaları gibiydiler. Bir biri ardına İbrahim'in dudaklarına konuyorlardı. Hararetten ateş kesilen dudaklarda, bir kısmı buharlaşıp yüzüne yayılıyor, bir kısmı da ağzına sızıyordu. Esrarengiz misafir, şişedeki bütün suyu bebeğe içirdi.

Ve bebek, çok korkulu rüya görmüş gibi ağlamağa başladı. Ağlama sesiyle Ayşegül gelin ayağa fırladı, kanatlandı yavrusuna uçmak için. Ağlamak, hayat demek, anneyi istemekti. Yavrusuna koşmak istedi. Ama koşamadı. Yabancı erkeklerin yanında bunu yapamadı. Kucaklamak üzere hareketlenen kollar kalkamadan yana düştü. Büyük bir heyecan içindeydi. Yavrusu avcı elindeki ceylan gibi beşiğe doğru garip garip baktı. Uçmak, bir an önce yavrusunu kucaklamak içen neler vermezdi. Ama uçamadı, kolu kanadı kırıktı.

Misafir, yaralı annenin hâlini görmüştü. Yürüdü, İbrahim'i annesinin kucağına, ait olduğu yere emanet etti:

"Geçmiş olsun gelin kızım. Elhamdülillah, oğlun zoru atlattı, Yüce Mevlam onu Osmanlı milletine bağışladı. İnşallah onun nice başarılarını görmekle sevinir, o günlerde bizi hatırlar, dua edersin."

Ayşegül gelin, yavrusunu göğsüne öyle bastırdı ki, Çavuş Ana, "Kızım, çocuğu nefessiz bırakacaksın?" diye ikaz etti. Ayşegül gelin utanmıştı. Başını eğdi. Çavuş Ana'sına nasıl anlatmalıydı, içine alsa yine de evladına doyamayacağını.

Geçen yedi günde çektiklerini, binlerce defa öldüğünü nasıl izah

edebilirdi Çavuş Ana'ya. O anda, Ayşegül gelin için kâinat, İbrahim'den ibaretti. İbrahim, teneffüs ettiği havaydı. Onsuz yaşayamazdı. İbrahim'le birlikte Ayşegül gelin de hayata dönmüştü. Ayşegül gelin, ifadesi çok zor teşekkür duygularıyla esrarengiz misafire baktı. İbrahim'ini iyileştirene nasıl teşekkür ederdi, buna nasıl gücü yeterdi. Ancak, "Allah razı olsun, evladımı iyileştirdiniz," diyebildi.

Esrarengiz şahıs, bütün dertlerini alan yüz ışımasında, "Gelin kızım, hastalık da şifa da Allahü Teala'dan, biz yalnızca sebebiz. İyiye, hakka, güzele sebep olursak sevinir, şükrederiz, tersi olursa üzülür, tevbeye sarılırız," dedi.

İbrahim'i, can yavrusu kurtulmuştu. İbrahim ağlıyordu, ağlamak, hayat, varlığını haber vermek demekti. Yavrusunun ağlaması, onun sevinci, gülmesi olmuştu.

Çavuş Ana ve ebe kadın, hayretler içindeydi. Kimdi bu ak sakallı, dili dualı, suyu şifalı dede? Duaları kabul olmuş, Yüce Allah İbrahimlerini, kınalı kuzularını onlara bağışlamıştı. Hafız Dede'nin gözleri yaşlıydı.

İçeride bunlar yaşanırken, dışarıda, Deli İsmail Ağa, deliler gibi kapı önünde dolaşıyordu. Koç Ahmet ise onu rahatlatmağa çalışıyor, "Sabır ahretliğim, İsmail'im sabır. Sabır, sıkıntıdan kurtuluşun anahtarıdır," diyordu. Ama İsmail Ağa'ya söz geçirmek, onu durdurmak ne mümkün. Gözü doğum odasının kapısındaydı. İçeride esrarengiz misafir olmasa kimseyi dinlemeyip oğlunun yanına koşacak, derdine derman olmaya, acısını dindirmeğe çalışacaktı.

İsmail Ağa, önünde beklerden kapı açıldı ve kucağında İbrahim'le nur yüzlü misafir çıktı, Hafız Dede'yle birlikte. İsmail Ağa, şaşırdı kaldı. Kapı önünden çekilemedi. Gözleri oğlu İbrahim'deydi. Evladının hâlini anlamağa çalışıyordu. Yalvaran gözlerle esrarengiz misafire baktı:

"Evladım! İbrahim'im öldü mü?"

Esrarengiz misafir, gülümsedi, İsmail Ağa'nın bütün derdini, endişesini götüren bir tatlı bir bakışla. İbrahim'i, heyecandan ne yapacağını şaşırmış babaya teslim etti:

"Gözün ve gönlün aydın olsun. Evladın aramıza döndü. Yüce Allah'ım, onu, sizlere, Osmanlı'ya bağışladı."

İsmail Ağa, nasıl teşekkür etsin, sevincini nasıl dile getirsin bilemedi:

"Ben... Ben... Size... Nasıl..."

Koca adam, bir haftadır çektiği evlat acısıyla dolmuş, şimdiyse sevinçten taşan gönlüne, gönlünün habercisi göz pınarlarına daha fazla hükmedemedi. Dizleri titredi, bütün gücü tükenmişcesine yere çöktü. İbrahim'ine sıkı sıkı sarıldığı hâlde içli içli ağlamaya başladı. Artık gözyaşları sel olmuş akıyordu. Ağlamak ilk defa bu kadar güzel gelmişti ona. İlk defa ağlamaktan utanmamış, gözyaşlarını gizlemek için çabalamamıştı.

Esrarengiz misafir, İsmail Ağa'nın omuzunu okşadı:

"Ağla oğlum ağla. Peygamber Efendimiz, 'Gözyaşı rahmettir,', 'Allahım, yaralı kalbe şifa veren sel gibi akıcı iki göz ver bana,' buyurmuşlar. Her ne kadar 'Erkek adam ağlamaz.' demişlerse de aldırma, Ağla... Asıl erkek adamlar, yiğitler, pelvanlar ağlamalı. Yiğit, erkek, pelvan, güce sahip bulunmanın, ağır yükünü idrak ettikçe ağlamalı... Bu yükün altından nasıl kalkacağım diye düşündükçe ağlamalı, hem de üle ağlamalı ki, gözyaşları yüreciklerini dağlamalı. Ağlama nimetine nasıl şükredeceği endişesiyle de ağlamalı."

Hafız Dede ve Koç Ahmet de gözleri yaşlı kucağında bebeğiyle İsmail Ağa'yı seyrediyorlardı. Misafir, Hafız Dede'ye sual etti:

"Bebeğe isim koymuş muydunuz?"

"Efendim, babası, doğduğunda İbrahim demiş... Göbek ismi..."

Misafir gülümsedi:

"İbrahim mi? İbrahim diye bilinsin... İnşaallah dünyanın dört bir yanında, kıyamete kadar İbrahim diye anılsın. Evladımıza ismini aldığı İbrahim Peygamber (aleyhisselam), ateşlerde imtihan edilmiş, evladına Kâbe civarını mekân tutmuş, Allahın dostu diye bilinmiş.

İsim alın yazısının habercisi gibidir. İbrahim'e de gurbet, hicret, ateş ve gülde imtihan gözükür. Sevdiklerinden çok uzaklarda kaçınılmaz gerçeklerle karşılaşır. İnşallah o zaman gerçek pelvanlığı gösterir. Babası İbrahim demiş, biz de Halil diyelim ki, Allahü Teala'nın dostlarını dost, Halil, başta nefsi olmak üzere Allah düşmanlarını düşman bilsin. 'Gerçek pelvan nefsini yenendir." hükmünce nefsine galip gelsin, Hakkı, hakikati savunsun. Zulüm karşısında eğilmesin."

Esrarengiz misafir İbrahim'i babasının kucağından aldı, sağ kulağına ezan, sola ikamet okuyarak üç defa "Halil İbrahim" diye seslendi. Daha sonra İbrahim'in sırtını, "İnşallah sırtı hiç yere gelmez," diyerek eliyle bir güzel sıvadı, çocuğu tekrar babasına teslim etti:

"Oğlum İsmail, çocuğunun başını traş edip ağırlığınca altın sadaka verdin mi, akika kurbanı kestin mi? Bunlar, dinimizin emri. Çocuğu kaza ve belalardan korur."

Deli İsmail Ağa suçlu suçlu boynunu büktü. Sanki İbrahim'in rahatsızlanmasından o mesulmüş gibi:

"Akika hayvanı kestik efendim. Ancak, adağım olsun, İbrahim'im bugün güneşi görsün, Allahü Teala'nın rızası için üç boğa keseceğim inşallah. Saçlarını kesmek için bugünü bekledik, yedinci günü bunu yapalım diye. Ancak daha kısmet olmadı. Hastalığı telaşından yapamadık."

İsmail Pehlivan'ın adağına esrarengiz misafir güldü:

"Bugün hemen gerçekleştirin. 3 yaşına girdiğinde Demir Baba Türbesi'ne götürün. Burdaki pınarda yıkayın. Yedi yaşına geldiğinde de Babadağ'daki Sarı Saltuk Türbesi'ne kavuşturun... Bu diyarları Osmanlı'ya hazırlayan ve Rumeli'deki pelvanların ilk piri olan Saltuk Baba'ya... Saltuk Baba Dergâhı çeşmesinin suyuyla seher vakti yıkayıp suyundan kırk gün içirin. İnşallah çok faydasını görür. Yedi yaşından on üç yaşına kadar Gül Baba Dergâhı'nda, Hafız Dede'nin terbiyesinde gül terbiyesi alsın. 13 yaşında Demir Baba Güreşçiler Tekkesi'nin şeyhi İsmail Efendi'ye teslim edin. 17 yaşına kadar burada bedeni ve ruhi terbiyesini alsın, tam bir pelvan gibi yetişsin, güce, kuvvete sahip olmanın mesuliyetini öğrensin.

Sonra tekrar Gül Baba Dergâhı'na gelsin. Bundan sonra, Hafız Dede'nin ellerine teslim edilsin, gül erenliğe kavuşması için gerekli gayret gösterilsin. Bizim, burada vazifemiz bitti. Hadi kalın sağlıcakla."

Ak sakallı esrarengiz dede, kapıya yöneldi, kapıyı açtı ve çıktı. Her şey bir anda olmuştu. Kimse müdahale edememişti. Herkes büyük bir şaşkınlık içindeydi. Kimdi bu esrarengiz şahıs? Gelmiş, bebenin iyileşmesine vesile olmuş, isim vermiş, şu şekilde bu şekilde yetiştirin diye tavsiyelerde bulunmuş ve gitmişti.

Esrarengiz şahıs kapıdan çıktıktan sonra şaşkınlıktan ilk kurtulan ebe kadın oldu, Koç Ahmet'e bağırdı:

"Evladım Ahmet. Bir bardak su ikram edemeden ayrıldı. Çabuk koş."

Koç Ahmet hemen dışarı koştu. Biraz sonra büyük bir telaş ve korku içinde döndü:

"Ak sakallı amca yok. Nereye baktımsa bulamadım. Sanki yer yarıldı da içine girdi."

* * *

Dördüncü Bölüm: Sarı Saltuk'un huzurunda

"Hafız Dedem... Gecenin bu vakti öten hangi kuş? Ondan başka da öten kuş yok."

"Evladım, bülbüldür. Bülbüller, en içli, en anlamlı ötüşlerini gecenin bu saatine, seher vaktine saklarlar."

"Niçin bu vakitte, herkesin uykuda olduğu vakit öterler? Gündüz herkes uyanıkken ötseler de, bu güzel ötüşü, bu güzel sesi herkes dinlese."

Sorudaki masumiyet, doğru mantık Hafız Dede'yi seslice güldürdü:

"Afferin sana. Çok güzel bir soru. Zahmet çekmeden, çabalamadan, uykusundan fedakârlık etmeden nimete, güzelliğe kavuşalamaz. Bülbülün güzel sesini dinleyebilmek için de seher vaktinde, uykunun en tatlı zamanında uyanık olmak gerekir. Bülbül niçin seher vaktinde öter sualine gelince... Bülbülün âşık olduğu gül, bu vakit açar. Bülbül de maşukuna, güle aşkını, gönül yarasını, hasretini, kavuşma arzusunu dile getirmek için en içli ötüşlerle, feryatlarla bu vakitte öter. Seher vaktinde öter ki, âşıkın hâlinden anlamayan gafiller bu feryatlarını işitmesin. İşte bu sebepten bülbülün ötüşünden, ebedî aşktan, gülden ancak seher vakti uyanık olanların haberi olur. Halkın dilinden düşmeyen 'Seher Vakti' ilahisinde bu hakikat çok güzel dile getirilir."

Hafız Dede, yanık ve içli sesiyle ilahiyi söylemeye başladı:

"Seher vakti bülbüller

Ne de güzel öterler

Açınca gül çiçekler

Birlikte zikrederler.

Akşam olur giderler

Boyun büker çiçekler,

Kim bilir ne söylerler

Feryat eden bülbüller.

Onlarda bütün dertler

Yine de şükrederler.

Salat selam söylerler.

Hep menzile ererler."

Altı sene önce, Halil İbrahim yedi yaşında iken de gelmişlerdi buraya, Hızır aleyhisselamın vasiyetini yerine getirmek için. O zaman babasıyla gelmiş, Halil İbrahim, Sarı Saltuk hazretlerinin hemen türbesi yakındaki suda yine bir seher vakti yıkanmış. Buradan Kızanlık'a götürülen suyu kırk gün içmişti.

Şimdi ise Hafız Dede ile gelmişlerdi. Hafız Dede, İsmail Pehlivana, "Halil İbrahim on üç yaşına girdi, Demir Baba Dergâhı'nda eğitime başlama zamanı geldi. Bundan önce Sarı Saltuk hazretlerinin türbe ve dergâhını ziyaret etmemiz gerek. Sarı Saltuk hazretleri, bu toprakları Türk oğluna beyaz gülden kırmıza güle çeviren gül erenlerin öncüsüdür. Beyaz gül, toprağın yaratılışdaki hâlini, kırmızı gül ise gönül, iman nuru ve şehit kanlarıyla vatan oluşunu ifade eder," diyerek Halil İbrahim'i Tuna nehrinin Karadeniz'e kavuştuğu diyara yakın Babadağ'daki Sarı Saltuk türbesine getirmek için izin almış, günlerce süren yolculuktan sonra buraya gelmişlerdi.

İşte şimdi, bir seher vakti buradaydılar. Güllerin açtığı, büllerin gülün aşkıyla feryat ettiği, bütün kâinatın zikre durduğu zamanda... Sarı Saltuk hazretlerinin kabri başındaydılar. Dualarını etmişler, bülbüllerin sesini dinliyorlardı.

Halil İbrahim, iki defadır türbesine getirildiği Sarı Saltuk'u merak ediyordu. Hafız Dede'nin "Bu toprakları Türk oğluna vatan kılan, beyaz gülden kırmıza güle çeviren gül erenlerin öncüsüdür,"

diye anlattığı kişiyi... Hafız Dede'nin sual olmadan Sarı Sarı Saltuk'tan bahsetmeyeceğini farkedince, on üç yaşının verdiği cesaretle sordu:

"Hafız Dedem, iki defadır ziyaretine geldiğimiz, bu toprakları vatan kılan, beyaz gülden kırmıza güle çeviren Sarı Saltuk hazretleri kimdir?"

Halil İbrahim'in sualiyle Hafız Dede'nin gözleri ışıdı, gönlü aydınlandı. Bülbüllerin ve gülün dilinde, kâinatın zikir halkasına dahil olarak konuştu:

"Evladım, buraya gelişimiz bu sual içindi. Rabbimize sığınarak, O'nun sevgili evliya kullarını vesile ederek elden geldiğince, Yüce Mevlamızın izin verdiğince anlatalım.

Sarı Saltuk, bir alperen, cihan pehlivanı ve gül erenlerin piri, bu toprakları vatan kılanların, kırmıza güle çevirenlerin öncüsüdür.

Kimdir alperen?

Evladım, alperen, bilek ile gönülü kaynaştıran, gül erenliğe kavuşan kimsedir. Alp; zamanının silahlarını en iyi şekilde kullanan, savaş bilgisine, günün ilmine sahip olan, bilekte, pelvanlıkta cihan pelvanı olan kişidir. Eren de, gönül eri, evliya demektir. Bu iki hasletin bir kişide toplanmanmasıyla alperen denilen insanlık güneşleri doğar. Alperenlerin önderi, en güzel numunesi iki cihanın serveri Peygamberimiz sallallahü aleyhi ve sellemdir. Ondan sonra onun cihar yar-ı güzini, dört halifesidir.

Son alperen de bir avuç mücadiyle yıllarca Koca Rus İmparatorluğu'na kafa tutan Şeyh Şamil hazretleridir.

Sarı Saltuk hazretleri, bu topraklardaki ilk alperen ve gül erendir, hem de gül erenlerin, alperenlerin piridir. Hayatı, nice destanlara ve efsanelere konu olmuştur.

Sarı Saltuk, ırk, dil ve din gözetmeden bütün insanların yardımına koşan gönül erlerinin en büyüğüdür.

1250-1300 yılları arasında, kendisine şu an üzerinde bulunduğumuz toprakları, Dobruca, Şumnu ve çevresinde yer alan

Deliorman ve Edirne'yi, Kırım'ı mekân tutan Sarı Saltuk, cihan pehlivanıdır. Kırkpınar güreşlerini ilk defa başlatan alperendir.

Fatih Sultan Mehmet'in oğlu Cem Sultan, Edirne Valisi'yken gittiği her yerde Sarı Saltuk'un inanılmaz menkıbelerini duyunca Ebul Hayri Rumi Hazretlerini hayatını araştırmakla görevlendirmiş. Ve bu şekilde üç ciltlik Saltukname kitabı meydana gelmiştir. Sarı Saltuk, bu kitaplarındaki menkıbelerinde, savaşta, rakipleriyle karşılaştığında 'Ben ki cihan pehlivanı Sarı Saltukam!' diye nara atmaktadır.

İsmi, Avrupa'nın en kuzeyi Leh kıyılarından Afrika'ya, Asya'da Türkistan diyarından Bosna'ya bilinmektedir. Bu coğrafya içinde her dinden mazlumların imdadına koşmuştur, müslümanlar kadar, hristiyanlar tarafından da sevilmektedir. Defalarca Ayasofya'da Hristiyanlara vaaz etmiştir. Bozulmamış İncil'den haberdardır. Arapça ve Farsça'nın yanında, Sırpça, Rumca ve Latince de bilmektedir.

Tarihçiler, 1263'de Bizans'ta, Paleolog iş başına geçtiği zaman, bu kral tarafından, Karadeniz'in batı tarafındaki Dobruca'ya on, on iki bin civarında, Saltuk Dede (Sarı Saltuk) yönetiminde Türkmen iskân edildiğini belirtmektedirler.

Yedi Hristiyan kralı kendisi için türbe yaptırmış, üç mezarı da Anadolu toprakları üzerinde bulunmaktadır.

Sarı Saltuk, 'Ölünce beni yıkayıp yedi tabut hazırlayın. Her tabutumun başına gül koyun. Tabutlarımı almağa gelenler, güllü tabutun içinde benim cesedimin bulunduğuna inanmaktadırlar. Benim için yedi kral cenk etse gerektir,' der. Vefatında, hakikaten, yedi kralın askerleri gelip tabutu isterler. İlk önce Moskoflar Rusya'ya, Lehler Lehistan'ın Danıska iskelesine, Çehler ise Çeh diyarında Proniçe adlı şehire, İsveçliler İsveç'te Piyvance şehrine, Edirne kralı Babaeski'ye, Boğdan Kralı Babadağ'a, Dobruca Kralı Kelgra kayalığına defnederler.

Sarı Saltuk, Bulgaristan'da tahta kılıç ile yedi başlı ejderi

öldürdüğü için Kelgra Sultan (Yedibaşlı Ejder Sultan) diye anılmaktadır. Bunun için yedi krallıkta mezarı vardır. Ayrıca, o zaman İslam diyarı olan İstanbul-Rumeli Feneri'nde ve Anadolu'da İznik, Bor ve Yozgat ve Diyarbakır'da mezarı bulunmaktadır. Bosna, Arnavutluk, Kosova gibi nice yerlerde makamları vardır.

Sarı Saltuk, Türk insanına Anadolu'yu ve Avrupa'yı hedef gösteren Türkistan'ın büyük evliyası Ahmet Yesevi hazretlerinin talebesinin talebesi bir alperendir.

Ahmet Yesevi hazretlerinin rüyadaki işaretiyle Türkoğluna Avrupa'yı vatan kılmak üzere, arkadaşlarıyla birlikte Anadolu'ya gelir. Burada Peygamber efendimizi rüyasında görür. Peygamber efendimiz, rüyada Sarı Saltuk'a, 'Edirne'yi fethet. Bu diyar, darünnasırdır (yardım diyarıdır), burasını küffar elinde komayın!' der. Bu işaret üzerine Sarı Satuk ve beraberindekiler Çanakkale Boğazı'na ulaşırlar. Ve Rumeli'ye, Avrupa'ya ayak basarlar. Bu muhteşem hadiseyi Seyyid Lokman, Oğuznamesi'nde,

'Sarı Saltuk, ubur etti (geçti) Urumeli'ne

Altıyüzaltmışiki idi heman'

şeklinde ifade etmektedir. Tarih, Peygamber Efendimizin Mekke'den Medine'ye hicretinden 662 sene geçtiğini gösteriyordu. Yani Orhan Gazi'nin oğlu Şehzade Süleyman'ın Rumeli'ye geçişinden 91 yıl önce, Sarı Saltuk ve arkadaşları Rumeli'ne geçtiler. Yollarına devam ederek, Edirne'ye geldiler ve 1264 yılında Edirne'yi fethettiler. Edirne'nin fethiyle birlikte burada Kırkpınar güreşlerini başlattılar. Edirne'yi terkettikleri 1304 yılına kadar Kırpınar güreşlerine devam ettiler.

Fatih Sultan Mehmet'in oğlu Şehzade Cem'in Edirne valiliği sırasında Ebul Hayr-i Rumi'ye hazırlattığı Saltukname adlı kitapta çok sır var. Sarı Saltuk'un düşmanlarıyla karşılaştığında, 'Ben ki cihan pehlivanı Sarı Saltukam' diye nara attığı, kendisinin Hristiyanların başpehlivanı Elyon-i Rumi ile güreş tuttuğu ve onu yendiği, bunun üzerine de Elyoni Rumi de müslüman olarak 'İlyas-i Rumi' ismini aldığı yazar.

Evliya Çelebi, Seyahatnâmesi'nde, Sultan Dördüncü Murad'ın vezirleriyle yaptığı güreşte, kendisinin de cazgırlık yaptığını ve bu güreşte;

'Ankara'da er yatar,

Rum'da Sarı Saltuk Mehmet Buhari,

Ton giyer, tuman çeker'

dediğini anlatır.

Evliya Çelebi, Seyahatnâmesi'nde, Bulgaristan, Arnavutluk, Romanya, Kırım, Makedonya, Kosova, Bosna ve Polonya'da, Kırkpınar'ın ilk kurucusu Sarı Saltuk'un makam ve türbelerinin bulunduğu yazmaktadır.

Sarı Saltuk'un Kosova'da birçok makamı vardır. Bu makamlar, Dragaş'a yakın Plava köyünde, Jur köyünde, Vırmiça -Dragaş kavşağının sağında, Paştrik dağının tepesinde, Yakova İpek arasındaki Pirlepe köyünde, Begay'da ve İpek'i Priştine'ye götüren yol üzerindeki Köşk köyünde bulunmaktadır.

Kosova sınırları dışında Sarı Saltuk makamları Ohri'deki Sveti (Aziz) Naum'da, Arnavutluk'ta Kruya'da, Bosna-Hersek'te Mostar yakınlarındaki Blagay'da ve Korfu'da bulunur. Kruya'da Saltuk makamlarından başka Sarı Saltuk ormanı da vardır.

Sarı Saltuk'un asıl kabri, şimdi burada bulunduğumuz yerdir. Buradaki kabrin meydana çıkması da çok ibretliktir."

Hızır Dede, Halil İbrahim'e baktı, büyük dikkatle kendisini dinlediğini görünce memnun oldu, kaldığı yerden devam etti:

"Fatih Sultan Mehmed Han'ın oğlu Sultan İkinci Bâyezîd Han, Kili ve Akkermân kalelerinin fethine çıktığında... Baba Dağı'na gelince; sâlih kimselerden bâzıları; 'Pâdişâhım! Burada Sarı Saltuk adına nûrlu bir türbe vardı. Kâfirler yıkıp üzerine taş, toprak, çöp dökerek kaybettiler,' diye şikâyette bulundular.

Sultan Bâyezîd-i Velî o mezbeleliğe gitti. Bir seccâde üzerinde Kara Şems (Şemseddîn Sivâsî) ile ikişer rekat namaz kılıp hakîkati öğrenmek üzere o gece istihâreye yattı. Hemen Sarı Saltuk, sarı

renkli sakalı ve yeşil sarığı ile göründü. 'Yâ Bâyezîd! Hoş geldin. Akkermân ve Kili kalelerini ve vilâyetlerini Boğdan kâfirleri elinden harp yapmadan fethedeceksin. Oğulların Mekke ve Medîne'ye hizmet edecek. Beni bu pislikten kurtar,' dedi.

Sultan uyanınca, Kara Şems'e; "Efendi! Gördüğün rüyâyı bir kâğıda yaz. Ben de yazayım. Şeyhülislâma gönderelim. Bakalım ne cevap verir,' dedi. Herbiri gördükleri istihâreyi yazıp mühürlü olarak Şeyhülislâma gönderdiler. Allahü Teala'nın hikmeti ikisinin de görüp anlattıkları rüyâ aynıydı.

Şeyhülislâm hemen 'Padişâhım! O yere büyük bir türbe yaptırasın,' diye haber gönderdi. Sultan Bâyezîd Han, o yeri temizlettirdi. Temizlenirken üzerinde; 'Hâzâ Kabr-i Saltuk Bey Seyyid Muhammed Gâzi' diye yazılmış bir mermer sanduka göründü. Mimar ve mühendisler toplanıp nurlu bir türbe ve cami ile diğer hayır yerlerinin inşâsına başladılar. Bâyezîd Han, Kili ve Akkerman kalelerini hakikaten harpsiz fethetti.

Sarı Saltuk, Müslümanlar kadar, Hristiyanlar ve Yahudiler tarafından da çok sevilir, ermiş kişi kabul edilirdi. Çünkü kendisi, din, milliyet ayırt etmeden herkesin yardımına koşardı."

Hafız Dede, Sarı Saltuk ile ilgili sözlerini bitirdi. Halil İbrahim'e baktı, sözlerini tamamladığının farkında değildi. Gözlerini yummuş, Sarı Saltukla kim bilir nerelerde geziyordu. Daldığı âlemden onu geri getirmeli miydi? Kıyamadı, sesini çıkarmadı. Hemen yanlarındaki bir çalılıktan pırr diye irice bir kuş uçunca Halil İbrahim, gözlerini açtı. Hafız Dede'nin kendisine baktığını görünce, gizli bir iş yapmışların yakalanmışlığında utandı:

"Dalmışım dedem."

Hafız Dede, doğan güneş gibi gülümsedi:

"Gecenin seher vaktinde, bülbül sesleri arasında... Sarı Saltuk'un, alperenlerin, gül erenlerin öncüsünün hayatını dinlerken dalmamak mümkün mü? Dünya başka hiç şahıs yoktur, on yerde kabri, çok sayıda makamı olan."

“Dedem, Sarı Saltuk hazretlerinin niçin on yerde kabri var?”

Hafız Dede bu sualle heyecanlandı, Halil İbrahim’in ellerini avuçları içine aldı, sıkabildiğince sıktı:

“Evladım, bu suali bekliyordum. Buraya geliş sebeplerimizden biri de senin bu sualinle karşılaşmak içindi. Gelelim sualinin cevabına. Evladım Sarı Saltuk’un her kabri, bulunduğu yerin Müslümanlara, Türk oğluna vatan olduğuna işarettir. O yerler başka kavimlerin ellerine geçse bile, kabirler, kabirlerin hatıraları durdukça oraları bizim vatanımızdır. Sarı Saltuk hazretlerinin kabir ve makamları, Rumeli topraklarındaki mühürlerimizdir. Bu toprakların beyaz güllükten çıkıp kırmıza güle döndüklerinin, vatan olduklarının en önemli işaretledir.”

* * *

Beşinci Bölüm: Gül erlik için imtihan

Yürüyordu, ayakları, Rumeli toprakları üzerinde, gönlü, kavuşulması çok zor nice güzellikler rüyasında. Yürüyordu, aklı hocasının vereceği kararda, yüreği, Bulgar çetelerinin son saldırılarının meydana getirdiği mengenenin kıskacında... Ah şu hocası bir tamam deseydi.

Bütün Güller Diyarı, Kızanlık görecekti... Tanıyacaktı... Bilecekti, en başta da Bulgarlar, mazlumların yalnız olmadığını... Ama her şeyden önce şu imtihanı vermeli, hocası, "İmtihanı kazandın, artık ermeydanları senin. Yiğitliğin, fedakârlığın, cesaretin, tevazunun, sabır ve metanetin en güzelini, göster," demeliydi.

Gerçi, bir de Gül Dergâhı'nda, geçmesi gereken imtihanlar vardı. Ama bir defa gül er olduktan sonra gerisi kolaydı.

Yürüyüşünü hızlandırdı. Sanki ağaçlar ve çiçekler de onunla, yürüyordu. On üç saattir yoldaydı.

Hem yürüyor, hem de;

"Dağlar ile taşlar

Çağırayım Mevlam seni

Seherlerde kuşlar ile

Çağırayım Mevlam seni"

İlahisi dilinden düşmüyordu. Yedi yaşındayken, Gül Baba Dergâhı'ndaki ilk dersinde Hafız Dede, "Evladım. kâinattaki her şey Allahü Teala'yı zikreder. Ama biz duyamayız. Bunu duymak için gönül gözünün açık olması, evliyalık derecesine kavuşmuş olmak gerekir. Sen günahsızsın, masumsun, biraz dikkat edersen, hepsinin kendi hâlince Allah dediğini, çeşitli şekillerde Allahü Teala'yı zikrettiklerini duyarsın. Çiçekler, ağaçlar, su, bize Cennet'i, Allahü Teala'nın razı olduğu ebedî âlemi hatırlatır," demişti.

O günden sonra canlı cansız her şeye başka bir gözle bakmış, çiçekleri çok sevmiş, çiçekler içinde de güle sevdalanmıştı.

Hafız Dede aklına gelince, onunla iki defa Sarı Saltuk hazretlerinin, gül erenlerin öncüsünün Babadağ'daki türbesine yaptığı ziyaret aklına geldi.

Hafız Dede, "Evladım, sana gülle ilgili anlatacak çok şeyimiz var. Ama gülün sırrına vâkıf olabilmen için ilk önce Demir Baba Dergâhı'ndaki eğitimini tamamlaman gül er olman gerekir. Bizim dergâhımızın ismi Gül Baba Dergâhı'dır. Bu dergâhın kurucusu Gül Baba'dır. Şimdililik şu kadarını bil ki, beyaz gül saflığı, kainatın ilk yaratılış, günah bulaşmamış hâlindeki lekesiz halini, kırmızı gül ise, aşkı, Allahü Teala'ya olan sevgiyi, Peygamber Efendimizi, al bayrağımızı, vatan olan toprağı, şehitliği temsil eder," demiş güle, güller içinde de beyaz ve kırmızı güle işaret etmişti.

Şimdi, gül erlik yolunda yürüyor, gül erlik imtihanını verdikten sonra olacakların heyecanıyla kanatlanıyordu. Göktepe'nin zirvesine tırmanmış, burada, bir avuçluk yükünü odun talaşıyla güzelce sarıp sarmalamış ve dönüş yoluna düşmüştü. Güneş tam tepesindeydi. Yarım saatlik yolu kalmıştı. Yükünü erimeden hocasına ulaştırmalıydı. Yürüyüşünü iyice hızlandırdı, ancak koşu durumuna geçmedi. İmtihan şartına göre, koşması yasaktı.

"Dur bre hayvan herif."

Yolcu şaşırdı. Bana değildir diye düşündü yürüdü, bakmadı, kimdir diye, çünkü gidecek menzili, ulaşması gereken hedefi vardır. Hedefi olan başka şeyle ilgilenmezdi.

O ilgilenmedi ancak sesin sahibini ilgilenmeğe devam etti:

"Dur dedik bre hayvan herif. Burada senden başka kimse var mı ki bakmazsın."

Yine bakmadı, ona bu imtihanı geçen ağabeyleri, "Yolda nefsine karşı sataşmalara aldırma," diye sıkı sıkı tembihlemişlerdi. Yürüme devam etti. Ancak sataşma da devam etti:

"Sana derim bre hayvan herif. Niçin üzerine alınmazsın. Yoksa

korkar mısın? Kaçacak fare deliği mi ararsın?"

Bu kadarı da fazlaydı. O, Allah'tan başka kimseden korkmazdı. Korkak suçlamasını duyunca kendisine verilen öğütleri unuttu, nefsi kumandayı ele aldı.

Kimdi bu densiz? Bir an önce menziline ulaşmak zorundaki kendisine "Dur," diyen ve de "Hayvan herif, korkak," diye hakaret eden.

Sesin sahibini görünce daha da şaşırdı. Bağıran, elini kolunu sallayarak vurmağa çalışan, yarı boyunda, ufak tefek bir cüceydi. İçinden ayaklarından tutup, şöyle bir adamakıllı çevirmek, sonra da, ağaçların tepesine doğru fırlatmak geldi. Hocasının "Gerçek yiğit, gerçek pelvan kızdığında kızgınlığını yenen, kendinden çok çok güçsüz kimse karşısında dahi soğukkkanlılığını muhafaza edip, kaba kuvvete başvurmayan, kendine yapılan hakaretleri sineye çeken kimsedir," sözleri aklına geldi. Gülümsedi:

"Buyur arkadaş. Durdum."

Eciş bücüş cüce, yolcunun kaval kemiğine elindeki sopayla hızlıca vurdu:

"Çabuk akçeleri sökül."

Yolcu'nun öyle canı yandı ki anlatılır gibi değil.

Elini kaldırdı, tam bütün gücüyle vuracakken yine hocasının sözlerini hatırladı. "Dur, ne yapıyorsun. Kendine hakim ol!" diye kendi kendine telkinde bulunarak elini indirdi.

Ancak, cüce vurmağa devam ediyordu. Yolcu, dayanamayıp, cüceyi yakaladı. Yukarı kaldırdı. Cüce, havada da ayaklarını ve ellerini vurmak için sallıyordu, ancak yolcunun uzun kolları buna mani oluyordu. Ayaklarını eriştiremeyen cüce başka bir yol bulmuş, yüzüne tükürmüştü. Bu kadarı da fazlaydı. Yolcunun kan beynine sıçradı. Hocasının sözünün falan aklına geldiği yoktu. Sabrın, tahammülün de bir sınırı vardı. Tam cüceyi ayaklarından fırlatıyordu ki, cücenin bir sözü kolunu kanadını kırdı.

Cüce, "Vur, vur! Durma ayağımdan fırlat! Gücün, pelvanlığın benim gibi bi cüceye yeter. Pelvan bozuntusu sen de. Bir de pelvan, gül er olmak iddiasında," demişti.

Yolcu, iyice sersemledi. Şu cüce pehlivanlığını, gül erliğe kavuşmak için çalıştığını nasıl bilmişti, yürüyüşünden mi yoksa duruşundan mı? "Ya sabır, ya sabır. Ya Rabbim sen beni, şeytana ve nefsime uymaktan muhafaza buyur," diyerek cüceyi, yavaşça, incitmekten korkarcasına yere indirdi.

"Bir cücenin sataşmasıyla kendimi kaybedip, kızıp köpürürüm ha, bir de pelvan gül er olmaya niyetleniyorum. Bu bana bir ders olsun," düşüncesiyle cebindeki bütün parasını cüceye verdi:

"Buyur yiğidim. 'Sökül paraları,' demiştin. Cebimdeki tüm akçelerim senin. Anamın ak sütü gibi helal olsun. Beni kızdırmayı, öfkelendirmeyi, başardın, gerçek pelvanlığın ne olduğunu, benim de hâlâ somun pelvanı olduğumu gösterdin. Bu akçeleri kat kat hakettin. Hadi bana eyvallah."

Yolcu, cüceyi yere bıraktı ve acele yola koyuldu, ama cüce onu bırakıcı değildi:

"Dur pehlivan! Sana iki çift sözüm var."

Cüce niçin seslenmişti, yolcuya ne söyleyecekti?

Yolcu pehlivan durdu, cüceye baktı. Sıcak sıcak kendisine gülümsüyordu. Kimdi bu cüce? Masallarda adı geçen iyi cinlerden miydi? Yoksa şeytanın taifesinden miydi? Canı adamakkıllı sıkılmıştı. Cüce onu yolundan alıkoymuştu. Yüküne baktı, iyice nemlenmişti. Güneş tam tepedeydi ve yakmağa devam ediyordu. Cüceye ağzının payını vermeğe niyetlendi, ancak az önce yaşadıklarını hatırlayınca hemen vazgeçti ve "Ya sabır!" çekti.

"Bre efendi süle. Seninle oyalanacak zamanım yok."

Cüce bilgiç bilgiç gülümsedi:

"Pelivan işin acele gibi. Ancak 'Acele gidiş ecele koşuş,' olmasın. Gün gelir, bu sözümü iyi anlarsın, ama vakit geç olur. İyice anlayıp

öğrenmeden hemen görünüşe göre hüküm verme. Kuvvetine güvenme."

Yolcu iyice sabırsızlanmıştı:

"Uzatma be efendi, süle ne süleyeceksen."

Cüce seslice güldü.

"Ha unutmuştum. Son hareketinle sen hatırlattın. Sabırsızlanma. Her durumda sabret. Sabret... Sabret... Sabır, pelivanlığa, gül erliğe soyunanlar, kuvvete sahip bulunanlar için vazgeçilmezdir, zulme düşmemeleri için. Nefsin için kızma, sinirlenme. Görünüşe göre karar verme. Hüküm vermede acele etme."

Yolcu pehlivan kızar gibi oldu:

"Yeter be efendi yeter! Ne olur beni oyalama, acele ulaştırmam gereken yüküm var."

Cüce yine neşelenmişti:

"Ne kadar çabuk unutuyorsun. Sana, 'Sabret, kızma, sinirlenme,' demedim mi?"

Cüce, bütün gücüyle pehlivanın kaval kemiğine bir sopa daha indirdi:

"Şu sopanın tadına bir daha bak. Bak da nasihatlerimi unutma."

On yedi yaşın bütün deliliği, delikanlılığı üzerinde olan yolcu çıldırmak üzereydi. Ancak, cüceye yeni bir fırsat vermemek için hiç ses etmedi. Bir an önce bu ins mi cin mi, veli mi deli mi belli olmayan cüceden yakayı kurtarmalıydı.

Cücenin keyfine diyecek yoktu, zil takıp oynayacak hâle gelmişti:

"Bu nasihatlerim, verdiğin akçalar, yidiğin tekme ve sopa karşılığıdır. Naparsın, her şeyin bir bedeli var. Hadi sağlıcakla kal."

Pehlivanlık yolcusu az kalsın cüceye tekrar saldıracaktı, hem de onun "Kızma, sinirlenme," sözlerinden sonra. Kendini zor tuttu. İçinde bulunduğu duruma güldü:

"Bana, çok ucuza sattığın altın değerindeki nasihatlerin için teşekkür ederim, Allah razı olsun. Bunları unutmam mümkün değil,

kulağıma tam küpe oldular, yediğim sopa sayesinde... Hadi sen de kal sağlıcakla."

Yolcu yürüdü. Cüce hâlâ kahkahalar atmağa devam ediyordu. Her kahkaha, pehlivana, "Dön de, şu cüceyi bir güzel patakla!" diyordu. Ama o dinlemedi, yürüdü, cücenin sataşmalarına karşılık vermeden yürüyünce dağın, taşın da kendisiyle yürüdüğünü hissetti.

Zaten yeterince oyalanmıştı. Cüce onu yolundan koymuştu, ama iyi de ders vermişti. Hem de binlerce akçeyle alınamayacak bir ders. Pehlivan hızını iyice arttırdı. Bir an önce Pehlivanlar Tekkesi'ne ulaşmak istiyordu. Hedefe tam kilitlendiği için çevresindeki hiçbir şeyin farkında değildi. Aklı, iyice nemlenen çok kıymetli yükünde ve sonrasındaydı. Ya gidinceye kadar erirse. Pehlivanlık, gül erlik hayalleri sona mı erecekti? Buna katlanamazdı. Ya hocası izin vermezse ne yapardı? Güreşmekten, gül erlikten vazgeçemezdi. Bütün Deliorman'a, Güller Diyarı'na rezil olur, kimse yüzüne bakmazdı.

Pehlivanlık ve gül erlik yolcusu, "Ne olur Allahım, imtihanı kazanayım. Güleşsiz bir hayat düşünemiyorum," dualarındaydı.

"Yapmayın, vurmayın."

"Al sana."

Yolcu pehlivan, feryatlarla, bir anda, nice bin fersah derinlikteki iç dünyasından dış dünyaya yolculuk yaptı. Gürültü, yolun hemen alt yanındaki pınar başından geliyordu. Üç kişi, bir kişiyi aralarına almış vuruyorlardı, hem de acımasızca.

Yolcu, olur mu, bre dedi, bire karşı üç kişi. Ama olmuştu işte. Deliorman'da pek rastlanmayan bir şeydi. Deliorman'da mı bozuluyordu ne?

Pehlivan, hemen kavgaya müdahale edecek gibi oldu, ancak, tereddüt etti, gecikmişti. Cüce, yeteri kadar onu oyalamıştı. Bir de kavgaya karışırsa, yükü tamamen erirdi. Pehlivan yolcunun aklı, yürümeliyim, gitmeliyim, vicdanıysa, yardım et, insanlık öldü mü, diyordu.

Ne yapacağını şaşırmıştı. Bir tarafta mutlaka kazanmalıyım dediği imtihan, diğer tarafta da, zulme uğrayan biri. O anda ağacın altında şarap şişeleri gözüne çarptı. Demek ki, kavga, içki sofrası kavgasıydı. "Yesinler birbirlerini," deyip yoluna devam etmek istedi. Ancak yürüyüşü yavaşladı, beynine tereddüt düşmüştü.

Dayak yiyen kendisini görmüştü. Bütün gücüyle bağırdı:

"Ne olur yardım edin."

Pehlivan adayı duymazlığa gelip yoluna devam etti.

Ancak yardım isteyen ses de devam etti:

"İmdat! Ne olur yardım edin!"

Yine duymamış gibi yaptı. İçki şişelerine baktı. "Sarhoşların işine karışmaya gelmez," dedi, imtihanı kaybetmek istemiyordu. Vakit de iyice daralmıştı. Yolunda yürüdü. Yürüdü amma, gönlünü de sisler bürüdü. Kendi nefsini düşünerek yardım isteyene hayır demeği gönülceğizi kabullenememişti. Ama diyordu aklı, içki içiyorlarmış. "İçiyorsa günahı kendisine, içkili kimseye yardım edilmez diye bir kaide mi var," diye cevap veriyordu gönlü. Pehlivan, aklı ile gönlü arasında şaşakalmıştı, Ayakları iki ileri, bir geri gidiyordu. Feryat tekrar yükseldi:

"Öldürüyorlar. Allah aşkına yetişin!"

Allah aşkına yardım istenmişti, artık dünyalar karşısında olsa durulmazdı. Güller diyarında ve Deliorman'da "Allah aşkına," diyence akan sular dururdu. Baktı, saldırganların birinin elinde bıçak gördü. Daha fazla kayıtsız kalamazdı. Kıymetli yükünü yolun kenarına bıraktı. Kavga edenlerin üzerine âdeta uçtu. Bıçaklıya ulaşmasıyla beraber elenseyle karışık tokadı yapıştırdı. Bıçak bir tarafa, adam bir tarafa uçtu. Diğerleri zoru görünce kaçtılar. Pehlivan hayret etti. Çok çabuk dağılmışlardı. Ama niçinini düşünecek hâlde değildi. Hemen kıymetli yüküne doğru yöneldi. Ama yürüyemedi. Ayaklarına bir şey dolaşmıştı. Öldürülmekten kurtardığı kimseydi, ayaklarına sarılan...

"Allah razı olsun beyim!" diyerek yüzünü pehlivanın ayaklarına sürüyordu. Pehlivan ne yapacağını şaşırdı. Hemen adamı ayağa

kaldırdı. Leş gibi içki kokuyordu. Adam bu sefer boynuna sarılmağa çalıştı. Pehlivan kızdı:

"Yetti be adam. Zaten yeteri kadar geciktim. Beni oyalama, bir dayak da benden yeme."

Adam ağlıyor, pehlivan adayını bir türlü bırakmıyordu:

"Efendim. Hakkınızı nasıl öderim? Allah sizden razı olsun. Hızır gibi yetiştiniz. Bir tokatta hepsini dağıttınız."

Pehlivan iyice köpürdü:

"Yeter dedim, be adam yeter."

Sarhoşun kollarını boynundan söktü. Sertçe yere oturttu, hızla uzaklaştı.

Sarhoş adam arkasından bakakalmıştı. Peltek peltek konuştu:

"Amma da adam yahu. Teşekkür bile edemedim. Adam, teşekkürden rahatsız oluyor be. Ne adamlar var şu dünyada. İşin çok acele galiba. Git bakalım git... Acele ediyorsun ama değişen bir şey olmayacak."

Yolcu, sarhoşun söylediği son sözleri duymadı, duysaydı çok şaşırırdı. Sarhoş ağlamayı kesmişti. Pehlivanın arkasından uzun uzun baktı, "Yürü bakalım... Senin bir hesabın varsa, hesabı hiç şaşmayanın da bir hesabı var," diyerek manalı manalı gülümsedi.

Pehlivan adayı, çok hızlı gidiyordu, yürüyor mu, yoksa yuvarlanıyor mu belli değildi. Koşamıyordu. İmtihan şartlarına göre koşmak yasaktı. Bir insan koşmadan ne kadar hızlı gidebilirse o kadar hızlı gidiyordu. Ama çok vakit geçmişti. Önce cüce, şimdi de sarhoşlar.

Yüküne bakmaya korkuyordu. Eliyle şöyle bir dokundu. İyice nemlenmişti. "Terdendir," diye düşündü. Çok zorlamıştı kendini, ter su içinde kalmıştı. Yükündeki nemlilik, ter olmalıydı. Yükünün eridiğini düşünmek dahi istemiyordu.

Yürüdü... Olabildiğince hızla yürüdü. Çevresindeki hiçbir şeyin de farkında değildi. Bütün dikkati adımlarındaydı. Yürüyüşünün

şiddeti, öğle uykusundaki ormanı uyandırıyordu, tavşanlar kaçışıyor, kuşlar uçuşuyordu. Ama o hiçbir şeyin farkında değildi. Kalbi, adımlarıyla aynı hızda atıyordu. Adımları hızlandıkça kalp atışları da hızlanıyordu.

Büyük bir gayretle hızını hiç kesmeden tepeyi tırmandı. Nefes nefese kalmıştı. İşte Pehlivan Demir Baba Tekkesi karşısındaydı. Nihayet gelmişti.

Esrarengiz ihtiyarın vasiyeti üzerine üç yaşında buraya getirilmiş, buz gibi suyuyla banyo yaptırılmıştı. Daha sonra 13 yaşındayken tekkeye gelmiş ve yine hakkında çeşitli şeyler söylenen, Hızır aleyhisselam olabileceği ifade edilen meçhul ihtiyarın vasiyeti gereğince Hüseyin Pehlivan'a talebe olmuştu. Doğumunda yaşanan herşeyi anlatmışlardı ona (ellerinin yumuşu ve kanlı olduğu, gelişinin yüzlercı yıldır beklendiğ hariç) başkasına anlatmamak şartıyla. Hüseyin Pehlivan'a talebe olmasından bu güne, üç sene geçmişti. Şimdi on yedi yaşında delikanlı irisiydi, gönlü, Kaf dağının zirvesinde kızıl elmasını arıyordu, gül erliğe namzet tam kanı deli olmuştu.

Yuvarlanırcasına tepeden aşağı indi, dereye ulaştı. Yine nefes nefese yamaçtaki tekkenin giriş kapısına kavuştu. Hocası kapıdaydı. Gülümseyerek kendine bakıyordu. Hocasının yanına geldi. Geldi, ama tahammül gücünün de sonuna gelmişti.

Göğsü yırtılırcasına sancıyordu. "Efendim... Ben... Yolda..." dedi ve gözleri karardı, olduğu yere çöktü kaldı. Sonrası karanlıktı...

Alnındaki serinlikle açtı gözlerini karanlıktan ışığa. Hocasının yüzünü gördü, kendisine gülümseyen. Onun hemen yanında arkadaşı Filiz Nurullah vardı. Filiz, elindeki ibrikten hocasının eline su döküyor, hocası da Tekke pınarının suyuyla yüzünü yıkıyordu. Pınarın serin suyu, hemencecik onu tekrar ışığa kavuşturmuştu. Hocası pınar şırıltısında konuştu:

"Geçmiş olsun evladım. Kendini çok zorladın galiba. Üzülme, sen elinden gelen gayreti gösterdin. Yüce Mevlamızın dediği olur."

Halil İbrahim, hayatında ilk defa yabancı bir erkeğin yüzüne

bakan Güller Diyarı'ndan gül saklanmışlığındaki bir genç kız gibi kızardı. Çok mahcup olmuştu. Nasıl da bayılmıştı. Pehlivanlığına yakışır mıydı? Hem de diğer pehlivan arkadaşlarının yanında. Bundan sonra, arkadaşlarının, hocasının yüzüne nasıl bakardı. Dayanıklılık imtihanını daha baştan kaybetmişti.

Hocası, bakışlarından, Halil İbrahim'in içinden geçenleri anlamış gibiydi:

"Oğlum, üzülme. Senin ne kadar dayanıklı olduğunu biz biliriz. Bayılman aşırı heyecandan, kendini çok sıkıştırmaktan."

Halil İbrahim hâlâ mahcubiyetinden konuşamıyordu, gözlerine yaş yürümüştü, bayılmasından sonra ikinci utancı da göz yaşları olmuştu, gözlerini sıkıyor, ama gözyaşlarına mani olamıyordu:

"Hocam... Ben... Yolda..."

Üstadı, Halil İbrahim'i kaldırıp, yanına oturttu.

"Evladım. Başına gelenleri sonra anlatırsın. Yükünü getirdin mi?"

Halil İbrahim'in yaşamak istemediği, ancak yaşamak mecburiyetinde olduğu kaçınılmaz an gelmişti. Torbasından kıymetli yükünü çıkardı. İyice nemliydi. İçinden, "Ya Rabbi, bu nem, terden olsun," diye dua etti. Ama yüreciği, ya terden değilse, ya erimişse diye yavru serçe yüreği gibi pır pır atıyordu.

Başı önünde çıkını hocasına verdi. Hocası, çıkını aldı. Çıkını nemli görünce, rahatlatmak için Halil İbrahim'e takıldı:

"Evladım Halil İbrahim. Bedeninden yağan yağmur, aklının gözyaşları, bu çıkını nemlendirmiş."

Hocası, güreş çalışırken terlediklerinde, "Bu terler, bedenin ve aklın gözyaşlarıdır, gözden çıkanlarsa gönlündür," derdi.

Halil İbrahim, o zaman, hocasının bu sözlerine aklın da gözyaşı olur mu diye gülerdi. Ancak, son on üç saatte yaşadıkları, hocasının sözlerini doğrulamıştı. Terin, hakikaten de bedenin ve aklın gözyaşları olduğunu iyice anlamıştı.

Hocası büyük bir dikkatle örtüleri açmağa başlamıştı:

"Hadi hayırlısı bakalım Halil İbrahim. Biz kul olarak, dinimizin,

gönül erlenin ışığında sebeplere sarıldık. Sebeplere sarılmak bizden, takdir ve yaratma Allahü Teala'dan. Yüce Rabbimiz, hakkında hayırlısını nasip etsin."

Halil İbrahim ve orada hazır bulunan arkadaşları hep birlikte, amin, demişlerdi.

Hepsi, nefeslerini tutmuşlardı. Hüseyin Pehlivan, Halil İbrahim'i biraz olsun rahatlatma gayretiyle konuştu:

"Telaşlanma bre Halil İbrahim Pehlivan. Hafız Dede'nin duası seninle. Asıl işin onunla. Bizimkisi seni Gül Baba Dergâhı'na hazırlamak. Merak etmeyesin, bu kapıdan içeri girenler yolda bırakılmaz."

Halil İbrahim, hocasının sözlerini duymuyordu, onun gözü ve gönlü getirdiği yükteydi.

Göktepe'nin karı, talaş içine konur ve daha sonra yedi kat örtüyle sarılırdı. Örtüler, evlenmemiş genç kızların çeyizlerinin en güzellerinden seçilirdi. Bu örtülerin, genç kız hülyalarının, iffet ve namusunun en iyi koruyucusu olduğuna ve bu sebeple de karı en iyi bunların muhafaza edeceğine inanılırdı.

Yedi örtü, "el-ayak, bel, dil, kulak, göz, burun ve kalbi", bu örtülerin içindeki "kar" da pehlivanlığı, gül erliği temsil ederdi. Böylelikle, kişinin gerçek pehlivan olabilmesi, gül er derecesine kavuşabilmesi için yedi azasına sahip çıkması gerektiğine işaret ediliyordu.

Karı, Göktepe'den yedi örtü içinde getirmeyi başaranlar, pehlivanlık, gül erlik imtihanını geçmiş, kispet giymeğe, gül er denilmeğe, beyaz gül ile kırmızı gül sırrını öğrenmeye hak kazanmış olurdu.

İlk önce beyaz kar, erimeden getirilebilmeliydi ki beyaz güle ondan da kırmızı güle yol açılsındı.

Son örtü de açıldı. Talaşlar ortaya çıktı. Heyecan son haddindeydi. Hoca, talaşları dağıttı. Gözler en ufak bir beyazlık arıyordu. Ama yoktu.

Halil İbrahim sarsıla sarsıla ağlama başladı. Başta Filiz Nurullah olmak üzere bütün arkadaşları da gözyaşları içindeydi. İçlerinde pehlivanlığa en layık gördükleri Halil İbrahim, imtihanı başaramamış, karı erimeden tekkeye ulaştıramamıştı. Halil İbrahim güreş etmeden nasıl yaşardı.

Bütün gözler, Hüseyin Hoca'ya çevrildi. Son kararı o verecekti.

Hüseyin Hoca, içli içli ağlayan Halil İbrahim'in omuzlarından tuttu. Başını okşadı:

"Evladım. İmtihanı kazanmak için çok gayret ettin. Ama karı erimeden Göktepe'den Demir Baba Tekkesi'ne getirmeyi başaramadın. Demir Baba'nın koyduğu kurallar meydanda. Bunları değiştirmeğe ne benim ne de başkasının gücü yeter."

"Hayır! Olamaz!"

Ölürcesine feryat eden Halil İbrahim, hocasının ellerinden kurtulup dereye doğru koştu.

Üstad Hüseyin Hoca ve beraberindekiler, fırlayıp giden Halil İbrahim'in arkasından bakakaldılar. İlk kendini toparlayan Hüseyin Hoca oldu. Halil İbrahim'e seslendi:

"Halil İbrahim, evladım. Geri dön."

Halil İbrahim duymamış gibiydi. Hüseyin Hoca biraz daha sesini yükselterek bağırdı:

"Halil İbrahim, buraya gel."

Halil İbrahim durdu, ancak geri dönmedi. Hüseyin Hoca sertçe çağırdı:

"Evladım. Çabuk buraya gel."

Halil İbrahim'in arkadaşları heyecan içindeydi, dönmesi için dua ediyorlardı. Dönmezse her şey biterdi. Dönerse iki şansı vardı. Hüseyin Hoca, Halil İbrahim'in tereddüt içinde bulunduğunu görünce Filiz Nurullah'a işaret etti. Filiz Nurullah, bir arkadaşıyla birlikte fırladı. Filiz Nurullah, Halil İbrahim'e bir şeyler söyledi. Daha sonra, Halil İbrahim'in kollarına girip hocalarının yanlarına getirdiler.

Halil İbrahim, hocasının elini öptü:

"Bağışlayın efendim. Güreşe olan kara sevdama verin. Olmamalıydı, ancak oldu... Çok gayret etmiştim."

Halil İbrahim'in "Güreşe olan aşkıma verin!" sözü, İsmail Hoca'yı gülümsetti. Ancak yumuşamadı:

"Evladım. 'Âşık mazurdur, kusuruna bakılmaz,' demişler ama bizde değil, pelvanlıkta, hem âşık olacaksın, hem de, yedi azana sahip çıkacaksın. Bizim işimizde, âşık olmak, suça mazeret değildir, tam tersi, nice mesuliyetler üzerine bir de âşıklığın hakkını vermek mesuliyeti yüklenir.

Hani gönlüne ve sinirlerine sahip çıkmak nerde? Niçin sabredip, sözümüzü bitirmemizi beklemedin. Ceza olarak tekkenin temizliğinden 40 gün sen sorumlusun."

Halil İbrahim, cevap vermedi. 40 gün temizlik cezasıyla kurtulmuştu. O bütün ömrü boyunca tekkenin temizliğini yapmaya, hocasına hizmete hazırdı, yeter ki onu güreşten koparmasınlar, yeter ki hocası ona darılmasındı.

Hüseyin Hoca devam etti:

"Evladım! Karı erimeden getiremedin ama daha seni dinlemedik. Nelerle karşılaştın, neler oldu da geciktin? Hele senden dinleyelim. Mazeretlerin geçerli olursa hiçbir şey geçmiş sayılmaz. Kar, erimiş olmasına rağmen imtihanı yine kazanabilirsin. Hele anlat bakam. Yolda neler oldu da geciktin."

Halil İbrahim o kadar çok üzülmüştü ki, bir müddet konuşamadı. Kendi dışında gelişen hadiseler sebebiyle karı erimeden getirememesi ona çok dokunmuştu. Hoca, Halil İbrahim'in rahatlamasını bekledi.

Ve Halil İbrahim anlattı. Onu dövmek isteyen ve soyan cüceyi. Yoldaki sarhoşların kavgasını. Cüceyi anlattığında, hocası çok şaşırdı. Sağ bacağını açtırdı. Hakikaten de, kaval kemiği üzerinde iki tane sopa izi vardı. Sarhoş hadisesini anlattığında da Hüseyin Hoca

güler gibi oldu:

"Evladım! Anlattıkların yeterli mazeret. Ancak bunları araştırmamız lazım. Yarın sabah namazından sonra imtihanın neticesini açıklarız. Sakın ola buralardan ayrılma."

Son emir, Halil İbrahim'in canına minnetti, tekkeden gül er olmadan ayrılıp da hangi yüzle nereye giderdi, sevinerek "Peki hocam," dedi.

Halil İbrahim biraz olsun rahatlar gibi olmuştu. İsmail Hoca, Filiz Nurullah'a seslendi:

"Oğlum Filiz. Yarına kadar Halil İbrahim sana teslim."

Filiz iri vücudundan beklenmeyen yumuşak bir sesle cevap verdi:

"Tamam hocam. Halil İbrahim Ağa'mın yarın sabaha kadar eti de kemiği de benim."

Filiz Nurullah'ın bu şakası karşısında Halil İbrahim dahil oradakilerin hepsi güldü. Bir şakayla gergin hava bir anda yumuşamıştı.

Filiz Nurullah böyleydi işte. İnsana korku veren dış görünüşünün tam tersi, son derece yumuşak ve şakacı bir kişiliğe sahipti. Bütün Demir Baba Tekkesi'nin neşe kaynağıydı.

Halil İbrahim ile Filiz Nurullah, ayrılmaz iki arakadaştılar. Daha doğrusu usta çıraktılar. Halil İbrahim de 17 yaşında ve hâlâ çırak olmasına rağmen, Filiz Nurullah, onu ustası olarak kabul etmişti. Filiz Nurullah, Halil İbrahim'e "Ağam" der peşinden ayrılmazdı.

Filiz Nurullah, Deliormanlı'ydı. Şumnu'ya yakın Bıyıklı köyündendi. 1862 yılında doğmuştu. Halil İbrahim'den beş yaş küçüktü. Ancak çok çabuk gelişmişti. 12 yaşındaydı, fakat 20 yaşındaki bir delikanlının iriliğindeydi. Dedesi pehlivandı. Ana tarafından soyu ise hep pehlivandı.

Deliormanlı olup da pehlivan olmayan mı vardı. Deliorman'ın yediden yetmişe hepsi pehlivandı. Analar, pehlivan aslanlar, doğuruyordu.

Filiz Nurullah, Halil İbrahim güller şehri Kızanlık'tan olmasına rağmen, "Hemşehrim," diyerek onun peşine bırakmıyordu. Herkes, "Ya Filiz bu nasıl hemşehrilik, biriniz Kızanlık'tan diğeriniz Şumnu'dan," diye takılıyordu. Filiz ise çok bilmiş tavırlarda, Halil İbrahim'in Gül Baba Dergâhı tarafından Demir Baba'ya gönderilmesini ima ederek "Gülün sırrından anlamayan bizim arkadaşlığımızın sırrını anlayamaz," diyordu. İşin açıkçası gülün sırrından ne Halil İbrahim'in ne de Filiz'in haberi vardı. Gülden haberdar olmak için bilmek yetmezdi, yaşamak, yanmak gerekirdi, yanmayan gülü anlayamazdı. İkisi de daha bu yolları geçmemişlerdi.

Halil İbrahim, kalktı yürüdü, arkasından da Filiz Nurullah. Halil İbrahim sertçe Filiz Nurullah'a baktı.

Filiz Nurullah, bakışlarından Halil İbrahim'in yalnız kalmak istediğini anladı. Halil İbrahim Ağası'nın kızgın kızgın bakmasından hiç alınmadı. Ağasıydı, kızgın da bakardı, sevgiyle de.

Ağası, kendisinin yalnız bırakılmasını isterken, hocaları Hüseyin Pehlivansa, Halil İbrahim'i yalnız bırakma, demişti. Filiz hemencecik pratik bir çözüm buldu. Ağasına farkettirmeden uzaktan uzağa onu takip etti.

Halil İbrahim, Tekkenin üst tarafındaki kayaya doğru yürüdü. Kayanın tepesine tırmandı. Oturdu, ufkun sonsuz derinliklerine daldı.

* * *

Altıncı Bölüm: Fındık Kırma Taşı ve Demir Baba

Dört yıldır Demir Baba Dergâhı'nda bulunan Halil İbrahim pehlivanlık hikâyeleri ve destanlarıyla yetişmişti. Kızanlık'ta geçmiş ve gelecek "gül" üzerine, buradaysa pehlivanlık üzerine kurulmuştu.

Halil İbrahim, gül ile pehlivanlık arasında bocalıyordu. Hocası Hüseyin Pehlivan bunu farketmiş, "Evladım birini sevmek için diğerinden vazgeçmek yok. Gül ve pelvanlık ikisi yan yana olacak. İkisini yan yana tutabilirsek, gülün dilinden anlayan pelvanlar, yiğitler yetiştirebilirsek bu diyarlarda kalabiliriz. Seni Gül Baba Dergâhı'ndan buraya niçin gönderdiler? İşte bunun için... Burada işin bitince tekrar oraya döneceksin. Pelvanlığa, güce, akla gül yön vermeli. Yoksa bu dünya yaşanmaz olur," demişti. Demiş ama yine de Halil İbrahim'in aklı, gül ile pehlivanlığın omuz omuza olmasını, gülün gücü yönlendirmesine pek anlayamamıştı. Hocası da zaman gelince, ateş gönle düşünce anlar düşüncesiyle bir şey dememişti.

Kızanlık nasıl gülün dilinden anlayanların diyarıysa Deliorman da, tam bir aslan, pehlivan yuvasıydı. Silistre gibi belli başlı akıncı ocakları buradaydı. Deliorman'da güreşin bu kadar sevilmesinin bir sebebi de akıncı ocaklarının buraları yurt tutmasındandı.

Deliorman, Osmanlı'nın Rumeli Eyaleti olan Bulgaristan'ın kuzeydoğu kesiminde, Rusçuk ile Varna arasında bir bölgeydi. Kuzeyi'nde Tuna nehri, batısında Razgrad, güneyinde Şumnu, Yeni pazar ve Pravadi kasabaları, doğusunda Dobruca havalisi vardı.

Toprağı verimlidir. Bölgede balta girmedik ormanlar vardır. Pehlivanlar, bu ormanların havası ve suyuyla yetişmektedir. Bölge ismini bu ormanlardan almıştır. Buraya Ağaç Denizi de denirdi. Resmi kayıtlardaysa Divane (Deli) Orman diye geçerdi.

Deliorman ahalisi, hemen hemen tamamen Türk'tü. Arada çok

seyrek de olsa Bulgar köyleri vardı. Birçok köylerde, yalnızca birer hane Bulgar dükkâncı bulunurdu. Deliorman'daki Türkler, dükkancılık yapmazdı. "Sen terazi tutma da kim tutarsa tutsun," derlerdi. Bu kul hakkından çok korkmalarından ileri gelirdi.

Türkler, vaktiyle Anadolu'nun muhtelif yerlerinden göç ettirilerek buralara yerleştirilmişlerdir. Bu bakımdan, birbirlerine komşu köylerin, hatta bir köyün mahallelerinin konuşmalarında telaffuz ve ağız farklılıkları görülürdü.

Ayrıca, Kuzey Karadeniz üzerinden gelen Peçenek ve Kuman Türkleri'nin soyundan gelen Türkler de vardı.

Deliorman'ın havası dillere destan olmuştur. Büyük pehlivanların hep buradan yetişmesi bir tesadüf değildir. Bunda, Deliorman'ın havasının, vaktiyle kuvvetli ve seçilmiş adamların serhat bekçisi, akıncı olarak buraya yerleştirilmesinin etkisi büyüktür.

Halil İbrahim, kayanın tepesine oturmuş, Demir Baba Pehlivanlar Tekkesi'ndeki hareketliliği gözlüyordu.

Burada, Evliya Çelebi zamanında 150'den fazla pehlivan barınıyormuş. Şimdiyse Halil İbrahim ile beraber, beş pehlivan namzedi vardı. Bunlar da Hüseyin Pehlivan'ın gayretiyle burada barınıyorlardı. Hüseyin Pehlivan, Tekkedeki ocağın sönmemesi için elinden geleni yapmağa çalışarak çırpınıp duruyordu. Halil İbrahim, Hüseyin Pehlivan'ın ölümünden sonra tekkenin, pehlivan ocağı olmaktan çıkacağını düşünüp üzülüyordu. Hafız Dede'den ziyade Hüseyin Pehlivanı kendine yakın hissetiyordu. Bunda, çok güçlü kuvvetli olmasının, güreşi çok sevmesinin tesiri vardı.

Halil İbrahim tekkeyi çok seviyordu. Tekke, Razgrad'a iki saatlik mesafede, Kemaller kazasının Mumcular köyünün batısındaydı. Deliorman'ın göbeğinde, tabiatın çok güzel bir köşesinde, yeşil orman içinde, su kenarına kurulmuştu. Civardaki orman, meşe, gürgen, ıhlamur, karaağaç, dişbudak, fındık, kızılcık başta olmak üzere her çeşit ağaçlarla kaplıydı. Tekkenin alt kısmında dere vardı. Derenin iki tarafında düz bir saha uzanıyordu. Etraf tamamen

ormanlıktı. Halil İbrahim, Pehlivan Demir Baba, Güreşçiler Tekkesi'ni kurmak için çok şirin bir yer seçmiş diye düşündü.

Derenin kuzey tarafında, misafirhane vardı. Mutfak da buradaydı. Getirilen adak kurbanları burada kesilip, başta güreş talebeleri olmak üzere fakirlere dağıtılırdı.

Halil İbrahim, oturduğu kayanın tepesinden türbeyi ziyarete gelenlere bakıyordu. Gelenler arasında, kadın ve çocuklar çoğunluktaydı. Her türlü derdi olan, türbeye ziyarete geliyordu.

Demir Baba Pehlivanlar Tekkesi'ni kuran Pehlivan Demir Hasan'ın türbesi, derenin güneyinde, dağın eteğindeydi. Türbe, kubbeliydi, içinde Demir Pehlivan'ın sandukası vardı.

Babanın pirinçten mamul demir ayakkabıları, kılıcı, sancağı, büyük çakısı, türbenin içindeydi ve ziyaretçilerin çok ilgisini çekmekteydi.

Bunlar, Demir Baba etrafındaki efsanelere nicelerinin ilave edilmesine sebep olmaktaydı. Türbenin önünde soğuk bir pınar vardı. Su taştan çıkıyordu. Rivayete göre, Demir Baba, elini taşa sokmuş, parmağının deldiği yerden su fışkırmış.

Yamacın hemen yukarısında bir hacet, dilek taşı vardı, içi delikti, dileği olanlar ondan geçmeğe çalışır, dileği gerçekleşeceklerin buradan geçeceklerine inanılırdı. Böyle şeylere inanmamasına rağmen, Halil İbrahim de duramamış...

Bir gece, kimsenin olmadığı bir zamanda dilek tutarak buradan geçmeyi denemiş ve geçmişti. Geçerken, tam bel hizasına gelince taşın kendisini sıktığını hissetmiş ve çok korkmuştu. Ya buradan çıkamazsam herkese rezil olurum düşüncesiyle soğuk soğuk terlemiş, "Ey Demir Baba ne olur bana yardım et!" diye feryat etmişti.

Kızanlık'taki hocası Hafız Dede, "Evladım, doğrudan, ölü veya diri Allahü Teala'nın evliya kullarından yardım istemek caiz. Yüce Rabbimiz onlara bu isteği duyurur, onlar da günahsız ağızlarıyla dua ederler ve duaları kabul olur. Bu sebepten başınız sıkıştığında

Allahü tealının evliya kullarından yardım isteyin. Yaradan, sebep kılan Allahü Teala'dır," demişti. Halil İbrahim, Demir Baba'dan yardım istemesiyle birlikte taş genişlemiş ve rahatça geçmişti.

Halil İbrahim şimdi o günü hatırlayınca tebessüm etti, dersini tam almıştı. O zaman ne dilek tuttuğunu kimseye söylememişti, çok sevdiği annesine dahi. Taştan geçtiğini söylemiş ama annesi çok ısrar etmesine rağmen dileğini söylememişti. Annesi de "Anladım, sevdalı olduğun bir Kızanlık dilberine kavuşmayı diledin, onun için söylemezsin," şeklinde takılmış, Halil İbrahim de gülmekle yetinmişti. Şu anda bile o zamanki dileğini hatırlayınca tepede tırnağa titriyordu.

Taşlarda, Demir Baba'nın ve av köpeğinin ayak izleri vardı. Türbenin önünde, birkaç kişinin zor kaldıracağı ağırlıkta bir taş vardı ki, bunun Demir Baba'nın fındık kırma taşı olduğu, söylenmekteydi. Halil İbrahim'in en fazla tuhafına giden bu kadar büyük taşın Demir Baba tarafından fındık kırma vasıtası olarak kullanılmasıydı.

Bir kişinin, böyle bir taşla fındık kırabilmesi için olağanüstü güç ve maharet sahibi olması gerekmekteydi. Bu, yalnız maddi güçle başarılabilecek bir iş değildi. Mutlaka manevi güç de bulunmalıydı. Böyle bir kayayla fındık kırma esprisi Halil İbrahim'in çok hoşuna gitmişti.

Bu; güçte, ustalıkla bütün dünyaya meydan okuyan bir kişinin yapabileceği bir işte. Fındık kırma taşını, tek başına kaldıranın Pehlivan Demir Hasan Baba'yı göreceği efsanesi de dile getirilmekteydi. Halil İbrahim de buna bütün kalbiyle inanmaktaydı. Ve bunu çok istemekteydi.

Halil İbrahim, tekkeye geldiği ilk gün, bu taşı görüp efsanesini dinledikten sonra içinden bir şeyler kıpırdanmış. Bundan çok daha fazlasını başarmaya karar vermişti. Bunu başarmak için gizli gizli çalışmaktaydı. Demir Baba'nın menkıbeleri, Halil İbrahim'in çok hoşuna gitmekteydi.

Taşı kaldırmak için her fırsatta idmanlar yapmaktaydı. Tekkenin

etrafındaki taşlardan ilk önce en zor taşıyabildiğini her gece üç yüz adım taşımış. Bunu kolayca taşımağa başladıktan sonra, daha büyüğünü taşımak için çalışmış. Ve sonra daha büyüğü şeklinde idmanlara devam etmişti.

Halil İbrahim'in herkesi hayretler içinde bırakan bir gücü vardı. Babası "Bunda, onu daha doğduğunda kar ile ovmamın, esrarengiz şahsın ağzına damlattığı suyun, üç yaşında Demir Baba Dergâhı'ndaki kaynakta, yedi yaşında da Sarı Saltuk Baba Dergâhı suyunda yıkanmasının etkisi var," diyor, bunu bütün dünyaya bağırmak için sonsuz bir istek duyuyor, ama bağıramıyordu. Halil İbrahim doğduğu zamanda olduğu gibi nazarlara gelmesinden korkuyordu.

Halil İbrahim, kararlıydı, başaracaktı.

Kayanın tepesinde, türbeye gidip gelenlere bakan Halil İbrahim, gözlerini fındık kırma taşından ayıramıyordu. Bu taşı kaldırmalıydı. Hedefe çok yaklaşmıştı. Daha birkaç ay çalışırsa taşı mutlaka kaldırırdı.

Ancak, Halil İbrahim'in bu kadar bekleyecek hâli yoktu. Halil İbrahim çok bunalmıştı, bu gece mutlaka o taşı kaldırmalı ve Demir Baba'yla görüşmeliydi. Demir Baba'nın yardımına ihtiyacı vardı. Yarın, kendisi için çok önemliydi. İmtihanın sonucu açıklanacaktı. Bu imtihanı mutlaka kazanmalıydı. Bunun için de Demir Baba'nın yardımına ihtiyacı vardı. Taşı kaldırabilirse, bu gece Demir Baba ona gözükürdü. Halil İbrahim'in aklı ve gönlü, çare Demir Baba'da diyordu.

Hocası Hüseyin Pehlivan, onun fındık kırma taşına kafayı taktığını görünce, bir kenara çekmiş, "Oğlum, demişti. Fındık kırma taşını kaldırmayı aklına koymuşsun. İnşaallah başarır, Demir Baba'yı görürsün. Sende inanılmaz bir güç kuvvet var. Yalnızca gücüne kuvvetine güvenmekle kalmamalı çok çalışmalısın. Bütün bunların yanına Allahü Teala'nın sevgili kullarının himmetini, yardımını da ekleyebilirsen niçin olmasın. Görürüm ki böyle bir taşla fındık nasıl kırılır diye düşünmektesin. Bunu becermenin, bu taştan on kat daha büyük bir taşı kaldırmaktan daha zor olduğu

meydanda. Demir Baba, hakikaten de bu taşla fındık kırmış mı bilemem. Bana kalsa kırmıştır. Çünkü Demir Baba, hem korkunç kuvvete sahipti, hem de gönül eriydi.

Asıl önemlisi de Deliorman halkının bu fındık kırma taşına bütün kalbiyle inanmasıdır. İnsanın nefsiyle savaşı, bu taşla fındık kırmaktan çok daha zorludur. 'Asıl pelivan, nefsini yenendir,' sözünü sakın unutma."

Hocasının bu sözleri, Halil İbrahim'in hayat rehberi olmuştu.

Hocası, Halil İbrahim'e Pehlivanlar Tekkesi'nin kurucusu Pehlivan Demir Hasan'ın kim olduğunu, Halil İbrahim'i, türbede Kur'ân-ı Kerim okurken bulduğunda şu sözlerle anlatmıştı:

"Evladım, Demir Pelivan'ı çok seversin. Birkaç kelimeyle anlatmağa çalışayım. O, bir alperendir. Gönül ile bileği kaynaştırmıştır. Er Sultan'ın talebesidir. Deliorman halkı tarafından çok sevilir.

Babanın yüzlerce menkıbesi anlatılır. Romanya Voyvodası'nın karnının şişmesi, bundan kurtulmak için tekkeye tuz vakıf yapması gibi menkıbeleri çok meşurdur.

Evliya Çelebi, Demir Baba'nın, Hacı Bektaşı Veli Hazretleri'nin bağlılarından olduğunu, burayı ziyaret ettiğinde 150 kadar talebesi bulunduğu, hem güreş hem de nefislerini terbiye için ilim ve edep çalıştıklarını sülemekte.

Evliya Çelebi, 'Süleymaniye Camii ile Eski Saray duvarı arasında Serçeşme-i Küştigiran Demir Baba Meydanı namıyle meşhur meydan vardır. Serçeşme-i Küştigiran, başpehlivan demektir. Hâlâ ikindiden sonra bütün tekke pehlivanları o güzel yerde güleşirler, güleşin Türkçesi güreştir. Bu Demir Pehlivan, Yavuz Sultan Selim zamanında, dört adet yezidi arslanı ile döğüşüp, dördünü dahi ikişer parça eylemiştir,' diye yazmaktadır.

Demir Hasan Pelvan'ın İstanbul'da ne kadar kaldığı belli değil. Ancak, daha sonra buraya gelip tekkesini kurmuş, bu tekkeye nice vakıflar temin etmiş ve binlerce yiğit pelivan yetiştirmiştir.

Demir Hasan Pelvan, niçin burara pelvanlar tekkesi açma itiyacı hissetmiştir? Niçin olacak? Sarı Saltuk'un yolundan gitmiş. Pelvanların Rumeli'ndeki ilk piri, Romanya, Deliorman ve Edirne Fatihi Sarı Saltuk'un izini takip edip, bu serhat boyuna yeleşmiş. Yerleşmiş ki, serhatboyunda yiğitler, bileği bükülmezler eksik olmasın.

Demir Baba'nın tekkeyi burada kurmasında, Kızanlık'taki Gül Baba Dergâhı'nın etkisi olduğu söylenir. O zaman ki Gül Baba Dergahı Şeyhi, 'Gülün güzelliklerine sahip çıkılması için bileği ve yüreği güçlü, bilek ile gönlü kaynaştıran kişilere, alperenlere ihtiyacımız var. Sizin yetiştirdiğiniz yiğitlere biz de burada gülü öğretelim. Bu şekilde birlikte Er Sultanın hatırasını yaşatmak için gül er ve gül erenleri Osmanlı mülküne hediye edelim, bu toprakların kıyamete kadar Türk oğluna vatan kalmasına hizmet edelim,' demiş, Demir Baba'da, 'Bizi böyle bir vazifeye layık görmeniz bizim için en büyük şereftir. Dergâhım emrinizdedir,' şeklinde cevap vermiş. O günden bu güne iki dergâh, biri Deliorman'da, diğeri Güller Diyarı'nda, Kızanlık'ta hizmete devam etmişler.

Tekkeyi ve türbeyi yakın zamanda, Baba-i âlem diye ün yapan Pelvan İbram Paşa yenilemiştir. İbram Paşa, Rusçuk'ta görevli bulunduğu sırada bu tamir işini yapmıştı. Yöre halkı, kendisine, Pelvan Paşa, demekteydiler."

Hüseyin Hoca'nın anlattıklarını hatırlaması, Halil İbrahim bir anda yüzlerce yıl öncesine, dergâhın ilk yapıldığı yıllara götürmüştü. Halil İbrahim, dualarında, Pehlivan Paşa'yı da unutmazdı.

Halil İbrahim'in aklı fikri, fındık kırma taşındaydı. Geceyi heyecanla bekliyordu. Demir Baba'nın üstadı Er Sultan'ı merak ediyordu. Böyle bir pehlivanın ustası nasıl bir kişiydi.

"Selamün aleyküm evladım! Dalmış gitmişin."

Halil İbrahim irkildi. Gelen hocası Hüseyin Pehlivan'dı.

Hemen "Aleyküm selam," diyerek ayağa kalktı. Hocası sevgiyle omuzlarından tuttu:

"Bugün çok üzüldün. Üzülme, gün doğmadan neler doğar. Sabahleyin kütüphanede kitapları karıştırırken, Evliya Çelebi'nin Seyahatname'si elime geçti. Evliya Çelebi, bu kitapta, Demir Baba'nın ustası Er Sultan'ı anlatır. 'Halil İbrahim için bugün, zor bir gün oldu. Kitabı vereyim de, Er Sultan'ı okusun, okusun da rahatlasın,' dedim."

Kitabı Halil İbrahim'e verdi. "İkindi namazına geç kalma evladım," deyip gitti.

Halil İbrahim, bir şey diyemeden kalakalmıştı. Hocası da, evliya mıydı? Onun Er Sultan'ı merak ettiğini nasıl bilmişti. Şimdi, fındık kırma taşını kaldıracağına ve imtihanı kazanacağına daha fazla inanıyordu. Hocası, "Gün doğmadan neler doğar," demişti.

Büyük bir merakla kitapta, Er Sultan'dan bahsedilen kısmı buldu ve Evliya Çelebi'nin harika kaleminden dökülen satırları, 250 yıl önce yazılanları büyük bir zevkle okudu:

"Ben riyasız Evliya, Engürü'ye (Ankara) girdiğimiz gün doğruca Hacı Bayram-ı Veli'nin nurlu türbesine varıp ziyareti ile şereflendikten sonra bir hatmi şerife başladım. Konağımıza gelip akşamdan sonra ibadetimizi yaparak dua ve istihare ile uykuya daldım. Rüyamda, gördüm ki, orta boylu, sarı sakallı, bal rengi sof hırka giymiş, başındaki külah üzerine on iki dolama Muhammedî sarık sarmış bir zat gelip bana şöyle hitap etti:

'Bak a oğlum! Layık mıdır ki, benim talebem olan Bayram-ı Veli'ye giderken beni basıp geçesin? Onu ziyaret edip bir hatmi şerife başlıyorsun da bana bir Fatiha niçin okumuyorsun?'

Ben hayret içinde;

'Sultanım. Cenab-ı şerifiniz kimdir? Ben sizi bilmem, nerede otursunuz?'

Dedim, cevabında;

'Güreşçiler Tekkesi'nde ve Sultan Dördüncü Murad huzurunda pehlivanlara duacılık ederken, 'Engürü'de Er Sultan yatar, Rum'da Sarı Saltuk' demez mi idin? İşte, Engürü'deki Er Sultan benim. Kalealtı yakınında, Odunpazarı'nda bir kalın kubbe içinde kaldım.

Gelip ziyaret edip, bir Fatiha ile memnun edesin. Dünya ve ahirette istediğini elde edesin. Sabah namazından sonra sana bir adam göndereyim. Bana çok benzer. Onunla el ele verip bu şehir içinde yürüyerek bana gelip, ziyaret eyle. Esselamü aleyküm,' deyip kayboldu.

Hemen uykudan uyandım. Temiz abdest alıp sabah namazı vaktini bekledim. Namazdan sonra Paşa'dan Enderun mehteri gelip, 'Buyurun kahvaltıya,' dedi. 'Hayır, oğlum, bugün oruçluyum,' diyerek mehteri savdım. Sonra baktım, akşam rüyamda gördüğüm kimse çıkageldi;

 Evliya Çelebi siz misiniz? Buyurun, Er Dede Sultan rüyamda beni size gönderdi. Ziyaretine gidelim,' dedi, amma sözü sanki yeraltından geliyordu."

Halil İbrahim bu satırları okuduğu sırada, dergâhın mescidinde ikindi ezanı başladı. Ezanı işiten, Halil İbrahim hemen namaz kılmağa koştu. Büyük bir heyecan içindeydi. Acaba neler olacaktı?

Halil İbrahim, namazdan sonra hemen, önceki yerine koştu. Evliya Çelebi Seyahatnamesi'ni aldı ve kaldığı yerden okumağa başladı:

"Gelen kişi yüzü nurlu, sözü tesirli bir zat idi. Hemen feracemi giyip, Bismillah ile kapıdan dışarı çıktım. Yaya giderken ileride şehir içinde on bir yerde evliyanın büyüklerini isim ve künyeleri ile tanıtıp ziyaret ettirdi. Bazısına, 'Bizim çırağımızdır.', bazısına, 'Azizim Hamid efendisinin halifesidir,' derdi.

Böylece, türbe türbe gezdik. Hemen eline yapıştım. Yokladım, elinde hiç kemik yoktu. Ne tarafa eğsen, hamur gibi eğiliyordu. Hemen elini elimden çekip sağ eliyle bir türbe gösterdi ve yine elimden tuttu.

Sonra ahirete ait şeyler konuşarak, Odunpazarı denilen yere vardık. Meydanın batı tarafında küçük bir kubbe göründü. 'İşte Er Sultan kubbesi şudur,' diye sağ eliyle gösterdi.

Ben o tarafa bakıp sonra tekrar yanıma baktım. O kimse kaybolmuştu, 'Bre meded! Halim neye varır?' diye, dört tarafa

baktım, seher vaktinde sersem sersem gezerdim. 'Belki şu keçe kaplı küçük kapıdan girmiş ola,' diye hemen kapıdan içeri girdim. Meğer bozahane imiş. Birçok paşalı eşekçinin kimi çöğür, kimi tanbur çalıyorlar. Bir hayhuy ki, tarif olunamaz. Hemen: 'Evliya Çelebi, gel bir bozacığımızı iç!' dediler. 'Hay, bozahaneye girdiğimi gördüler,' diye utancımdan yerlere geçtim. Hemen dışarı çıkıp doğru; Er Sultan kubbesine vardım. Kapısını açıp içeriye girerek: "Esselamü aleyke ya aziz pir!' diye ağlayarak eşiğine bu asi yüzümü sürdüm.

Sonra; 'Ey sultanım! Rüyama girip, 'Sana bir olgun yol gösterici gönderdim,' dedin. Sözünde durup gönderdin. Henüz irşad olmadan aldın. Kapına yüz sürmeye gelip, ziyaret ettim. Habib-i Hüda aşkına, beni dünya ve ahirette boş koma. Allah ile ahdım olsun, mübarek ruhun için bir hatm-i şerif okuyacağım,' diyerek hatm-i şerife başladım. Mübarek kabrinin sandukası olan yeşil sof ile örtülü örtüsünün altına girip, 'Himaye ya Er Sultan, himaye,' dedim. O saat uyuyakaldım.

Öyle terlemişim ki, ter elbiselerimden çıkıp sırılsıklam olmuşum. Önceden, rüyamda gördüğüm gibi, Er Sultan şekliyle gelip selam verdi. Ben de 'Aleyküm selam' deyip selamını alıp;

'Sultanım! Bana gönderdiğin adamı kaybedip, kapına geldim. Beni eli boş çevirme!' dedim. Hemen söze başlayarak;

Hafız olduğundan ve velileri sevip onların mezarlarına yüz sürdüğün için mahrum kalmazsın. Biz sana olan sevgimizden rüyana girip sana adam göndeririz. Onun eline yapışıp bize geldiğinin sabahı, yine biz varıp eline yapıştık.

Seni hak yoluna getiren yol göstericinim, üzülme. Akibet, yolun, sırat-ı müstakim'dir (doğru yoldur). Fukara ve zayıflara merhamet üzere ol. Sana Cenab-ı Hak, dünyada tam seyahat, son nefesinde iman-ı kâmil verip Hazreti Peygamberin şefaatini nasip ede...

Vücut sağlığı ile dünyayı gezip dolaştıkça, az yemek ye, az konuş, az uyu, ilim ile çok amel eyle. Yolun güller diyarına, Kızanlık şehrine düştüğünde oranın güllerinden, güllerin işaret ettiği manadan, buranın şeyhlerinden gafil olma. Güller şehri Kızanlık, Osmanlı'nın aynasıdır. Burada bizim hatıramıza, bizim yolumuza

bağlı gül er ve gül erenler yetiştirilir. Osmanlı'nın geleceğiyle ilgili işaretler bu şehirden doğacaktır. Aman iyi yaz ki sonra gelenler bu işaretlerden gafil olmasınlar. İşaretlerin icap ettirdiği tedbirleri hemen alsınlar. Eğer almazlar ise Osmanlı mülkü, milleti için felaket olur. Yolun Deliormana düşerse Demir Baba Dergâhı'nı da mutlaka ziyaret et. Orada talebem Demir Baba'nın kabri vardır, ona da hatimler bağışla.

Bu nasihatlerimi tut. Ana baba hakkını ve bizi hayır duadan unutma. Pirlerin hakkına riayet eyle. Allah işini rast getirip, sonun hayır ola, buyurdular.

Büyük bir heyecan içinde, Er Sultan'ın türbesinden çıktım. Sonra her gün, Engürü'de (Ankara) bulunduğum sürece Er Sultan'ın kabrini ziyaret edip başladığım hatm-ı şerifi tamamladım.

Daha sonraki günlerimde Er Sultan'ın nasihatlerine sık sıkı sarıldım, en sıkışık günlerimde çok faidesini gördüm."

Evliya Çelebi Seyahatnamesi'nden Demir Pehlivan'ın hocası Er Sultan'la Evliya Çelebi'nin karşılaşmasını okuyunca, sevinçten Halil İbrahim'in aklı gidiyordu. Bu gece yapmayı düşündüğü şeyi; Evliya Çelebi, gerçekleştirmiş, kendisinden üç yüz yıl önce vefat eden Er Sultan'la görüşmeyi başarmıştı, onun vasiyetleriyle şereflenmişti. Hocasının bu kitabı ona vermesi bir tesadüf olamazdı.

Bunlar, işaretti.

Evet, bütün bunlar, işaretti. Hocasının, ona Evliya Çelebi Seyahatnamesi'ni vermesi, kendisinin kitaptan, Çelebi ile Er Sultan'ın karşılaşmasını okuması hep işaretti. Başaracağının, umduğuna kavuşacağının, fındık kırma taşını kaldıracağının habercisiydi bütün bunlar Halil İbrahim'e göre. Acaba öyle miydi, umduğuna kavuşabilecek miydi?

Kendisini tam manasıyla Demir Baba ile görüşmeğe, fındık kırma taşını kaldırmağa şartlayan Halil İbrahim, her şeyde bunun için bir işaret görüyordu.

Er Sultan, güller şehri Kızanlık'tan, buranın Osmanlı'nın aynası olduğundan, Osmanlı'nın geleceğiyle ilgili işaretlerin buradan

çıkacağından, gül erlik ve gül erenlikten bahsetmişti. Okudukları Halil İbrahim'e rüya gibi geliyordu.

Halil İbrahim, duyduğu bir çıtırdı ile döndü. Filiz Nurullah, çalıların arkasında gizlenmeğe çalışıyordu. Tebessüm etti. Filiz, o koca vücudunu, gürültü yapmadan gizleyememişti. Gülerek seslendi:

"Gel bre Filiz gel. O koca gövdenle saklanmayı da beceremezsin."

Filiz Nurullah, ortaya çıktı. Yüzü kızarmıştı:

"Geldim ağam, geldim. Maşallah gözünden bir şey kaçmaz."

Mahçup bir vaziyette Halil İbrahim'in yanına geldi ve oturdu. Halil İbrahim sevgiyle Filiz'in sırtına bir şaplak patlattı:

"Hayda bre Filiz, davran da gidelim."

Kalktılar, birlikte tekkeye doğru yürüdüler. Filiz, ağasının, üzüntüsünden sıyrılıp neşelendiğini görmekle iyice coşmuştu.

Halil İbrahim, fazla konuşmadan, Filiz'i izliyordu. Aklına Filiz Nurullah ile ilk tanıştığı gün geldi. Tekkeye yeni gelmişti. Büyük bir merak içinde sağına soluna bakarken, Filiz'e çarpmış ve daha sonra tekkenin arka kısmında kapışmışlar, kıyasıya güreşmişlerdi. Yenen, yenilenin ağası olacaktı. Halil İbrahim, fazla uzatmadan Filiz'i yenince, Filiz Nurullah, sonraki günler, Halil İbrahim'in ayrılmaz bir parçası olmuştu.

Akşam yemeğinden sonraki saatler Halil İbrahim için bir türlü geçmek bilmemişti. Koğuşta, büyük bir sabırsızlıkla herkesin uyumasını bekledi. Filiz Nurullah'ın horlaması dayanılır gibi değildi.

Bütün pehlivan adaylarının iyice uyuduğuna kanaat getirdikten sonra, usulca yerinden kalktı. Çok heyecanlıydı. Haziran ayının yıldızlı bir gecesiydi. Kurbağalar ve cır cır böcekleri, birbirleriyle yarışıyor, sanki hepsi Halil İbrahim'e alkış tutup "Başaracaksın!" diyorlardı.

Halil İbrahim, hem türbeye doğru gidiyor, hem de "Sevdiklerin, sevip de nimet verdiklerin yüzü suyu hürmetine, bana başarmayı

nasip et Ya Rabbi!" diye için için dua ediyordu.

Türbenin önüne geldi. Kapı kilitliydi. Ziyaretçiler kesildikten sonra, akşam saatleri türbe kilitleniyordu. Dışarıdan, Demir Baba'nın ruhu için bildiği sureleri okuyup, dua etti, Demir Baba'dan kendisine yardımcı olmasını, kendisi için dua etmesini istedi.

İdadi (orta) Mektebi'nde kelam hocası, sevgili evliya kulları vasıta edilerek yapılan duaları Allahü Teala'nın kabul edeceğini, doğrudan evliyalardan da bir şey istenebileceğini, Allahü Teala'nın evliyalara duyuracağını ve onların da dua ederek bu isteğin gerçekleşmesine sebep olacaklarını söylemiş. "Evlatlarım, her şeyi yaratan Allahü Teala'dır. Evliyalar, en ufak bir şeyi yaratamaz. Onlar, Allah'ın sevgili kulları oldukları için, Allah, onlar vasıtasıyla yapılan duaları kabul eder. Evliyadan bir şey istemek, buluttan yağmur beklemek gibidir," demişti. Halil İbrahim, hocasının sözlerini hatırlayarak, "Ey Demir Baba, taşın kaldırılmasında ve imtihanı geçmekte bana yardım et!" diye Demir Baba'ya yalvardı.

Halil İbrahim gökyüzüne baktı. Gökte yıldızlar, kıpır kıpırdı, sanki kendine göz kırpıyor, hadi kolay gelsin, diyorlardı. Ağaçlar hafif bir rüzgârda hışırdıyor, ormanın karanlık derinliklerinden gelen sesler, esrarengiz fısıltılarla Halil İbrahim'e destek oluyorlardı.

Halil İbrahim, fındık kırma taşının başına geldi. Böyle bir taşla, Demir Baba, nasıl fındık kırmıştı. Taş, karanlıkta, sanki daha büyümüştü. Ninesi Çavuş Ana'nın güller diyarının fırtınalı gecelerinde anlattığı masallardaki devlere benzemişti. Halil İbrahim, korkar, cesareti kırılır gibi oldu.

Hüseyin Hoca, Halil İbrahim'ın taşı kaldırma niyetini fark edince, "Evladım. Nice kimseler, Fındık Kırma Taşını kaldırmanın rüyalarını gördü. Ancak taşın başına geldiklerinde bütün cesaretleri kırıldı. Teşebbüste bile bulunamadılar. Bugüne kadar, onu kaldırmak için teşebbüse geçeni duymadım. Eğer, bir kimse yeterince güçlü, olur, sebeplere sarılıp çalışırsa ve sonra yüce Mevlamızın sevgili kullarını vesile ederek taşı kaldırmağa çalışırsa, evliyaların ona yardım edeceğine inanıyorum, bu niçin sen

olmayasın. Senin bu konuda kararlı olduğunu görüyorum." demişti.

Hocasının kendisini teşvik eden sözlerini hatırlamasına rağmen, cesaret edemiyordu. Denemekten vazgeçse miydi?

Ninesi Çavuş Ana, aklına gelince Halil İbrahim'in tereddüdü kanatlanıp gitti.

"Ninem Çavuş Ana, bu hâlimi görseydi, 'Halil İbrahim'im, sen ne biçim pelvansın. Ben seni büle mi yetiştirdim? Kırım'da kadın hâlimle yılmadım. Bizden kat kat fazla düşman kaşısında bir an korkmadım. Tereddüde düşmedim. Sen sebeplere sarıl. Gayret et. Yüce Allah, hiç ummadığın yerden yardım gönderir. Mute Harbi'nde üç bin İslam askeri, yüz bin kişilik düşman ordusunu yendi. Eğer vazgeçersen gözüme gözükme,' derdi," diye düşünen Halil İbrahim, taşın başına geçti.

Ninesi Çavuş Ana'dan öğrendiği "Rabbi yessir. Ve lâ tuassir. Rabbi temmim bilhayr" duasını[1] okudu. Aklına, Demir Baba'yı getirdi, euzü besmele çekip taşı kucakladı. Daha doğrusu kucaklamağa çalıştı.

İki eli birbirine kavuşamamıştı. Vücudunu olabildiğince kayaya yanaştırdı. İki ayağını gerektiği kadar açtı. Derin bir nefes aldı ve "Ya Allah!" deyip hücuma geçti. Ancak, rakibi bu sefer çok zorluydu. Halil İbrahim'in gözleri karardı, fakat taş yerinden kıl kadar bile kıpırdamadı.

Halil İbrahim, zorlamayı bıraktı, nefeslendi. Endişeye düştü. Taşı kaldırmaya teşebbüs için acele mi etmişti? Bir müddet daha ağırlık kaldırmağa devam etse miydi? Ama daha fazla bekleyecek hâli yoktu. Yarın imtihanın neticesi açıklanacaktı. Demir Baba'nın yardımına muhtaçtı, ona kavuşmalıydı.

İyice dinlendiğine kanaat getirince tekrar saldırdı, ama rakibi yine tınmadı. Halil İbrahim, mücadeleyi bırakmadı. Hücuma devam etti. Beyninde şimşekler çakmağa, ayakları titremeğe başlamıştı. Sanki beli kopuyordu. Başarmıştı, kara ejderhayı bir nebze olsun kıpırdatmayı başarmıştı. Belinin kopuyor dediği anda, Halil

İbrahim, zorlamayı bıraktı.

Kıpırdatmayı başarmıştı. Ya sonrası... Ölümüne zorlamasına rağmen, Pehlivan Demir Baba'nın fındık kırma taşını ancak şöyle bir kıpırdatabilmişti.

Halil İbrahim, hemen hemen ağlamak üzereydi. Çok mu büyük bir işe soyunmuştu. Deliorman'da Fındık Kırma Taşını kaldıran ilk kimse mi olmak istemişti? Ne kadar güçlü olduğunu göstermek mi istiyordu?

Halil İbrahim, kendini sorguluyordu. Gururu, nefsi, kendini gösterme, ispatlama isteği mi araya girmişti? Taşı kaldırma arzusundan vazgeçip pes etmek üzereydi.

Yere oturdu. Ağlamamak için kendini zor tutuyordu. Gözyaşları hücuma geçmek üzereydi. Yüreği ve cücenin vurduğu bacağı sızlıyordu. Bacağındaki sızıyla birlikte cüceyi hatırladı. Cüce, sanki karşısındaydı, yine gülüyor, bacağına vuruyordu. Cüce aklına gelince kızar gibi oldu. Acizliğini daha fazla hissetti.

Cücenin, "Sabırsızlanma. Her durumda sabret. Sabret. Sabret... Sabır, pehlivanlığa soyunanlar, kuvvete sahip bulunanlar için vazgeçilmezdir, zulme düşmemeleri için. Nefsin için kızma, sinirlenme. Görünüşe göre hüküm verme. Mücadeleden sakın vazgeçme!" sözlerini hatırladı.

"Peki, be, cüce efendi, bu sefer sözünü tutacağım. Yiğidin hakkı üç defa demişler. Bir daha gayret edelim. Gerçi durum çok umutsuz gibi. Ancak, madem ki, görünüşe göre hüküm verme dersin. Hele bir daha deneyelim," diye aklından geçiren Halil İbrahim, tekrar kayanın başına geçti. Bu sefer, kaya, küçülmüş gibisine geldi.

"Eeee Kaya Pelvan, çok zorlu çıktın!" diyerek kayayı kucakladı. Kaldırmaya davranmazdan önce iyice nefeslendi, bildiği bütün duaları okudu, Demir Hasan Pehlivan'ı hatırladı. "Ya Allah, bismillah!" diyerek hücuma geçti, kaldırmak için bütün gücünü harekete geçirdi. Kaya, kıpırdar gibi olmuştu, zorladı, hücre hücre kayaya yapıştı. Sanki kayanın bir parçası oldu, kaya onunla nefes

almağa, zorlanmağa başladı. Beyni zonkluyor, kulakları uğulduyor, beyninde nice bin şimşek çakıyordu. Daha fazla dayanamayacaktı. Tam bırakırken birdenbire, kayanın iyice hafiflediğini ve yükseldiğini hissetti.

Halil İbrahim şaşırdı, birdenbire bu kadar kuvvetlenmiş olamazdı. Bir anda gözlerini bir ışık alır gibi oldu. Gözlerini açtığında karşısında kendinden çok çok iri, sakallı bir kimse gördü. 150 okka kadar gözüküyordu. Koca kayayı, tek eliyle kaldırıyordu. Bakışları karşılaştığında heybetinden bütün vücudu titredi. Gülümsüyordu... Tebessümünü görünce Halil İbrahim'in korku ve heyecanı gitti. Bu o muydu? Demir Baba mıydı? Taşı kaldıramamasına rağmen Demir Baba, gelmiş miydi?.. Ayaklarına baktı. Demir ayakkabılar vardı.

Halil İbrahim, gördüklerine inanamadı. Taşı tek eliyle göğsü hizasına kaldırmıştı. Diğer elinde fındık vardı. Fındığı başka bir kayanın üzerine koydu. Fındık Kırma Taşını, avucuna sığan bir taş parçası gibi kullanarak fındığı çıt diye kırdı. Koca kayayı yere bıraktı.

Halil İbrahim'e döndü. Halil İbrahim, gayri ihtiyari elini öpmek için ileri atıldı. Elini kaldırarak Halil İbrahim'i durdurdu:

"Orda bekle oğlum. Bana yaklaşma ve dokunma dayanamazsın."

Korkusu gitmesine rağmen, Halil İbrahim'in şaşkınlığı ve heyecanı devam ediyordu:

"Efendim... Siz... Şimdi... Demir..."

"Evet oğlum. Ben, O'yum... Görmek için bu kadar fedakârlığa katlandığın kimse... Demir Baba'yım. Yaptığın dualar, sebeplere yapışarak bu işe teşebüse cesaret etmen ve az da olsa kayayı kıpırdatabilmen sebebiyle burdayım. Din ve dünya seadetine yardımcı olacak müjdeler vereceğin sana. Pelvanlık çok zordur. Gerçek pelvan, gül er, nefsini yenendir.

Başkasını, nefsine üç defa tercih ettiğinde gerçek pelvanlığa, gül erenliğe erişip, nefsine galip gelme şerefine, üstünlüğüne kavuşmuş olcaksın. Gerçek galibiyet, yenilgidedir. Sağ avucunu aç."

Halil İbrahim sağ avucunu açtı.

"Avucunun içindeki küçük beyazlığın farkında mısın?"

"Evet efendim."

"Bunun manasını bilir misin?"

Halil İbrahim iyice meraklanmıştı:

"Hayır efendim."

"Bu; Sarı Saltuk'un soyundan geldiğine işaret. Sarı saçların ve mavi gözlerin hep bunun habercisi.

O, küffar diyarında İslamiyeti temsil etmiş, nicelerinin dinimizi sevmesine, nice diyarların Osmanlı'ya hazırlanmasına sebep olmuştu.

Sana da, Sarı Saltuk gibi küffar içlerine yol gözükmekte. Oralarda bizleri en güzel şekilde temsil et. Sana gelen söz, Osmanlı'ya gelmiş demektir. Sakın ola bir Osmanlı Pelvanı ve Sarı Saltuk'un torunu olduğunu unutma. Osmanlı'nın zor günlerinde ümidi olacak, senin soyundan gelenler bu toprakların vatan kalmasında büyük hizmetler yapacaklar.

Sarı Saltuk'un on memlekette mezarı vardı. Seninse mezarın belli olmayacak. Mezarın insanların gönlünde olsun. Evliya Çelebi gibi sen de seyahat etmeyi merak etmektesin. Onun ulaşamadığı diyarlara seyahat etmek sana kısmet olacak."

Halil İbrahim, seyahat, Evliya Çelebi'nin gitmediği diyarlara gitme müjdesini duyunca iyice heyecanlanmıştı. Gözleri elinde olmayarak, Demir Baba'nın demir ayakkabılarına gitti. Demir Baba, gülümsedi.

"Demir ayakkabıların sırrını merak etmektesin galiba?"

Halil İbrahim, gizli bir iş yaparken yakalanmanın utancında bir şey deyemedi.

"Oğlum. Pelvanlık, el-ayak, bel, dil, kulak, göz, burun ve kalbe sahip olmaktır diye kural koymuştuk. Giydiğimiz demir

ayakkabılar, yedi azaya, sahip olmaya misaldir.

Yürümek ve diğer azalarımı kullanmak istediğimde gözlerim hemen bu demir ayakkabılara kayardı. Eğer, niyetim; hayırsa azalarımı kullanırdım.

İşte bu demir ayakkabılar, yedi azaya sahip çıkmanın timsalidir. Bütün talebelerimize bu demir ayakkabıları unutmamalarını vasiyyet ettik.

Aynı vasiyyeti senin için de geçerli. Bir çift demir ayakkabı yaptır. Yatağının kaşısına as ve bunları hiçbir zaman unutma."

Halil İbrahim'in gözleri, demir ayakkabılardan Fındık Kırma Taşı'na kaydı.

"Gelelim Fındık Kırma Taşı'na... Kişinin, nefsiyle mücadelesinin yüzlece okka ağırlığındaki taşla fındık kırmadan çok daha zor olduğuna işaret etmek istemiştik. Sakın ola en büyük rakibinin nefsin olduğunu unutma."

Halil İbrahim, heyecandan konuşamadı. Halil İbrahim'in haline bakan Demir Baba, ay doğar gibi gülümsedi:

"Sükût, ikrardan, kabul etmekten gelirmiş. İki cihan aziz olasın inşallah."

Demir Baba, geldiği gibi ansızın kayboldu.

Halil İbrahim gördüklerine, yaşadıklarına inanamadı. Yoksa rüyada mıydı?

* * *

Sabah namazına kalkan Güreşçiler Tekkesi'nin bir avuç sakini, yerinden oynatılan Fındık Kırma Taşı'nı ve Halil İbrahim'in imtihanı kazanıp kazanamıyacağını konuşuyordu.

Halil İbrahim, bir köşeye çekilmiş kimseyle konuşmuyor, heyecan içinde verilecek kararı bekliyordu. Geceleyin yaşadıkları bir türlü inanamıyordu. Acaba rüya mı görmüştü? Rüya olmadığının en büyük delili, yerinden oynamış fındık kırma taşıydı. Anlatsa mıydı? Kendine inanırlar mıydı acaba?

Sabah namazını hocaları Hüseyin Pehlivan kıldırdı. Namazdan sonra kimse yerinden kıpırdamamıştı. Herkes, büyük bir heyecan ve merak içinde Halil İbrahim için verilen kararın açıklanmasını bekliyordu. Acaba imtihanı kazanmış mıydı?

Halil İbrahim ise heyecandan ölecek gibiydi. Demir Baba ile görüşmüş, o, kendisine, yedi ve on üç yaşında türbesini ziyaret ettiği, Hafız Dede'nin hayatını anlattığı, efsaneleri hâla Güller Diyarı ve Deliorman'da söylenen Sarı Saltuk'un soyundan geldiğini söylemişti.

Hüseyin Pehlivan, cemaata döndü, birilerine işaret etti. Üç kişi yerlerinden kalkıp Hüseyin Pehlivan'ın yanına gittiler. Bu iki kişiyi gören Halil İbrahim, şaşırdı. Gözlerine inanamadı. Bunlar, yolda kavga edip geç kalmasına sebep olan sarhoş ve kavga ettikleriydi. İsmail Pehlivan, Halil İbrahim'i de yanına çağırdı. Halil İbrahim, büyük bir heyecan içinde hocasının yanına oturdu. Hüseyin Pehlivan, manalı manalı Halil İbrahim'e baktı:

"Gel bakalım Halil İbrahim. Birileri Fındık Kırma Taşı'nı kaldırmış. Ne dersin?"

Halil İbrahim hocasının sorusu karşısında, iyice kızardı, hocası birşeyler biliyor gibiydi.

"Ne diyeyim efendim."

İsmail Pehlivan gülümsedi:

"Neyse evladım. Biz gelelim asıl işimize. Yanımdakileri tanıdın herhalde. Bunlar seni yolundan alıkoymak, seni kızdırmak, sana pelvanlığa aykırı hareket yaptırmak için oraya bizim tarafımızdan konmuştu. Burdaki imtanını başarıyla verdin.. Ancak..."

Başta Halil İbrahim, herkes nefesini tutmuştu. İsmail Pehlivan sözlerine devam etti:

"Ancak... Cüce sebebiyle yolundan gecikmen hakkında bir delil bulamadık. Senin bu konuda göstereceğin bir şahidin var mı?"

"Var!"

Herkes sese döndü. Konuşan Halil İbrahim değildi, onun yerine cevap veren bu esrarengiz kişi kimdi. Ses arkalardan gelmişti. Bütün başlar geriye çevrilmişti.

Mescidin giriş kapısı önünde sakalsız bir cüce duruyordu. Halil İbrahim de görmüştü. Bu oydu, onu yolundan alıkoyan, yüzüne tüküren, hakaret eden, bacaklarına vuran bir o kadar da nasihatte bulunan küçücük insan. Cüce, birdenbire gözüne sevimli gözüktü. Tam zamanında gelmişti. Hüseyin Pehlivan fazla şaşırmamıştı:

"Efendi şüle yanımıza buyur da, şahitliğini dinleyelim."

Cüce, geldi ve Hüseyin Pehlivan'ın hemen dizi dibine oturdu. Ve anlattı, Halil İbrahim ile yaşadıklarını. Sözlerini, tatlı tatlı Halil İbrahim'e bakarak bağladı:

"Te be, Halil İbrahim Pelvan'ı kızdırmak, kendimi döğdürmek için çok gayret ettim. Küfür ettim, hakarette bulundum. Bacaklarına vurdum. Kızdı, ancak sinirlerine hâkim oldu.

Bütün çabalarıma rağmen kavga etmedi. Halil İbrahim, bu haliyle kispet giymeyi, gül erliği hak ettiğini göstermiştir. Şahitliğim bundan ibaret."

Cücenin söyledikleri Halil İbrahim'i duygulandırmıştı. İnci damlası gibi iki damla yaş, göz pınarlarından aşağı doğru kaydı. Yüzünden göğsüne geçti. Göğsünün hararetinde buharlaştı ve Halil İbrahim'i ferahlattı.

Hüseyin Pehlivan, cüceye bakarak güldü:

"Efendi, senin imtanın bizimkinden çok daha zorluymuş."

Cüce, esrarengiz bir şekilde güldü:

"Halil İbrahim'i yalnızca siz mi imtihan ettiğinizi sanırsınız? O, asıl imtihanı bize karşı başarıyla verdi."

Hüseyin Pehlivan merakla sordu:

"Efendi, sizler kimsiniz? Halil İbrahim'i niçin imtihan ettiniz?

"Siz, Deliorman'da ve Güller Diyarı'nda yalnızca sizlerin mi yaşadığını zannedersiniz? Deliorman'ın, Güller Diyarı'nın sizin

bilmediğiniz nice sahipleri, delileri vardır. Zor görevlere seçilenler, zor imtihanlardan geçerler."

Hüseyin Pehlivan, cüceyi tanıyor, ancak bunu belli etmek istemiyor gibiydi:

"Desenize bizim Halil İbrahim, çok zor şatlar altında yarışmış."

Cüce başını salladı:

"Halil İbrahim'in işi, asıl bundan sonra başladı. Çok zor bir görev üstlendi."

Halil İbrahim, şaşkındı? Kimdi bu cüce? Deliorman'ın bilinmeyen sahipleri kimlerdi, kendisini niçin imtihan etmişlerdi, üstlendiği çok zor görev neydi?

Hüseyin Pehlivan, yanındaki iki adamla bir şeyler konuştu. Halil İbrahim'e döndü.

"Halil İbrahim oğlum. Hayırlı mübarek olsun. Efendinin şahitliğiyle pelvanlık ve gül erlik imtihanını kazandın. İki hafta sonra, burada kıspet giyme törenin yapılacak.

Kıspetin, Kızanlık'ın güllerinden elde edilen gülsuyuyla yıkanacak. Kızanlıktan, gülsuyunu sen getirecek, gülün hayatımızdaki yerini tanımağa çalışcaksın. Baban Deli İsmail'e de haberi sen mi verirsin bilmem. O da ziyafet için boğaları hazır etsin."

Halil İbrahim, naralanmamak için kendisini zor tuttu. Hemen hocası Hüseyin Pehlivan'ın ellerine sarıldı, hürmetle öptü. Sevinç gözyaşları hocasının ellerini ıslatmıştı. Gözyaşlarından utandı. Hocası, Halil İbrahim'i alnından öptü. Yavaşça konuştu:

"Evladım! Ağlamaktan değil, ağlayamamaktan utan. Pelivanlığın hayırlı olsun. Yüce Rabbimiz, her iki cihanda utandırmasın. Bilirim ki dışarı çıkmak, şüle dağlara karşı naralanmamak için zor durursun. Serbestsin, Kızanlık'a yola çıkmazdan önce beni gör."

Halil İbrahim, başı önde, terden sırılsıklam olmuş mahçup bir vaziyette dışarı çıktı, bütün arkadaşları da onun arkasından. Deliorman üzerinden yeni doğan güneş Halil İbrahim'e

gülümsüyor, onu tebrik ediyordu. Halil İbrahim'in arkadaşlarının hepsi, büyük bir sevinç içindeydiler. Filiz, agam diyor başka bir şey demiyordu. Halil İbrahim ise bir an önce yalnız kalmak, yaşadığı, son derece heyecanlı geçen 24 saat sonrası doyasıya ağlamak istiyordu.

Arkadaşlarından ayrıldı. Tekke'nin üst tarafındaki kayaya doğru yürüdü. Buradan ufku seyretmeyi çok seviyordu.

"Bre Halil İbrahim! Bre Halil İbrahim!"

Bu ses de neyin nesiydi?

Halil İbrahim, durdu. Döndü, ancak sesin sahibini göremedi. Yürüdü... Yoluna devam etti. Cılız bir ses tekrar seslendi:

"Bre Halil İbrahim! Duymaz mısın?"

Halil İbrahim, tekrar baktı. Seslenen Cüce'ydi. Yolun kenarında, çalının arkasındaydı. Hemen Halil İbrahim'in yanına geldi. Halil İbrahim'e az önceki şahitliğinden sonra Cüce çok sevimli geldi. Sanki değişmişti.

"Buyrun efendim."

Cüce, Halil İbrahim'in poturuna yapıştı:

"Halil İbrahim Pelvan! Bilirim yalnız kalmak istersin, ama diyeceklerim var. Çok önemli. Hadi kayanın başına birlikte yürüyelim."

Tam yalnız kalmak istediği zamanda, Cüce'nin yalnızlığını bozması Halil İbrahim'in canını sıkar gibi olmuştu... Ancak karşı koymadı. Cüce'nin hiç de tekin biri olmadığını artık iyice anlamştı.

"Peki, efendi, yürüyelim."

Birlikte kayanın zirvesine tırmandılar. Yeni doğan güneş, ışıklarıyla her şeyi kuşatmağa başlamıştı. Cüce, ayaklarını kayadan aşağı sallandırdı. Aynı şekilde Halil İbrahim de yanına oturdu. Cüce, elini samimi bir şekilde Halil İbrahim'in dizine koydu:

"Halil İbrahim Pelvan! Sakın süleme."

Halil İbrahim, bu şekilde bir lafa girişten şaşırmıştı:

"Efendi, neyi sülemiyeyin?"

"Akşamki yaşadıklarını, Demir Baba'nın süllediklerini."

Halil İbrahim'in tüyleri diken diken oldu, iyice şaşırdı, kimdi bu Cüce, akşamki yaşadıklarını nereden biliyordu?

"Efendi, kimsin? Akşamki yaşadıklarımı nereden bilirsin?"

Cüce gülümsedi:

"Pelvan, kim olduğum çok mu önemli? Beni gönderenin Demir Baba olduğunu bil. Bunun nasıl olduğu sırdır. Dilerim bu sırra sen de erişirsin. Dün, benimle karşılaştığında, kavga ederek, sabretmeyip imtihanı kaybetseydin, Demir Baba'yı göremezdin."

Halil İbrahim şok olmuştu. Yaşadıklarına mana veremiyordu. Cüceye korkuyla karışık bir saygıyla bakıyordu. Ona hitabı da değişmişti:

"Efendim. Bu imtihan nedir? Ben ne için seçildim? Kimler seçti?"

Halil İbrahim'in art arda sualleri cüceyi gülümsetti:

"Cevapsız sualler, insanı yorar. Şu kadarını bil. Urumelini Türk oğluna vatan kılanlar ve onların yolundakiler, Urumeli'nin vatan kalması için çalışmalarına devam ediyorlar.

Ayrıca, bu aleprenler tarafından kurulmuş ve günümüze kadar gelmiş gönül ocakları var. Demir Baba ve Gül Baba Dergâhları bunlardan ikisi.

Bu gönül ocakları, bu gün de faaliyette. Nesilden nesile vasiyet şeklinde intikal eden değişmez düsturları var. Devleti elinde tutanlar, gaflet veya ihanet içinde olduklarında, bu gönül ocaklarına daha fazla görev düşer. Yaşadığımız günler, Urumeli için zor günler. Gönül ocaklarına, Urumeli'nin gerçek sahiplerine ve burda yaşayanlara büyük vazifeler düşmekte."

Halil İbrahim, bir anda, büyüdüğünü, Osmanlı mülkünün omuzlarına yüklendiğini, göğsünün genişlediğini, bütün canlıları kuşatır hale geldiğini hissetti. Ancak, bu kutsal işte, kendisine düşen

görev neydi, anlayamamıştı:

"Efendim, bu işte bana düşen vazife nedir?"

Cüce iç geçirdi, tatlı tatlı Halil İbrahim'e baktı:

"Merak edersin değil mi? Büle bi işe seçildiğin için ne kadar sevinsen az. Sevinmeli, bunu başarmak için çok gayret etmelisin. Vazifen, Urumeli ile Dersaadet (İstanbul) arasında köprü olmak. Sana emanet edilenleri yerlerine ulaştırmak. Urumeli, İstanbul ve Anadolu çok zor günler geçirecek. Sen ve senin soyundan gelenler, bu diyarın Türk oğluna vatan kalması için büyük görevler üstlenecekler.

Dünya, Avrupa ve Osmanlı mülkü çok büyük bir değişim içinde. Umulur ki, nice ülkeler görürsün. Değişimin Urumelini nasıl etkileleceğini anlamağa çalışırsın, bu değişimle birlikte Urumeli, Türk ve Müslüman olarak nasıl elimizde kalır, bunun cevabını ararsın... uyarılması gerekenleri uyarırsın."

Halil İbrahim, son yirmi dört saatte yaşadıklarıyla taşacak hale gelmişti. Gördüklerini, işittiklerini birine anlatmazsa, çıldıracağını zannediyordu. Doğumunda yaşanılanları Hafız Dede ve Çavuş Ninesi ona anlatmıştı. O günden bugüne hep bir şeylerin olmasını beklemişti. İşte beklediklerine kavuşmağa başlamıştı.

Cüce, sanki Halil İbrahim'in aklından geçenleri okumuştu:

"Halil İbrahim Pelvan, sakın ola, gördüklerini, yaşadıklarını kimseye anlatma. Mutlaka birine anlatman gerekirse hocaların Hafız Dede ve Hüseyin Pelvan'a anlat.

Vazifelerini sana onlar süleyecek. Eğer yaşadıklarını hocalarından başkasına anlatırsan, mahrum kalırsın. Kaçırdıklarının hasretiyle bir ömür boyu yanar, kavrulursun."

Cüce, Halil İbrahim'e, dergâha komşu köydeki Deli Ahmet'in başına gelenleri anlattı. Onun, Hızır'la nasıl tanıştığını, Hızır'ın sırtını sıvazlamasıyla bir anda sırtı yere gelmeyen bir pehlivan olduğunu, Hızır'ın kendisiyle konuştuğunu anlatınca da,

kazandıklarını bir anda nasıl kaybettiğini, aklını kaçırdığını anlattı.

Cüce, konuşmasını bitirdikten sonra, ikisi de bir müddet sessiz kaldılar. Halil İbrahim, Ahmet'e üzülmüştü. Sanki imtihanı kaybeden kendisiydi. Cüce ise sorması gerekip de, soramadığının derdindeydi. Ama sormaya mecburdu ve sordu:

"Halil İbrahim Pelvan. İnşallah, sen emanete sahip çıkar, sana açılan sırları hocaların Hafız Dede ve Hüseyin Pelvan hariç kimseye açmazsın. Ne dersin?"

Cüce, merakla Halil İbrahim'in vereceği cevabı bekliyordu. Ya Halil İbrahim da Ahmed gibi cevap verirse.

Halil İbrahim, "İnşallah... Yüce Rabbim, emanete sahip çıkmayı, sırrı saklamayı ihsan eder," diye cevap verdi.

Cüce'nin yüzü aydınlandı. Halil İbrahim, korktuğu cevabı vermemiş, "Canımı verir sırrımı vermem!" gibi iddialı konuşmamış, Rabbine sığınmıştı.

"Kazandın, Halil İbrahim, inşaallah, son nefeste de kazanan olursun."

Halil İbrahim, hemen "Amin" diyerek duaya iştirak etti. Ama merak etmişti:

"Neyi kazandım?"

Cüce, Halil İbrahim'in sırtına bir şaplak patlattı.

"Ahmed'in kaybettiği yerde sen kazandın. Sır saklama konusunda, iddialı konuşmayıp, inşaallah, dedin. Hayat, baştan başa imtihandır. Son imtihan da, son nefestedir. En büyük imtihan da odur, çünkü dönüşü yoktur.

Neyse, lafı daha fazla uzatmayalım. Senin için yorucu bir gün olacak. Zannedersem, sevinçli haberi vermek, kıspet giyme imtihanını kazandığını bildirmek için Kızanlık'a gideceksin. Çavuş Nine'ne selam süle. Sivastopal'da, çeşme başındaki cüce dersen, o anlar. Hadi bana müsaade. Kal sağlıcakla."

Halil İbrahim, hızla uzaklaşan Cüce'nin arkasından baka kaldı.

Cüce, koca kayanın arkasında kaybolmuştu.

Halil İbrahim'in Cüce'ye soracağı çok şeyler vardı. "Bekle!" diye seslenerek arkasından koştu. Kayayı döndü. Ama kimse yoktu. Kaya'dan dergaha kadar uzanan yolda hiç kimse gözükmüyordu. Cüce, geldiği gibi kaybolmuştu. Birden bire gelmiş, birden bire de gitmişti.

Halil İbrahim, şaşkındı, senelere sığmayacak şeyleri son yirmidört saatte yaşamıştı, yerine döndü, başına gelenleri düşündü. Öyle şeyler yaşamış, öyle şeylere şahit olmuştu ki, bir ömre sığmazdı. Sırtına nice ağır yükler konmuştu.

Demir Baba'nın ve Cüce'nin söyledikleri... "Başkasını üç defa nefsine tercih edince gerçek pehlivan olmak," ne demekti?

Demir Baba, Sarı Saltuk'un soyundan geldiğini söyleyerek "O, küffar diyarında İslamiyet'i temsil etmiş, nicelerinin dinimizi sevmesine, nice diyarların Osmanlıya hazırlanmasına sebep olmuştu.

Sana da, Sarı Saltuk gibi küffar içlerine yol gözükmekte. Oralarda bizleri en güzel şekilde temsil et. Sana gelen söz Osmanlı'ya gelmiş demektir. Sakın ola bir Osmanlı Pehlivanı ve Sarı Saltuk'un torunu olduğunu unutma.

Sarı Saltuk'un yedi memlekette mezarı vardı. Seninse mezarın belli olmayacak. Mezarın insanların gönlünde olsun. Evliya Çelebi, gibi sen de seyahati dilemektesin. Onun ulaşamadığı diyarlara seyahat etmek sana kısmet olacak," demiş, bir çift demir ayakkabı yaptırarak, yatağının karşısına asmasını, pehlivanlığın yedi şartını hep hatırlamasını söylemişti.

Cüce de, "Vazifen, Urumeli ile Dersaadet (İstanbul) arasında köprü olmak. Sana emanet edilenleri, yerlerine ulaştırmak. Dünya, Avrupa ve Osmanlı mülkü çok büyük bir değişim içinde. Umulur ki, nice ülkeler görürsün. Değişimin Urumelini nasıl etkileyeceğini anlamağa çalışır... Bu değişimle birlikte Urumeli'nin, Türk ve Müslüman olarak nasıl elimizde kalır, bunun cevabını arar,

uyarılması gerekenleri uyarırsın!" diye konuşarak nice bin dayanılmaz yüklerden haber vermişti.

Garip Halil İbrahim, ne yapsın, bu yükleri nasıl çeksindi? Ama seçilmişti. Pehlivanlığa karar vermekle daha baştan, bunları, yüklerin en ağırını kabullenmemiş miydi? İşte, beklediklerine kavuşmuştu. Elinden geleni yapacak, Urumeli'nin kıyamete kadar Türk vatanı kalması için hiçbir fedakârlıktan kaçınmayacaktı.

Hocası Hüseyin Pehlivan, "Nimet arttıkça, mesuliyet de artar. Kişi, sahip bulunduğu kuvvet, akıl, mal, evlat, ilim gibi her nimetin hesabını ahirette verecek. Pelvanlığı, gül erliği seçmekle çok mesuliyetli bir işe soyundunuz. Kuvvetiniz, ustalığınız ve başarınız arttıkça mesuliyetiniz de artacak," demişti, onlara her fırsatta.

Halil İbrahim'in beyni binbir düşünce ile zonkluyordu. Rahatlamak için geldiği yer, huzursuzluğunu daha da artırmıştı. Kalktı, dergâha gitmek niyetiyle doğruldu. Dergâhtan gelen ışık, gözlerini aldı. Sabah güneşinin ışığı, dergâhın camından yansıyordu. Halil İbrahim, yürüdü dergâha, ışığa doğru.

Çok heyecanlıydı, dile kolay, tam dört sene geçmişti. Müsaade etmemişti hocası, Kızanlık'a gitmesine, anne-babasını, Çavuş Ninesini, ağabeyisini, ablasını görmesine. Hepsini, evlerinin, şehirlerinin herşeyini, köpeklerini bile özlemişti.

Doru kızın tayı kimbilir nasıl olmuştu. Nasıl da tanırdı Halil İbrahim'i, gelişinden, ayak seslerinden. Açıktaysa, hemen koşar yanına gelir, ahırda kapalıysa, kapıyı zorlamağa başlardı. Kapı açıldığı gibi Halil İbrahim'e kavuşur, başını Halil İbrahim'in bacaklarına sürter, kişneyerek birşeyler anlatırdı. Bazen de hafifçe ısırırdı.

* * *

Yedinci Bölüm: Karaok'u kazanabilecek miydi?

Kızanlık'a kadar, bazen talikaya binmişti ama yolun büyük kısmını yürüyerek gelmişti. Şehir merkezinden eve kadar yürümek istemişti. Evleri, Kızanlık'ın kenar mahallesindeydi. Kızanlık'ın merkezinde zahirecilik yapan baba dostu Hüseyin Amca, altına at vermek istemişti, ancak Halil İbrahim, kabul etmemişti, "Yürürüm, evimin tozlu yollarını özledim," demişti.

Halil İbrahim'in sevincine diyecek yoktu. Kıspet giyme imtihanını kazanmış, Demir Baba'yı görmüş, ondan ve cüceden bir nice müjdeler ve görevler almıştı. Son iki günde yaşadıkları, gördükleri ve işittikleri inanılır gibi değildi.

Ah yaşadıklarını hiç olmazsa Çavuş Ninesi'ne anlatabilseydi. Yaşadıklarından sonra yüreği öyle genişlemiş ki, sanki bütün kâinatı içine alacak, omuzları bütün dünyayı sırtlayacak gibiydi.

Razgradlı Ali Usta'ya kıspet ısmarlamak için ne kadar çok istekliydi. Ancak hocası, "Kıspet ısmarlama, senin kispetin bizden," demişti.

Ölçüleri alınmadan nasıl kispet hazırlatacaktı. Hocasının işine karışmağa gelmezdi. Ama kendisine vereceği kispeti çok merak ediyordu. Halil İbrahim, yere basmıyor, sanki uçuyordu. Onunla birlikte çevresindeki dağ, taş, orman, su, çimenler, çiçekler... canlı cansız bütün varlıklar da kanatlanmış gibiydi.

Kızanlık'ın dört bir tarafı gül bahçeleriyle kuşatılmıştı. Gül kokusu her tarafını kaplamıştı. Bundan sonraki eğitimi Gül Baba Dergâhı'nda olacaktı. Yedi yaşından on üç yaşına kadar olan zamanının büyük kısmını Gül Baba Dergahı'nda Hafız Dede'nin yanında geçirmiş, ondan ilmihal, Kur'ân-ı Kerim dersleri almıştı.

Halil İbrahim gül bahçelerini çok özlemişti. Güller arasına girince ona ilk öğrettikleri gül ilahisi aklına geldi. Hafız Dede, bu ilahiyi öğretirken "Oğlum, bu ilahiye her hangi bir ilahi gözüyle bakma. Bu ilahi, güller şehri olan Kızanlık'ı anlatmaktadır," demişti. İlahinin sözleri gönlünden diline düştü, güller arasında hem yürüdü hem ilahiyi söyledi:

"Bağımıza giresin
Baştanbaşa güldür gül
Muradına eresin
Çiçekler hep güldür gül
Kurusu gül, yaşı gül
Toprağı gül, taşı gül
Ayağı gül, başı gül
Bostanımız güldür gül
Bahçede gül dalı var
Kovanda gül balı var
Beyazı var alı var
Koklanılan güldür gül
Işığı gül, mumu gül
Toprağı gül, kumu gül
Balı gül lokumu gül
Her şeyi güldür gül
Her gülün bir ismi var
Sandıkta gül resmi var
İçinde gül cismi var
Hediyeler güldür gül
Sevenler gül gönderir
Gözünden yaş indirir
Ağrıyı gül dindirir

İlaçlar güldür gül

Kokar gül tutan eller

Dikensizdir bu güller

Ne derse desin eller

Bize gelen güldür gül

Gülü nazik tutarlar

Sevenler gül atarlar

Gül alıp gül satarlar

Yerler gökler güldür gül

Açılır gonca güller

Gül kokar tutan eller

Salevat söyler diller

Resul teri güldür gül

Çiçeğe övgü neden

Bu aşk değil çiçekten

Koku gelir Resulden

İki cihan güldür gül"

Gül ilahisiyle güller arasında yüreyen Halil İbrahim, güllere karıştığını hissetti. Güllerin toplanma, bedenlerinden geçerek öze, kokuya dönme zamanı gelmişti.

Hem Hüseyin Hoca, hem de Hafız Dede, aynı şeyi demişlerdi. Kızanlık şehrinin ve gülün esrarını Demir Baba Dergâhı'nda kispet giymeğe hak kazandıktan ve "gül er" ünvanını aldıktan sonra öğreneceğini söylemişlerdi. Kızanlık şehrinin ve gülün esrarını öğrenme zamanı gelmişti.

Gül bahçeleri kırmızı gül ile kan rengine bürünmüşlerdi. Daha beş yaşındayken, bir gül mevsiminde Hafız Dede, "Evladım, Peygamber Efendimiz, 'Kırmızı gülü kokladığınızda bana salavat getirin,' buyurmuştur," diyerek kırmızı gülü kokladığında salavat

getirmesini söylemişti. O günden bugüne her kırmızı gül koklayışında salavat getirmeyi unutmamıştı. Coşkunlukla en yakındaki kırmızı gülü kokladı ve salavat getirdi.

Dergâhda, Filiz Nurullah ile her fırsatta bağıra bağıra söyledikleri "Buna ermeydanı derler / Bunda söz olmaz / Ele bele dile ihanet olmaz / Okurlar fermanı imanım / Kıyarlar cane" türküsü gönlünden diline, oradan da bütün Güller Diyarı'na yayıldı. Halil İbrahim'in gür sesinden, dağ taş inledi.

Hafız Dede, her fırsatta, "Evladım, güller şehri Kızanlık'ın Osmanlı'nın Rumeli topraklarında ayrı bir yeri var. Tıpkı Bursa'nın Anadolu'daki yeri gibi. Burası güller, gaziler diyarıdır. Burada, dinimize, kanunlarımıza, örf-adet ve geleneklerimize aykırı en ufak bir harekete izin verilmez. Burası, Osmanlı'nın aynasıdır, Osmanlı'nın geleceği, içinde bulunduğu hâl buradaki değişikliklerden okunmağa çalışılır. Şimdilik bu kadarını bil," demişti.

Halil İbrahim o yaşlarda, Osmanlı'nın aynası olmaktan ve Osmanlı'nın geleceğinin Kızanlık'ta okunmasından pek bir şey anlamamıştı. Fazla da merak etmemişti. Ama artık o gün gelmiş, gül erliğe kavuşmuş, Demir Baba ile görüşüp çeşitli haberler almıştı. Şimdi, güle, Kızanlık'ın her köşesine başka bir gözle bakıyor, işaret ettiklerini anlamağa çalışıyordu. Büyük bir merakla Hafız Dede'nin anlatacaklarını ve göstereceklerini bekliyordu.

Halil İbrahim, iyice coşmuştu, ermeydanında, güller diyarında olmakla... Çifte değil, sanki kırk yürekli erdi. İşte Kızanlık'ın kenarında, sırtını Balkanlara dayamış evleri gözükmüştü. Dört yıl sonra her şeyin değişmiş olacağını düşünüyordu. Ama her şey aynıydı. Dile kolay, evinden, ana kucağından, baba ocağından ayrılalı tam dört yıl olmuştu.

Evlerinin altbaşındaki harmanlığa çakılmış iki at gördü. Birini Doru Kız'a benzetti. Ama yanında, yerinde duramayan, Doru Kız'ın sağına soluna saldıran delişmen at kimindi? Yoksa... simsiyah tüyleri ışıl ışıl yanan o' muydu? Doru kızın tayı Karaok muydu?

Üç keskin ıslık çaldı. Delişmen at, oynaşmayı bıraktı. Kulaklarını dikti, sesin nereden geldiğini anlamağa çalışıyordu.

Halil İbrahim, heyecanlanmıştı. Tekrar ıslık çaldı. Delişmen at, bu sefer, ıslığın sahibini görmüş ve tanımıştı. Kişneyerek Halil İbrahim'e doğru koşmağa başladı. Güneşte pırıl pırıl yanan delişmen at, oydu, Karaok'tu. Dört yılda ne kadar da değişmişti. Karaok, bir anda Halil İbrahim'in yanına ulaşmıştı. Karaok hız kesmeden doğrudan üzerine gelmişti, son anda kenara çekilerek ezilmekten kurtuldu. Anlatılmaz bir şekilde olduğu yerde dönen Karaok, sevinç içinde, burnunu Halil İbrahim'in elbiselerine sürtüyordu. Halil İbrahim de büyük bir coşkuyla "Bre Karaok az kalsın beni eziyordun, sen sevdiklerini büle mi karşılarsın?" diyerek yüzünden öpüyordu.

"Hey bre Karaok'um. Ne kadar da büyümüşsün. Az kalsın seni tanıyamıyordum," sözleriyle severken, Karaok da, sevincini kişneyerek belli ediyordu. Halil İbrahim, bir sıçrayışta, eğersiz, Karaok'a bindi. "Haydi, uç Karaok'um," dedi.

Halil İbrahim'in haydi narasını bekleyen Karaok, Deli İsmail Ağa'nın evine doğru kanatlandı. Göz açıp kapayınca eve geldiler. Ama o ne? Deli İsmail Ağa'nın evinden bir cenaze çıkıyordu. Tabutun üstünde, Çavuş Ninenin yaşmağına benzer bir yaşmak örtülüydü. Halil İbrahim, "Nineemmm," diye öyle bir feryatlandı ki bütün Kızanlık inledi.

Halil İbrahim, Karaok'tan gülle gibi düşmüş, hemen "Ninem ninem!" diyerek tabuta koşmuştu. Feryat ederek koşan Halil İbrahim'i gören herkes şaşırmıştı. Halil İbrahim'in tabuta doğru koştuğunu farkeden taşıyanlar, şaşkınlıkla tabutu yere koymuşlardı. Halil İbrahim, tabutun üstüne kapanmış, "Çavuş Ninem! Çavuş Ninem!" diye hüngür hüngür ağlıyordu. Halil İbrahim'in omzuna bir el dokundu:

"Halil İbrahim! Halil İbrahim! Torunum! Ben burdayım."

Halil İbrahim, baktı. Dehşete kapıldı, olamazdı. Seslenen Çavuş

Ninesiydi. Hayal mi görüyordu? Yoksa ninesinin ruhuyla mı karşı karşıyaydı? Ama omuzuna dokunmuştu. Hissetmişti, ruhun dokunması hissedilir miydi? İnanamaz gözlerle Çavuş ninesine baktı:

"Ninem... Sen... Ama tabut."

Güller Diyarı'nın Çavuş Anası, Halil İbrahim'in Çavuş Ninesi, torununu kucakladı. Halil İbrahim'i, kucaklara sığmaz olmuştu:

"A benim kucaklara sığmaz deli torunum. Beni mezara göndermeğe çok mu meraklısın? Seni başpelvan, gül eren olarak görmeden mezara girer miyim bre?"

Halil İbrahim, ağlasın mı gülsün mü bilemedi. Şu Çavuş Ninesi, nasıl bir Türk anasıydı ki, en zorlu anlarda bile şaka yapıyordu.

Halil İbrahim, Ninesine daha da sarıldı. Gözleri yaşlı mahçup mahçup baktı. Utanmıştı, düştüğü durumdan.

Ne yapsındı? Pek çok severdi ninesini, hamurunu o yoğurmuştu, ninesinin kahramanlık menkıbeleriyle büyümüş, ilk pehlivanlık derslerini ondan almıştı.

Ninesinden, onlarca defa, Kırım Harbi'ni, 1829'da, Rusların Deliorman'dan geçip, Edirne'yi işgallerini dinlemiş, bu işgalin, ninesini ne kadar çok üzdüğünü, her hatırlayışta onun ağladığını görmüştü. Rus işgalinden, bu işgal sırasında yaşananlardan ne kadar çok utandığına şahit olmuştu.

Ninesi, "Halil İbrahim'im. Bi daha büle bi zıllet yaşamamak, bu mübarek toprakları, Moskof çizmesi altında çiğnetmemek için güçlü olmalıyız. Bizlere, oturup ağlamak değil, çok güçlü olmak için çalışmak yakışır," demiş her zaman, her fırsatta Halil İbrahim'e, onu böyle yetiştirmişti. Halil İbrahim, bunları söyleyen Ninesini hatırlamıştı. Boynunu büktü, sessizce, canı gibi sevdiği ninesine cevap verdi:

"Ninem... Bizim evden çıkan tabutu... Üzerinde de senin yaşmağını gürünce..."

Çavuş Ana, Halil İbrahim'i kurumuş göğsüne iyice bastırdı:

"Seni gidi pelvan bozuntusu seni. Ölse ölse, ihtiyar Çavuş Ninem ölmüştür, dedin değil mi? Bu Çavuş Ninen, senin Aliço ile güreştiğini, ondan başpelvanlığı aldığını görmeden ölmez bre."

Ninesinin takılması karşısında Halil İbrahim, iyice utandı. Meraklı gözlerle tabuta bakıyordu. Torununun bakışlarını gören Çavuş Nine, iç geçirdi:

"Komşu köyden Fatma kadın. Kimsesi kalmamıştı, yanımızda barınırdı, vadesi buraya kadarmış."

Kavuşmak ve ayrılmak, ölüm ve doğum ne kadar da içiçeydi. Halil İbrahim, kavuştum derken ayrılığın, ölümün acısıyla sarsılmış, hemen ardından da tekrar kavuşmanın sevincini yaşamıştı.

Ninesinin göğsünden başını kaldıran Halil İbrahim, kendisine sarılmak için can atan, ama Çavuş Nine'yi, aşıp da bunu yapamayan annesini, babasını, ağabeyi Hasan'ı ve eniştesiyle birlikte duran ablasını gördü. Anacığı mahzun mahzun Halil İbrahim'e bakıyor, "Evladım," diye oğluna koşmamak için kendisini zor tuttuğu her hâlinden belli oluyordu.

Halil İbrahim, ninesinin göğsünden koptu, anacığına koştu. "Anam!" diyerek boynuna sarıldı. Ayşegül gelin, sarıldı pehlivan oğluna. Elinden gelse içine alacaktı. Doyasıya kokladı. Dört yılda ne kadar da büyümüştü. Gözyaşlarına mani olamadı.

Halil İbrahim'in gözyaşlarıyla anasının gönülyaşları birbiriyle karıştı. Anacığı, Halil İbrahim'ini doyasıya sevemedi. Cenaze yerde, bütün gözler üzerindeydi. Halil İbrahim'in kulağına fısıldadı:

"Hadi oğlum. Babanın elini öp. Cenaze yerde bekler. Babanı kızdırmayalım."

Halil İbrahim, hemen babasına koştu, elini öpmek için uzandı. Deli İsmail Ağa, elini vermedi oğluna.

Halil İbrahim, donup kalmıştı, ne yapacağını bilemedi. Ortada kalakalmıştı... Kıpkırmızı kesilmiş, boncuk boncuk terliyordu:

"Ama buba... Ben... İmtihanı kazan..."

Deli İsmail Baba, Halil İbrahim'i duymuyor, Halil İbrahim'e bakmıyordu. Sanki taştan bir duvardı... Halil İbrahim'in kolu kanadı kırılmıştı...

Nasıl uçsun, sonsuz güzelliklere nasıl kanat çırpsındı. Pehlivanlığın delisi, 17 yıldır bugün söyliyeceklerinin hasretiyle yaşayan babasına, hayatının en güzel haberini verememiş... "Baba, imtihanı kazandım. İki hafta sonra, kispet giyme törenim var. Hocam Hüseyin Pelvan selam etti. 'Buban, tosunları büyükçe tutsun. Halil İbrahim'in kispet giyme törenine bütün Deliorman gelecek. Çavuş Ana'nın da ellerinden öperim. Dualarını eksik etmesin,' diyor," diyememişti.

Hayat, böyleydi işte. Sevinçler, bir anda üzüntüye dönüşebiliyordu. Sevinç ve üzüntü o kadar iç içeydi ki sevinç bir anda hüzne, hüzün bir anda coşkuya kucak açıyordu.

Halil İbrahim, bütün zorlamasına rağmen kendini tutamadı. İki damla gözyaşının sıcaklığıyla yüzünü ve gönlünü yakmalarına mani olamadı. Belli, babası kızmıştı ama neye? Ona, Deli İsmail Ağa demişlerdi, neye ne zaman kızacağı belli mi olurdu. Bir bakmışsın yanardağ gibi patlamış, bir bakmışsın saman alevi gibi hemen sönmüş. Yoksa ortalığı telaşa verip, "Ninem ninem!" diye ağlamasına mı bozulmuştu?

İsmail Ağa, Halil İbrahim'e sırtını dönmüştü. Ayşegül gelin, ağlamaklı oldu. Korktuğu olmuş, İsmail Ağa kızmıştı. Halil İbrahim'i can evladı, aslan yavrusu, kavuşma sevincindeyken, arda arda darbelerle sarsılmıştı. Ana gönlü, oğlunun yanına koşmak, onu bağrına basmak, evladının üzüntüsünü göğsüne çekmek için çırpınıyordu, ama yapamazdı. Güller diyarının töreleri müsaade etmezdi, bir ananın, kayınvalidesinin ve yabancıların yanında oğluna sarılmasını. Herhalde, oğulları yanlarında olmayan anneler, üzülmesin, kıskanmasın diye düşünülmüştü.

Ayşegül gelin, gönülceziğinden, İsmail Ağa'ya seslendi, "Ah be İsmail Pelvan. Çok iyisin ama. Bir de acele karar vermesen. Sonra pişman olursun ama ne fayda. Oğlumun kırılan gönlünü nasıl tamir edeceksin?" diye serzenişte bulundu.

Deli İsmail Ağa'nın Halil İbrahim'e elini öptürmemesi, Çavuş Ana'nın gözünden kaçmamıştı. Koştu, Halil İbrahim'i "Hele aslanım. Sen şüle yan tarafta bekle. Şu deliyle... Benim işim var," diyerek kenara çekti. Bastonunu kaldırarak, yerde cenaze, çevremizde bu kadar insan var demeden İsmail Ağa'nın sırtına indirdi:

"Bre densiz. Niçin torunuma elini vermezsin? Sen kendini ne sanırsın? Bulunmaz Hint kumaşı mı? Adam olmuş da kendine uzanan eli geri çevirir olmuşsun ha?"

Çavuş Ana'nın bastonunu sırtına yiyen İsmail Ağa şaşırdı:

"Ama ana... Ağladı... Pelvan kimse ağlar mı? İşin aslını bilmeden, ortalığı telaşa verdi. Bu nasıl pelvanlık?"

Deli İsmail Ağa'nın sözleri Çavuş Ana'yı iyice çıldırtmıştı. Bastonuyla bir tane daha indirdi, İsmail Ağa'ya:

"Bre Deli! Kim demiş pelvan adam ağlamaz diye. Asıl pelvan ağlamalı, sahip olduğum gücün hesabını nasıl vereceğim diye... Sen bilir misin? Yeryüzünde en çok ağlayan kimdir? İki cihanın serveri, bütün pelvanların en üstünü, hakiki pelvan Peygamber efendimizdir.

Hadi çabuk, Halil İbrahim'e ver elini. Yoksa bu bastonu, şu akılsız koca kafanda kırarım."

Deli İsmail Ağa, bir şey diyemedi. Nasıl desindi? Konuşan Çavuş Ana'ydı. Ona itiraz etmek kimin haddineydi. Elini Halil İbrahim'e verdi. Ama Halil İbrahim'e bakmayarak. Halil İbrahim, daha da bir hayran oldu ninesine. Nasıl da yola getirmişti Deli İsmail Ağa'yı. Çavuş Ananın hâlâ kızgınlığı geçmemişti.

İsmail Ağa'ya bağırdı:

"Te be! Ahmedin öküzü gibi ne çevirirsin o koca başını. Öp bakalım, Halil İbrahim'imi gözlerinden."

İsmail Ağa çaresiz, Halil İbrahim'i gözlerinden öptü. Halil İbrahim, az kalsın gülüyordu. Ninesinin bastırmasıyla babasının homur homur ederek kendisini gözlerinden öpmesine. Şu ninesi, ne yaman bir Kırım gazisiydi. Nine, şaşkın şaşkın duran erkeklere

seslendi:

"Ne bakarsınız üle, davranın bre. Cenaze daha fazla beklemesin."

Çavuş Ana, İsmail Ağa'dan hâlâ hırsını alamamıştı:

"Deli Ağa, seninle işimiz bitmedi daha. Hele cenazeden dön. Seninle o zaman görüşeceğiz. Bastonumun tadına bir daha bak da. Bakalım pelvan ağlar mıymış, ağlamaz mıymış göreceğiz.

Bre deli! Halil İbrahim'in hastalığında hüngür hüngür ağalayan sen değil miydin? O günleri ne çabuk unuttun?"

İsmail Ağa, hiç ses çıkarmadan tabuta el attı. Üç kişi daha atıldı ve tabut, camiye doğru yola koyuldu, Halil İbrahim, ninesi ve annesi ise eve doğru... Bütün kâinat akıştaydı, nehirler denize, denizler deryaya, yıldızlar bilinmezlere, dünya güneşe, analar kuzusuna, vadesi dolanlar mezara, özleyenler yarine, sığınmak isteyenler evlerine doğru...

* * *

Çok heyecanlıydı. Yerinde duramıyordu. Büyük bir sabırsızlıkla yarış anını bekliyordu.

Cenazeden dönmesinden sonra Halil İbrahim'le babası arasında buzlar erimiş, Deli İsmail Ağa'nın kızgınlığı saman alevi gibi parlayıp sönmüştü. Düşündükçe Çavuş Ana'ya hak vermişti.

Eve gelince, oğlu Halil İbrahim'i doyasıya bağrına basmıştı. Dört yılda ne kadar da büyümüş, değişmişti. Halil İbrahim, babasını geçmişti. Daha 17 yaşında bu boy, bu kiloya ulaşırsa, gelişmesini tamamladığında ne olurdu? Bunu düşünmek, İsmail Ağa'yı, dünyalar ona verilmiş gibi sevindirmişti.

Hele Halil İbrahim, imtihanı kazandığını, 15 gün sonra da kispet giyme merasimi yapılacağını haber verince, İsmail Ağa, iyice çocuklaştı. "Hayda bre evlat!" diye naralanıp Halil İbrahim'le güreşe tutuştu. Halil İbrahim'i şöyle bir süreyim dedi, ama yerinden kıpırdatamadı. O zaman Halil İbrahim'in yalnızca kalıbının, vücudunun değil, pehlivanlığının da iyice geliştiğini anladı. Her ne

kadar biraz ihtiyarlamışsa da, o eski bir başpehlivandı. Henüz kispet giyecek yeni yetme bir pehlivanı yerinden oynatamamıştı. Buna o kadar daha mutlu oldu ki anlatılamaz. Halil İbrahim'in çok zorlu bir pehlivan olacağına iyice inandı.

Ayşegül gelin, baba oğlun alt alta üst üste güreş yaptığını ve Halil İbrahim'in babasına güç yetirdiğini görünce sevincinden ağlamıştı. Allah ona bugünleri göstermişti... Güller diyarından bir ana, bundan başka ne isterdi?

İhtiyar kadınların arasında, yarışacak atların, yarışın başlangıç noktasına harekete geçmelerini bekleyen Çavuş Ana ise, bambaşka duygular içindeydi. İçi içine sığmıyordu.

Halil İbrahim'in cüceyle tanışması, ondan selam getirmesi, Çavuş Ana'yı Kırım Harbi günlerine götürmüş, yıllardır çözemediği sırrını bir nebze olsun çözmüştü.

Kırım Harbi sırasında, çeşme başında... Seyyar hastanenin çamaşırlarını yıkayan Çavuş Ana'ya iki Rus askeri saldırmıştı. Aklına hemen Demir Baba gelmiş, onun ruhaniyetinden yardım istemişti. O anda, nereden geldiğini anlayamadığı bir cüce ortalıkta bitmiş, Rus askerlerinden Çavuş Ana'yı kurtarmıştı. Ancak Çavuş Ana, cücenin bu işi nasıl becerdiğini bir türlü anlayamamıştı. Yalnızca iki askerin ölü vaziyette yattığını görmüştü. Cüce geldiği gibi bir anda kaybolmuştu.

Türk askerleri, iki Rus'un ölüsü yanında Çavuş Ana'yı bulunca Çavuş Ana, bir anda Türk ordugâhında kahraman olmuştu. Çavuş Ana, gerçeği anlatmağa çalışsa da kimse dinlememişti. Çavuş Ana, yıllarca hep cücenin kimliğini merak etmişti. İnsan mıydı, cin miydi?

İşte yıllar sonra, cüce tekrar ortaya çıkmıştı. Onunla karşılaşmayı, ona teşekkür etmeyi ne kadar çok istiyordu.

Cüce'nin Halil İbrahim'e gözükmesi ve söyledikleri; Çavuş Ana'ya, Halil İbrahim'in doğumunda yaşananları hatırlatmıştı. Hatırlamasıyla beraber de iyice heyecanlanmıştı. İnanıyordu ki,

Halil İbrahim çok büyük başarılar kazanacaktı. Ancak, başarılarına sevinebilecek miydi?

Osmalı'nın Rumeli toprakları için için kaynıyordu. Senelerdir birlikte yaşadıkları çorbacılar (Bulgarlar), gizli gizli bir şeyler çeviriyorlardı. "Ayaklanmaya hazırlanıyorlar," diyorlardı. Kime karşı ayaklanacaklardı? Onları Osmanlı'dan iyi koruyacak var mıydı, Urus gavurundan yâr olur muydu?

Çavuş Ana, bunları düşündükçe huzursuz oluyor, Halil İbrahim'i ve diğer torunlarını bekleyen acılı günleri selametle atlatmaları için dua ediyordu.

Deli İsmail Ağa da, atını topuklamamak için zor sabreden Halil İbrahim'e bakıyordu. Onda, isteyip de yapamadıklarının gerçekleştiğini görür gibiydi.

Her şey, Halil İbrahim'in seneler sonrası evdeki ilk akşamında olmuştu. Halil İbrahim'in, kispet giyme imtihanını kazanmasına çok sevinen İsmail Ağa'ya, Çavuş Ana, çıkışmış, "Bre Deli oğlum. Kuru kuruya sevinç olur mu, hani aslan torunumun hediyesi. Halil İbrahim'e de Karaok çok yakışır," demişti.

İsmail Ağa, Karaok'u alması için, yarış kazanması gerektiğini söyleyince de Halil İbrahim'in bugünkü düğün yarışlarına katılmasına karar verilmişti.

İşaret verilince, Halil İbrahim, atını hafifçe topukladı. Diğerleriyle birlikte köy dışına doğru sürdü. İsmail Ağa, en az Halil İbrahim kadar heyecanlıydı. Tabi ki, Çavuş Ana, Ayşegül gelin ve Halil İbrahim'in diğer sevdikleri de.

Hangi boy atların, nereden koşacağı belli olmuştu. Nihayet sünnet düğününün cazgırı, ortaya gelerek başlangıç noktasını ilan etti:

"Baş Yürükler, Yüksek Höyük'ten, başaltılar Fözülce'den, büyükortalar Doruklu'dan, küçük ortalar Çatma Ekinliği'nden, desteler İmrahor Bağlık'tan salınacaktır."

Deliorman Türkü'nün en büyük zevki, eğlencesi, at koşuları ve

güreşlerdi. At koşuları, ekseriyetle sünnet düğünlerinde yapılırdı. Halil İbrahim'in Karaok'la yarışacağı düğün de sünnet düğünüydü. Cazgır'ın, başlangıç noktasını ilan etmesinden sonra, Halil İbrahim Karaok'un sırtında başlangıç noktasına ulaşmak üzere yola çıkmıştı. Onunla birlikte anne baba ve Çavuş ninesinin gönülleri de yola koyuldu.

Güller diyarında koşu atlarına "yürük" denirdi. Bu hayvanları, birçok köylüler, sırf zevk için beslerler ve davet olunca düğünlere giderek koşulara iştirak ederlerdi.

Pehlivanların nasıl dereceleri varsa, yörüklerin de aynı şekilde dereceleri vardır. Bu dereceler; deste, küçükorta, büyükorta, başaltı ve baştır.

Düğün günü, bir taraftan davul zurna sesleri, her tarafı çınlatırken, diğer taraftan da gelin gibi süslü takım takım koşu atları yüzlerce insan arasında dolaşırlardı. İnsan bu manzara karşısında coşmadan duramaz, herkesi bir ürperme alırdı. Derken büyük ve geniş meraya alay (düğün yeri) kurulur, yağız delikanlılar, yetmişlik ihtiyarlar, bastığı yeri titreten yiğit pehlivanlar, harman şeklinde alay kurarak otururlardı.

Yollar arabalarla doludur. Bunlar, çevreden gelen misafirlerdir. Ağaların kimisi, bir sırığa on onbeş metre basma bağlamış, bayrak gibi dalgalandıra dalgalandıra alay yerine gelirdi. Bir takımları da beraberlerinde hediye olarak koç, koyun, dana gibi hayvanlar getirirlerdi. Böylece, düğün sahibinin yaptığı masraflar, fazlasıyle hediyeden çıkmış olurdu.

Başyürüklerin koşacağı mesafe, ekseriya 25, başaltılar 20, büyükortalar 15, küçükortalar 10, desteler 5 kilometre olurdu. Pehlivanlara ne ödül verilirse, yürüklere de o verilirdi. Mesela, başpehlivanın ödülü üç yaşında bir danaysa, başyürüğün de o yaşta bir dana olurdu.

Güller Diyarı'ndaki at yarışları gül güzelliğinde olurdu. Yarışlarda Halil İbrahim'in katıldığı yarışta olduğu gibi çok güzel bir uygulama vardır. Deste yürük yarışlarında, atlara ancak deste boyda güreşebilecek çocuklar binip yarışabilir. Diğer boylarda da

aynıdır. Başta güreşecek irilik ve yaştaki bir yarışçı da ancak başyürük yarışına katılabilirdi.

Atlar için de aynı sınıflama vardır. Taylar, deste yürükte yarıştırılır. Atların yaş ve ustalığına göre, yarışacağı boylar da yükselir. Bir defa büyük boyda yarışan, daha sonra altboyda yarışamazdı. Adaletin ve güzelliğin, böylesine mükemmel terazilendiği başka yarış yoktur herhalde.

Güreşler desteden başlar. Deste pehlivanları kıran kırana boğuşurken, bakarsınız deste yürükleri alay (düğün) yerine gelir. Millet, bu hayvanları görebilmek için birbirini kırar. Gerçekten görülmeğe değerdir. Aylarca idman görmüş deste yürük tayların üzerlerine, tayların renklerinde, beyaz ata beyaz, kırmızıya kırmızı elbiseler giymiş 8 - 10 yaşlarında çocuklar bindirilir. Hayvanın üzeri çıplaktır. Eyer filan yoktur. Çocuk bir kolanla dizleri üstünden taya bağlanır.

Alayın bulunduğu alana, yarışı önde bitirerek girenleri seyretmek ayrı bir âlemdir. Küçük deste binicileri, çalımla kamçılarını savurarak "Ha Duru!" diye nara atarak dağdan kopmuş bir taş gibi düğün yerine girerler. Bir taraftan pehlivanların hayda naralarını, öte yandan da yürük sürücülerinin hoydalarını ve kamçı seslerini, at kişnemelerini duyan akıncıların torunları Güller Diyarı seyircilerinin çoğu, gözyaşlarını tutamayarak ağlarlar.

Belli aralıklarla, küçükorta, büyükorta, başaltı yürükleri seyircilerin sevinç çığlıkları, teşvikleriyle alaya (düğün yerine) ulaşırlar. Nihayet öğleye doğru başyürükler gelirler. Bunların geç kalması yarışın başlangıç yerine yavaş yavaş gitmesindendir.

İşte yine bugün, renk renk elbiseleriyle atlara bağlanmış deste yürük atların binicileri çocuklarla birlikte diğer boylardaki atlar ve sürücüleri de yola çıkmıştı. Halil İbrahim, başyürükte yarışacaktı. Yarışçılar ve yarışı düzenleyenler, ormanda kayboldular.

Güneşin ormanda yükselip, düğün yerini ısıtmaya başlamasıyla beraber ortalık iyice şenlendi. Sünnet çocuğu, sünnetlik elbiselerini

giymiş misafirlerin arasında dolaşıyordu. Bulgar ve Türkler iç içe oturmuş, sohbetin koyusuna dalmışlardı. Kimsenin aklına birbirlerinin ırkı ve dini gelmiyordu.

Bulgar çocuklarıyla Türk çocukları, çelik çomak oynuyorlardı. Çocuklar, Bulgar Türk ayrımının farkında değillerdi. Şu yakın zamana kadar yetişkinler de farkında değildi. Bulgar, Türk ne demek onlar Osmanlı'ydı.

Koçlar kesilmiş, kazanlar altındaki odunlar tutuşturulmuş, sular ısınmak, koçlar parçalanmak, yarış atları yürükler ve binicileri hedefe varmak üzereydi.

Birileri daha hedeflerine varmak üzereydi. Ancak, onların hedeflerine varmaları, yürük atların ve binicilerinin hedeflerine varmaması demekti.

Gül memleketinde, güllerin açılması, güllerin narin eller tarafından derilmesi günleri yaklaşmıştı. Güller açmayı, atlar şaha kalkmayı, Güller Diyarı kartalları sonsuz maviliklere kanat açmayı, akıncı torunları atları topuklamayı, rüzgârla birlikte türkü söylemeyi, dörtnala nice güzelliklerin büyüsüne dalmayı bekliyorlardı.

Birileri de gülleri, güllere uzanan narin elleri, güllere sevdalı gönülleri pare pare beklemek için bekliyordu.

Güller açmak, genç kızlar niyet tutmak, tabiat nice güzeliklere, birileri de nice çirkinliklere uyanmak için bekliyordu. Güller, atlar, bir yolcu, bir atlı grubu ve deste boy binicileri hedefe doğru yürüyordu.

Ne yazık ki, asıl hedef sahibi olması gerekenler, asıl hedefe yürümesi lazım olanlar uyuyordu. Uyanacaklardı, ama nelere, hangi gerçeklere...

Kendilerinden geçmiş bir hâlde deste boydaki güreşi seyreden Kızanlıklılar, sanki onlarla birlikte meydanda güreşiyorlardı. Rakibini yenen küçük pehlivanlarla birlikte seviniyor, yenilenlerle üzülüyor, onlarla birlikte künde atıyor, sarma vuruyorlardı.

Özellikle aksakallı ihtiyarlar, sanki gençlik günlerine dönmüşlerdi. Küçük pehlivanlarla seviniyor, onlarla ağlıyorlardı:

"Hay maşallah breh! Nasıl da kündeledi rakibini."

"Hüsmen ağa, şuna dikkat. Şu kartal yavrusuna bak! Yakındır bre meydanlarda esmesi."

"Doğru sülersin be Sülman ağa. Eee şaşmamalı. Babası da pelvandı, dedesi de. Armut dalından ırağa düşmezmiş."

Aksakallı ihtiyarlar, hem güreşleri seyrediyorlar hem de yarenlik ediyorlardı.

Deste boyların rakiplerini yenmeğe başladığı bir sırada bir şeyler oldu. Güller Diyarı'nın Kızınlık şehrinde sünnet düğünün yapıldığı meydan dalgalandı:

"Geliyorlar!"

"Evet geliyorlar. Önde Kara Mahmutların allı tayı değil mi?"

"Evet, o. Nasıl da geliyor mübarek tay."

Seyircilerin büyük tezahüratı ve maşallahları arasında, allı tay alana girmişti, arkasından alnı beyazlı tay. Al ve beyaz nasıl da birbiri arkasından meydana girmişlerdi, gül bahçelerinin gülleri gibi...

Deste boy tayların üstündeki çocuklar, düşmemeleri için taylara bağlanmış, kendilerine tayın renginde mintanlar giydirilmişti.

Tayların meydana girmeğe başlamasıya beraber, Halil İbrahim'in anası ve Çavuş Ninesi de heyecan kaplamıştı. Farkettirmemeğe çalışsa da İsmail Ağa da yerinde duramıyordu.

Halil İbrahim değil de sanki kendisi yarışacak gibiydi. Gönlü iki arada çırpınıyordu. Karaoku kendine saklamıştı. Ama araya Halil İbrahim girmişti. Aklı, "Halil İbrahim yarışı kazanamasın, Karaok bana kalsın," diyordu. Gönlüyse bu düşüncelere hemen isyan ederek, "Höst bre höst. Karaoku özünden, oğlun Halil İbrahim'den mi kıskanırsın? Yaşını başını almış, hâlâ Karaok sevdalarında, gençlerle aşık atma çılgınlıklarındasın," diye karşı koyuyordu.

İsmail Ağa, "Ah ayıp olmasa. Ben bu genç geçinenlere, at nasıl koşturulur, güleş nasıl yapılırmış gösteririm," diyordu.

Gönül hep o gönüldü. Yıllar, bedene hükmediyordu, ancak gönüle söz geçiremiyorlardı.

Kızanlık çayırında kazanlar kaynıyor, davullar vuruyor, küçük pehlivanların naraları birbirine karışıyordu.

Başyürüklerin salınmasını bekleyen Halil İbrahim, hem heyecanlı hem de düşünceliydi. Heyecanlıydı, sözkonusu, bir at yarışıydı, bu yarışın sonunda kazanılacak Karaok'tu. Düşünceliydi, Demir Baba'nın ve Cüce'nin söyledikleri bir an olsun aklından çıkmıyordu.

Başkasını üç defa kendisine tercih etmek ne demekti? Küffar diyarında işi neydi? Mezarı niçin belli olmayacaktı? Niçin Demir Baba, demir ayakkabı yapıp yatağının karşısına asmasını, pehlivanlığın yedi şartını hiç unutmamasını söylemişti? Urumeli ile Dersaadet (İstanbul) arasında köprü olmak ne demekti?

Halil İbrahim, "Başyürükler hazır olsun!" sesiyle düşüncelerinden sıyrıldı, ancak heyecanı daha da arttı. Nihayet beklenen an gelmişti.

Pıştov patladı ve başyürükler fırladı.

Başyürükler nihayet Yüksek Höyük'ten salınmıştı. Halil İbrahim, Karaok'un kulağını eğildi, "Ha Karaokum mahçup etme beni!" dedi. Karaok, tam bir ok gibi fırlamıştı. Sabah güneşi, simsiyah tüylerinde ışıl ışıl yanıyordu. Halil İbrahim, çok heyecanlıydı. Karaok, güreşten sonraki ikinci aşkıydı. "Yarışı kazanmalı, Karaok'a kavuşmalıyım!" diyordu. Ona sahip olmalıyım demeğe dili varmıyordu. Ona göre, Karaok'a sahip olunmaz, ancak yoldaş olunurdu.

Halil İbrahim, hayallere dalmış, Karaok'u kendi bildiğine bırakmıştı. Kispet giydikten sonra, Karaok'la düğünden düğüne nasıl güreş kovalayacağını, ta Edirnelere, oradan da İstanbullara nasıl gideceğini düşlüyordu. Ancak hayal kurmanın da zamanı

vardı. Yanından şimşek gibi doru atın geçtiğini farkettiğinde artık çok geçti. Doru at fırlayıp gitmiş arayı açmıştı.

Halil İbrahim, telaşlandı, narayı bastırdı:

"Haydi Karaokum!"

Şaplağı Karaok'un sağrısına yapıştırdı. Şaplağa pek alışık olmayan Karaok, bu sefer tam bir ok gibi fırladı. Doru atla mesafe, biraz kapanır gibi olduysa da, daha kapatılması gereken çok ara vardı, en az on at boyu.

Halil İbrahim, elinde olmadan Karaok'u zorluyordu. Mesafe kapanır gibi olmuştu, ancak düğün meydanına yaklaşmışlardı, davulların sesleri duyuluyordu.

Halil İbrahim, ne yapacağını bilemedi. Bir anlık gaflet yüzünden yarışı ve Karaok'u kaybediyor muydu? Karakok'a yalvardı:

"Ha Karaok'um, davran bre."

Davulların sesleri daha yakından duyulur oldukça, Halil İbrahim'in telaşı, heyecan ve üzüntüsü de artıyordu. Çıldıracak gibiydi:

"Haydi Karaok'um! Haydi güzelim! Davranasın!"

Karaok, önündeki ata yetişme gayretindeyken, birisi de Kızanlık'ın kenar mahallesine girmek üzereydi. Mahalleye giren yolcu şaşırmıştı:

"Te be, bu mahallenin insanları nerede? Tavuklarla, köpekler bile ortalıkta gözükmez."

Yolcu hem söyleniyor hem de bir şey sormak için birini bulabilmek ümidiyle yürüyordu.

"Bu ne? Davul sesi değil mi? Tamam be, davul sesi. İş anlaşıldı. Davul demek, düğün, güleş, at yarışı demek. Güleş, at yarışı olur da Güller Diyarı'nın insanı, tavuğu, köpeği evde durur mu? Düğün meydanı tüm canlılar içindir."

Yolcu, hızla davul sesine doğru yöneldi, söylenmesine devam

ediyordu:

"Bizimkisi de ordadır. At yarışı, güleş olur da o durur mu? Kessen de tutamazsın."

Davul sesi yaklaştıkça yolcu da yürüyüşünü hızlandırıyordu. Farkında olmadan o da davulun sihirli sesine kapılmıştı.

Davul sesine yönelen yalnız yolcu değildi. Başyörük atlar da güçlerinin, hızlarının son demlerinde davul sesine doğru uçuyorlardı.

Meydandakilerin gözleri Sarı Tepe'nin mahalleye bakan yüzündeki dönemeçteydi. Yoldan gelenler, dönemeçteki kayayı döndüğünde meydandan gözüküyorlardı. Dönemeçte bir toz bulutu yükselince ortalığı bir heyecan dalgası kapladı, sesler yükseldi:

"Geliyorlar!"

"Evet, evet geliyorlar."

"Önde kim var? Seçebildiniz mi?"

"Koca Ariflerin dorusuna benzer."

"Doğru doğru. Öndeki Koca Ariflerin dorusu."

"Hemen arkasında Deli İsmail'in Karaok."

"Acele etmeyin. Birinci, son yüz arşında belli olur."

İsmail Ağa da büyük bir dikkatle gelenlere baktı. Doğru, Karaok ikinci sıradaydı. Başından aşağı kaynar sular döküldü. Karaok, ikinci sırada ha! Sinirinden ne yapacağını şaşırmıştı. Halil İbrahim, mutlaka gafil avlanmıştı. Karaok, Doru'dan hızlı koşardı. "Te be Halil İbrahim! Bunu nasıl yaparsın? Ben bu insanların yüzüne nasıl bakarım? Kara Hüseyin ile Kıvrık Ali beni deli ederler. Bir de pelvanım diye geçinirsin!" diye büyük bır kızgınlıkla söyleniyordu.

Ayşegül gelin ne yapacağını şaşırmıştı. Halil İbrahim, birinci gelemezse... Ana yüreği düşünmek dahi istemedi. Yüreciği çaresizce çırpındı. Deli İsmail Pehlivan'ın oğlu Halil İbrahim'in, geçilmesi durumunda ne yapacağı belli olmazdı. Kızanlık'ı terkeder, bir daha

da zor uğrardı. Gerçi Demir Baba Dergâhı'nda yetişmiş, pehlivanlık dersleri almıştı. Ama yine de ona güven olmazdı. Çünkü o, kızdığında dağları deviren Deli İsmail'in oğluydu. Ayşegül gelin, gizli gizli dualara durdu.

Çavuş Nine de söylenenleri duymuştu, gözleri pek uzağı seçemediği için gelinine seslendi:

"Gelin kızım. Halil İbrahim, ikinciymiş üle mi?"

"Evet, Çavuş Ana'm..."

Çavuş Nine'nin de kolu kanadı kırıldı. Halil İbrahim, ikinci olursa ne yaparlardı? Hem oğlunu hem de torununu iyi tanıyordu, iki delinin arasını nasıl bulurlardı. Gerçi daha son yüz arşın vardı, ama Karaok, bu açığı kapatabilir miydi acaba? Çavuş Nine de dualara sarıldı, bütün kalbiyle.

İsmail Ağa yerinde duramıyordu. Sağdan soldan sataşmalar da vardı:

"Ne o Deli Ağa? Karaok'un okluğu kalmamış gibi."

"Kabahat Karakok'ta değil üstündekinde. Pelvandan binici mi olurmuş be!"

İsmail Ağa zıvanadan çıkmak üzereydi. Kendini zor kontrol ediyordu:

"A be Kara Hüseyin! Kıvrık Ali! Bana sataşmayın! Zaten cinlerim tepemde."

Çavuş Ana baktı ki, iş kötüye dökülecek, her iki tarafa da çıkıştı:

"Höst bre. Kesin sesinizi, bastonu yersiniz şimdi kafanıza."

Çavuş Ana'yı görenler hemen seslerini kestiler. Çavuş Ana bu. İstersen dinleme. İsmail Ağa da üstelemedi. Ancak bir türlü yerinde duramıyordu. Atlar iyice yaklaşıyorlardı. Davul ve zurnacılara doğru yürümek istedi. Çavuş Ana, niyetini sezmişti. Kuşağından yakaladı:

"Dur bre Deli Ağa! Nereye?"

Deli İsmail Pehlivan yürüyemedi. Şaşaladı... Bu kadar sene

geçmişti, ancak şu Çavuş Anası'ndan hâlâ korkardı:

"Şeyy! Çavuş Anam. Davulcu... Hücum Marşı..."

"Otur bre Deli. Yüz arşın kala vuracaklar."

"Ama Çavuş Anam. Yüz arşında, ya geçemezse. Biraz daha önce vurdursaydım."

"Hırs hepten aklını başından almış bre. Yapılır mı bu, töre, yüz arşındır. Yüz arşından önce vurdurmak, diğerlerine haksızlıktır. Torunum Halil İbrahim'e nasıl yakıştırırsın şaibeli birinciliği."

Çavuş Ana'nın haklı sözleri karşısında, İsmail Pehlivan, deliliğiyle kala kaldı. Böyle bir şeyi nasıl da düşünmüştü. Utandı, etrafına baktı, duyan, niyetini anlayan var mı diye... Herkesi kendi derdinde görünce şükretti. Hırs, insanın gözünü hakikaten de kör ediyordu. Halil İbrahim'e, atı, ikinci gelse de verecekti. Karaok'un birinci geleceğinden o kadar emindi ki, bu sebepten, yarışa katılıp kazanmasını istemişti. İkinci olursa Halil İbrahim, atı kabul eder miydi? Eğer Halil İbrahim, onun oğluysa katiyen etmezdi.

Baba Deli İsmail Ağa çaresiz, Çavuş Ana çaresiz, ana Ayşegül gelin çaresizdi.

Ama hepsinden çaresiz, Halil İbrahim'di. Karaok'u o kadar çok sıkıştırmış, o kadar çok dil dökmüştü, ama faydasızdı. Doru ile aralarındaki açıklık kapanmamıştı. Üç at boyu devam ediyordu. Ağlamamak için kendini zor tutuyordu. Babasının yüzüne nasıl bakardı. Bundan sonra çok sevdiği Karaok'un sırtına nasıl binerdi.

Yarışa hangi ümitler, sevinçlerle başlamıştı, şimdiyse, hangi ümitsizlik ve hüzünlerle bitiriyordu. Ümitten ümitsizliğe, sevinçten hüzüne... İnsan hâli, ne kadar da çabuk değişiyordu.

Ama değişen yalnızca insan hâli değildi. Filibeli çalgıcıların davul zurnayla vurduğu hava da değişiyordu. Çalgıcıların Kızanlık'ı mesken tutmasına müsade edilmezdi, çünkü Kızanlık Güller diyarıydı. Güller Diyarında çalgıcılara yer yoktu. Bu sebepten Kızanlık ve civarındaki yarışlar için davul zurnacılar dışardan

gelirdi.

Atlar, yüz arşınlık mesafeye girdiği anda, çalgıcılar, havayı değiştirdiler ve 'Hücum Marşı'nı tiz perdeden hızlı hızlı vurmağa, çalmaya başladılar.

Hücum Marşı'nın duyulmasıyla birlikte, atların kulakları dikildi. Hepsi hızlandılar. Sanki kaslarına, damarlara yeni bir güç, enerji verilmiş gibi. En çok etkilenen de Karaok'tu. Karakok'a sihirli bir el dokunmuş gibi fırladı. Son elli arşında Doru'ya yetişti. Halil İbrahim, şaşırmıştı, Karaok'a ne olmuştu? Hücum Marşı çalmaya başladığında bütün atlar daha hızlı koşardı. Karaok nasıl olmuştu da diğer atlara fark atmıştı. Herkes heyecan içindeydi:

"Karaok Doru'ya yetişti."

"Başabaş koşuyorlar."

Çavuş Ana, İsmail Ağa ve Ayşegül gelinde ayaktaydı. Ayşegül gelin heyacandan ayakta duramadı, yere çöküverdi. Yarışın sonunu görmeğe cesareti yoktu. Ya Halil İbrahim kaybederse... Kırılanları nasıl tamir ederdi...

İsmail Ağa, bağırdı:

"Yediğin üzümler helal olsun sana be."

Çavuş Ana ve Ayşegülgelin ise dualardaydı.

İki at, son 20 arşına başabaş girdiklerinde, çalgıcılar, Hücum Marşı'nı daha da hızlandırdılar. Marşın hızlanmasıyla beraber, Karaok da hızlandı. Yarışı bir baş önde bitirdi. Hemen arkasından da Doru geldi. Sonra da diğerleri. Hızlarını alamayan atlar şöyle bir meydanı dolandılar.

Atlarla birlikte yolcu da meydana girmişti. Meydan ana baba gününe dönmüştü. Yolcu, aksakallı bir ihtiyara selam verdi:

"Dedem! İsmail Ağa'nın Halil İbrahim'ini ararım."

Selami alan dedenin gözlerinin içi gülüyordu:

"Şu kara atın sırtına bak."

Yolcu söylenen yere baktı, şaşırdı:

"Te be bu bizim Halil İbrahim Ağam.. Dedem, yoksa yarışı Halil İbrahim mi kazandı?"

"Üle be oğlum. Bu Halil İbrahim'de çok iş var."

Yolcu yarışı kendisi kazanmış gib sevinmişti:

"Vardır be dedem vardır. Onda ne olduğunu en iyi ben bilirim. Hey koçum be. Allah razı olsun dedem, haydi kal sağlıcakla."

Yolcu, Halil İbrahim'a ulaşmak için, kalabalığın içine daldı. Ama kalabalığı yarmak ne mümkün. Atları yarışan-yarışmayan herkes meydana fırlamıştı.

Meydan, sevinçten ağlayanlar, coşkuyla bağıranlarla doluydu. Kızanlıklılar, at yarışlarını bir başka severlerdi. Sanki atlarla birlikte onlar da koşar, onlar da kanatlanırlardı. Onlar üç şeye âşıktı; güle, ata ve bülbüle.

Karaok'un yarışı nasıl birinci bitirdiğini anlayamayan Halil İbrahim, atı, kendisini büyük bir sevinçle kucaklayan ağabeyine teslim etti. Hemen Çavuş Ninesinin, baba ve annesinin bulunduğu yere koştu. Şaşkınlığını hâlâ atamamıştı. İlk önce ninesinin elini öptü. Çavuş Ana, torununu doyasıya sevdi:

"Pelvan torunum benim. Hadi mübarek olsun, Karaok senin artık."

"Allah razı olsun ninem! Dualarınla kazandık."

Halil İbrahim, hemen babasının yanına koştu. Elini öpünce, Deli İsmail Ağa, Halil İbrahim'in sırtına kuvvetli bir şaplak patlattı:

"Hadi be evlat! Karaok, ananın ak sütü gibi helal olsun. Şimdi de ananın elini öp, hayır duasın al!"

Halil İbrahim, eğildi, anasının elini öptü. Anacığı, göğsüne bastırdı, doya doya sevdi, aslan gibi olmuş yavrusunu. Ana yüreği işte... Duaları kabul olmuş, Halil İbrahim'i birinci gelmiş, Ayşegül gelin de, deli oğluyla deli kocası arasında parça parça olmaktan kurtulmuştu.

Yarışı ve Karaok'u kazanmıştı, ama Halil İbrahim, durgundu. Üzgün gibiydi.

Halil İbrahim'in hâli babası İsmail Ağa'nın dikkatini çekmişti:

"Pelvan oğlum. Sen de hiç yarış ve dünyanın en güzel atını kazanmış hâli yok. Bir derdin mi var? Sevinç başına mı vurdu, nazarlara mı geldin?"

Halil İbrahim huzursuzca kıpırdandı:

"Şeyy... Yarışın başında... Biraz fazla hayale dalmış, yarıştan kopmuştum... Hatamla Karaok, geride kalmıştı. Doru ile arayı bi türlü kapatamamıştı. Hücum Marşı çalmağa başladı... Arayı kapattı ve öne geçti. Doru da Hücum Marşı'na karşı hassas. O da hızlandı. Ama Karaok, hepsinden daha fazla hızlandı. Bu nasıl oldu? Hak etmediğim hâlde... Yalnızca atımın özelliğiyle yarışı kazandım gibime gelir. Burukluğum bundandır."

İsmail Ağa güldü:

"A benim babasına benzeyen dik kafalı evladım. Hocan, asıl pelvanın, nefsini, gururunu yenen kimse olduğunu öğretmedi mi sana? Sen at ile binicisini birbirinden ayrı mı kabul edersin? At ile binicisi bir bütündür. Birinin noksanını diğeri kapatır. Başarı, ancak ikisi tek can, tek beden gibi olduğunda gelir. Kendini niçin hakir gürürsün? Dünyanın en birinci atına, acemi bir biniciyi bindir bakalım başarı gösterebilcek mi? Gösteremez..."

Halil İbrahim, biraz rahatlar gibi olmuştu, fakat hâlâ kafasında soru işaretleri vardı:

"Ama Hücum Marşı'yla Karaok, daha fazla hızlandı, bu haksızlık değil mi? Mertliğe sığar mı?"

"A benim dik kafalı evladım. Hücum Marşı'nda... Karaok'un daha hızlı koşmasında mertliğe sığmaz bir hâl yok. Tam tersi, mertlik gereği.

Daha üç aylıkken başladım, Karaok'u, Şumnu Kışlası'na götürmeye, orda askerî bandodan Hücum Marşı'nı dinlettirmeye.

İşi yanlız bizim davulcu ve zurnacılara bırakmadım. Karaok da

ben de Hücum Marşı'na daha fazla çalıştık. Daha fazla çalışmak, akıncı geleneğini devam ettirmek mi namertlik?"

Halil İbrahim, meraklanmıştı:

"Akıncı geleneği mi baba?"

"Evet, akıncı geleneği. Dedelerimiz olan akıncı beyleri, atları, mehter takımıyla yetiştirirlerdi. Savaşta Mehter takımı, Hücum, Cenk marşlarını vurdu mu, sanki kanatlanırlar, şimşek olup düşman üstüne çakarlardı. Karaok da tıpkı akıncı atları gibi yetiştirilmiştir. Sıkıştığında ıslıkla da olsa, Hücum Marşı'nı çalman yeter."

"Hey Halil İbrahim Ağam! Sana sülerim be."

Halil İbrahim'i ünleyen ses, baba ile oğulun arasına top gibi düşmüştü. Sese döndüler. Halil İbrahim ve İsmail Ağa şaşırmışlardı:

"Bre Filiz sen ha? Ne işin var buralarda?"

"Ben ya Halil İbrahim ağam. Sana gelmişim."

Gelen, Halil İbrahim'in, Demir Baba Dergâhı'ndan arkadaşı, Filiz Nurullah'tı. Filiz, ağası Halil İbrahim'i gördüğü için çok neşeliydi. Önce, Çavuş Ana'nın, İsmail Ağa'nın ve Halil İbrahim'in annesinin elini öptü. Sonra Halil İbrahim'le sarmaş dolaş oldu. Halil İbrahim, merakını yenememişti:

"Bre Filiz ne işin var burda?"

"Hocamız Hüseyin Pelvan gönderdi?"

"Allah Allah! Hayırdır inşallah."

Filiz boynunu büktü:

"Vallahi ağam, ben bilemem. İki tane mektup verdi. Biri Hafız Dede'ye, diğeri de sana."

Filiz, sırtına asılı torbasından çıkardığı mektupları, Halil İbrahim'e uzattı. Halil İbrahim, öpüp başına koyduktan sonra, mektupları babasına uzattı. İsmail Ağa, mektupları aldı, öpüp başına koydu ve Halil İbrahim'e iade etti:

"Evladım, Hafız Dede'ye gönderilen mektup, sana emanet. Emaneti en iyi şekilde yerine ulaştıracağından şüphem yok. Sana yazılan ise, yazanla senin aranda sırdır. Baban dahi araya giremez. İsmail Pelvan'ın sana yazması en büyük iftiharımdır."

Çavuş Ana, Filiz Nurullah'ı tanıyamamıştı:

"Halil İbrahim, evladım, kim bu, insan azmanı kızancık? Çıkaramadın bir türlü."

Halil İbrahim, hafifçe güldü:

"Te be Çavuş Ninem. Nasıl tanımazsın? Bıyıklı Köyü'nden... Karamehmetin oğlu Nurullah...

Çavuş Ana şaşırmıştı:

"Te be kızanım. Sen ne zaman büyüdün büle. Dah dün şu kadarcık sıpaydın. Şimdik kocaman bir herif olmuşsun..."

Filiz Nurullah yaramaz bir çocuk gibi tebessüm etti.

İsmail Ağa, iki arkadaşın birbirine söyleyecek şeyleri vardır diye düşündü:

"Evladım. Nurullah'a düğün yerini gezdir. Buralardan fazla ayrılma. Biraz sonra ödül için ararlar."

Halil İbrahim'le Filiz Nurullah hemen uzaklaştılar. Çavuş Ana, Ayşegül Gelin ve İsmail Ağa'ysa, Halil İbrahim'in arkasından iftiharla bakıyorlardı.

İki kafadar, hemen ıssız bir yer bulup oturdular. Filiz Nurullah, durmadan bir şeyler anlatıyordu. Dergâhtan, arkadaşlarından bahsediyordu. Halil İbrahim'se mektupta ne yazdığının dayanılmaz merağındaydı. Ama Filiz dur durak bilmiyordu. Halil İbrahim, en sonunda patladı:

"Te be Filiz yeter bre. Ben görmiyeli hepten de çenen düşmüş."

Halil İbrahim ağasının kızmalarına alışık olan Nurullah, Halil İbrahim'in bağırmasına pek aldırmadı. O bilirdi ki, ağasının kızmaları saman alevi gibidir, parlar geçer, hiçbir kötü niyet yoktur.

"Hoş gör be agam. Bir haftadır ayrıyız. Sana vercek haberlerim epey çoğaldıydı."

Halil İbrahim'in kızgınlığı hemen geçmişti. Gülümsedi:

"Tamam bre zevzek herif. Şu mektubu bir okuyayım da bol bol laflarız."

Filiz Nurullah güldü:

"Peki ağam. Bu kadar bekledikten sonra... Biraz daha bekleriz."

Halil İbrahim, mektubu açtı. Hocasının yazısını tanıdı. Rikayı ne de güzel yazardı hocası. Okumağa başladı:

"Sevgili Evladım Halil İbrahim,

Bu mektup sana ulaştığında hemen yola çık!"

"Halil İbrahim! Halil İbrahim! Sana derim bre!"

Seslenen Halil İbrahim'in ağabeyisiydi.

"Buyur ağam."

"Ödül için seni ararlar, eğlenmeyesin."

Mektup, yarıda kalınca Halil İbrahim'in canı sıkılır gibi olmuştu:

"Ne ödülü ağam. Ben ödülümü almışım. Karaok'un üzerine ödül olur mu?"

Ağabeyisi tatlı tatlı gülümsedi:

"Hadi aslanım. Babamı bilirsin. Kızdırmayalım. İnce iğne de olsa, ödülü almamak olmaz!"

Halil İbrahim, ağabeyinin haklı sözlerine boyun eğdi:

"Tamam ağam. Geliyorum."

Halil İbrahim, Filiz Nurullah ve ağabeyisi birlikte, ödüllerin bulunduğu yere yürüdüler. Düğün sahibi, Halil İbrahim'in babası, Çavuş Ana ve köyün Türk ve Bulgar bütün ihtiyarları oradaydı.

Köydeki üç Bulgar hanesinin reisleri çorbacılar da yarışlar için ödül koymuşlardı. Bulgar ve Türkler, yüzlerce senedir kardeşçe birlikte yaşıyorlardı. Birbirlerinin düğün ve bayramlarına giderlerdi. Osmanlı tebası olmak ortak noktalarıydı.

Bütün güller diyarında olduğu gibi, Kızanlık'ın bu mahallesinde de bakkallık gibi ufak tefek ticaret işlerini Bulgarlar yapıyordu. Türkler, kendimizi haramdan koruyamayız diye bu işlerden uzak duruyorlardı. Peygamber efendimizin, "Rızkın onda dokuzu ticarettedir" mübarek sözünü sanki hiç duymamış gibiydiler. Ticaretle uğraşan ve askere alınmayan Bulgarlar, çok zenginleşmişlerdi.

Hemen yanlarındaki ağaçlara da ödüller, bağlanmıştı. Ödüllerin içinde, gösterişli tosun, göz alıyordu. Koç ve kuzular da yeni sahiplerini bekliyordu.

Köyün çocukları, ödüllerin etrafını sarmış, neşeli neşeli birbirlerine ödülleri anlatıyor, büyüyünce ödüllere sahip olmanın hayalini kuruyorlardı:

"A be Halil. Bu tosun, hemen hemen bizim tosun kadar kuvvetli."

"Ne sizin tosunu be. Bu, ondan çok büyük."

"Şu koça bak be. Boynuzları kollarım kadar."

Halil İbrahim'in ağabeyisi çocuklara çıkıştı:

"Hadi dağılın bakam. Rahat bırakın hayvancıkları."

Çocuklar dağılır gibi oldular, ama fazla uzaklaşmadılar. Gönülceğizleri, ödüllerden uzaklaşmağa izin vermiyordu.

Halil İbrahim ve Filiz Nurullah, hemen ihtiyarların ellerini öptüler, hayır dualarını aldılar. Geleceğin iki başpehlivan adayını yanyana görmek, ihtiyarları duygulandırmıştı:

"Maşallah deyin be yiğitlere."

"Maşallah! Maşallah! Analar neler doğurmuş!"

İsmail Ağa'ya da takılmadan edemiyorlardı:

"Te be İsmail Pelvan. O kadar da koltukların kabarmasın. Hem pelvan, hem de binici yetiştirdim diye."

"A be, baksanız ya şu Halil İbrahim'e. İsmail Pelvan kabarmasın da kim kabarsın?"

İsmail Ağa, sanki bulutlar üzerinde geziyordu:

"Estağfurullah ağalar. Biz kim, kabarmak kim. Halil İbrahim,

sizin yetiştirmenizdir, sizin iftiharınızdır."

"Ah be Deli Pelvan, yine taşı gediğine koydun."

Köyün en yaşlısı Hacı Ramazan Ağa, Halil İbrahim'e seslendi:

"Halil İbrahim! Pelvan oğlum. Yaklaş şu tosunun yanına hele."

Halil İbrahim, utancından kıpkırmızı olmuştu. Yaklaştı. Boynunu büktü.

Hacı Ramazan Ağa, Halil İbrahim'in elinden tuttu. Tosunun ipini verdi:

"Oğlum. Bu tosun, ananın ak sütü gibi helal olsun sana. Alın terinle, yüreğin ve bileğinle hak ettin."

Halil İbrahim, heyecanlıydı, babasına döndü:

"Ben, dünyanın en güzel ödülünü aldım. Yarışı birinci bitirdiğim için babam bana, Karaok'u hediye etti. Eğer babam, uygun görürse, tosunu Filiz'e vermek isterim. Hocamdan haber getirerek beni sevindirdi."

İsmail Ağa, Halil İbrahim'in bu davranışıyla hepten kanatlanmıştı:

"Sen bilirsin. Ödül senin. Filiz'e hediye etmen beni daha çok sevindirir."

Halil İbrahim'in bu hareketi, köy ihtiyarlarının çok hoşuna gitmişti:

"Afferin şu Halil İbrahim'e. Gözü tok, gönlü genişmiş."

"Gerçek pelvanlığa, gül erenliğe aday olduğunu gösterdi."

"İnşallah, başpelvan olduğunda da, ödülleri büle dağıtır."

"Dağıtır, dağıtır, eğer, o, Güller Diyarı'nın çocuğuysa elinde, avucunda ne varsa dağıtır."

Halil İbrahim, tosunun ipini Filiz'in eline sıkıştırdı, hemen oradan uzaklaştı. Utanmıştı.

Filiz Nurullah şaşırıp kalmıştı.

Tosunun ipi elinde duran Filiz, hızla ağacın altına doğru yürüyen Halil İbrahim'in arkasından bakakaldı. İsmail Ağa, durumu farketti, takılarak Filiz'i şaşkınlıktan kurtarmak istedi:

"Ee Filiz Pelvan! İlk ödülün hayırlı olsun."

Filiz Nurullah, İsmail Ağanın takılmasıyla şaşkınlıktan kurtuldu. Her şey çok birden bire olmuştu:

"Sağol İsmail Amca. Ağam, tosunun ipini elime tutuşturunca şaşırdım kaldım. Şu dünyada bedavadan ödül sahibi olmak da varmış."

İsmail Ağa güldü:

"Bedavadan mı, kim demiş? Şu Güller Diyarı'nda Halil İbrahim'in gönlüne girmekten zor iş var mı? Sen en zor olanı başarmışsın."

"Doğru süledin be İsmail Amca. Halil İbrahim ağam, sevdiği için hiç çekinmeden canını verir. Hele bir gidip Halil İbrahim'e teşekkür edeyim."

"Vallahi kızanım, sen bilirsin, ama istersen bir müddet Halil İbrahim'e yaklaşma."

"Merak etme amca. Ben onun hakkından gelirim."

Filiz, arkasında tosun, ağır ağır Halil İbrahim'in oturduğu ağaca doğru yürüdü.

Halil İbrahim, mektubu acele açmış okumaya çalışıyordu.

"Mööö!"

Mektubun heyecanındaki Halil İbrahim, acaip sesle irkildi. Bir baktı ki ne görsün. Tosunla birlikte Filiz başucunda bekliyor. Möö diye bağıran Filiz başını ona doğru sallıyor, bir taraftan da şaka yapmanın neşesinde muzip bir şekilde gülümsüyordu. Bu sefer hakikaten de kızdı:

"Bre Filiz. Senden bi an olsun kurtulamayacağım mı?"

Filiz, şaşırdı. Bu, Halil İbrahim tarafından bugün, ikinci defa

terslenişiydi.

"Ama Halil İbrahim ağam ben... şey..."

Halil İbrahim, yumuşayacak gibi değildi:

"Yeter be Filiz, yeter!"

Bu kadarını Filiz gibi, Halil İbrahim ağasının bağırmalarına aldırmayan birisi de kaldıramamıştı. Filiz'in herşeye şaka tarafından bakan gönülceğizi kırılmıştı.

"Buyur ağam. Tosun da senin olsun. Karaok da... Mektup da... Ben giderim."

Mektubu okuma telaşındaki Halil İbrahim, anlayamadı:

"Ne yaparsın, ne yaparsın?"

"Giderim ağam. Tosunu da istemem."

Şaşırma sırası Halil İbrahim'deydi:

"Ama niçin?"

"Ağam! İkidir beni azarlarsın? Demek ki beni istemezsin?"

Filiz, tosunun ipini bırarak Halil İbrahim'in yanından hızla uzaklaştı.

Filiz'in hareketi, Halil İbrahim'i şaşırtmıştı. Filiz'den böyle bir hareket beklemeyen Halil İbrahim, oturduğu yerde kalakalmıştı. "Eh bre kahpe nefis pelvanı yine yaptın yapacağını. En iyi arkadaşını küstürdün. Hani pelvanlığın yedi şartına uymak? Hani imtihanı, gül erliği kazanmıştın? Daha ilk adımda çuvalladın. Büle mi başpelvan, gül eren olacaksın? Nerde, Demir Baba'nın, cücenin, Hafız Dede'nin Hüseyin Hoca'nın süledikleri?" şeklindeki düşünceler, Halil İbrahim'in beynini tırmaladı. Baktı, Filiz, hızla uzaklaşıyordu, seslendi:

"Bre Filiz! Geri dön!"

"Hâlâ, aynı kafa, yanıma koşmak yerine dön geri, diyor," diye düşünen Filiz, yoluna devam etti. Halil İbrahim, daha kızgın bir şekilde dön geri diye bağırırken, hatasını farketti. "Ah benim akılsız

başım. Hâlâ dön geri derim, onun yanına koşmak yerine," diyerek Filiz'in arkasından koştu. Onu yakaladı, boynuna sarıldı:

"Filiz'im hakkını helal et. Kispet imtanını kazandım, ama gerçek pelvan, insan olmak için daha çok ekmek yemem lazım. Ne olur kusuruma bakma. Mektubu okuma telaşı, aklımı başımdan aldı. Kırma beni, hadi geri dön."

Bu kadarcık ilgi, Filiz'in gönlünü yapmağa yetmişti. O, Halil İbrahim'i ağasını anlatılmaz derecede seviyordu, dünyalar kendisine verilmiş gibi gülümsedi:

"Ağam! Ben gitmiyordum ki geri döneyim. Şurda, güzel otlar var, tosun için, bunları yolmaya gelmiştim."

Halil İbrahim, güldü, Filiz'in bu hoş hâline imrendi kalbinin temizliğine. Ağasının gülmesi, Filiz'i de güldürdü, iki arkadaş tosunu yakalayarak birlikte ağacın altına döndüler. Halil İbrahim, hemen mektubun başına oturdu. Tosun ile Filiz de hemen onun yanına durdular.

Halil İbrahim, mektubu açtı, hocası, mektubu Kızanlık'ta Hafız Dede'ye, vermesini istiyordu.

* * *

Sekizinci Bölüm: Gül Evi

"Evladım... Hüseyin Hoca'an gelen mektubu okudum. Kispet giyme imtihanını kazanmış, gül erliğe kavuşmuşsun. Hayırlı mübarek olsun. Gül erenliğe de inşallah bizim yanımızda kavuşursun. Gelelim, gecenin bu vaktinde, seher vaktinde burada bulunuşumuz sebebine..."

Halil İbrahim'in yarışı kazanıp Karaok'a kavuşmasından bir ay sonrası, Balkan Dağı'nın Şıkpa Geçidi'ne bakan yamacına, gül bahçeleri arasına kurulmuş Gül Baba Dergâhı'nda, şadırvanın başındaydılar, Hafız Dede ile birlikte. Şadırvanın su haznesinin kenarlarında abdest almak için musluklar, muslukların karşısında abdest alırken oturacak tabureler vardı. Orta yerindeyse fıskiyeli havuz yükseliyordu. Fıskiyeden havuza düşen su, insanı anlatılmaz şekilde rahatlatıyor, güllerle dolu bir dünyaya götürüyordu.

Yarışın ertesi gün, Filiz Nurullah, tosunla birlikte köyüne gitmiş, Halil İbrahim de hemen hemen bütün vaktini Karaokla geçirir olmuştu.

Demir Baba Dergâhı'nda yapılan kispet giyme törenine hemen hemen bütün Deliormalılar katılmış, tören çok muhteşem olmuştu.

Cuma günü öğleden sonra Gül Baba Dergâhı Şeyhi Hafız Dede'den haber gelmişti "Akşam Dergâha gelsin," diye... Dergâha ulaştığında Hafız Dede'nin daha sonra kendisiyle görüşeceği söylenmişti. Gece yarısına kadar beklemişti ha şimdi çağıracak diye ama bir türlü çağrılmamış, o da uyku bastırınca yatmıştı.

Az önce Hafız Dede'nin yardımcısı gelmiş, uyandırmış, "Abdest al da şadırvanın başına gel, Hafız Dede seni orada bekler," demişti. Apar topar kalkıp abdestini almış, şadırvanın başına koştuğunda Dedeyi ay ışığında fıskiyeye bakarken bulmuştu. Selam verip elini öpmüş, onun işaretiyle yanına oturmuştu.

Hafız Dede, su şırıltısında konuştu:

"Oğlum, gönlünde bizden gizli bir şeyin kalmamalı. Varsa şimdi dinleyelim. Dinleyelim ki vereceğimiz karar doğru olsun"

Halil İbrahim şaşırdı, bu da nereden çıkmıştı:

"Efendim, sizden gizli neyimiz olur ki?"

Hafız Dede, gülümsedi:

"Gizli demeyelim de, bize anlatmadığın diyelim... Demir Baba'yı görmek, cüce ile konuşmak gibi..."

Tepeden tırnağa titredi. Hafız Dede, Demir Baba ve cüce ile yaşadıklarını nereden biliyordu?

Ve anlattı Halil İbrahim, Demir Baba'yı görmesini, cüce ile konuşmasını.

Hafız Dede'nin sesi seher vaktinin esrarına bürünmüştü:

"Sabahın bu vakti burada bulunmamıza sebep sensin, senin üzerinde bulunduğu hayat çizgisidir. Doğumunda yaşanılanlar sana anlatıldı. Demir Baba, sana gözüktü, vasiyetlerde bulundu. Senin doğman, bulunduğumuz bölgede, beklenilmeyen değişikliklerin olması işareti diye bize bildirildi. Niçin bizim bölgemizde? Burası, Osmanlı'nın güller diyarı, güller diyarında da Gül Şehri Kızanlık'tır.

Niçin gül şehri, niçin Gül Baba Dergâhı? Gül Şehri ve Gül Baba Dergâhı, gül aşığı, gül padişah Fatih Sultan Mehmet'in ve Gül Baba'nın yadigârıdır. O Fatih ki, Gülbahar adlı bir ebenin elinde doğan, kendisinin doğduğu babası İkinci Murad Han'a müjdelendiğinde 'Murad bahçesinde bir Muhammedi gül açtı,' denilen, İstanbul'u fethedip gül bahçesi eyleyen, eşlerinin ismi Gülşah ve Gülbahar olan bir er kişidir, gülün sırrına ermiştir.

Ve bu Fatih Sultan Mehmet Han, Osmanlı'nın kalbi, gönül aynası olarak Anadolu'da Bursa'yı, Urumeli'nde Kızanlık şehrini, seçmiştir. Niçin gönül aynası? Gönül aynası berrak olursa, Allahü Teala'nın izniyle orada işaretler okunur, gelecekte meydana gelmesi mümkün olaylar hakkında. İşte bizlere, Gül Baba Dergâhı

mensuplarına bir emanet teslim edildi. Kızanlık'ta, cihan devleti Osmanlı'nın gönül aynası olarak düşünülen bu Gül Şehri'nde... Bu şehrin gönül aynası olarak kalmasını sağlamak, gönül aynasındaki değişiklikleri takip etmek, yorumlamak, bu işaretere bakıp anladıklarını İstanbul'a Padişah'a bildirmek vazifesi verilmiştir.

Bütün bu işleri gülerenler yürütür. Sen, gül erliğe kavuştun, güleren adayısın. Her güleren adayına sabahın seher vaktinde, burada, bizim vazifemiz, gülü, gül şehrini anlatmaktır. Ondan söz alındıktan sonra, başkalarının görmesi mümkün olmayan şeyler gösterilir ve vazifesi söylenir. İşte bunun için burdasın... Gönüllerin ebedi güzelliklere açık bulunduğu, rahmetin sağnak hâlinde yağdığı, bülbülün gülün aşkıyla öttüğü, gülün açtığı bu vakitte, seher vaktinde..."

Hafız Dede, yorulmuş gibi durdu. Üzerinde anlattıklarının ağırlığı vardı. Halil İbrahim, anlatılanların şaşkınlığında... Destan, efsane dinlemişlerin hayranlığı ve ürpertilerinde, şehitlik şerbeti denilen gülbadeyi içenlerin doygunluğundaydı. Sabahın seher vakti bülbüller ötüyor, Hafız Dede, Halil İbrahim'i sefere hazırlıyordu.

Halil İbrahim'in gönlünde, bir akıncı türküsü... "Bülbüller ötüyor seher vaktidir / Gülbade içelim bahar vaktidir / Hazır olun erler sefer vaktidir / Destur saldıralım düşman üstüne" dörtlüğüyle başlayan türkü, dillenip duruyordu gönlünde.

Hafız Dede'nin sesi geldi:

"Devam edelim mi evladım?"

Halil İbrahim rüyalardan uyanmanın şaşkınlığıyla cevapladı:

"Siz bilirsizin efendim."

"Gülerenlik, bir güç iştir ki, yeri geldiğinde anadan, yârden geçmek gerekir. Evladım, gül şehrinin Osmanlı'nın gönül aynası olması için uyulması gereken şartlar vardır. Burada, dinimize, örfümüze, yiğitlik ve mertliğe aykırı işe göz yumulmaz. Gül Baba Dergâhı'nın çevresinde belli alan içinde kâfirlerin, zalimlerin yaşamasına, yaklaşmasına müsaade edilmez. Burada, ele, bele, dile

ihanete izin verilmez. Burada bütün hareketlerin gülcesine olmasına gayret ediler.

Ümmü Sinan hazretleri, yüzlerce yıldır herkesin dilinden düşmeyen gül şiirinde burasını, gül şehri Kızanlık'ı anlatmıştır. Bu şiiri biliyorsan, okusan da dinlesek oğlum. Ha ne dersin?"

Halil İbrahim, kızarıp bozardı ama ay ışığında belli olmadı:

"Efendim tam olarak bilmiyorum."

Hafız Dede gülümsedi, Halil İbrahim, gülümsemesinin ay ışığını bastırdığını hissetti. Gözlerini yumdu:

"Desene iş biz ihtiyara düştü... Bakalım biz hatırlayabilecek miyiz?"

Ve okudu:

"Seyrimde bir şehre vardım
Gördüm sarayı güldür gül
Sultanının tâcı tahtı
Bağı duvarı güldür gül
Gül alırlar gül satarlar
Gülden terazi tutarlar
Gülü gül ile tartarlar
Çarşı pazar güldür gül
Toprağı güldür, taşı gül
Kurusu güldür, yaşı gül
Has bahçenin içinde
Servi çınarı güldür gül
Gülden değirmeni döner
Onun ile gül öğünür
Akar suyu döner çarkı
Bendi pınarı güldür gül

Ak gül ile kırmızı gül

Çift yetişmiş bir bahçede

Bakışırlar hâre karşı

Hâr-ı ezharı güldür gül

Ümmi Sinan gel vasfeyle

Gül ile bülbül derdini

Yine bu garip bülbülün

Ah u figanı güldür gül"

Hafız Dede, şiiri bitirdikten sonra bir müddet sessiz kaldı. Halil İbrahim, onun sesiyle, Hafız Dede'nin ağzından çıkan, gönlünden dillenen her kelimeyle birlikte çarşı pazarı gül olan, gül alıp gül satılan, gülden terazi tutulan, beyaz gül ile kırmızı gülün koyun koyuna olduğu şehre yolculuk yapmış, bugüne kadar görmediği, şahit olmadığı güzellikleri görmüştü. Ama "Seyrimde bir şehre vardım," mısrasını tam anlayamamıştı. Seyirde şehir nasıl varılırdı? Bildiği kadarıyla seyir bakmak demekti. Bakarak bir şehre nasıl varılırdı?

"Evladım kafana bir şey mi takıldı?"

Hafız Dede, gönlüne bir şey düştüğünü nasıl anlamıştı? Niçin anlamasın? O Hafız Dede'ydi.

"Şeyy... Efendim... Seyrinde şehre varmak nasıl olur?"

"Sen de buraya takıldın ha? Ben de buraya takılmıştım, hocam bu şiiri büle bir vakitte bana okuduğunda... Sana süleyeyim, bana hocamın sülediği, ona da hocasının sülediği gibi...

Buradaki seyir bakmak değil, götürülmek mânâsında... Tasavvufta, evliyalık yolunda seyir ve sülük vardır. Süluk, çalışarak, nefsinle mücadele ederek yol almağa çalışmaktır, seyir ise alıp götürülmek, menzile ulaştırılmaktır menzile ulaşan tarafından.

Bu mısrada Ümmü Sinan hazretleri, hocası tarafından bir şehre götürülmekten bahsetse gerektir, çoğu kimsenin anladığı gibi

rüyada, hayalde gitmeyi değil.

Evladım, bu şehirde her şey güldür, gül ile mana bulmuştur, taşı toprağı, sultanı, sarayı, sultanın tacı, tahtı...

Bu şehri anlamak için gülü bilmek, gülü anlamak gerekir. Ne dersin biraz da gülden bahsedelim mi?"

"Siz bilirsiniz hocam."

"Ah be oğlum bir bilebilsek, bilip de bir yapabilsek. Büyüklerimiz, 'Allah sırrını herkese vermez, verdiği de söylemez,' olur buyurmuşlardır. Biz yine bilenlerin, gül sırrına erenlerin söylediklerini nakletmeğe çalışalım.

Evladım, gül ilahi aşka, kırmızı gül, iki cihanın efendisi Peygamberimiz aleyhisselama, şehitliğe, al bayrağımıza işaret eder. Beyaz gül ise, yaradılıştaki saflığa, bozulmamışlığa işarettir. Başkaları gülü bir çiçek diye sever belki de. Ama biz gülü gül diye, hatırlattıklarıyla severiz.

Bizim için gül sevgilidir, gül güzelliktir, gül coşkudur, ebedî güzelliklerin, aşkın, kâinatın yaratılış sebebinin habercisidir. Gül esmanın eşyaya tecellisinin esrarıdır. Gül aşktır, gül sevinçtir, gül bahardır, yeniden doğuştur, dünya derdiyle bunalanlara ebedî güzellikler müjdecisidir. Gül, ezelle ebed arasındaki bütün zamanlarin en güzelinden yansımalar taşıdığı için güzeldir.

Ve kırmızı katmer gül, rengini şehitlerin kanından, kokusunu Efendimiz sallalahu aleyhi ve sellemden; Onun mübarek teninden aldığı için çiçekler sultanıdır. Bu sebeple olsa gerek, gülün kokusuyla kendimizden geçeriz. Bir başka âleme gideriz. Yol buluruz maveraya...

Biz güle, gülistanda, gül bahçesinde açan katmer kırmızı güle, Peygamberlik Gülzarının, gül bahçesinin 'Eşsiz Gülü' nün remzi olduğu için vurgunuz. Ve gülü her kokladığımızda salavat getiririz, Onun terinin kokusundan bir zerreyi teneffüs ettiğimiz için...

Gülü tarife ne hacet; gül, Muhammed sallallahu aleyhi ve

selleme... ve onun yaradanına aşkının ismidir. Ve bizler gönlü gülistan, gül bahçesi olan insanlara meftunuz kâinatın solmayan gülünün aşkıyla... Gün gelir gözyaşıyla gül sularız. Bir gül için binlerce dikene su veririz. Ve biliriz ki güllerin içinde diken yoktur, dikenler içinde gül vardır.

O, aşkımızın mihrabındaki gül... O, âlemlere rahmet olarak gönderilen bir resul... O, çöl sıcağındaki bir kevser şelalesi...

O, teşrifiyle kâinatı aydınlatan ve ışık bahşeden sonsuz bir nur şulesi... Gündüzleri dünyayı ışıtan güneş ve geceleri, gökyüzündeki çiçek çiçek açan yıldızlar, Onun sönmeyen ışığının en mütevazi kandilleri...

Onun sireti, ahlakı bir amaç, onun sünneti bir hidayet, Onun sureti gönüllere ülfet ve nimet veren bir ab-ı hayat... Ruhumuz ona âşık...

O, gül mushaflı sevdamızın sembolü... O, on sekiz bin alemin emsali olmayan gülü...

O gülün sevdasını kelimelerle anlatmak ne mümkün? O, tebessümünden cennetler yaratılan mutluluk bestesi...

O, çaresizlerin çaresi... O, kimsesizlerin kimsesi... O, hurma kütüğünün bile hasretinden inlediği bir ülfet çeşmesi... O, hep ümmetim ümmetim diyen nefsim demeyen hatemü'l-enbiya tacının sahibi...

O, sidretü'l-müntehanin misafiri... O, gaye insan... O, Hakka giden yolun rahmet kapısı... Âşıklar onun için yanar... Sadıklar onun için ağlar... Rüzgâr onun yadıyla eser...

Gül yüzlüler gözyaşlarıyla gül sularken, tomurcuk veren güllerin açılmasını beklemektedir...

Gonca güller açıldığı zaman vuslat, kavuşma baharı gelecektir.

Bazı tasavvuf büyüklerine göre gonca hâlinde gül, birliği; açılmış gül ise birliğin çokluk hâlinde görünüşünü temsil eder. Gülşen, gül bahçesi, gönül açıklığı, kirinden, pasından, nefsin esaretinden temizlenerek ilahi güzelliğin yansımasına hazır hâle gelmiş kalptir.

Kişideki temiz kalbi nasıl gül temsil ediyorsa, Osmanlı mülkündeki günah, zulüm kiriyle kararmamış toprağı, diyarı da burası, gül şehri Kızanlık temsil eder."

Hafız Dede, büyük bir dikkatle kendini dinleyen Halil İbrahim'e sordu:

"Evladım, ismini taşıdığın İbrahim Peygamberin... Peygamber Efendimiz'den sonra peygamberlerin en üstünü o Allah dostunun en önemli özelliği nedir bilir misin?"

"Hayır Efendim."

"O, katıksız, karşılıksız sevginin, Allah için mal, evlat ve candan geçmenin, kurban olmanın, yanmanın temsilcidir. Ateşe düşerken, melekler gelir, yardım teklif ederler, reddeder, o zaman Allahü Teala'dan yardım iste derler, o halimi biliyor, ondan gelen her şeye razıyım cevabını verir ve ateş kırmızı gül bahçesine döner.

Gülden bahsedip de gülün âşığı bülbülden bahsetmemek noksanlık olur.

Bülbül, âşıkı, sevgilisinin aşkıyla yananı, kendinden geçeni temsil eder.

Şair,

'İşte devr-i gül denilen bahar geldi, erişti / Bülbül'ün gülşende gül ile söyleşmesinin vaktidir.'

mısralarıyla 'Gül zamanı, bülbülün gül bahçesinde gül ile söyleşme vakti olan baharın geldiğini,' haber veriyor. Bahar, gül mevsimi, tekrar dirilişin, ebedi güzelliklere erişmenin, şehitlik için sefere çıkıp, kırmızı güle kavuşmanın mevsimi, vaktidir.

Bülbül, "aslî yurdundan, aşk diyarından uzak düşen kalbin, ruhun" remzidir, işaretidir, ayrı düştüğü diyarın hasretiyle yanmakta feryat etmektedir. Ve tabi; bu tasavvufî mânanın ötesinde yaygın olarak âşığın sembolüdür. Sevgilinin yüzü güle, ağzı goncaya benzetilir. Bülbül güle kavuşamamanın ızdırabı ile sabahlara kadar kalbini kanatarak âh çeker. Vücudu yanıp kül olsa da içindeki aşk ateşinin kıvılcımı bir türlü sönmez.

Bizim geleneğimizde gül deyince bülbül, bülbül deyince de akla hemen gül gelir. Bu ikisi birbirinden ayrı düşünülemez.

Bülbül, güle âşıktır, gül ise bülbülün sevgisini imtihan için nazlarda görünür, aslında yaptığı naz değil, aşkı her dem canlı tutma isteğidir.

Hak şairi,

'Gül ile bülbülü sordum, o gonca güldü dedi,

Benim gibi sana yok, senin gibi hezar bana,'

demiş, yani, gül ile bülbülün maceralarını sorunca o gonca dudaklı gülerek, 'Benim gibi bir gül bulamazsın sen, ama bana senin gibi binlerce bülbül var,' şeklinde naz etmiş. Burada hezar, bülbül demek olduğu gibi ayrıca 1000 mânâsına gelir.

Yunus Emre hazretleri bülbülün derdiyle, kendi derdi arasında nasıl da benzerlik bulmuş."

'İsmi sühpan virdin mi var

Bahçelerde yurdun mu var

Bencileyin derdin mi var

Garip garip ötme bülbül

Ötme bülbül ötme bülbül,

Derdi derde katma bülbül

Benim derdim bana yeter

Bir de sen katma bülbül

Bilirim âşıksın güle

Gülün hâlinden kim bile

Bahçedeki gonca güle

Dolaşıktır bakma bülbül

Ötme bülbül ötme bülbül,

Derdi derde katma bülbül

Benim derdim bana yeter

Bir de sen katma bülbül

Yunus cemalin pak derken

Cihanda mislin yok derken.

Seherde hak hak derken

Bizi de unutma bülbül

Ötme bülbül ötme bülbül

Derdi derde katma bülbül

Benim derdim bana yeter

Bir de sen katma bülbül'

Hafız Dede, yanık yanık Yunus Emre'nin ilahisini söyledikten sonra Halil İbrahim'e baktı:

"Evladım, anlatabildiğimce gül şehrini, gülü ve bülbülü anlatmağa çalıştım. Ne dersin, biraz yürüyelim mi?"

Hafız Dede önde, Halil İbrahim arkada yürüdüler, dergâhın bahçesinde, bülbüllerin öttüğü, güllerin açtığı baharın bir seher vaktinde.

Ne kadar yürüdüler Halil İbrahim farkında değildi. Hafız Dede'nin geldik oğlum sözüyle durdular. Halil İbrahim şaşırdı. Havada asılı birçok mumla aydınlatılmış bir kapıydı, önünde durdukları kapı. Daha önce bu kapıyı hiç görmemişti. Sağına soluna baktı, başka bir yere mi geldik diye. Başka bir yerde değildiler, Gül Baba Dergâhı'nın içindeydiler. Hafız Dede, her zaman bu kapı buradaymış gibi seslendi:

"Buyur evladım Halil İbrahim. Burası Gül Evi'dir, bakalım neler göreceğiz."

Beyaz ve kırmızı güllerle sarılmış kapıdan girer girmez aklı başından gidecek gibi oldu. Girdikleri yerde de çok geniş bir bahçe, bahçenin arka tarafında bir köşk, köşkün önünde anlatılmaz güzellikte bir havuz vardı. Bütün bunlardan da daha fazla hayret

verici bir şey vardı, bulundukları yer mavi bir ışıkla aydınlanıyordu. Tam önlerinde anlatılmaz güzellikte bir hatun kişi vardı. Gül topluyordu, etrafında bin bir renkte kuşlar ötüyordu. Halil İbrahim cennet burası olsa diye düşündü.

Hafız Dede, aklından geçenleri anlamış gibi gülümsedi:

"Evladım burası âlem-i misalden bir yerdir. Âlem-i misalde, bütün yaratıkların, hatta manaların bir misali vardır. Osmanlı'nın gönül aynası, dediğimiz yer burası. Buradaki işaretlere bakarak manalar çıkarır, gelişmelerle ilgili İstanbul'a, Padişah Efendimize bilgi göndeririz. Buraya kabul edilenlerin, burayı görebilenlerin sayısı aynı anda üçü geçmez. Biri benim, birisi sensin, üçüncümüzle de zaman gelince tanışacaksın.

Gel şimdi birlikte gezelim. Göreceğin şeyleri rüya âlemine benzetebilirsin. Bizim bildiğimiz mana ve şekilde var değildirler. Hepsi birer misaldirler.

Burada gördüklerinle ilgili her türlü soruyu sorabilirsin."

Halil İbrahim, rüyada gibiydi:

"Efendim, kapıdan girdiğimizde gördüğümüz o hatun kişi kimdir?"

"Leyla'dır, aşkın, gülün misalidir."

"Burada yalnız mı oturur?"

Hafız Dede, gülümsedi:

"Evladım yalnız olur mu? Leyla varsa, mutlaka Mecnun da vardır, hem de birden çok. Leyla'nın yaratılma sebebi Mecnun'dur. Mecnun şu anda bahçede feryat ederek Leyla'sını aramaktadır. Ama şu kadarcık bahçede bir türlü karşılaşamazlar."

"Bu neye misaldir efendim?"

"Dünyanın kavuşma yeri olmadığına, kavuşmanın ahirette olduğuna."

Hafız Dede, Halil İbrahim'e bir çift mest uzattı:

"Evladım, lütfen ayakkabılarını çıkar. Burada, dışarıda, zulüm bulaşmış topraklarda giydiğin ayakkabıyla gezilemez. Saygı, edep dediğimiz şu mesleri giyiniz."

Halil İbrahim, ayakkabıları çıkardı, edep meslerini giydi. Giymesiyle birlikte de bütün ağırlığının, beden ve gönül yükünün gittiğini hissetti, sanki kanatlanmıştı.

Bu sırada yanlarına yanık yüzlü, kara yağız bir delikanlı geldi. Hafız Dede, "Bu Mecnun'dur, yıllar yılı şu bahçede Leyla'sını arar, ama bir türlü bulamaz. Mecnun, Leyla'dan ayrılığın tesellisini bu bahçede, güllerde çiçeklerde arar, bülbül misali feryat eder," diye tanıttı.

Mecnun, konuşmadı, yalnızca tebessüm etti, tebessümünde binbir hüzün yuvalanmış, her hüznünde binbir mutluluk kanatlanmıştı.

Halil İbrahim, anlatılmaz duygular içindeydi. Âlem-i misalden bir kişiyle karşı karşıyaydı. O da görünüşüyle kendisini gibi bir insandı. Yoksa gördükleri rüya mıydı? Sağ eliyle sol elini üstünden cimdikledi, acı duydu. Buna rağmen gördüklerinin rüya olduğundan emindi.

Mecnun'u aşkı, gülleriyle başbaşa bırarakarak Hafız Dede ile birlikte bahçeyi gezmeğe çıktılar. Gezdikleri yerde anlatılmaz güzellikte bir mavi ışık vardı. Hafız Dede önde, Halil İbrahim arkada yürüyorlardı.

Hafız Dede, önlerine çıkan her gülü ayrı ayrı anlatıyordu. Hepsinin ayrı ayrı isimleri vardı: Mutluluk, hoşgörü, sabır, kanaat, adalet, irade, şefkat, merhamet, akıl, hikmet, kudret, samimiyet, tevazu, fazilet, sebat, gayret....

Bu kadar çeşit ve yoğunluktaki çiçeklerdeki, bakım ve düzen ve Hafız Dede'deki güller hakkındaki bilgi karşısında Halil İbrahim, hayrete düştü:

"Hangi gülün, hangi ismi taşıdığını nasıl biliyorsunuz?"

Hafız Dede soruya çok şaşırmıştı:

“Bilmek mi? Bilmeğe lüzum yok ki. Her gül ismini söyler. Bilmek istediğimi anlatır.”

Halil İbrahim, “Bilmeye niçin lüzum olsun, canlı cansız aynı lisanı konuştuktan sonra,” diye düşündü. Güllerin dikildiği toprak dikkatini çekti. Cam gibi parlıyordu:

“Güllerin yetiştiği bu toprağın bir özelliği var mı?”

“Bu toprakları bize Vefa isimli dostumuz getirir. Merhametli bir insan görünce onun ayağının bastığı toprağı ulaştırır, biz de o toprağı merhamet gülünün altına serperiz, şefkatli insanın ayak toprağını, şefkat gülüne, gayretli insanınkini de gayret gülüne sepreriz.

“Gülleri aşılar mısınız?”

“Elbette... Hayal gülüne gerçeği aşıladık ümit gülü, iman gülüne hizmeti aşıladık hizmet gülü meydana geldi. Hikmet gülüne akıl aşıladık irade doğdu.

Bu aşılama işini sürdürmek zorundayız. Muhteşem adalet gülüne kudret gülünü aşılamazsak hemen soluyor, aciz kalıyor. Kudret gülüne adaleti aşılamazsak kudret gülünün toprağında zulüm böcekleri ürüyor.”

Halil İbrahim gördüklerinin şaşkınlığında sualleri sıralıyordu, Hafız Dede, aklına takılan her şeyi sormasını, bunun eğitiminin en önemli parçası olduğunu söylemişti.

“Aşılamayı nasıl yaparsınız?”

“Sevgi kalemini elime alır, aşılanacak gülün akıl perdesini yumuşak yumuşak aralar, böylece varlığın gönlüne ulaşır, oraya aşı çeliğini bir güzel yerleştirir, sonra da kader sicimiyle tatlı tatlı sararım.”

“Peki efendim. Bu bahçenin ismi nedir?”

“Gül Ayna Bahçesi’dir.”

“Niçin Gül Ayna Bahçesi denmiş?”

"Bu bahçe, Osmanlı mülkünün aynasıdır. Kişi nasıl aynada çehresini görür, çehresindeki değişmelere, gözlerine bakarak hâlini anlarsa, biz de bu bahçede, Osmanlı'yı görürüz. Adalet gülü sararmağa başladı mı biliriz ki, Osmanlı'da adalet sarsılmış, zulüm almış yürümüş, gayret gülü hastalandığında da sahip olunan güzelliklerin, bu vatan topraklarının elde tutulması için gerekli maddi-manevi şartlarda sıkıntı, gevşeklik, ihmal olduğunu biliriz."

"Bu, gaybı, geleceği, bilinmeyeni bilmek, gelecekten haber vermek değil mi? Dinimiz, gelecekten haber vermenin insanı dinden çıkaracağını söylemiş."

Hafız Dede, gonca gül açılmasında gülümsedi:

"Niçin gelecekten haber vermek olsun? Bizim işimiz, bulutun, rüzgârın, nemin, kısacası havanın dilinden anlayanın yağmurla ilgili tahmin yapmasına ve bulutların, havanın durumundan bir afet kokusu aldığında, insanları, 'Havada, çok şiddetli bir fırtına belirtisi var. Bir afet gelebilir. Tedbiri alın," demesine benzer. İşimiz, öncü belirtilere bakıp tedbir almak, sebeplere sarılmaktır. Haşa, gayptan, gelecekten haber vermek değildir. Güneşin doğacağı, doğmasından çok önce, doğunun beyazlaşması, sonra kızarmasıyla belli olursa, felaketler de çeşitli emarelerle, gönderdikleri habercilerle biz geliyoruz der. Mesele, bu haberleri doğru okuyacak kişilerin, ariflerin, alimlerin, gönül ehli kişilerin bulunmasındarır."

Hafız Dede, "Evladım, vaktimiz dolmak üzere, Seher vakti sona eriyor, Gül Evi ancak seher vaktinde var olur. Sana son olarak bir yeri daha göstermek isterim," diyerek Halil İbrahim'i, Gül Evi'nin başka bir köşesine götürdü.

Halil İbrahim'in aklı başından gidiyordu, inanılmaz bir şeydi. Karşısında güller içinde, minareleri, kubbeleriyle, deniz kenarında, bin bir çeşit güller içinde bir şehir vardı. İstanbul'u hiç görmemişti. Ama bu şehrin İstanbul olduğu gönlüne doğmuştu.

Hafız Dede, tebessüm etti:

"Evet evladım. Gönlüne doğduğu gibi. Bu şehir, İstanbul'un âlem-i misaldeki görüntüsü. Güller, alimi, halkı, evliyası, askeriyle İstanbul'un temsil ettiği manaları gösterir. Şu yukarıdaki laleler ise

saraya, padişah ve çevresine işaret eder. Biz gül ve lalelerdeki değişmelere, işaretlere bakarak Osmanlı mülkünün, Cihan Devleti'nin geleceğini okumağa çalışırız. Okuduklarımızı ve anladıklarımızı padişaha bildiririz. Tahta geçen her padişaha gül şehri, buradaki gül evi anlatılır. Burası, gül evi, Gül Ayna Bahçesi, Osmanlı'nın sırlarından bir sırdır."

Hafız Dede, telaşla etrafına baktı, gördüklerine şaşkınlığındaki Halil İbrahim'e seslendi:

"Evladım vakit doldu. Şimdilik bu kadar bil yeter. Gördüklerin sır olarak sana emanet edilmiştir, böyle bilesin."

Ve Gül Evi'nden ayrıldılar.

Kaybolmuştu... Halil İbrahim çıkmalarıyla birlikte Gül Evi'nin kaybolduğunu gördü. Hafız Dede, sor oğlum demişti, sormalıydı:

"Efendim, çıkmamızla birlikte Gül Evi'nin girişi kayboldu. Oraya yalnızca siz mi girebilirsiniz?"

"Biz ve bizim uygun gördüklerimiz."

"Osmanlı'nın, bu diyarların geleceğiyle ilgili işaretler yalnızca Gül Evi'nde mi okunur?"

"Hayır, Kızanlık ve çevresindeki gül bahçeleri de Gül Evi gibidir. Gül Evi'ndeki işaretler daha açıktır. Gerçi bilene, anlayabilene her şey bir şeyler söyler, değişimin haberini verir. Bursa'da da gül evi vardır. Anadolu'daki gelişmeler de oradan takip edilir."

Halil İbrahim, İstanbul'dan sonra hemen Bursa'yı görmeyi aklına koydu. Aklını kurcalayan, beynini tırmalayan, gönlünü bunaltan sorunun çaresizliğindeydi. Hafız Dede, ondaki sıkıntıyı fark etti:

"Evladım. Akıl karışıklığı, gönül bulanıklığı zordur. Bu seher vakti, aklını aydınlatmak, suallerine cevap için buradayız. Takıldığın bir şey varsa çekinme."

Halil İbrahim, Hafız Dede'nin sözlerine rağmen yine rahat değildi. Sözlerinin haddini bilmezlik olmasından korkuyordu:

"Efendim, bütün bunlarda yerim neresi? Benden beklediğiniz nedir?"

Hafız Dede, omzundan hafifçe sıktı:

"Oğlum, senin vazifen, beyaz güle al kan düştüğünde başlayacak. İnşallah düşmez..."

* * *

"Sevgili evladım Halil İbrahim,

Bu mektup sana ulaştığında durumu Hafız Dede'ye bildirip hemen yola çık. Bir an dahi bekleme. İlk önce Filibe Mutasarrıfı Aziz Paşa'nın mektubunu, daha sonra da Tosun Bey'inkini teslim et. Tosun Bey, Karlıova'da oturmaktadır. Tosun Bey'e giderken yolun üzerindeki Otluk Köyü'ne uğra ve Nahiye Müdürü Hazım Ağa'yı gör. İlk Bulgar isyanının burada beklendiğini süle. Tosun Bey'in emirlerine göre hareket et.

Mektupları canın pahasına da olsa, yerine ulaştır. Özellikle de Paşa'nınkini. Yolda her ne hâl olursa olsun sakın eğlenme. Bu vazifeyi en iyi şekilde başaracağından eminim. Duam ve duası reddedilmeyenlerin dua ve yardımları seninle olsun."

Halil İbrahim, Filiz Nurullah'ın Demir Baba Şeyhi Hüseyin Hoca'dan getirdiği mektubu bir solukta okudu. Bu Hüseyin Hoca'dan gelen ikinci mektuptu, her ikisini de Filiz Nurullah getirmişti. Demir Baba Dergâhı'ndaki eğitimini bitirip Hafız Dede'nin yanında kalmağa başlamasından bu yana iki yıl geçmişti. Bu iki yıl içinde Halil İbrahim, gücün, aklın ve gönlün emrinde olması gerektiğini, yoksa çok çabuk kendisine ve başkalarına zulme vasıta olabileceğini öğrenmişti.

Yakın akrabalarından birinin düğünü için Kızanlık'a çok yakın bir köydeydiler. Demir Baba Dergâhı'nda gelen Filiz, Halil İbrahim'i Kızanlık'taki evlerinde bulamayınca, nerede olduğunu öğrenmiş ve gelmişti. Çünkü, Hüseyin Hoca, "Her nerede olursa olsun mutlaka bir an önce Halil İbrahim'i bul ve mektupları ona ulaştır," diye sıkı sıkaya tembih etmişti.

Mektubu okuyan Halil İbrahim, vurulmuşa döndü. Okuduklarına inanamıyordu.

Halil İbrahim, tam manasıyla şok olmuştu. Bulgarlar'ın Osmanlı'dan ayrılma arzularını, bunun için papaz ve öğretmenlerin, bir avuç komitacının çalıştığını, Rusya'nın açıkca, Batı devletlerininse bunu gizliden gizliye desteklediğini biliyordu. Ancak bunun toplu bir isyan hâline dönüşeceğine, Bulgarlar'ın Osmanlı'ya baş kaldıracaklarına inanamıyordu. Bugüne kadar aklının ucundan dahi geçmemişti.

Tanıdığı Bulgarlar'ı hatırladı. İlişkileri hepsiyle de çok iyiydi. Bulgarlar'ın hepsinin rahatları yerindeydi. Niçin isyan etsinlerdi? Osmanlı'dan daha iyi bir devlet mi bulacaklardı?

Halil İbrahim, Bulgarlar'ın kendi başlarına devlet kuracağına asla ihtimal veremiyordu. Onlar devlet kurmaktan ne anlar, diye düşünüyordu. Fransa'dan yayılan ve bütün Balkanlar'ı saran milliyetçilik akımının farkında değildi.

Bosna Hersek kaynıyordu. Sırplar ve Arnavutlar Osmanlı'dan kopmak üzereydi. Yunanlılar, Osmanlı'dan hançer, ölüm ve kanla ayrılmışlar daha çok toprak peşindeydiler. Halil İbrahim de, Osmanlı'nın Tuna ve Edirne vilayetlerinde yaşayan bütün Türkler gibi, gelişmelerin farkında değildi. Ona göre Bulgarların isyan çıkarmaları kadar anlamsız bir şey olamazdı. 1875 Eylülü'nde denemişler, boylarının ölçüsünü almışlardı. Niçin tekrar denesinlerdi?

Ancak 1876 Mayısı'nın dünyası, Osmanlı'nın Avrupa toprakları, Halil İbrahim'in bildiğinden, inandığından çok farklıydı.

Balkanlar, için için kaynıyor, kaynaması için dışardan da ne gerekirse yapılıyordu. Eskiyen, su sızdıran Osmanlı kazanının altı tam manasıyla tutuşturulmuş, herkes kazanın altına odun atma, yanan ateşi körükleme telaşındaydı.

Halil İbrahim'in hâli, Filiz'in dikkatinden kaçmamıştı. Mektupta ne yazıyordu ki, Halil İbrahim ağasını bu kadar derinden etkilemişti. Sormak istiyor, ancak Halil İbrahim ağasının yine kızacağı endişesiyle soramıyordu. Ama sonunda dayanamadı:

"Agam, mektupta sizi bu kadar üzen ne var?"

Hayret bu sefer Halil İbrahim, kızmamıştı. Dalgın gözlerle Filiz'e baktı:

"Ne yok ki Filiz? Acele çıkmam gerek. Dönüşte kısmet olursa, her şeyi geniş şekilde anlatırım. Belki de benim anlatmama lüzum kalmadan herşeyi yaşayarak öğreneceksin. Hadi babamın yanına gidelim."

Birlikte yürüdüler, İsmail Ağa'nın bulunduğu yere doğru. Filiz şaşkın, Halil İbrahim, perişandı. Filiz, Halil İbrahim ağasının çok önemli bir görev üstlendiğini anlamıştı. Ancak, Halil İbrahim'i bu kadar çok etkileyen şeyin ne olduğunu biraz olsun kestirememişti. Ağasına da soramazdı. Bekle, demişti. Bekleyecekti.

Halil İbrahim, babasına işaret etti, İsmail Ağa, meraklanmıştı. Birisini topluluk içinden çağırıp bir kenarda konuşmak uygun karşılanmazdı, Güller Diyarı'nda. Halil İbrahim'in yanına geldi.

"Hayır olsun oğlum. Köylülerimizin duymasını istemediğin ne var? Onlara karşı saygısızlık etmiş olmayalım."

Halil İbrahim, başka çare yok gibi bir işaret yaptı:

"Eve gidelim baba, ninem, anam ve kardeşlerim de gelsinler."

İsmail Ağa, büyük oğluna işaret etti. Halil İbrahim'le birlikte eve gitmek için arabaya doğru yürüdüler, onlar birlikte Filiz Nurullah da. Onların ayrılışı, komşuların dikkatini çekmişti, özellikle de Kızanlık'a komşu köylerden gelen Bulgarlar'ın.

Bir saat sonra bütün aile evde toplanmıştı ve gözler Halil İbrahim'deydi.

Halil İbrahim, mektubu babasına verdi. İsmail Ağa, hemen mektubu okudu. Halil İbrahim gibi okuduklarıyla o da endişelenmişti. Birkaç kelimeyle yazılanları, oradakilerine anlattı. Konuşulanların ve Halil İbrahim'in vazifesinin kesin olarak dışarı çıkmaması gerektiğini söyledi.

Halil İbrahim'in annesi Ayşegül gelinin yüreceği sızladı. Tam kavuştum derken, evlendirmeyi düşünürken, senelerdir hasret olduğu can kuzusunu yine kaybediyor muydu? Rumeli erkeğinin ve

kadınının kaderi buydu. Rumeli'de yüzlerce yıldır erkekler gidiyor, analar başta olmak üzere kadınlar ve çocuklar, sevdiklerinin dönmesini bekliyordu. Çoğu zaman gidenler dönmüyordu.

Garip anacığın yüreği pırpırlardaydı, Halil İbrahim'im ne zaman geri döner diye. Çavuş Ana'ysa gizli gizli dualardaydı. Torunu Halil İbrahim'in genç yaşında böyle bir görevle gitmesinin iftiharıyla gönlü öyle genişlemişti ki, bütün Güller Diyarı'nı içine alırdı, ondan mutlusu yoktu.

Halil İbrahim, babasından izin bekliyordu:

"Bu sebepten komşularımızın yanında sizinle konuşmak istemedim. Eğer, konuşsaydım, Bulgar komşularımız da zan altında kalabilirlerdi. Ne emredersiniz?"

Halil İbrahim'in "Baba, ne emredersin?" sözü İsmail Ağa'nın çok hoşuna gitmiş, gençlik günlerini hatırlamıştı:

"Evladım doğru olanı yapmışsın. Hemen toparlan, hiç geçikmeden yola koyul. Sana verilen vazifeyi yerine getir. Hocan Hüseyin Pelvan'ın dediği gibi, hele şu karışıklık bitsin, inşallah yine birlikte olur, ananın dört gözle beklediği düğününü yaparız."

Düğün sözüyle ana-oğul kızardılar, telaşlandılar. Ayşegül gelin, oğluna baktı. Hakikaten Halil İbrahim'i evlendirmeyi çok istiyordu. Ama bilmiyordu oğlunun sevdiği, yoluna baş koyduğu bir güzel var mı? Babasının düğününü yaparız sözü Halil İbrahim'i tepeden tırnağa titretmiş, gönül kuşu pır pır etmiş ama uçamamış, araya babası girmişti.

İsmail Ağa, Ayşegül gelin ve diğer evlatlarına seslendi:

"Hadi çabuk olun. Düğün demeyince hemen gevşemeyin. Halil İbrahim'in yol tedarikini görün. Hasan sen de Karaok'u hazır et. Halil İbrahim hemen yola çıkacak."

Ayşegül gelinin eli ayağına dolaştı. Evin içinde ve dışında bir koşuşturma başladı. Halil İbrahim, Filiz'le, evin önündeki kuyunun hemen yakınındaki dut ağacının altındaki kerevete oturdu:

“Eee Filiz! Beraberliğimiz kısa sürdü. Ben sülemek istemedim ama babam süledi görevimi. Onu dinledin. Herhâlde Hüseyin hocamız, bir iki akşam köyde kalmana müsade etmiştir. İnşallah, şu vazifemi yerine getireyim, Demir Baba'da görüşürüz. Arkadaşların hepsine selam sülersin. Benim için çok dua edin, bu görevi başarmam için.”

Filiz epey dertliydi. Halil İbrahim'in dikkatinden kaçmadı:

“Ne o Filiz. Canın bir şeye sıkılmış gibi.”

Koca Filiz boyun büktü:

“Agam! Benim yerim senin yanın. Ben de seninle gelmek isterim.”

Halil İbrahim, güldü:

“Bre Filiz. Seninle birlikte olacağımız günler elbette gelcek. Hele sabret.”

Filiz ağlamaklı konuştu:

“İnşallah agam! İnşallah! Ne dersin bizim çorbacılar büle bir çılgınlığa kalkar mı?”

“Bilemiyorum be Filiz. Bana göre büle bir işe kalkışmaları delilik, Hem de Güller Diyarı'nda. Hiç Osmanlı'ya karşı gelinir mi? Ama devir değişti galiba. Rumlar ve Sırplar, Osmanlı'dan kopmuş... Bu da bizim çorbacıları cesaretlendiriyor gibi. Eğer üle bi şey olursa işimiz çok zor. Bulgarlarla içiçeyiz. Onlardan nası korunuruz?”

“Haklısın agam. Allah hayırlara çevirsin.”

Bu sırada Halil İbrahim'in ağabeyisi Hasan seslendi:

“Halil İbrahim! Davranın, anam yemeğe bekler.”

Aradan yarım saat geçmişti. Halil İbrahim, Karaok'un yanında ayakta, Filiz ve bütün ailesi çevresindeydi.

İsmail Ağa, elindeki martini tüfeğini ve tabancayı Halil İbrahim'e verdi:

“Pelvan oğlum. Bunlar yanında bulunsun. İnşallah gerekmez. Ancak, gerekirse tereddüt etmeden kullan. Şartlar ne olursa olsun,

mutlaka Filibe'ye, oradanda Karlıova'ya ulaş. Yüzümüzü kara çıkarma."

"İnşallah," diyen Halil İbrahim, piştovu önden kuşağının arasına yerleştirdi. Avucu, piştovun kabzasına değer değmez bütün vücuduna tatlı bir sıcaklık yayılmıştı. Martini tüfeğini de eyerin yan tarafına astı.

Babası, fildişinden kabzası bulunan, gümüş kaplama bu piştovu çok severdi. Değil vermek, ona dokunulmasına dahi müsaade etmezdi. Bugünse, Halil İbrahim'e vermişti. Halil İbrahim, dünyalar kendine bağışlanmış gibi sevindi. Kendisine güvenenleri mahcup etmemek için daha da bilendi.

Çavuş Ana da, hiç yanından ayırmadığı Kırım Harbi hatırası hançeri kendi elleriyle torununun kuşağına yerleştirdi:

"Pelvan torunum, gül erim. Bu hançere baktıkça Çavuş Nine'ni, Silistre, Kırım kahramanlarını hatırlayasın. Onlara layık olmaya çalışasın."

Halil İbrahim, Çavuş Nine'sinin kendisi için manevi değeri çok yüksek hançeri vermesiyle çok duygulanmıştı. Yükü daha da ağırlamıştı:

"İnşallah Çavuş Ninem. Dualarınızla yüzünüzü kara çıkarmam."

"Çıkarmazsın torunum çıkarmazsın. Sen, Demir Baba ve Gül Baba dergâhlarında yetişmiş bir pelvansın, gül ersin."

Halil İbrahim, orada bulunanların elini öptü. Filiz'in sırtına şaplağı vurarak veda havasını bir nebze olsun dağıtmak için çırpındı... Hepsiyle helalleşti. Anacığı, bir daha göremeyecekmiş gibi, onu bir türlü göğsünden bırakmıyordu. Elceğiziyle, evladının iç gömleğine bir muska iğneledi. Konuşmak istedi, konuşamadı. Nemli gözlerle on dokuz yaşındaki pehlivan, gül er oğluna bakakaldı. Durumu farkeden İsmail Ağa, seslendi:

"Evladım. Yolcu yola yakışır. Hadi bakalım. Bismillah de çık yola."

Halil İbrahim, bir sıçrayışta Karaok'un sırtına yerleşti. Üzengi ve

gemi şöyle bir tarttı. “Allahısmarladık!” dedi, “Haydi Karaok’um, can yoldaşım!” sahiplenmesiyle atını topukladı. Karaok tıpkı bir ok gibi fırladı. Çok kısa zamanda ufukta kaybolurken, geride kalanlar ancak “Maşallah, Yüce Mevlam, nazarlardan, her türlü kötülükten korusun, razı olduğu yoldan ayırmasın,” diye dua edebildiler.

Karaok ve üzerindeki binicinin hedefi, önce Gül Baba Dergâhı, sonra Filibe’ydi. Halil İbrahim Hafız Dede’ye uğrayıp iznini ve duasını alacaktı. Gerçi, Filiz Nurullah, Hüseyin Hoca’nın emriyle mektupları getirirken önce, Dergâha uğrayıp Hafız Dede’ye uğramış, durumu bildirmiş, Halil İbrahim’in mektupları götürmesi için gerekli izni almıştı. Ancak Halil İbrahim, hocasının duasını almadan yola çıkamazdı.

Anacığı, çok arzu etmişti, geriye baksın, bir sefercik daha yüzünü göreyim diye. Ama Halil İbrahim bakmamış, atını sürüp gitmişti, bilinmezlere doğru. Ayşegül gelin, ayrılık ateşine daha fazla dayanamadı, bulunduğu yere çöktü kaldı.

* * *

Dokuzuncu Bölüm: Nenko'nun anlattıkları

Filibe'ye bağlı Pazarcık'ın kaymakamı, Nenko çorbacının, gece yarısı, üstü başı parçalanmış bir hâlde, soluk soluğa anlattıklarına inanamadı. Böyle bir çılgınlığa kalkışmaları mümkün değildi.

Büyük laflara karnı tok bir Bulgar olan komitanın Yaldova temsilcisi Nenko, Bulgar komitacılarının büyük davasına ihanet etmiş, ancak Osmanlı tebası olmanın gereğini yerine getirmişti.

Filibe Komitası, umumi ihtilalden üç gün önce, 3 Mayıs 1876'da Obreşta'da bir gizli toplantı yaptıktan sonra, hemen ertesi gece Maçka Deresi kenarında ikinci bir gizli toplantı yapılmasını emretmişti.

Buna niçin lüzum görülmüştü? Rivayete göre, komitabaşı, Obreşta'ya zamanında gelememiş bazı çete kaptanları ile mutlaka konuşmak istemişti.

İstemişti ama Maçka Deresi'ne inen bir bayırda, zifiri karanlıkta, fundalıklar arasında yapılan bu toplantı, ihtilalin akışını değiştirmişti.

Bu toplantıya katılan Nenko, duyacağını duyduktan, anlayacağını anladıktan sonra, bir fırsatını bulup karanlık fundalıklar arasında sıvıştı. Toplantı yerini çevirmiş olan çete kordonlarını da aşmayı başararak soluğu Pazarcık'ta aldı.

Durumu kaymakama anlatma konusunda epey tereddüt etti. Ama dinledikleri, onu dehşete düşürmüştü. İhtilal Komitasi kararına göre, Türkler'e ait ne varsa, yıkılıp yakılacak, bütün Türkler acımadan öldürülecekti. İhtilal Komitası'na yardım etmeyen Bulgarlar da öldürülecekti.

Nenko, bağımsız Bulgaristan Devleti kurmak davasına sahip

çıkmakla, 600 yıldır kendilerine en güzel şekilde muamale eden Osmanlı'ya sadakat arasında bocaladı. Sadakat hangisi, ihanet hangisi, bulmakta bocalamıştı. Kafası çok karışıktı. İhtilalin başarılı olacağına inanmıyordu. Koca Osmanlı'ya karşı koymak o kadar kolay mıydı? Sonunda, anlatmaya karar verdi ve anlattı, bildiklerini, duyduklarını, gördüklerini ve tahmin ettiklerini Pazarcık kaymakamına.

Kaymakam saniye kaybetmeden Nenko'yu Filibe mutasarrıfına gönderdi. Yanına Zaptiye Bölük Ağası Necip Ağa'yı da katmıştı.

Kaymakam, telgraf çekmekten çekinmişti. Çünkü komitacıların, muhabereleri tellerden çaldıkları, mesajları öğrendikleri tecrübe ile anlaşılmıştı. Necip Ağa ve Nenko yola çıkdıktan sonra o da yatmak üzere eve gitti.

Kaymakam yattı, uyumaya çalıştı. Ama ne mümkün. Sabah erken saatte ihtilalci takibine çıkacaktı.

Kaymakam memnundu... Büyük bir ipucu yakalamış bulunuyordu. Herhalde böyle bir başarı mükafatsız kalmazdı.

Bir nişan? Belki...

Yahut uzun zamandır beklediği tayin gerçekleşirdi. Her gece bir başka korkulu rüya gördüğü şu Balkanlar'dan bir başka yere tayini çıkardı. Suriye'de deniz kıyısında ılık ve şirin bir kasabaya... Kaymakam hayallere dalmış, Akdeniz kıyılarında geziniyordu. Bir türlü uyuyamadı. Bir saat geçti geçmedi, bütün bu tatlı hayaller uçup gitti. Kendisini kaldırdılar. Hanımı telaşlanmıştı. Kocasının vakitli vakitsiz uyandırılmasına alışmıştı. Ancak, yine de endişeleniyordu. Burası Balkanlar'dı, komitacılar her tarafa sızmıştı. Hayat, her an, namlunun ucundaydı, kör kurşunun nereden geleceği belli değildi.

Bir zaptiye onbaşısı gelmişti, "Bey çabuk hazırlansın, paşa hazretleri konakta onu bekliyorlar," demişti.

Paşa hazretleri ha? Hem de bu vakitte. Bunda bir yanlışlık olmalıydı.

Kaymakam Bey, hemen yatağından fırladı. Hücum emri verilmiş

nizam-ı cedid askeri gibi giyindi. Bu saatte gelen paşayı çok merak ettiği için pencereyi açıp konağın üst katındaki yatak odasından aşağıda bekleyen onbaşıya seslendi:

"Onbaşı oğlum! Gelen hangi paşa?"

Zaptiye onbaşısının nezle görmemiş sesi, o arnavut kaldırımlı dar Pazarcık sokağında uyuyanları değil, geceyi bile uyandırcasına top gibi, kaymakamın yüreğinde gürledi:

"Aziz Paşa efendimiz teşrif buyurdular beyim."

Kaymakam şaşırdı. Aziz Paşa, Filibe mutasarrıfıydı. Gecenin bu saatinde, Pazarcık'ta ne işi vardı. Yoksa... Yoksa... Görevden mi... Nenko ve Necip Ağa'yı hatırladı. Onlar boşuna mı Filibe'ye gitmişlerdi?

Kaymakam, merdivenleri dörder dörder inerek elli adım ötedeki hükümet konağına gitti. Odasına girince ne görsün. Mutasarrıf Paşa, masa başındaydı. Nenko da hemen yanıbaşında. Bir de, heybetli, gençten biri vardı.

Paşa, Kaymakam'ı büyük bir telaş içinde görünce gülümsedi, elini öptürmedi, karşısına oturttu, yanındaki delikanlıya seslendi:

"Halil İbrahim, sen de şöyle otur."

Kaymakam büyük bir merak içindeydi. Ne olmuştu da Paşa, gecenin bu vaktinde buraya gelmişti. Aziz Paşa, Kaymakam kendisine saygılarını arz edince, durumu açıklamak ihtiyacını hissetti:

"Kaymakam efendi oğlum. Nenko ve Necip Ağa ile yolda karşılaştık. Buraya geliyordum. Nenko, bana herşeyi anlattı. Zaten, Maçka'da bir toplantı yapılacağını öğrendiğim için buraya gelmek üzere yola çıkmıştım. Halil İbrahim'in, Demir Baba Dergâhı şeyhi Pehlivan Hüseyin Hoca'dan getirdiği mektupta isyan hazırlıkları geniş olarak anlatılmış. Ayrıca Sofya Mutasarrıfı da, durumu bildirmiş."

Bu son cümle, kaymakamın yüreğine bir hançer gibi saplandı.

Çünkü av, ilk kurşunu atanındı. Kaymakamın duygularını anlayan Paşa, teselli etmek ihtiyacını hissetti:

"Senden çok memnunum Kaymakam Bey. Nenko'ya hemen bana yollamışsınız. Başkası olsa, böyle hareket etmez, işi kendi başına hallederek İstanbul'un gözüne girmek isterdi. Tabi yüzüne gözüne de bulaştırırdı. Halbuki siz, meselenin fevkalâde ehemmiyetini derhal anlamış ve bizi haberdar etmek istemişsiniz. Bu sebeple sizin taltif edilmeniz için çalışacağım."

Bu sözler, Kaymakamı son derece sevindirmişti:

"Allah, ömür ve devletinizi arttırsın Paşa hazretleri."

"Amin! Amin!"

Aziz Paşa, kahve tiryakisiydi. Gelir gelmez kahvesini hazırlatmıştı. Kahveden sonra sigaraya sarıldı. Kehribar ağızlığına kocaman bir sarma sigara yerleştirdi. Keyifle tüttürdü:

"Ama bu işte Halil İbrahim'in payını unutmamak lazım. Kızanlık'dan Filibe'ye 100 mili, aralıksız 12 saat, at sürerek geldi, mühim haberi bir an önce bize ulaştırmak için. Mutasarrıflık konağı önüne geldiğinde, atından indi ve düşüp kaldı."

Bu sözler, üzerine Halil İbrahim, kızardı. Hem utanmış, hem de üzülmüştü. Utanmıştı, yaptığı işin övülmesinden, üzülmüştü; düşüp kalmasının bahsedilmesinden. Paşa, övmek isterken Halil İbrahim'i kırdığını farketmişti. "Ah şu bizim insanımız, ne kadar çabuk gönülleri olur, ne kadar da çabuk kırılırlar. Övülmeyi de hiç sevmezler," diye düşündü:

"Halil İbrahim oğlum, düştüm diye üzülme. Senin yaptığını ancak akıncılar yapabilirdi. Sen de akıncı torunu olduğunu gösterdin. İnşallah seninle daha çok iyi günlerimiz olur, Osmanlı'nın hayrına olan günler..."

Halil İbrahim, iyice sıkılmıştı, ayıp olmasa hemen odadan çıkardı. Paşa, Halil İbrahim'in hâlini sezdi, ona sataşmayı bıraktı. Çubuğundan derin bir nefes çektikten sonra, başını Nenko'ya çevirdi:

"Sana gelince Nenko, artık dile benden ne dilersen."

Paşa, bekledi, Nenko'nun cevap vermesi için. Nenko'nun da kaymakam gibi ömrüne dua edeceğini, yerinden fırlayıp ellerini öpeceğini tahmin ediyordu. Ama umduğu olmadı. Nenko, kurulduğu köşeden kımıldamadı bile. Ağzını da açmadı.

Kaymakam, kaş ve gözü ile "Haydi ne duruyorsun! Memnuniyetini göster" gibilerden bir iki işaret çaktı. Nenko yine oralı olmadı. Halil İbrahim de kızmağa başlamıştı. Bu Bulgar çorbacısına da ne oluyordu. Koca Paşa, ona iltifat ediyor, o ise aldırmıyordu. Yerinden kalkıp, Bulgar'a şöyle sağlam bir Osmanlı tokatı akşetmek için davrandı. Paşa, mani oldu:

"Oğlum Halil İbrahim, otur. Devir değişti. Bizim çorbacıların arkasında en başta Rusya, sonra da Avrupa var. Artık onlara Osmanlı Paşası falan vız gelir. Ama sözümüz Nenko'ya değil. Keşke, diğer Bulgarlar, Nenko'nun onda biri kadar Osmanlı'ya, onları bugünlere getirene devletimize bağlı olsalar."

Gelinen nokta, Nenko'yu da rahatsız etmişti. Türkçe'yi tatlı bir Bulgar şivesiyle konuşuyordu:

"Mutasarrif Paşam. Maksadim size saygisizlik degil bre. Bekledimse, süzlerimi tartmak için. Divir dişti dirken, çok haklisiniz. Ne yazik ki, Osmanlı, degişen devrin farkında degil. Balkanlar'daki Türkler hariç, bütün kavimler bagimsizlik ve toprak peşinde. O çok güvendiniz Müslüman Arnavutlar dahil. Türk olmayanlardan size hakikaten sadik yalnızca Boşnaklar var. Artık şu gerçeği gürün. Balkanlarda çok şey degişecek, şu isyani bastirsaniz bile hiçbir şey eskisi gibi olmiyecek. Başta her şeyi kaba kuvvetle halledecegini zanneden şu delikanni oldugu hâlde, Müslüman halk, hiçbir şeyin farkinda degil. Bulgarlar, artık höst bre deyince yerine oturan çorbacı degil..."

Paşa, Nenko'nun sözleriyle vurulmuştu:

"Bre Nenko, neler söylersin? Avrupalı diplomatlar gibi konuştun."

Nenko, Paşa'nın sözlerine gülümsedi:

"Yalnız ben mi? Osmanlı topraklarinda yaşayan bütün Hristiyanlar diplomat oldi, ama siz farkinda degilsiniz."

"Anlaşıldı Nenko, anlaşıldı. Benden ne istersin onu söyle."

"Mutasarrıf Paşa. Hani ya nasıl dirler, haydi, okşamak diyelim. Ha olur mu büüle disem. Üyle ise Paşa, madem ki beni, okşamak, memnun itmek istersin, ben sana bir şey diyivermek isterim. Kızma! Sade dinle. Allaha şükür padişah sayesinde ve senin gibi paşaların sayesinde Nenko Çorbacı kimseye muhtaç degildir. Dünyaligim vardır. Şimdi gelelim asıl süzümüze. He, diyivereyim mi?"

Aziz Paşa'nın yüzünde derin bir hayret belirmişti. Soluk, kahverengi şayaktan cepkeni, poturu, kara ipek gaytanlarla süslü kırmızı kuşağıyla bu adam çok tuhaftı. Yanakları al aldı, Paşa merakla sordu:

"Neymiş söyliyeceğin?"

Nenko, açık bir vaat almadan konuşmayacağını hissettiren bir tavırla tekrar sordu:

"Ama kızmak yok."

"Yok."

"Kesin mi?

Paşa da sabırsızlanmıştı:

"Yok dedik ya be çorbacı."

"Paşam kızmak yok dedik. Siz niçin, bu kadar, erkese karşı iyi niyetlisiniz, niçin erkesi kendiniz gibi bilirsiniz. Affiniza siginarak sizin ağzinizla süleyeyim. Niçin çok safsiniz?"

Paşa ve yanındakiler iyice şaşırmıştı. Kaymakam ve Halil İbrahim, kıpırdandı. Halil İbrahim, Nenko'nun sözleriyle gözünün açıldığını hissetti, Gül Şehri'nin ve Gül Evi'nin önemini, gül erlerin vazifesini daha iyi anlar gibi oldu. Aziz Paşa, Kaymakam ve Halil

İbrahim'e oturmalarını işaret etti. Güldü:

"Saf mıyız?"

"Tabi ki safsiniz. Yunanlılar bagimsiz oldi, uyanmadiniz, Sırplar, Rumenler sizden ayrildi yine uyanmadiniz. Bulgarlar, ihtilal ve ayrılma azırlığı içinde yine uykudasınız. Hâlâ, devlet ve milletçe, biz, Bulgarlara çok iyi davraniriz, rahat mi batti ki kendilerine ayrilsinlar dersiniz. Bütün Avrupa'yı milliyetçilik akimi sarmiş, siz farkında degilsiniz. İşte bunun için safsiniz, yani, kötülüğe hiç kafanız çalişmaz, demek isterim. Saf dedigim için kizmadiniz degil mi?"

Paşa seslice güldü:

"Doğru söyleyene kızılır mı be çorbacı? Ama sen yine de başkalarının yanında 'Çok safsınız,' deme."

Aziz Paşa'nın hoşgörüsü Nenko'yu cesaretlendirmişti, o da tebessüm etti:

"Paşam, sizden yalnizca bir isteyim var, başka bir şey istemem."

"Buyur çorbacı, söyle."

"Bu komitacı gavurlara karşı beni mahçup etme. Bu memleket bundan sonra daha iyi idare edilsin. Ve benim köylülerime, o kanaat gelsin ki... Bu Rus'a, Sırp'a satilmiş komitacı gavurlar, Filibe'yi mutasarrıf Aziz Paşa kadar iyi idare edemezler bu memleketi diye düşünsünler."

Nenko, katır boncuğu gibi masmavi gözlerini Arapkirli paşanın kapkara gözlerine dikerek sordu:

"He? Yapar misin bana, rüzgârin esişine kapilmiş bizim Bulgarcıklara, bu iyiligi?"

"Bütün bunlar görevimiz bre çorbacı. Yüzlerce yıldır bunun için çırpınmaktayız."

"Doğru Paşam doğru. Fakat şartlar çok diişti. Gelecek günlerden korkarım be paşam."

"Sen merak etme, en kısa zamanda asilerin hakkından gelinecektir."

Paşa'nın bu cevabı üzerine, Nenko, sağ elini kırmızı yün kuşağına daldırdı. Kocaman bir fakfon tabaka çıkardı ve iki eli ile açarak masa üstüne koydu:

"Üyleyse, bir sigara da benden yak paşam."

Halil İbrahim, büyük bir şaşkınlıkla Paşa ile Nenko arasındaki konuşmayı dinliyordu. Nenko, Paşa karşısında nasıl bu kadar küstahça davranabilirdi. Halil İbrahim'e göre, Nenko'nun Paşa karşısında bu şekilde senli benli konuşması küstahlıktı. Herkes haddini bilmeliydi. Bu Bulgar da kim oluyordu da, Paşa ile çata çat konuşuyordu. Devletin işine nasıl karışıyordu? Yalnız Halil İbrahim değil bütün Osmanlı Türkü böyle düşünmüyor muydu? Onlara göre, devlet her şeyi bilir, devlet her şeyi görür, devlet gereğini yapardı.

Acıydı ama hakikat buydu. Bulgarlar arasında milliyetçilik akımı kuvvetleniyordu, Türkler ise uykudaydı ve her şeyi devletten bekliyordu, devlet ise hem devlet adamı sıkıntısı çekiyor, hem de çok büyük gailelerle uğraşıyordu.

Aziz Paşa, Nenko'yu kırmadı. Uzattığı tabakadaki ince kıyım sapsarı tütünden bir sigara sardı:

"Çorbacı! Seni gören yok değil mi? Evine mi dönmek istersin, burada mı kalmak?"

Nenko güldü, göbeğini gösterdi:

"Ölüm gelirse evimde gelsin. Korkarım, ben bu şekilde yemeğe devam edersem, komitacı kurşunundan değil ama herhalde fazla yemekten, mide fesadından evimde ölürüm. Müsaade edersen ben evime gideyim. Şüphelenmesinler."

Çorbacı Nenko, hoş adamdı, bunca telaş arasında nükte yapmaktan geri durmuyordu. Hep birlikte güldüler. Kaymakam söze karıştı:

"Efendim. Çorbacıyı tekrar evine göndermek daha doğru olur

inancındayım. Kaybolması komitanın şüphesini çeker. Yalnız, biz her ihtimale karşı onu koruyacak tedbirler alırız."

Paşa, kaymakamın söylediklerini uygun gördü. Ölümü göze alarak ihtilali haber veren çorbacı, yanlarından ayrıldı.

1709 yılından bu yana devamlı tahriklere, dökülen yüzbinlerce altınlara rağmen, Bulgarların çok büyük kısmı, hâlâ Nenko çorbacı gibi Osmanlı'ya sadıktı. Rus Çarı Deli Petro'nun Balkan Slavları'nı ayaklandırmak için neşrettiği beyanname üzerinden 160 yıl geçmesine rağmen, bir avuç komitacı hariç Bulgarlar hâlâ Osmanlı'ya düşman edilememişti.

İşte bu 1876 yılının Mayıs başında hâlâ Nenko gibi düşünen Bulgarlar çoğunluktaydı. Ama Rusya'nın ve Batılı devletlerin, Osmanlı'yı Avrupa'dan atma kararlılığı karşısında bu yeterli miydi?

Çar, Tuna ve Edirne vilayetlerinde Müslümanları azınlık duruma düşürmekte kararlıydı. Bunun için savaşı tek çare görüyordu. Savaşla Müslümanları ya öldürtecek ya da göç etmelerini sağlayacaktı. Bu şekilde Rusya'ya bağlı Bulgaristan Devleti'ni kolayca kuracağını sanıyordu.

Bakalım, 1876'yı takip eden yıllar neler gösterecekti.

Çeşitli sebeplerden dolayı, Bulgarlar'ın çoğu Osmanlı'dan ayrılmak istemiyordu. Fakat umumi idarede daha fazla söz sahibi olmak istiyorlardı. Son on yıl içinde Tuna bölgesinde yapılan demiryolları ile şoselerden ve bazı diğer tesislerden faydalandıkları için biraz daha rahata kavuşmuşlardı.

İhtilalin iki tarafı da keskin kanlı ihtilal baltası karşısında sahip bulundukları rahatı terketmek istemiyorlardı. Fakat Bulgar halkına Osmanlı'dan ayrılmak isteyip istemediklerini kim soruyordu ki? Birileri onların yerine çoktan karar vermiş ve kararı uygulamaya koymuştu.

Nenko gittikten sonra, Paşa, Kaymakam ve Zaptiye Bölükağası Yardımcısı Necip Ağa, birlikte durum değerlendirmesi yaptılar. Halil İbrahim, dinliyordu.

Nenko'nun verdiği ve Halil İbrahim'in getirdiği mektubun doğruladığı bilgiye göre, Filibe İhtilal Komitası, Filibe yöresinde başlıca altı köyde isyan hazırlamıştı. Bunlar, Avretalan, Otlukköy, Prastım, Batak, Braçkova ve Prustiça'ydı.

Aziz Paşa anlattı, Halil İbrahim ve yanındakiler dinledi: "1875 yılında Hersek İhtilali alevlenince, Bulgar Komitacılığı, Moskova'dan umumi ihtilal emri almış, hazırlıkların hızlandırılması istenmişti. Bulgar komitacılar, bir yıl içinde ihtilale hazır hâle geldiklerini bildirmişlerdi.

Rum ihtilal komitesi 'Etniki Eterya' gibi ilk Bulgar ihtilal komitası da Rus gizli servisi tarafından düşünülmüş, hazırlanmış ve 1865 yılında kurulmuştu. İlk merkez Odesa'ydı. Reisleri de, Yorgiyeff'di. Yorgiyeff, çok zengindi.

Bu komitanın ilk silahlı teşebbüsü 1867 yılındadır. 1867, yani Girit meselesinin en civcivli günleri. Komita, 35 kişilik fedai grubunu Tuna'nın Romanya yakasından Osmanlı topraklarına aktardı. Bu fedailer, Eflak'taki komitacı kamplarında sıkı talim görmüşlerdi. Hepsi iyi nişancılardı ve hiç durmadan sekiz saat dağlarda yürüyecek güçte insanlardı.

Bükreş merkezindeki pek hayalperest ve toy liderler, bu çete, Balkanlar'da göründü mü, Bulgarlar hemen ayaklanır sanmışlardı. Halbuki yıllardan beri ekilen tohumlar 1867'de henüz hiç filiz vermemiş bulunuyordu.

Çete, Bulgarlar'dan zerre kadar ilgi görmedi. Bulgarlar, 'Gidin bre, bizi Osmanlı'dan koparıp Ruslara mı satacaksınız. 1829'u unutmadık,' demişlerdi. 1829'da ne mi olmuştu. Osmanlı-Rus Savaşı'nda, Ruslar, Osmanlı topraklarında yaşayan Bulgarlar'ı, Rus nüfusunu kuvvetlendirmek için Rusya içlerine götürmüşlerdi. Ancak, zorla yerlerinden koparılan Bulgarlar, ilk fırsatta eski topraklarına, Osmanlı yurduna dönmüşlerdi.

1867'de Osmanlı topraklarına geçen sözde istiklal, hürriyet kahramanları, bir iş yapmış görünmek için, bayırlarda davarlarını güden bir kaç masum, savunmasız çobanı, bir iki günahsız Müslüman yavrusunu doğradılar ve sonra, çok büyük bir hızla

geldikleri yere kaçtılar."

Aziz Paşa'dan bunları dinleyen Halil İbrahim, duyduklarına inanamamıştı. Bulgarlar'ın, hâlâ isyan edeceklerine ihtimal vermiyordu. Dayanamadı, lafa karışmak isteğiyle yandı:

"Efendim, bir şey arz etmek isterim."

"Tabi, buyur oğlum."

"Paşa babam. Bulgarlar, bu bir avuç çapulcunun peşine takılmazlar. Biz yıllardır Bulgarlar'la yan yana yaşar, kardeş gibi geçiniriz."

Paşa, acı acı güldü:

"Bulgarlar'ı kendilerine bıraksalar isyan etmek akıllarından geçmez, ama bırakmayacaklar."

Aziz Paşa, Kaymakamlık konağında, Kaymakam ve Necip Ağa ile birlikte son durumu değerlendirirken, Bulgar komitacılığının bugünlere nasıl geldiği hakkında bilgi veriyordu:

"Bulgarlar çalışırken Osmanlı da boş durmuyordu. Devlet-i Aliyye tarafından geniş bir haber ağı kuruldu. Komiteler, nasıl papazları, daskalları yani Bulgar öğretmenleri işlemişlerse, devlet de köy çorbacılarını, bazı papazları ve mücevher meraklısı Bulgar dilberlerini öylece işlemiş ve kendine bağlamıştı.

1867 ihtilal denemesinin başarısızlıkla neticelenmesi, komitacıların epey moralini bozmuştu. Başkan Yorgiyeff, arkadaşlarını topladı.

'Ümitsizliğe düşmek yok. Bu iş başarılacak. Beş yüz yıl Osmanlı'nın idaresi altında yaşayan bir milleti beş ayda ayaklandırmak mümkün değildir. Ama on yılda, olmazsa elli yılda mutlaka Bulgar milleti uyanacaktır. Bizim siyasi dostlarımız, kısa bir müddet sonra Bulgar milletini Osmanlı'nın elinden koparıp alacak kudrettedirler. Ama Bulgar milleti, bugünkü uyuşukluk içinde kalırsa, o zaman da kimin tarafından Osmanlı'dan koparılmışsa onun esiri olacaktır.

Bizim davamız, müstakil bir Bulgarya kurmaktır. İstiklale kavuşamayacağımızı anladığımız gün, uğraşmaktan derhal vazgeçmeliyiz. Çünkü Osmanlının reayası, vatandaşı kalmak, Rus Çarına köle olmaktan çok çok daha iyidir," diyerek gerçekleri anlatmaya çalıştı.

Adamlarına, "Nasıl? Fikrime itiraz eden, başka fikirde olan var mı?" diye sordu.

Hazır bulunan bütün komitacılar, Yorgiyeff, gibi düşünüyorlardı.

"Hayır!" dediler. "Biz de senin gibi düşünmekteyiz."

Kaymakam konuya ilgisini belli etti:

"Efendim, bu Yorgiyeff, çok akıllı birine benzer. Söylediklerine katılmamak elde değil."

Halil İbrahim, şaşkınlıkla söylenenleri dinliyordu.

Aziz Paşa ve Necip Ağa, 1876 Mayısı'nın dördünü beşine bağlayan gece yarısı değerlendirme yaparlarken, Bulgar komitacılarının son durumunu, gelen istihbaratlar neticesinde bütün çıplaklığıyla ortaya koymuşlardı.

Bulgar komitacıların Müslümanlara kanını akıtmak için hazırlık yaptığı saatlerde, Güller Diyarı, gül sevgisini bir yıla yaymanın, gül kokusuna kavuşmanın çalışmalarındaydı. Sepetler tamir ediliyor, kazanlar, imbikler elden geçiriliyor, gürgen odunları hazır ediliyor, çukurlar kazılıyor, genç kızlar ve erkekler büyük bir heyecanla gül toplama vaktini bekliyorlardı. Kızlar gülü dalından koparacak, delikanlılar sınıra bırakılan sepetleri alıp gül ocaklarına götürecekler, gülleri ateşe teslim edeceklerdi.

Paşa, Filibe Sancağı bölgesinde isyan hazırlıkları tamamlanan Avretalanı, Otlukköy, Prastım, Batak, Braçkova ve Prustiça'da alınacak tedbirleri, Kaymakam ve Necip Ağa ile görüştü. Bu köylerin hepsi Balkan içinde veya sarp dağ eteklerindeydi. Yani hepsi savunmaya elverişliydi. Komitalar, buralarda çıkardıkları isyanlarda dayanabilirlerse isyanın yayılacağını düşünüyorlardı. Aziz Paşa, bu köyler derhal ele geçirilirse isyanın yayılmadan önleneceği kanaatindeydi. Necip Ağa da Paşa'yla aynı fikirdeydi.

İhtilal 6 Mayıs'ta Hıdrellez günü, güllerin ateşle imtihan edildiği, özlerini, gül yağını verdiği gün ateşlenecekti.

Aziz Paşa, bütün tedbirleri, 6 Mayıs'ta, Hıdrellez günü, ihtilal ateşinin tutuşturulacağı üzerine alıyordu. İhtilale bir gün kalmıştı.

Paşa, uzun boylu sık eleyip hassas tarttıktan sonra nihayet altı dağ köyünün en tehlikelisi olan Otlukköy'e ve elebaşlarının gelecekleri Avretalan'a, ertesi gün akşam geç vakit birer zaptiye müfrezesi göndermeye karar verdi. Paşanın kendisi de, büyücek bir kuvvetle her an hazır duracaktı. İki zaptiye müfrezesi yolda eğlenecekler, ancak Hıdrellez günü, yerlerine ulaşacaklardı.

Nenko'nun bildirdiğine göre Hıdrellez günü Avretalan köyüne ulaşacak elebaşıları, Todor Kapliçko, Küçük Todor, Tosunoğlu Yorgi, korucu Petko, kahveci Yanko ve Brankoy'du.

Elebaşların, Hıdrellez günü, yerlerine ulaşmaları sebebiyle Aziz Paşa, zaptiyelerin de Hıdrellez günü isyan çıkacak köylerde bulunmasını istemişti.

Paşa, Halil İbrahim'in de Avretalan köyüne gidecek müfrezeyle birlikte olmasını söyledi. Halil İbrahim, şaşırdı. Bir tarafta Osmanlı Paşası, diğer tarafta hocasının verdiği görev. Bocaladı, tereddüt etti, ama verilen bir vazife vardı:

"Paşa babam... Müsaade ederseniz ben, Otlukköyü'ne gideyim. Hocam Hüseyin Pelvan, Otlukköyü'nde Hazım Ağa'yı görmemi, oradan da Karlova'da Tosun Bey'e geçmemi söyledi. Tosun Bey'e ulaştırılacak bir mektup verdi. Yine siz bilirsiniz."

Aziz Paşa gülümsedi, Gül Diyarı'nın delikanlısının ezile büzüle kendisinden izin isteyişi karşısında:

"Tabii gidebilirsin oğlum. Bizim için de uygundur. Hem Hazım Ağa'ya selamımı söyler, durumdan haberdar edersin.O da bizim gelmemizi beklemeden tedbiri almış olur."

Halil İbrahim, Paşa'nın izin vermesi üzerine rahatlamıştı:

"Paşa babam. Uygun görürseniz hemen yola çıkmak isterim.

Paşa, Halil İbrahim'in sırtını okşadı, o kadar yolu at sırtında durmaksızın gelen delikanlı hemen yola çıkmak istiyordu, duygulandı. Şu Gül Diyarı insanları, ne gayretli insanlardı.

"Oğlum. Yorgunsun, hiç olmazsa öğleye kadar istirahat et. Sonra yola çıkarsın. Kaymakam Bey! Halil İbrahim'i zaptiye koğuşunda misafir etsinler."

Halil İbrahim, Paşa'nın ve Kaymakam'ın elini öptü. Bir zaptiye askeriyle koğuşa gitti. Belli etmek istemiyordu, ancak hakikaten de yorgundu. Yatar yatmaz uyudu. İşte Güller Diyarı insanı böyleydi. Çok hassas, çok gayretli, ama o nispette de soğukkanlıydılar. Ne de olsa akıncıların torunlarıydılar, serhat boyunun gaflet kabul etmez şartlarında yetişmişlerdi.

Paşa, Avretalan'a gidecek müfrezenin başına Pazarcık Zaptiye Bölük Ağası Yardımcısı Necip Ağa'yı vermişti. Otlukköyü'ne gidecek müfrezeyse bizzat bölükağası emrine verilmişti. Bu zat, karlı, buzlu Balkanlar'da eşkıya takibiyle ömür geçirmiş, erlikle başladığı zaptiyelikte, her rütbeyi bin kahır çekerek kazanmış çok tecrübeli bir subay, eşkiyaların korkulu rüyası Ahmet Ağa'ydı...

* * *

Halil İbrahim, yürüyordu, Balkanlar'ın zirvesine doğru... Uyanıyordu, mayısla birlikte Balkan dağlarındaki hayat. Çiçekler, çimenler, ağaçlar, bütün canlılar. Karlar, bahara kavuşmanın sevinciyle gözyaşı olup akıyorlardı.

Dilinde ve gönlünde Çavuş ninesinden duyarak ezberlediği ilahi, hafif sesle söyleye söyleye yokuşu çıkıyordu:

"Seher vakti esen yeller

Baharda açılan güller

Feryat eden o bülbüller

Hep diyorlar Allah Allah

Sular akar şırıl şırıl

Döner devran fırıl fırıl

Hep diyorlar Allah Allah"

Balkanlar'da her şey uyanıyordu, hem çiçekler hem de yılanlar. Yılanlara göz kulak olması gerekenler mi? İşte onların uyanık olup olmadığını, zamanı yakalayıp yakalayamadıklarını yine zaman gösterecekti. Acaba, zamanın babaları ebülvakit mi, yoksa zamanın elinde oyuncak olmuş zamanın evlatları ibnülvakit miydiler?

Mayıs günleri, mayısı takip eden aylar ve yıllar gösterecekti, Osmanlı'da zamanı yakalayanları ve zamanın gerisinde kalanları.

Halil İbrahim'in kafası son bir aydır yaşadıklarıyla karmakarışık olmuştu. Yaşadıklarını yorumlamakta zorlanıyordu. Zamanın çok dışında gibiydi. Demir Baba'nın, cücenin, Hüseyin Hoca'nın, Hafız Dede'nin söyledikleri... Gül Evi'nde gördükleri... Aziz Paşa'nın anlattıkları... Karaok'u kazanışı, en çok da, Demir Baba'nın, "Başkasını nefsine üç defa tercih ettiğinde gerçek pehlivanlığa, gül erenliğe kavuşacaksın," sözü, beynini tırmalıyordu. Bu sözün mânâsını bir türlü çözememişti. Rüyaları güllerle dolmuştu. Beyaz ve kırmızı güller, kendisini kuşatıyor, güllerin arasında kayboluyordu.

Halil İbrahim yürüyordu, Balkan'ı dinleye dinleye... "Acaba," diye düşünüyordu, "şu Balkanlar, bizim için ne zaman bal oldu ne zaman kan. Şimdi Bulgarlar'a bal, bize yine kan mı olacak?"

Yürüyordu Halil İbrahim, Balkanlar'ın dar patikalarında, arkasından da Karaok geliyordu. Halil İbrahim, Balkanlar'a gelen baharı daha yakından hissetmek, dağ yolunda Karaok'u zora koşmamak için yürüyordu.

Ama yürüyen, Balkan dağlarını çıkan yalnızca Halil İbrahim değildi. Bu mayıs ikindisi sonrası, daha niceleri Balkanlara tırmanıyordu, daha niceleri, Bulgarlar'ın çoğunluk olduğu Balkan köylerine doğru yolcuydu.

Meriç'in kolu Paşaçık Çayı, Filibe'de Meriç'e kavuşmak üzere Balkanlar'dan aşağı inerken, Halil İbrahim, Balkanlar'a

tırmanıyordu.

Otlukköyü'ne yaklaştıkça, Balkanlar'ın eteklerindeki gül bahçeleri de çoğalmıştı. Gül bahçelerini görünce, Halil İbrahim'in yarası, yine depreşmişti. Demir Baba'nın söylediği, "Başkasını nefsine üç defa tercih edince gül eren olursun!" sözü, hem gönlünü hem de beynini meşgul ediyordu. Hocası Hüseyin Pehlivan da cevap vermemişti. "Sen kendin çözeceksin bu meseleyi, tercihi yapıp yapmadığını sen kendin anlayacaksın," demişti.

Güller Diyarı'nda gül, nice bin manaya gelirdi, Anneler, çocuklarını "gülüm" diye sever, aşıklar, sevdiklerine "gül yüzlüm" diye iltifat ederlerdi. Misafirler, güle güle diye uğurlanırdı.

Halil İbrahim'in beyninde, gönlünde nice bin gül vardı, yürüdüğü yolun iki tarafında binlerce gül açmıştı. Hıdrellez, Filibe, Kızanlık, Haskova gibi yörelerde bambaşka manalarla yüklüydü. Güller, Hıdrellez sabahı, güneş doğarken, ufuklar al renge büründüğünde, gülyüzlü, al yanaklı kızlar tarafından toplanırdı.

Halil İbrahim gönlünde ve beyninde güllerle, gül bahçelerinin arasında, Hıdrellez öncesinin ikindi sonrasında, Balkanlar'ı tırmanırken, bütün Rumeli'yle birlikte Otlukköy kızlarını da Hıdrellez heyecanı sarmıştı.

Otlukköy kızları, niyet çömleğine atacakları çiçekleri toplamak için köy çevresindeki kırlara, orman içine dağılmışlardı.

Paşacık çayı, iniyor, Halil İbrahim çıkıyordu. Bir feryatla irkildi. Birileri acı acı bağırıyordu.

"Can kurtaran yok midir?"

"Yetişin, boğuliyer."

Sesler, Paşacık çayının yukarısından geliyordu. Halil İbrahim, hızla önündeki yokuşu tırmandı. Düzlüğe çıktı. Üç yetişkin kız, çay kenarında hem koşuyor, hem de feryat ediyorlardı. Başlarındaki değişik çemberlerden ve konuşmalarından Bulgar kız oldukları anlaşılıyordu.

"Nadya çaya düşti."

"Ne olur yetişin."

Halil İbrahim, atı Karakok'u bıraktı, kızların yanına doğru koştu, Karaok da arkasından. Halil İbrahim'i gören kızlar, can havliyle feryatlarla koştular.

"Yetiş yiğidim. Nadya boğuliyer."

"Muhammed hakkı için kurtar oni."

Halil İbrahim, hemen çaya ulaştı. Bir kız, çayın müthiş akıntısına yakalanmış bata çıka gidiyordu. Hemen suya atladı. Akıntı çok kuvvetliydi, yetişemedi. Suda ulaşmasına imkan yoktu. Acele sudan çıktı. Bütün gücüyle çay kenarından koşarak sudaki kızın önüne geçti ve suya daldı. Kızı yakaladı, kız can havliyle Halil İbrahim'e sarıldı, mavi gözleri korkudan alabildiğine açılmıştı:

"Nolir yigidim, beni bırakma!"

Halil İbrahim şaşırıp kalmıştı. Kızın kendisine sarılmasıyla eline ateş değmiş gibi irkildi. İlk defa yabancı bir kadına eli değiyordu. Kızın ıslanan elbiseleri bedenine yapışmıştı. Gözlerini mi kapasın, arkasını mı dönsün bilemedi. İkisini de yapamadı. Kızı kurtarması gerekiyordu, bunu da arkasını dönerek, gözlerini kapatarak yapamazdı. Onu kıyıya çıkarmalıydı. An, gerçek pehlivanlığı, gül erliği gösterme anıydı. Halil İbrahim, içindekine meydan okuyarak çok zor da olsa bakışlarını kızdan kurtardı, ama zihnini kurtaramadı. Akıntı da, Halil İbrahim Pehlivan'a meydan okuyordu. O da kızla birlikte sürükleniyordu. Kız, can havliyle Halil İbrahim'in boynuna sarılmıştı. Bir taraftan, içindeki düşman, bir taraftan kız, diğer taraftan akıntı, Halil İbrahim'i çaresiz bırakmışlardı.

Demir pençeleriyle boynunu, kızın kollarından kurtardı, kolundan tuttu. Kız, korkudan boynuna sarılmak istiyor, o ise kızı yanına yaklaştırmıyordu. Boynuna sarılması iki bakımdan tehlikeliydi. Halil İbrahim de boğulabilirdi, bir genç kızla kucak kucağa olmak, Halil İbrahim yapısındaki biri için dayanılması

imkânsız bir durumdu. Aklı, hâlâ, mavi gözlerle karmakarışıktı. Eli ayağına dolaşıyordu.

Bütün gayretine rağmen Halil İbrahim, kıyıya çıkamıyordu. Su, fazla derin değildi, ancak beline geliyordu, ama akıntı çok şiddetliydi. Kız, Halil İbrahim'e sarılmak için can havliyle gayret ediyor, o ise yaklaştırmamak için çabalıyordu. Halil İbrahim, kızın bir şeyler işarete etmeye çalıştığını fark etti.

Kızın işaret ettiği yere bakınca şaşırdı. Az önlerinde suyun akışı hızlanıyordu. Gürültü de fazlalaşmıştı. Halil İbrahim, dikkatlice bakınca, yüz metre ileride suyun çağlayarak aşağılara döküldüğünü farketti.

Telaşa kapıldı, heyecanlandı. Kıyıya çıkmak için gayret etti. Olmuyordu, yaklaşamıyordu. "Eee, bre Halil İbrahim! Hani senin pelvanlığın. Bir karış suya yenilir, bir Bulgar dilberinin karşısında elin ayağına dolaşır!" diye kendi kendine söyleniyordu. Ama söylenmek çare değildi. Hızla çağlayana doğru yaklaşıyorlardı.

Ne yapacağını şaşırmıştı. Suyun içinde terliyor, kendine kızıyordu. Kızmak, kızla birlikte çağlayana doğru sürüklendiği gerçeğini değiştirmiyordu.

Üç Bulgar kızı da bağırarak, onların arkasından kıyı boyunca koşuyorlardı. O anda Halil İbrahim, atı Karaok'un da kıyı boyunca koştuğunu, suya girmek için çabaladığını gördü. Olur muydu, niçin olmasındı. Yakışık alır mıydı, bir pehlivanın, bir hayvandan yardım istemesi. Pehlivanlık, yiğitlik taslayacak, benim diyecek vakit değildi. Çağlayana doğru hızla yaklaşıyorlardı.

Halil İbrahim'in kafasında binbir türlü düşünce çarpışıyordu. Karaok'tan yardım istemek konusunda bir türlü karar veremiyordu.

Kızın gözleri, dehşetten alabildiğince irileşmişti. Halil İbrahim, başkasının hayatını tehlikeye atmaya hakkı olmadığını düşündü ve kararını verdi. Keskin bir ıslık çalmak için elini ağzına götürdü, ama heyecandan ağzı kurumuştu. Tıs diye bir ses çıktı. Telaşla tekrar denedi. Üçüncü denemede ıslığa benzer bir ses çıktı. Bu hafif ıslığı

duyan Karaok, kulaklarını dikti ve kişnedi. Halil İbrahim, tekrar zayıf bir ıslık çaldı. İkinci ıslığın ardından, Karaok, hemen suya atladı. Halil İbrahim'le kıza doğru yüzmeğe başladı. Karaok, onlara doğru geliyordu, onlarsa çağlayana doğru sürükleniyorlardı. Ara kapanmıyordu. Halil İbrahim, can havliyle seslendi:

"Karakok! Haydi bre. Çabuk davranasın!"

Karakok da durumun vahametini anlamıştı. Gayretlendi. Ancak, ara bir türlü kapanmıyordu, akıntı çok kuvvetliydi. Halil İbrahim çaresiz, Karaok çaresizdi. Çare vardı, ama nerelerdeydi? Mesele onu bulabilmekteydi. Bulgar kızının sesi kısılmış, kesik kesik ağlıyor, Halil İbrahim'in boynuna sarılmak için çırpınıyordu. Hızla çağlayana doğru sürükleniyorlardı. Halil İbrahim, bir eliyle kızı zaptederken, diğer eliyle tutunacak bir şey arıyordu.

Çağlayana iyice yaklaşmışlardı. Karaok, hâlâ onlardan uzaktaydı. Pehlivan Halil İbrahim, akıntıya yenik mi düşüyordu? Çağlayana on metre kadar kalmıştı. Her şey bitmiş gibiydi. Halil İbrahim, mücadeleyi bırakmak üzereydi. Hocasının, "Son ana kadar mücadeleyi bırakmayın!" sözlerini hatırladı. Son bir gayretle, bir şeylere tutunabilmek için çabaladı.

O ne, eline birşey gelir gibi olmuştu. Ümitlendi, gayrete geldi. Evet, Halil İbrahim'in, arslan pençesi sol eli, bir şey yakalamıştı. Akıntı zorladı, Halil İbrahim, dayandı. Akıntının bütün zorlamasına rağmen yakaladığını bırakmıyordu. Bu arada, Karakok da hızla ona doğru yaklaşıyordu. Karaok'a seslendi:

"Davran Karaok! Ha gayret!

Karakok, iyice yaklaşmıştı. Halil İbrahim, elini uzatsa, Karaok'a dokunacaktı, ama elini uzatamıyordu. Halil İbrahim, bir eliyle kızı, diğer eliyle de akıntıya kapılmasına mani olan su içindeki cismi tutuyordu. Halil İbrahim, çaresizdi. Karaok, bu kadar yaklaşmış olmasına rağmen ona tutunamıyordu. Ne yapacağını şaşırdı. Tutunduğu cismin gittikçe daha fazla gerildiğini hissediyordu. Koptu kopacaktı.

Çare diye Karaok'a bağırdı:

"Bre Karaok. Ön tarafa geç."

Karaok, onu anlamamıştı, melül melül Halil İbrahim'a bakıyordu. Halil İbrahim, cismin iyice gerildiğini hissetti. O anda Halil İbrahim, Karaok'un akıntının tesiriyle öne, Halil İbrahim'e doğru uzanmış gem kayışını gördü. Yakalayabilmesi için elinin serbest olması lazımdı.

Halil İbrahim, nasıl hareket edeyim diye düşünürken olanlar oldu. Ve cisim, Halil İbrahim'in elinde kaldı. Kopmuştu, kopan bir ağaç köküydü. Kökünden kopanın akıntıya karşı durması çok zordu, Halil İbrahim ve kız sürüklendiler, çağlayana doğru.

Halil İbrahim, son bir ümitle boşta kalan eliyle Karaok'a doğru uzandı. Parmak uçları kayışa dokunmuştu ama yakalayamamıştı. Hocası Hafız Dede'yi aklına getirdi. "Ya Rabbi yardım et!" diye dua ederek hızla kendini kayışa doğru fırlattı. İşte olmuştu. Eli, gemin kayışını yakalamıştı, sıkıca kavradı. Mücadeleyi bırakmamasının mükafatını görmüştü, gem kayışını sıkıca tuttu. Kayışı yakalamıştı, ama tehlike bununla bitmemişti. Bu baharın akşamüstü, Halil İbrahim ve Karaok için çok çetin geçiyordu.

İki kişinin ağırlığı binen kayış hemen gerilmiş, gemi, atın başına rapteden kayışlar, ağırlığın etkisiyle kulaklar ve baştan kurtulmuşlardı. Şimdi gemi, yalnızca Karaok'un dişleri tutuyordu. Demir, dişleri zorladıkça zorluyordu. Karaok, gemi bırakmamak için dişlerini olabildiğince sıkmıştı. Acıdan gözlerine yaş yürümüş, yanaklarından aşağı nehir gibi akıyordu.

Karaok'un halini gören Halil İbrahim, şaşırıp kaldı.

"Ey Allahım bu ne iştir? Kurtuluşumuz acıya mı bağlı?" diyerek Allahü Teala'nın işlerindeki hikmeti anlamaya çalıştı.

Karaok, sürüklenmeyi durdurmuş, büyük bir gayretle kıymetli yükünü kıyıya çekmeğe çalışıyordu. Az da olsa başarıyordu. Karaok'un ağzından kan sızmağa başlamıştı. Halil İbrahim, gemin kayışını bırakmayı düşünürken, suyun içine uzanan dal parçasını gördü, Karakok'u gayretlendirmek için bağırdı:

“Ha gayret Karaokum, az kaldı.”

Sahibinin sesini duyan Karaok, canını dişine takmıştı. Dişleri, kırılmak üzereydi, ağzı kanıyordu, ama Karaok, gemi bırakmıyordu, Halil İbrahim ile Bulgar kızını dala doğru yaklaştırıyordu. Başarmak üzereydi. Halil İbrahim, heyecanlandı:

“Hadi Karaok’um!”

Karaok’un dayanacak hâli kalmamıştı. Ancak, çok sevdiği sahibinin sesiyle son bir defa gayretlendi ve dala yaklaştı. Halil İbrahim de, hemen kayışı bıraktı ve dala yapıştı. Dala tutunarak yüküyle birlikte kıyıya ulaştı. Kurtulmuşlardı, Halil İbrahim ve Bulgar kızı, çağlayandan düşmekten, Karaok da dişlerinin kırılmasından.

Halil İbrahim, dala sıkıca tutundu:

“Sana şükürler olsun Rabbim. Bir kapıyı kaparken diğerini açtın.”

Ölümü bekleyen Bulgar kızı, beklediği gelmeyince gözlerini açmıştı endişeyle sordu:

“Kurtulduk mi begim?”

Halil İbrahim, gülümsedi:

“Kurtulduk bacım, kurtulduk. Rabbim bizi kurtardı, şu atı vesile ederek.”

Karaok, kendisinden bahsedildiğini anlamış gibi kişnedi.

Bulgar kızı, hemen Halil İbrahim’in boynuna sarıldı, yanağından öptü. Halil İbrahim, cin çarpmış gibi titredi. Kıpkırmızı kesilmişti. Neydi bu başına gelenler. Hemen kızı, boynundan kopardı. Dere kenarında, kurumuş ağaçların üstüne oturttu. Kız, üşümüştü. Titriyordu.

Halil İbrahim’un eli ayağına dolaşmıştı. Hemen, Karaok’un sırtından kaputunu aldı. Kızı, kaputla sardı. Öpmesi, sarılması ve ıslak elbiseleri karşısında ne yapacağını şaşıran, genç kız gibi kızaran Halil İbrahim’i seyreden kız, muzip muzip gülüyordu Bulgar kızı. Az önce ölüm korkusuyla ağlayan sanki o değildi.

Yaşadıklarının etkisinden ne de çabuk kurtulmuştu.

Bu sırada feryatlar içinde koşan diğer kızlar da gelmişlerdi. Kazaya uğrayan arkadaşlarını ortalarına almışlar, ağlaşıp gülerek koklaşıyorlar, korkularını unutmağa çalışıyorlardı. İlk telaşları geçince Nadya'yı da aralarına alıp atı Karaok'un yanında üzerindeki elbiselerin suyunu sıkan Halil İbrahim'in yanına koştular. Hepsi, teşekkür için Halil İbrahim'e sarılmaya çalışıyorlardı:

"Sağol, yigidim. Nadya'yı kurtardin. Hem de kendi hayatini tehlikeye atarak."

"Sen olmasaydin napardik?"

"Hakkini nasil üderiz?"

Halil İbrahim, kızların, "Nadya'yı kurtardın hem de kendi hayatı tehlikeye atarak," sözüyle vuruldu. Demir Baba'nın, "Pelvanlık çok zordur. Gerçek pelvan, gül er, nefsini yenendir.

Başkasını, nefsine üç defa tercih ettiğinde gerçek pelvanlığa, gül erenliğe erişip, nefsine galip gelme şerefine, üstünlüğüne kavuşmuş olcaksın. Gerçek galibiyet, yenilgidedir," sözünü hatırladı. "İnşallah, bu kızın hayatını kurtarmak başkasını nefsime terci etmemdir," dualarına durdu.

Nadya'dan kendini zor kurtaran Halil İbrahim, üç güzel Bulgar kızı karşısında ne yapacağını şaşırmıştı. Baktı ki, kendini kurtaramayacak, hemen Karakok'un sırtına atladı. Nadya'yı sardığı kaputu bile aklına getirmedi. "Haydi hoşça kalın," diyerek Karaok'un dizginlerini eline aldı.

Tam atını mahmuzluyordu ki, kızlar önünü kestiler:

"Begim. Bizi büle bırakıp nereye gidersin?"

"Nadya, bu hâlde köye kadar nasıl gider? Hem elbiseleri ıslak hem de çok korktu, ayakta zor durur."

Halil İbrahim ne yapacağını şaşırmıştı. Cüce karşısında bile bu kadar zorlanmamış, taşı kaldırmağa uğraşırken bu kadar terlememişti. Nadya'ya baktı, kızların söylediği doğruydu, ayakta

zor duruyordu. Hemen atından indi, Nadya ata bindirilmeyi bekliyordu. Halil İbrahim, atı bir kaya yanına çekti.

Kızın yüzüne bakmadan "Buyur bacım, binebilirsin," dedi.

Nadya bozuldu, o, Halil İbrahim'in, kendisini kucaklayıp ata bindirmesini bekliyordu. İstemeye istemeye Karaok'a binen Nadya'nın keyfi kaçmıştı.

Hadiseyi yakından takip eden ve Nadya'nın niyetini anlayan diğer Bulgar kızları kıkır kıkır gülüyorlardı.

Garip kafile hemen yola çıktı. En önde Halil İbrahim vardı, elinde Nadya'nın bindiği Karaok'un geminin kayışları, yürüyordu. Elbiselerinden sular sızarak ilerliyordu, şaşkın, ne yapacağını, nasıl hareket edeceğini bilmez bir vaziyette... Hemen arkalarındaysa diğer Bulgar kızları geliyordu. Gidiyorlardı kendilerini bekleyenlere doğru.

Rumeli'nde, Deliorman'da, Kızanlık'ta, Filibe'de, Bulgar, Sırp, Rum ve Türkler, Hıdrellezi bekliyorlardı. Analar kızlarını, babalar oğullarını, güller toplanmayı, toplananlar gül yağı olup, güzellere yar olmayı bekliyordu... Kızlarsa, gül ağacı dibine gömülen niyet çömleğinden, sevdiği ve kendisi için çıkacak mesajı, gönüllerinde nice bin gül açmasını...

Hıdrellez sabahını birileri daha bekliyordu, ama onların bekleyişleri alışılmışın dışındaydı, umutları, umutsuzluklardaydı.

Gül ocakları için odunlar toplanıyordu. Odunlar tek tek seçiliyordu. Gülün ateşini yakacak odun, güle layık olmalıydı. Her odun, gülü yağ hâline çeviremezdi. Gül ateşinde yanacak odun, gülün dilinden anlamalı, gülün nazına katlanmalıydı.

Gül, ancak, gürgen ağacının ateşinde, yağını, canını, vermeğe razı gelirdi. Söylenir ki, gül ve gürgen birbirlerine sevdalı iki âşığın hatırasıymış. Binbir engel sebebiyle birbirlerine kavuşamayan iki sevdalıdan erkeği, zalim okuyla can verir, kız olanı da sevdiğinin ölümle kendisini terkettiğini anlayınca, canına kıyar. İki sevgili yanyana gömülür. Bir müddet sonra, kızın baş ucundan gül, erkeğin

başucundansa gürgen ağacı biter. İşte bu sebepten, gülün en iyi yağı, gürgen ağacı ateşinde verdiği söylenir. Rumeli'nde de en güzel gül yağı gürgen ateşinde elde edilirdi.

Halil İbrahim ve beraberindekiler Otlukköyü'ne girdiğinde herkes şaşırmıştı.

Çocuklar, garip kafilenin etrafında koşuşuyorlardı. Halil İbrahim, iyice perişan olmuştu. Arkasında kızlar, sırtında ıslak elbiseler, Bulgarların içinde yürümek, onun için ölümden beterdi.

Nadya, büyük bir keyifle Otlukköyü içinde evlerinin yolunu Halil İbrahim'e tarif ediyordu. Gelin gibi Karok'un sırtına kurulmuştu. Gelinliği biraz garipti, Halil İbrahim'in kaputuydu. Ama onun buna aldırdığı yoktu. Halil İbrahim'le evlendiğini, onun, at sırtında kendisini birlikte yaşayacakları evlerine götürdüklerini hayal ediyordu.

Köyün üstbaşındaki Nadyaların evine geldiler. Ev, tam bir konaktı. Nadya'nın babası Nikofski, voyvodaydı, köydeki Bulgarların temsilcisiydi.

Garip kafileyi gören Nadya'nın anne babası da sokak kapısına çıkmışlardı. Nadya, attan iner inmez annesine koştu, onun boynuna sarıldı ve doyasıya ağladı. Diğer kızlar, olanı biteni anne-babaya anlatmışlardı. Halil İbrahim sıkılmıştı, bir an önce oradan ayrılmak istiyordu. Ama zordu. Nadya'nın anne babası, hemen Halil İbrahim'in yanına koştular, ellerine sarıldılar:

"Sağol evladım. Senin hakkini nasıl üderiz?"

"Yavrimi bize bağışladın."

Halil İbrahim, iyice bunalmıştı. Böyle şeylere alışık değildi. Nadya'nın babası, tipik bir Bulgardı, saçı sakalı birbirine karışmıştı. Halil İbrahim'in sırtına bir şaplak vurdu:

"Te be oglim. Bizi üle sevindirdin ki, senin için napsak azdir. Gel bu avşam misafirimiz ol. Öncelikle de üstündeki elbiseleri kurutalım."

Zaten iyice sıkılan Halil İbrahim, Nadya'nın bulunduğu evde bir akşam kalma ihtimali karşısında iyice telaşlandı:

"Sağol be çorbacı. Dua et yeter. İnsanlık görevimi yaptım. Nahiye Müdürü Hazım Aga'ya uğramam lazım."

Nahiye Müdürü, deyince Nikofski rahatsız olmuştu:

"A be oğlum. Nahiye Müdiriyle ne işin varidir?"

Halil İbrahim, kızdı:

"Bre çorbacı! Nahiye müdürüyle işimden sana ne? Kendini zabtiye çavuşu mu sanırsın?"

Nikofski, hemen geri adım attı:

"Te be delikanli yanniş annadin. Nahiye Müdürü iki gün ünce zabtiyeyle eşkiya takibine çıkmıştı da... Daha dünmedi. Unun için surdim. Hani yardimim olur mi diye."

Halil İbrahim'in kızgınlığı geçmemişti:

"Bre çorbacı! Nahiye müdürü yoksa vekili vardır."

Halil İbrahim, atına atladı, arkasına bakmadan atını sürdü. Nadya, annesi ve arkadaşları, Halil İbrahim'in niçin kızdığının farkında değillerdi, arkasından bakakalmışlardı.

Özellikle de, Halil İbrahim'i, evlerinde misafir etmeyi hayal eden Nadya, ne yapacağını bilemiyordu, bir annesine, bir babasına koşuyor, çaresizce, Halil İbrahim'in arkasından bakıyordu babasının ellerine yapıştı:

"Buba ne olir, oni geri getir."

Nikofski, Halil İbrahim'in davranışı ve Hazım Ağa'yı görmek istemesi karşısında paniklemişti, sıkıntıyla bıyıklarını buruyordu, kızına yüz vermedi eliyle itti:

"Git bre başımdan gidinin şıfrıntısı. Patlatmiyayim tokadi."

Nikofski, hızla eve girdi, biraz sonra dışarı çıktığında, mavzeri elindeydi, hızla kiliseye doğru gitti. Halil İbrahim'in Nahiye Müdürü Hazım Ağa'yı görmek istemesi, niçin görmek istediğini

sorması üzerine, hemem kzması Nikofski'yi çok tedirgin etmişti.

Halil İbrahim'le ilgili nice hayaller kuran Nadya, hayallerinin bin parça olması üzerine yıkılmıştı. Annesinin göğsüne yaslanmış ağlıyordu:

"Bi teşkür bile idemedim. Niçin büle oldi, hem bubam, o niçin bu kada kızdi?"

Anası ve arkadaşları, Nadya'yı teskin etmeğe çalışıyorlardı, ama başaramıyorlardı. Cin gibi olan arkadaşlarından Sofia, çareyi bulmuştu galiba:

"Adi Nadya, üstüni degiştir de, çiçeklerimizi niyet çömlegine götürelim."

Arkadaşının sözleri, Nadya'nın ağlamasını kesti, hemen yerinden fırladı, üstünü değiştirmek üzere eve koştu.

Annesi ve arkadaşları arkasından gülüyorlardı. Annesi, eve koşan kızının arkasından sevgiyle baktı:

"Ah şu gençlik. Filibe'nin havası gibi ne de çabuk degişir. Şu Türkler'in âdedi Hıdrellez, bizleri de nasıl etkiler..."

Atını, nahiye binasına doğru süren Halil İbrahim, kendi kendini yiyordu, etraftaki Bulgarlar olmasa, yere inip, kafasını taştan taşa vuracaktı. "Büle bir hatayı nasıl yaptım, daha ilk görevde baltayı taşa vurdum. Bu kafayla, Demir Baba'nın, Cüce'nin, Hüseyin Hoca ve Hafız Dede'nin sülediği vazifeleri nası başaracağım?" diye kendi kendine söyleniyordu.

Halil İbrahim, sora sora Nahiye Konağı'nı buldu. Hâlâ siniri geçmemişti. Nahiye Konağı'nın önünde nöbet tutan zabtiyeye doğru sürdü atı Karaok'u, atından çevik bir hareketle indi, selam verdi:

"Selamün aleyküm"

Zaptiye, palabıyıklı, babacan birisiydi. Mümin'in ıslak elbiselerine baktı:

"Aleyküm selam evlat, buyur."

"Beyim. Nahiye Müdürü Hazım Aga'ya bir emanetim vardı."

"Evlat, Hazım Aga, burda değil. Eşkiya takibine çıkmıştı, daha dönmedi. Kâtip Rüstem Aga burda. İstersen onunla görüş. Hayır olsun elbiselerine ne oldu?"

Halil İbrahim, Paşa çayına düştüğünü söyledi yalan değildi çaya düşmüştü, ama kendi rızasıyla. Rüstem Ağa'nın yanına çıkmakta tereddüt etti. Mektup, Hazım Ağa'ya yazılmıştı, Başkasının okuması uygun olur muydu? Fakat durum acildi, bekletilmeğe gelmezdi. Durumdan, Hazım Ağa yoksa hiç olmazsa Rüstem Ağa haberdar olmalıydı.

"Peki beyim, dediğin gibi olsun."

"Bekle, Rüstem Aga'yı çağırayım! Evi hemen şurda... Ama öncelikle şu elbiselerini değiştirelim. Akşamlar hâlâ serin olur."

Zaptiye Hükümet Konağı'na girdi. Üç dakika içinde elbiselerle dışarı çıktı:

"Evladım bizim onbaşı Recep'in sivil giysileri. Boyu boyuna uygun. Şu odaya gir, Rüstem Ağa gelinceye kadar üstünü değiştir."

Halil İbrahim, zaptiyenin bu hassasiyetinden çok memnun olmuştu. Bizim insanımız böyleydi işte, yardım için bir an tereddüt etmezdi. Dua üstüne dua ederek üstünü değiştirmek üzere odaya geçti.

Zaptiye, konağın hemen yan tarafındaki sundurmalı eve gitti. Halil İbrahim giyindikten sonra atı Karaok'un yanına geldi. İki can yoldaşı, kendilerine merakla seyreden irili ufaklı Bulgar çocuklarına bakarak zabtiyenin gelmesini bekliyorlardı.

Dere kenarındaki kazlar, birbirlerini kovalıyorlar, köpekler havlıyor, ağıllarına dönen koyunların ve onları bekleyen kuzuların sesleri ortalığı çınlatıyordu. Balkanlar'da akşam olmuş, güneş batmak üzereydi. Gece, Türk-Bulgar, hayvan-insan, canlı-cansız ayırmadan bütün varlıkların üstüne kanat germek, örtü olmak üzereydi.

Zaptiye, biraz sonra, güleç yüzlü, hafif şişman, gözlerinde rakam ve harfler uçuşan babacan birisiyle geldi. Halil İbrahim'e sıcak sıcak gülümsedi:

"Hoj geldin evlat. Buyur gidelim."

Halil İbrahim, Rüstem Ağa'yla birlikte Hükümet Konağı'na geçti. Aziz Paşa'nın söylediklerini iletti. Hocası İsmail Pehliva'nın, Hazım Ağa'ya yazmış olduğu mektubu, Rüstem Ağa'ya verdi. Ağa, mektubu okudu. Okudukça, kaşları çatıldı. Hayreti arttı. Halil İbrahim'e döndü, okudukları keyfini kaçırmış olmasına rağmen gülümsedi:

"Evladım, çok sağol! Bu mektubu bize ulaştırmakla büyük iş başardın. Hocan Hüseyin Pehlivanı ben de tanırım. Osmanlı'nın, bu diyarlarda gözü kulağı gibidir. Bu akşam misafirimsin."

Rüstem Ağa'nın "Bu akşam misafirimsin," sözü, Halil İbrahim'i tedirgin etti. O, bu akşam, diğer mektubu Tosun Bey'e ulaştırmak üzere Karlıova'ya gitmeyi düşünüyordu.

"Efendim, bana müsade etseniz de hemen yola çıksam. Karlıova'da, Tosun Bey'e ulaştırılacak bir emanet var."

Rüstem Ağa, kestirip attı:

"Olmaz, gidemezsin, gelmek senden göndermek bizden, müsaade etmem!"

Rüstem Ağa'nın, "Gidemezsin!" demesi Halil İbrahim'i şaşırtmıştı:

"Beyim, izin verirsen, gideyim, mektubu bir an önce yerine ulaştırmalıyım."

Rüstem Ağa, elini Halil İbrahim'in omzuna attı:

"Evladım, sabah ola, hayır ola. 'Gecenin şerri, sabahın hayrı,' demişler. Geceleyin Balkanlar'da yolculuk yapılmaz, özellikle de bu günlende... Hele bu gece misafirimiz ol. Zamanında ben de çok güleştim. Hocan Hüseyin Pelvan'la nice güleşlerimiz oldu. Seninle, bu gece, şüle, rahat rahat bir pelvanlık muhabbeti yapalım. Eski günleri hatırlayalım. Ne dersin, olmaz mı?"

Halil İbrahim, bir büyüğüne, hem de Rüstem Ağa gibi eski bir

pehlivana, hocasının arkadaşına, nasıl hayır derdi, bugünlerde, Balkanlar'da gece yolculuk yapılmayacağına dair sözleri de doğruydu. İşin gerçeği, epey değil çok yorgundu. Çaresiz Rüstem Ağa'ya boyun eğdi:

"Peki beyim. Siz nasıl isterseniz üle olsun."

Mektupla çok endişelenen Rüstem Ağa, Halil İbrahim'in peki demesiyle biraz neşelenmişti,

Halil İbrahim'e şöyle bir elense çekti:

"Sağol be yiğidim, Rüstem Ağa'nı kırmadın. İçeri geçelim de alınacak tedbirleri görüşelim. Elbiselerini de bir güzel yıkatalım, sonra da kurumağa bırakalım."

Halil İbrahim, Rüstem Ağa'nın elensesinin hiç de yenilir ve yutulur bir elense olmadığını farketti. Bu yaşta, bu elenseyi çektiğine göre gençliğinde kimbilir nasıldı...

Rüstem Ağa ve Halil İbrahim akşam yemeği yiyip yatsı namazını kıldıktan sonra o anda, nahiyede bulunan üç zaptiye ile beraber Nahiye Konağı'nda, durum değerlendirmesi yaptılar. Rüstem Ağa, Bulgarların isyan gibi bir çılgınlığa kalkışacağına ihtimal vermiyordu.

Zaten çaresizdi, Filibe'den gelecek yardımı beklemekten başka yapacak bir şey de yoktu. Elinde yalnızca üç tane zaptiye vardı. Otlukköyü'ndeki Türkler de topu topu dört haneyi geçmiyordu. Yine de, Türk aileleri ikaz etmeyi ve her an tetikte durmayı, eğer ihtilal çıkarsa Filibe'den yardım gelinceye kadar dayanmayı kararlaştırdılar. Rüstem Ağa, Halil İbrahim'in uyumamak için kendini zor tuttuğunu görünce, onu yatacağı misafir odasına götürdü, kıbleyi, tuvaleti, kullanabileceği ibrik ve havluyu gösterdi. "Allah rahatlık versin," diyerek hayırlı geceler diledi. Halil İbrahim, Rüstem Ağa, odadan ayrılır ayrılmaz acele gecelikleri giyirek kendini mis gibi gül kokan, güller açan yatağın için külçe gibi bıraktı. Yatağa düşer düşmez de güllü nice bin rüyalara karıştı.

Rüstem Ağa, Halil İbrahim'i yatırdıktan sonra, zaptiyelerle birlikte gece yarısına kadar çalışmalara devam etti.

Halil İbrahim, ne olduğunu anlayamadığı bir gürültüyle uyandı, bir kuş hafifliğindeydi, sanki dün o yorucu yolculuğu yapmamış ve Nadya'yı kurtarmamış gibiydi. Hayret etti, Balkan havası bütün yorgunluğunu almış götürmüştü.

Halil İbrahim, baktı ki, güneş doğmak üzere. Hemen koşturdu aceleyle ibriği leğeni kaptı, abdestini alıp namaza durdu. Rüstem Ağa'nın Konağı dışındaki gürültü devam ediyordu. Halil İbrahim'in yattığı misafir odasının hemen altından gelen gürültü, namaz boyunca sürmüştü. Fakat bu gürültü, Halil İbrahim'in pek alışık olmadığı bir gürültüydü. Halil İbrahim, namazı nasıl kıldığını bilemedi. Birkaç defa okuduğunu şaşırdı, namazı bozuldu.

Kızmıştı, kızınca da aklı karıştı, nerede olduğunu unuttu, selam verir vermez hemen fırladı, camı açtı, bağırdı:

"Bre! Sabahın bu vakti ne bağırırsınız? Sizin işiniz gücünüz yok mu?"

Halil İbrahim'in sesi gülle gibi düşmüştü:

"Aaa!"

"Kim bu deli?"

"Delinin zoruna bak!"

Halil İbrahim'in bağırmasıyla birlikte, bahçeyi dolduran on on beş kız dağılmıştı. Yalnız biri kaçmamış, elleri belinde kızgın kızgın Halil İbrahim'e bakıyordu:

"Bre erkek adam, kizlare bagirmeye utanmaz misin?"

Kendisine bağıran ve kaçışan kızları gören Halil İbrahim, kıpkırmızı kesildi. Ne yapacağını şaşırdı. Konuşmasına ve kıyafetine bakılırsa Bulgar kızı olmalıydı. Ne ummuş, ne bulmuştu. O, gürültü yapanların küçük çocuklar olduğunu zannetmişti. İzah etmeye çalıştı:

"Bacım... Şey... Ben... Gürültü yapanların çocuklar olduğunu sanmıştım. Namaz kılıyordum da."

Elleri belinde duran kız güldü:

"Bre Halil İbrahim! Benim, küçük kıza benziyen tarafim var mi?"

Kızın bu sözleri ortalığa kahkaya boğdu. Kız, göğsünü şişirmiş, her hâliyle yetişmiş bir kız olduğunu göstermek istiyor, bir taraftan da, kıpkırmızı kesilip yüzüne bakmadan kendisiyle konuşan Halil İbrahim'e gülüyordu. Diğer kızlar da ağaçların arkasına saklanmışlar, kıkırdayarak konuşmayı dinliyor, penceredeki şaşkın Halil İbrahim'i gözlüyorlardı.

Kızın, ismini söylemesi Halil İbrahim'i iyice şaşırtmıştı. Türkçe'yi Bulgarlar'ın konuştuğu gibi konuşması, Halil İbrahim'in dikkatini çekti. Merakla, kendisine bağıran kıza baktı. Bu oydu, Paşaçık Çayı'nda boğulmaktan kurtardığı Bulgar kızı Nadya'ydı. Daha fazla rezil olmamanın telaşında yalvardı:

"Bacım affet. Bilemedim."

Kız güldü:

"Affetmek mi? Eğer, aşağıya gelir, niyet çömleginden bir eşya çikersen seni affiderim."

Halil İbrahim'in şaşkınlığı, paniğe döndü:

"Ama bacım! Nasıl olur? Ben yabancıyım. Oraya, sizin aranıza nasıl gelirim?"

Nadya, kararlıydı:

"Sen bilirsin. Gelmezsen, bize sarkintilik itti diye bagiririm."

Halil İbrahim, iyice panikledi. Konağın birinci katında kalıyordu. Bahçeye kızların arasına nasıl inerdi, ya kendini kızların arasında görürlerse, durumu nasıl izah ederdi. İnmediğinde de, ya Nadya, sarkıntılık yaptı diye bağırırsa, o zaman ne yapardı? Şu Rumeli'nde nasıl yaşar, insanların yüzüne nasıl bakardı. Görünen o ki dediğini yapmazsa Nadya bağırmakta kararlıydı.

Bu kızdan çektiği neydi? Niçin ikidir yoluna çıkıyordu. Nadya'yı kurtarmakla gül erenliğe kavuşmanın birinci şartını yerine getirdiğini hatırladı, kızgınlığı gider gibi oldu.

Halil İbrahim, Nadya karşısında ikinci defa çaresizdi. Nadya'ya seslendi:

"Tamam bacım, gelirim."

Halil İbrahim'in aşağı inmeyi kabul etmesi, tamamına yakını Bulgar olan bahçedeki kızları coşturmuştu. Şu Hıdrellez sabahı Nadya sayesinde iyi eğleneceklerdi. Yakışıklı Türk gencinin, bir genç kız gibi nasıl kızarıp bozardığını, elinin ayağına nasıl dolaştığını göreceklerdi.

Bulgar kızları, yüzlerce yıldır, Türk gençlerini yoldan çıkarmak, onların dikkatlerini üzerlerine çekmek için her türlü çılgınlığı yapıyorlardı. İşte şimdi, ellerine fırsat geçmişti.

Halil İbrahim, Rüstem Ağa'nın konağının üst katındaki misafir odasından ayaklarının ucuna basa basa indi. Kendisini bu vaziyette kimsenin görmemesi için dua ediyordu. Kapıdan dışarı adımını attığı an, zorlu bir rakibini yenmiş gibi sevindi. Kızların yanına geldi.

Bulgar kızları, Halil İbrahim'e bakıp bakıp kıkırdıyorlardı. En neşelileri de Nadya'ydı. Halil İbrahim'den intikam alma fırsatı çıktığı için çok sevinçliydi.

Dün, Halil İbrahim'in, kızarak yanlarından ayrılmasından, onu kendi evlerinde misafir etme planının suya düşmesinden sonra, Nadya, bütün gece ağlamıştı. İşte şimdi, Halil İbrahim, avucundaydı. Onu öyle bir tarafından yakalamıştı ki, istediği her şeyi yaptırabilirdi.

Bir Türk genci, "kadınlara sarkıntılık etti" suçlamasıyla karşı karşıya kalmaktansa bin defa ölmeyi tercih ederdi. Bunun böyle olduğunu en iyi de Türkler'le iç içe yaşayan Bulgar kadınları biliyordu.

Nadya'nın yanına gelen Halil İbrahim, boynunu bükmüş, kıpkırmızı olmuş bir hâlde yere bakıyor, kurbanlık koç gibi Nadya'dan gelecek emri bekliyordu.

Nadya, büyük bir zafer kazanmış komutan edasıyla Halil İbrahim'in elinden tuttu. Halil İbrahim, cin çarpmış gibi titredi. Elini kurtardı. Nadya güldü:

"Siz Türkler'i anlamak çok zor. Kadından nasil de korkiyersiniz."

Halil İbrahim kızmıştı:

"Ne korkması? Biz Allah'tan başka hiçbir şeyden korkmayız. Yabancı kadına bakmak, dokunmak dinimizde yasaktır."

Halil İbrahim'in kızması, Nadya'nın çok hoşuna gitmişti, kıkırdadı:

"Kızma bre Halil İbrahim. Ben de bilirim, sizin kadinlara hangi gözle baktinizi... Kadınları nasıl baş tacı ettinizi en iyi biz Bulgar kadinlari biliriz. Bunun için de sizle evlenmege can atariz."

Nadya'nın bu sözleri bütün kızları güldürdü. Halil İbrahim'in kızgınlığı geçmemişti. Nadya, Halil İbrahim'i kolundan tutup, gül ağacının dibine götürdü. Gül ağacının hemen dibinde "Niyet Çömleği" vardı.

Rumeli'de yaşayan Türkler'de kızlar, kendilerine ait küçük bir eşyayı (düğme, mendil gibi) Hıdrellez akşamı çömleğe koyarlar, bu çömleği gül ağacının dibine gömerlerdi. Hıdrellez sabahı, tam güneş doğarken Niyet Çömleği gül ağacının dibinden çıkarılırdı. Daha sonra, kızlar bir mani söyler ve çömlekten bir eşya çıkarılırdı, söylenen maninin eşya sahibi kızın kısmetine işaret ettiğine inanılırdı. Rumeli'de Türklerle birlikte yaşayan Bulgar kızları gibi Hristiyan kızlar da Türk kızlarıyla birlikte bu geleneği yaşatırlardı.

Halil İbrahim'i çömleğin başına oturttular ve Bulgar kızlarından biri ince sesiyle "Gül Ağacı" türküsünü söyledi:

"Gül ağacı, gül ağacı,

Gönlüm dolu binbir acı,

Biz bu ilde yabancı.

Gel bade doldur ben içeyim,

Aman da içip kendimden geçeyim.

Gül ağacı gülsüz olmaz,

Güzeller cefasız olmaz,

Bu illerde vefa olmaz."

Türkü bitince bütün Bulgar kızları el çırptı. Halil İbrahim, türkü

boyunca hayatının en sıkıntılı anını yaşadı, öldü öldü dirildi, gözlerini yerden kaldırmadı. Türkü sonrası, Nadya, Halil İbrahim'i Niyet Çömleği'nin yanına götürdü:

"Eee Halil İbrahim, şimdi sira sende..."

Halil İbrahim, soğuk soğuk terledi, ne yapacaklardı, yoksa ona türkü mü söyleteceklerdi.

Halil İbrahim, öyle bir belaya yakalanmıştı ki, pehlivanlığı, acı kuvveti çare değildi. Nadya denen tatlı bela, Halil İbrahim'den ne isteyecekti acaba? Boynu bükük Nadya'ya sordu:

"Sıra bende mi bacım? Ne sırası?"

Halil İbrahim'in hâline başta Nadya olmak üzere bütün Bulgar kızları güldüler.

"Evet sende. Şimdi ben mani sülicem. Ondan sona da sen çömlekten eşya çekeceksin. Bülece, manilen kimin için oldugunu annicez."

"Peki bacım," demekten başka bir şey yapamayan Halil İbrahim çaresiz, kızlar neşeliydi. Nadya, mani söylemeğe başladı. Kendisi gibi sesi de çok güzeldi. Bütün kızlar, Nadya'nın söyleyeceği manileri merak ediyordu:

"Yârimin atı kâre,

Gönlüme açtı yâre,

Düştüm kara sevdaya,

Kimse bulamaz çare."

Bütün kızlar gülüşüyorlardı, Nadya'nın Halil İbrahim'e ilgisini ve Halil İbrahim'in atının kâre (siyah) olduğunu biliyorlardı. Kızlar ve Halil İbrahim, merakla maninin devamını bekliyorlardı. Nadya, bahar tazeleğindeki, gül kokusu kuşatıcılığındaki sesiyle devam etti:

"Dert onda derman onda,

Derdime çare onda,

Kimseyi görmez gözüm,

Gönlüme çare onda."

Acaba, Nadya, sevdiğinin ismini verecek miydi, yoksa işi Niyet Çömleği'ne mi bırakacaktı. Eğer, Nadya, isim söylerse, niyet çömleğinden çıkan eşya, hem Nadya'nın hem de eşya sahibinin kısmetine, hâline işaret sayılacaktı. Bütün kızlar, üçüncü ve son dörtlüğü bekliyorlardı. Ve Nadya, üçüncü dörtlüğü söyledi:

"Güller açıyor güller,

Diller söylüyor diller,

Sevdiğim bir tanedir,

Adına Halil derler."

Nadya'nın Halil sözüyle birlikte kızlar "Aaa!" diye bağırdılar, Halil İbrahim ise kan kırmızı renge büründü. İşte şimdi tam rezil olmuştu.

Halil İbrahim, ne yapacağını nasıl hareket edeceğini şaşırmıştı, tatlı bela Nadya ise gülüyordu:

"Bre Halil İbrahim, niçin kipkirmizi kesildin. Bu memlekette atı kâre olan Halil yalnızca sen misin? Hele çek bakalim çömlekten ne çikeçek?"

Halil İbrahim, ya sabır çekerek, elini çömleğe attı ve eline ilk geleni çıkardı. Bu kırmızı (al) bir gonca güldü. Halil İbrahim'in elinde kırmızı gülü gören başta Nadya olmak üzere bütün kızlar, el çırparak bağırıştılar. Nadya, coşkuyla Halil İbrahim'in yanağına "Sağ ol Halil İbrahim!" diyerek bir öpücük kondurdu.

Halil İbrahim, paça kazıkla yenilen bir pehlivanın durumuna düşmüştü. Gülü çekmesiyle ortalık niçin karışmış, çılgın kız Nadya onu niçin öpmüştü. Kalktı, konağa doğru yürüdü. Nadya, önünü kesti:

"Teşkür Halil İbrahim. Benim gülümü çektiğin için."

Halil İbrahim, cevap vermedi. Nadya, boynuna sarılmak istedi. Bu kadarı da çok fazla diye düşenen ve iyice kızan Halil İbrahim, Nadya'yı kolundan tutup "A be sen ne utanmaz kızsın," diyerek

çömleğin yanına oturttu. Sert adımlarla konağa girdi.

Nadya, ağlamaklı olmuştu, Halil İbrahim'in arkasından bağırdı:

"Niçin annamiyersin. Seviyerim seni. Kurtulamazsin elimden."

Voyvo'da Nikofski'nin biricik şımarık kızı, ikinci defadır Halil İbrahim tarafından reddediliyordu. Nadya, sesli sesli ağlamağa başladı. Başta Kâtip Rüstem Ağa'nın kızı Fatmagül olmak üzere bütün kızlar, Nadya'yı teselli etmeğe çalıştılar.

Nadya'nın gözyaşları, boncuk boncuk yüzünden toprağa düşüyordu. Toprağa düşen yalnızca Nadya'nın gözyaşları değildi. Semanın gözyaşı çiğ de gül goncaları üzerinden toprağa düşüyor, güneşin doğmasıyla hem toprağa hem de gökyüzüne karışıyor, geldiği mekâna dönüyordu.

Rumeli'de çok şey dönüşüm içindeydi, sevgiler kine, sular kana, güller gül kokusuna... Her şeye rağmen tomurcuklar güle dönme çabasındaydı.

Rüstem Ağa'nın konağından eşyalarını alan Halil İbrahim, hemen Nahiye Konağı'na geçti. Rüstem Ağa'yla helalleşip Karlıova'ya doğru yola çıktı.

Tam Otlukköy'den çıktığında bir ses duydu:

"Ellerini kaldir!"

Nadya'nın yaptıklarıyla beyni ve gönlü kavga hâlindeki Halil İbrahim, sese döndü. Kayaların arkasından eli silahlı beş kişi çıkmıştı. Silahlar, üzerine çevrilmişti. İçlerinden biri yanına yaklaştı, bu, Nadya'nın babası voyvoda Nikofski'ydi. Pis pis sırıtarak Halil İbrahim'e bağırdı:

"İn aşağiya Türk iti."

İt sözü Halil İbrahim'in kanını beynine çıkarttı, "İniyorumm bre gavur dölü," demesiyle beraber Karaok'un sırtından uçtu ve Nikofski'nin tepesine kondu. Böyle bir şey beklemeyen Nikofski'nin elinden silah fırlamıştı. Halil İbrahim, gırtlağına sarılmış, Nikofski'yi öldürmek üzereydi. Diğer Bulgarlar, koştular,

silah dipçikleriyle vura vura Halil İbrahim'in elinden büyük bir güçlükle alabildiler Nikofski'yi.

Nikofski'nin gözleri yerinden fırlamıştı, boynunda, Halil İbrahim'in demir pençelerinin izi vardı.

Halil İbrahim, yediği dipçik dabeleriyle kendinden geçmişti. Atı Karaok, yanında acı acı kişniyor, can yoldaşını burnuyla dürterek kaldırmağa çalışıyordu. Ama Halil İbrahim'de hareket yoktu.

Adamlarının uzun süre uğraşmasıyla kendine gelen Nikofski, Türkçe bağırdı:

"Götürün şu iti, kilise kulesinin en üs katine. Tam pencerenin karşısındaki direge baglayin. Köydeki Türklere neler yaptigimizi görsin. Görsin de binnerce defa ölsin. Yarın sabah da işkencelen en korkuncuyla ölecek."

Bulgarlar, Halil İbrahim'i götürmek için teşebbüse geçtiklerinde, Karaok, Halil İbrahim'in yanına kimseyi yaklaştırmadı. Binbir güçlükle Karaok'u yakalayıp etkisiz hâle getirdiler ve Halil İbrahim'i kilisenin kulesine götürdüler.

Halil İbrahim, kulede kendini bilmeden yatarken, Kızanlık ve çevresinde hem ihtilal kazanı hem de gül kazanları ısınıyordu. Gül kazanları, Hıdrellez günü kaynamağa başlardı, kaynama, gül yaprağından gül kokusuna dönme, Mayıs sonuna kadar devam ederdi. Güller, gül yüzlüler, gül serler tarafından toplanır, gül erler tarafından da gülaphanelere götürülürdü.

Yağ gülü, açık kırmızıdır. Bunların içine az miktarda beyaz gül de atılır. Beyaz güller kokusuzdur. Kırmızılar arasında beyaz yıldız gibidir. Yağı azdır, ama çabuk donar. Kırmızı güllerin arasına da bu hassasından dolayı karıştırılır. Kırmızıları birbirlerine bağlar, aradaki bağı kuvvetlendirir. Bu sebepten, Kızanlık ve yöresinde kırmızı ve beyaz gülün ay yıldızlı bayrağa işaret ettiğine inanılır. Kırmızı gülün şehitlerin kanı, beyaz güllerin de bayraktaki ay yıldız olduğu kabul edilir.

En saf gül yağı, en çabuk donanıdır.

Güller, gün doğmadan, bir de akşam serinliğinde toplanır. Gülleri, gül serlik derecesine kavuşmuş kızlar, gül seren denilen ana bacıların nezaretinde toplarlar. Kızların topladığı ve sınıra bıraktığı gülleri küfelerle gül er derecesine kavuşan erler, delikanlılar gülabhanelere taşırlar.

Yağ gülü, kesinin dibinden, gül tomurcuğunun sapa bitiştiği yerden kırılır. Alışkın parmaklar, oynak ve dalgalı, güller arasında dolaşırken su çırpıntısı sesi çıkarır, nice bin kınalı eller oynak hareketlerle gülü kırarken gül bahçelerinde anlatılmaz bir su sesi yükselirdi, sanki cennet ırmakları akışa geçmiş gibi... Gülü toplayan gül ser kızlar, gülü devşirirken gülü anlatan güllerle süslenmiş türküler söylerler.

Gül devşiren kızların parmaklarında gül çamuru birikir, bu yapışkan, kara bir çamurdur, mis gibi kokar. Tülbende sarıp onu koynuna atanların tenlerini gül gibi kokutur. Gül çamuru, gülcü kızların hakkıdır biriktirip satarlar.

1876 Hıdrellez sabahı, gül kazanlarının ateşiyle birlikte, Filibe ve yöresinde ihtilal ateşi de alevlenmişti.

Gül kazanları kaynayacak, gül yağı elde edilecekti.

Ya ihtilal kazanı neler getirecekti? Bunu, bu kazanın ateşini söndürmesi gereken güller diyarının insanların becerisi, firaseti, gayreti gösterecekti.

Gül yağının elde edildiği gülabhaneler, daima bir değirmen arkının hemen altına yapılır. Çünkü susuz gülabhane düşünülemez. Su olmadan gül yağı elde edilemez. Su, bütün canlıların hayat kaynağı olduğu gibi, gül yağının da hayat kaynağıdır.

Gülabhane, ortası sayvan, iki başında iki oda bulunan bir binadır. Sayvanın dışarı bakan yüzü boydan boya ocaktır. Bu ocakların sayısı on ikidir, bir senedeki ay sayısı kadardır.

İki odadan birisi gül odasıdır, zemini topraktır, penceresi yoktur, çünkü toplanan güllere güneş ışığı vurursa kızışırlar ve yanarlar. Öbür oda, şişe odasıdır ve iki katlıdır. Alt katta raf raf gül şişeleri durur, üst katta bey yatar, dua içinde geldiğinde de gül şeyhi... Gül

kokularının içinde yatma ayrıcalığı beyindir ve... gül diyarının beyler beyi olan gül şeyhinin...

Gül toplandığı gün kaynatılır, dalından ayrıldığı, sevdiklerinden ayrı düştüğü için ağladığı, göz yaşları gül yağına döndüğü gün.

Gülabhanede ocaklar dış taraftan yanar, ateş dışarda, harereti içerdedir. Kazanlar ocaklara hep birden konar, on iki kazanın altı birden yanmağa başlar. Her ocağın başında gül erlerden seçilmiş ocakçı adıyla iki delikanlı, hepsinin başında bir ateşçi bulunur, ateşin, gülün dilinden anlayan, ateşlerde yanmış, dermanı yanmada bulmuş bir kişi... Ocaklarda gürgen yakılır, bulunamazsa söğüt. Gül, her ateşe vermez yağını. Ondan yağını istemeğe ancak, sevda ateşinden doğmuş gürgenin hakkı vardır. Sevda ateşiyle yanmayanların, sevda ateşiyle yanmayı isteme hakkı yoktur.

Gül kazanları bildiğimiz ağzı gövdesince açık koca kazanlar değildir, bakır inbiktir. Beli dar bir fistan gibidir, gül diyarının kızlarını, ana adaylarını, gül serleri hatırlatır. Boynuna küre şeklinde bir kapak geçirilir, kapağın aşağıya ve ileriye doğru uzun bir borusu vardır. Gül suyu ve gül yağı şişesi bu borunun ucuna tülbentlerle bağlanır.

Borular, içinde devamlı soğuk su devreden bir fıçının içinde geçer, sevda ateşiyle yanan gül yağının buhar olup uçmaması için. Bu fıçıların dibi deliktir ve bir su oluğu üzerine oturtulmuştur. Her kazana on okka gül ve on şişe temiz su konulur. Gül sepetlerle tartılır. Kazanın kapağı, çamurlu bezlerle sıvanıp yapıştırılır.

Boruların ağzına bağlanmış şişelerin başında birer gül er delikanlı bulunur. Takdir, damıtma başlayıp da birinci şişe gül suyu ile dolarken onu alıp kapak borusunun ucuna tülbentle ikinci şişeyi bağlarlar, böylece her kazandan iki şişe gül suyu, gülün özü alınır. Birincisine 'baş şişe' derler, boynuna mavi boncuk bağlanır, başkalarıyla karışmasın, nazar değmesin, talihi gök yüzünün sonsuz maviliğince olsun diye. İkincilere 'ayak şişesi' denir, ayaklar gül yolunda yürüsün diye.

Kazanda geri kalan, yağını, özünü vermiş gül yaprakları cibre kuyusuna dökülür. Cibre kuyuları şifa ve güzellik kaynağıdır. Gülün artığı, baş tacıdır, gönüllerin ilacıdır. Yatalak, yürüyemeyen hastalar, gül zamanında bu kuyulara konur, bedenleri ve gönülleri gül kokusuyla yoğrulmuş halde ayağa kalkarlar, sedye ile geldikleri gül kuyusundan yürüyerek ayrılarlar. Gül diyarının kızları, kırmızının canları cezbebedenini, şehit kanı, al bayrak renginde olanını bu kuyulardan elde ederler. Gül kuyularından yer altındaki gizli hazinelere yol olduğu, bu yolları yalnızca gül şeyhlerinin bildiği söylenir.

Birinci takdirden, damıtmadan sonra sıra ikinci takdire, damıtmaya gelmiştir. Birinci takdir sonrası baş şişelerde bir miktar yağ vardır. Buna 'çiğ yağ' denir, gül yağcılıkta çok makbuldür.

İkinci damıtmada, kazanlara on şişe gül suyu, beş altı okka gül suyu atılır. Gül yağının ineceği bu ikinci damıtma, takdirde yağ şişelerinin başında, yaşları kırk, gönülleri kırklarla olan tecrübeli gül erler oturur. Bu damıtmada çok dikkatli olmak gerekir, gaflete yer yoktur, bu damıtmanın hali serhat boylarındaki nöbete benzer. Yağ kızgın şekilde ve birden bire iner, serhat palangalarına düşmanın inmesi, şehitliğin yiğitlere el sallaması gibi. Bu sebepten gönlün de gözün de çok uyanık olması lazımdır.

Bu ikinci damıtmada gül suyu ile dolan şişeler taşıverince üstünde bulunan yağ tabakası da bir saniye içinde gider, mahvolur, bir senenin emeği uçar.

Tecrübeli yağcı gül erler, yağın ineceği vakti hassas bir saat gibi bilirler, ateşçiye seslenirler, ocaklardan yalımlı dal odunlar çekilir, kazan korda kalır. Vakit, gülün, özden aldığı özünü verme, ebedi güzelliklere ayna olma zamanıdır.

İkinci damıtmada her yağ kazanından baş ve ayak olmak üzere iki şişe alınır. Yağ kuvvetliyse ayak şişelerde de bir miktar yağ bulunur. İkinci damıtmada alınan gül suyu çok makbuldür.

Gülün en yoğun olduğu zamana 'doruk zamanı' denir. Doruk zamanında gül kazanlarının hiç durmadan dört gün dört gece kaynadığı olur.

Her gün on kazan gül, suyu için kurulurken iki kazandan da yağ

alınır. Gül yağı, Peygamber Efendimizin terinin kokusu elde edilirken, gül ilahileri söylenir, güllü türküler yakılır:

"Kırmızı gülün alı var, her gün ağlasam yeri var..."

Rumeli'nin güller diyarı Kızanlık ve çevresinde, Hıdrellez sabahı asıl görülecek yer, Otlukköyü'ydü. Halil İbrahim, baygın yatıyor, Otlukköyü'ne yakın gülabhanelerde, gül kazanlarının altı kaynıyordu.

Hıdrellez günü, Nahiye Müdürü Hazım Ağa, köyde yoktu. İki gün önce zaptiyelerin büyük çoğunluğunu yanına alarak eşkıya takibine çıkmıştı. Bulgarlar, yalan bir haber uçurmuşlar, Hazım Ağa'yı aldatmışlardı. Maksatları, karakolun kuvvetini azaltmaktı ve bu yalanlarında muvaffak olmuşlardı.

Otlukköyü, Filibe'de Bulgarlar'ın yaşadığı en büyük köy olduğu için, ihtilal her tarafı sarınca kurulacak geçici hükümetin merkezi de bu köy olacaktı. Bundan ötürü, ihtilal için köyde pek gösterişli hazırlıklar yapılmıştı. Karlıova İhtilal Komitesi, Otluk teşkilatına, büyük bir ipek bayrak hediye etmişti.

Bayrak, üç gün önce Karlıova'dan Pazarcık pazarına tulum peyniri götüren bir karakaçan kervanı ile gelmiş ve Otluk Komitesi Başkanı, Nadya'nın babası Voyvoda Nikofski'ye teslim edilmişti.

Diğer ihtilal merkezi Disçova'daki Muhtar ve Ahmet Ağa'ya saldırının üzerinden bir saate yakın zaman geçmişti. Kızanlık, Karlıova ve yöresindeki gül bahçelerinden toplanan güller, gülâbhanelerde, gül yağı elde edilen üç odalı işletmede gül kazanlarına atılmıştı. Her kazana on okka gül ve on şişe temiz su konulmuş, sular Balkanlar'ın zirvesindeki pınarlardan getirilmişti.

Gül, toplandığı gün kaynatılırdı. Hıdrellez sabahı, güneş doğarken, serinlikte toplanan güllerin, taktir, damıtılma işlemi bitmek, al ve ak güller, kendilerini ateşe atanlara canını, özünü, yağını, kokuların en güzelini, iki cihanın serverinin, efendimizin kokusunu vermek üzereydi.

İşte tam bu sırada, Otlukköyü'ndeki iki kilisenin çanları, acı acı

çalmağa, çan kulesinin hemen yanındaki kulede yatan Halil İbrahim'in de kulakları zonklamaya başladı.

Hemen yanındaki kuleden çalan çan sebebiyle, Halil İbrahim, kendine geldi. Büyük bir acı içindeydi. Her tarafı ağrıyordu. İlk anda içinde bulunduğu mekânı ve şartları, çıkaramadı. Çan sesleri, sanki beyninden geliyordu. Her vuruşta beyni zonkluyordu.

Öldüğünü ve cehenneme gittiğini düşündü. Elinde olmayarak kafasını kaldırdı. Güneş gözlerini aldı. Güneş ışığıyla kendine geldi. En son hatırladığı, Nikofski'nin gırtlağına sarıldığı, kendisinin silah dipçikleriyle öldürülesiye dövüldüğüydü.

Çan, sanki kulağının dibinde çalınıyordu. Çan sesinden kurtulmalıydı. Büyük zorlukla, ışığa doğru süründü. Işık, kalın demir parmaklı bir pencereden geliyordu, çan sesleri de. Duvara tutuna tutuna doğruldu. Pencereden baktı. Kilise'nin kulesinde mahpus bulunduğunu anladı. Çan sesi de hemen yan taraftaki çan kulesinden geliyordu.

Demir parmaklıklara tutunarak ayakta duran Halil İbrahim, ceplerini karıştırdı. Mektup yoktu. Kafasını duvara vurdu. Nasıl da böyle bir hatayı yapmış, hiçbir tedbir almadan isyancıların kucağına nasıl da düşmüştü. "Yuff olsun sana. Daha ilk görevinde çuvalladın. Kızların oyuncağı oldun. Komitacılara yakalandın. Nerde kaldı senin pelvanlığın?" diye dövünen Halil İbrahim, kafasını duvara duvara vuruyordu.

Kulenin penceresinden bütün meydan gözüküyordu. Kiliseye doğru gelenler ve kiliseden çıkanlar, Halil İbrahim'in dikkatini çekti.

İnsanlar, kiliseye doğru koşuyorlardı. Kiliseden biri çıktı. Halil İbrahim, dikkat edince bunun Nadya'nın babası Voyvoda Nikofski olduğunu anladı.

Voyvoda, çapraz fişekliklerini takmıştı. Sapına gümüş çiviler mıhlanmış uzun karakulağını, uzun enli yatağanını kırmızı kuşağına sokmuştu. Boyundan geçme gümüş saat kösteğinin püsküllleri yanında iki de bomba sallanıyordu. Köylüler ona hayran hayran

bakarken bir papaz yamağı zangoç, papazın ahırından çıkardığı iki atı yederek getirdi. Bu sırada âyin elbiselerini giymiş papaz da alayla kiliseden çıktı.

Alayı, pencereden seyreden Halil İbrahim, hayretler içindeydi. Çan sesleri kesilmişti.

Halil İbrahim, hapis olduğu kilisenin kulesinden, yortu günlerindeki gibi büyük bir ihtişamla yürüyen alayı izliyordu. Şaşkınlığı büyüktü.

Alayın önünde, gümüş buhurdanları sallayan üç çocuk, sonra Aziz Kiril ile Aziz Boris'in resimleri ile süslü iki bayrak, daha sonra koyu erguvani bezin üzerine sırma haç işlenmiş üçüncü bir bayrak taşıyan çocuklar vardı. Bunların ardından yine buhurdanlar sallayan iki papaz yamağı vardı. Ve nihayet, gümüş sırımlarla pek süslü örülmüş ayin kaftanı içinde kilise papazı, Balkanlar benden sorulur havası içinde geliyordu.

Elindeki büyük bir haçı havaya kaldırarak yürüyen papaz da önünden geçince Voyvoda Nikofski, zangocun tuttuğu atlardan birini aldı ve yederek papazı takip etti.

Nikofski'nin aldığı at, yağızdı, yeleleri ve topuklarını döven uzun kuyruğu ile hemen dikkat çekiyordu, sanki bir kral için hazırlanmış gibi süslüydü.

Bu alay, dinî ilahiler okuyarak yavaş yavaş nahiye konağının önüne geldi. Halil İbrahim, bulunduğu yerden bütün meydanı çok rahatlıkla seyrediyordu.

Çanların birden bire çalıp susması, Nahiye Kâtibi Rüstem Ağa'yı endişelendirmişti. Tetikte bekliyordu, ama fazla yapacağı bir şey de yoktu. Elinde yalnızca dört tane zaptiye vardı. Bütün ümidi, Pazarcık'tan yola çıkan Zaptiye Bölük Komutanı Ahmet Ağa'da ve eşkıya takibine çıkan Nahiye Müdürü Hazım Ağa'nın dönmesindeydi.

Rüstem Ağa, büyük bir alay hâlinde geçen Bulgarlar'ı görmesine rağmen, yine de fazla endişeli değildi. Sancak Merkezi Filibe'nin hemen yanındaki bir nahiyede Bulgarların, ihtilal çıkarmak gibi

çılgınlığa kalkışacaklarına ihtimal vermiyordu.

Alay, yavaş yavaş Nahiye Konağı'nın önünden geçti. Rüstem Ağa ile iki küçük memur pencereden şöyle bir göz attılar. Kapıdaki tek nöbetçi zaptiye, oralı bile olmadı. Neye ehemmiyet versindi ki? Gâvurların âdetiydi bu. Sık sık alay düzenlerlerdi.

Fakat alay önünden henüz önünden geçmişti ki, nöbetçinin bir şey dikkatini çekti ve hemen Nahiye Kâtibi'ne koştu.

Nöbetçinin telaşla içeri girdiğini gören Kâtip Rüstem Ağa, sordu:

"Bre Hüsmen Aga, hayır olsun, nedir bu telaşın?"

Emekliliği yaklaşmış bir Arnavut olan Hüsmen Ağa, o tatlı şivesiyle cevap verdi:

"Efendi, cördün mi? Epsi silahlı bu gavurcuklarin..."

Nahiye Müdürü Hazım Ağa'nın zaptiyelerin çoğunu alıp eşkıya takibine gitmesi ve Halil İbrahim'in getirdiği haber sebebiyle zaten tedirgin olan Rüstem Ağa, yerinden fırladı, pencereye koştu:

"Sahi be Hüsmen Aga... Nerden bulmuşlar, bu herifler, bu kadar silahı?"

Hüsmen Ağa, boynunu bükmüştü:

"Bilmem efendi. Bu gavurcuklare rahat batiyeri galba."

* * *

Otlukköyü'nün hemen dışındaki Gülaphane'deki baş kazanın imbiğinden, hemen hemen ilk yağ damlası, gülün canı, damlamak üzereydi. Başta, Rumeli'nin en güzel gül yağını üreten, bu işe ömrünü veren, gülde, gül yağında ebedi güzelliği gören Halil Ağa olmak üzere herkes büyük bir heyecan içinde ilk damlanın düşmesini beklemekteydiler. İlk damla çok mühimdi. İlk damladan, o seneki verimin nasıl olacağı belli olurdu. Güneşin yükselmesiyle birlikte Gülabhane'yi çevreleyen gül bahçelerinde gül toplama işi sona ermişti. Gül yüzlü kızlar, saatlerdir güller içinde koşturmaktan gül kokulu yorgunluklara düşmüşlerdi. Uykulu gözlerle parmaklarında biriken gül çamurlarını toplamağa çalışıyorlardı.

Gül ser kızların bıraktığı küfeleri alan gül erler, gül küfelerini bir an önce gülabhanelere ulaştırma gayretindeydiler. Biri hariç bütün küfeler kırmızı güllerle doluydu. Gül Ali'nin küfesi, beyaz güllerle doluydu, tabiatın ilk yaratıldığı andaki saflığa, toprağa, bayraktaki ay yıldıza işaret eden beyaz güllerle. Kırmızı gül denizinin içinde, beyaz güller ayrıcalıklıydı. Beyaz güller olmazsa kazanlar kaynamazdı.

Beyaz gülleri taşımak, Gül Ali'nin işiydi. Güller diyarında güllü isimler kız çocuklarına verilirdi. Gül Ali'nin annesi kız çocuğu doğurmak istemişti, üst üste beşinci çocuğu da erkek olunca dayanamış ona Gül Ali ismini vermişti. Gül Ali, terli terli serin su içmiş, hastalanmıştı. Soğuk soğuk terliyordu, bu sebepten arkadaşlarından geri kalmıştı. Nikofski'nin başında bulunduğu kalabalık nahiye konağı önüne vardığında Gül Ali de gülabhanenin avlusuna ulaşmıştı. Gülabhanede gül Ali'yi bekleyen yalnızca Halil Usta değildi...

* * *

Onuncu Bölüm: Beyaz güle al kan düştü!

Aklı başından gitmişti Rüstem Ağa'nın. Otlukköyü'nde, bir bozuk kubura dahi müsaade edilmezken bu kadar silah, neyin nesiydi?

Rüstem Ağa, telaşla bağırdı:

"Koş Hüsmen Aga. Bıraksınlar o silahları. Voyvoda Nikofski'yi de getir. Sülesin bakalım, bu cüret nedir?"

Hüsmen Ağa, bu çok tehlikeli emre itaat etti ve dışarı koştu. Rüstem Ağa, böyle bir emir verdi, böyle bir emre uyulmayacağı aklına dahi gelmedi. Çünkü, Osmanlı'nın bir zaptiyesi, Osmanlı demekti, ona karşı çıkmak, koca Osmanlı'ya karşı çıkmaktı. Bir zaptiyeye karşı çıkanların, krallıkları, prenslikleri başlarına yıkılırdı.

Hüsmen Ağa, tereddütsüz emre itaat etti, çünkü Bulgar'ın, zaptiyenin emrine karşı çıkacağı aklının ucuna dahi gelmedi. Bir zaptiye höst dedim mi, Rumeli'deki bütün Bulgarlar, boyun bükerlerdi. Evet, bükerlerdi ama ne zaman? Zaman çok şeyi değiştirmişti, hem Bulgarlar'ı, hem de Osmanlı'yı...

Halil İbrahim, dışarı koşan zaptiyeyi görmüştü. Zaptiye, alayın ortasındaki Nikofski'nin yakasına yapıştı ve bağırdı:

"Dur bre? Büle silahlı nireye cidersin? Hemen konağa cel!"

Bir tabanca patladı. Hüsmen Ağa'nın göğsünden ilk kan damlası ve o anda da Halil Ağa'nın gülaphanesindeki imbikten ilk gül yağı damlası düştü. Biri toprağa, diğeri gönüllere...

İlk gül yağı damlasıyla birlikte, Gülabhane'nin hemen yanında bir mavzer patladı, kurşun namludan fırladı, gitti, sırtında beyaz gül küfesi bulunan Gül Ali'yi buldu, hem de kalbinden. Gül Ali ne olduğunu anlayamadı. Tam kalbinin üzerine bir sıcaklık yayılmıştı,

sancır gibi olmuş, ama acı duymamıştı. Sancının olduğu yere baktı. Kırmızılık vardı. Şaşırdı, beyaz gömleğin üstünde yayılan bu kırmızılık da neyin nesiydi. Gözlerinin kararmasıyla birlikte kendini kırmızı ve beyaz güller içinde buldu, ayakları ve elleri tutmaz oldu. Sırtından küfe düştü, beyaz güller yolu üzerine saçıldı. Küfenin düşüşünü Gül Ali'yi dinlemez olan bedeni takip etti.

Gül Ali, beyaz güllerin üzerine yüz üstü yuvarlandı, sanki yuvarlanmadı da beyaz gülleri kucakladı, onlara kavuştu ve onlarla sarmaş dolaş oldu.

Ve Gül Ali'nin göğsünden akan al kan, beyaz gülün üzerine düştü, yüzlerce yıldır ayrıymış gibi hasretle kucaklaştı. Topraktan kırmızı bir duman yükseldi, Rumeli toprağını koklaya koklaya yayıldı, tıpkı suya düşen al kanın suyla kucaklaşması gibi.

Gül Ali'nin al kanı, beyaz gülü kırmızı güle dönüştürmüş, oradan da toprağa karışmış, daha doğrusu toprakla bir olmuş, toprağı tamamlamıştı.

Silah sesine koşan Halil Usta, Gül Ali'yi yerde, gül küfesini de onun yanında yatar görünce, ne yapacağını şaşırdı. "Gül Alim, kim kıydı sana?" feryadıyla üzerine kapandı. Nabzını tuttu, atmıyordu, yüzüne baktı gülümsüyordu. Gözü, göğsünden toprağa süzülen al kana gidince dondu kaldı. Ali'nin göğsünden akan al kan, beyaz gülün üzerine düşmüş, onu kırmızı güle çevirmişti. Beyaz gül, şehit kanıyla, iki cihanın efendisine remz olan kırmızı güle dönüşmüştü. Yanına gelen oğluna bağırdı:

"Evladım! Hemen atına atla. Kızanlık'ta Gül Şeyhi Hafız Dede'yi bul. Ona 'Beyaz güle al kan düştü,' de!"

Beyaz gülün üzerine al kan düştüğü anda... Otlukköyü'nde, kilisenin kulesine hapsedilen Halil İbrahim, Zaptiye Hüsmen Ağa'nın vurulduğunu görmüştü, bütün gücüyle bağırdı:

"Hayırr! Hainler!"

Halil İbrahim'in bağırması, alayı karıştırdı, alaydakiler işledikleri cinayetin vehameteni anladılar, hesap soracak Osmanlı'yı

hatırladılar, korkuyla bütün gözler kuleye çevrildi. İsyanın heyecan ve korkusu içindeki Bulgarlar, telaşlanmıştı. Voyvoda Nikofski, öne çıktı. Dudaklarında zalim bir gülümseme vardı, zaptiyeyi vururken kılı bile kıpırdamamıştı:

"Tilaş itmeyin. O Türk iti, bir casus. Kulede hapis. Avşam, oni işkenceyle öldüreceyiz.

Nikofski Hükümet Konağı'nı işaret etti:

"Konagi yakin, taş taş üstünde birakmayin. Sinek bilem canli kalmasin. Şu cesedi de konagin içine atın. İhtilalin ilk kurbanı, ihtilalimiz için kül olsun."

Garip Hüsmen Ağa'nın cesedini konağın içine attılar. Sonra yüzlerce Bulgar, Hükümet Konağı'na ateş etti. Arkasından da çevresine saman yığarak konağı tutuşturdular.

Halil İbrahim, dehşet içinde, olanları izliyor, "Niçin, niçin? Hepsi yandılar.." diye çaresizce ağlıyordu.

Bulgarlar, çıldırmış gibiydi. Dans ederek, konaktan çıkacakları vurmak için bekliyorlardı. Ancak kimse çıkmamıştı. Bulgarların, ilk andaki zaptiye ve Osmanlı korkusu, yangın ve Hüsmen Ağa'nın yere akan kanıyla uçup gitmişti. Sanki hepsinin aklı başından gitmiş, delirmişlerdi. O, Osmanlı'ya sadık Bulgar çorbacılar gitmiş, yerine bambaşka insanlar gelmişti. Bulgarlar'ı kan tutmuştu.

Konak yandıktan sonra, alay, hiçbir şey olmamış gibi yine ilahilerini okuyarak Halil İbrahim'in kulesinde hapis olduğu kiliseye doğru yürüyüşüne devam etti.

Kilisenin önüyse bir başka âlemdi! Burada daha büyük bir kalabalık vardı. Pencereler istavrozlu (haçlı) bayraklarla donatılmıştı. Bunlar arasında Rusya, Avusturya, Almanya, İngiltere ve Fransa gibi, dört gözle Osmanlı'nın yıkılmasını bekleyen devletlerin bayrakları da göze çarpıyordu.

Kalabalığın kiliseye ulaştığı sırada, atlı bir Bulgar komitacı geldi, Nikofski'nin önünde durdu, atından inmeden konuştu:

"Reisim. Emriniz yerine getirildi. Beyaz gül küfesini taşıyan kişi

öldürüldü. Kanı, beyaz güllerin üzerine düştü."

Nikofski'nin eli ayağı titremeğe başladı, heyecanla sordu:

"Emin misin bre Dmitri?"

"Eminim efendim, gözümle gördüm, haberi vermek için hemen buraya koştum."

Nikofski, elindeki martini tüfeğini sevinçle havaya ateşledi:

"Eee Osmanlı! Beyaz güle kan düşmesinden korkardin. Korkunu boşa çikarmadik. Beyaz güle kan düşürdük hem de Hıdrellez günü, gül yaginin ilk damlasinin düştüğü gün. Beyaz güle kanın düşmesi bizim başlangicimiz sizin ise sonunuz olacek, kaniniz bu topraklari kipkirmizi yapacak."

Nikofski yürüdü, onunla birlikte kalabalık da... Kilisenin cümle kapısının iki yanına karşılıklı iki saf halinde dizilmiş kız ve erkek öğrenciler vardı, ellerindeki Rus, Bulgar, Sırp ve Karadağ bayraklarını sallayıp bağırıyorlardı:

"Yaşasin Bulgarya! Yaşasin Rusya! Yaşasin Sirbiya! Yaşasin Karadağ Kahramanlari!"

Nikofski'nin alayı görününce, kilisenin önündeki kalabalığın coşkusu daha da arttı. Bu sefer silahlı erkekler avaz avaz bağırmağa başladılar:

"Yaşasin Nikofski voyvoda! Yaşasin Nikofski voyvoda."

Nikofski gülerek, bağıranları selamladı. Hayatından çok memnun görünüyordu. Osmanlı'ya isyan etmişti hem de Osmanlı topraklarının tam ortasında. En ufak bir korkusu yoktu, bu cesareti nereden alıyordu?

Katliamı seyreden kuledeki Halil İbrahim ise çaresizdi.

Halil İbrahim, Bulgarların isyanına bir türlü inanamıyordu. Daha dün, Osmanlı olarak birlikte yaşayan bu insanlar, bu kadar nasıl acımasızlaşıyorlardı.

Nikofski, kendisini alkışlayanlara, gülerek baktı. Kiliseye girdi.

Ama içeride çok kalmadı. Bayraklar, istavrozlar ve buhurdan dumanları arasından çıkan papazların ardında tekrar belirdi. Bu papazlar da merasim elbisesi giymişlerdi.

Kalabalık, kiliseden çıkanlara daha coşkun bir tarzda alkış tutmağa ve "Yaşasin!" diye bağırıp tepinmeğe koyuldu. Fakat bu sefer, gözler Nikofski'nin üzerinde değildi, alkışlar da başkası içindi.

Gözler, büyük kilise baş papazının yanında duran güzel bir kadına dikilmişti ve çocuk, genç, ihtiyar, kadın, erkek herkes onu alkışlıyordu:

"Yaşasin Rayka!"

"Yaşasin Kraliçemiz!"

"Yaşasin Bulgarya Kraliçesi!"

Rayka, Bulgar Kız Mektebi'nin Otlukköyü'ne yeni tayin edilen bayan öğretmeniydi. Gerçekten de çok güzel bir Bulgar kızıydı. Gür sarı saçları, oval yüzü, mumlar arasında yakut, zümrüt ışıkları saçarak çakan alevli gözleri, pembe beyaz teni, boyu posu ve her hâliyle tam bir Balkan güzeliydi.

Rayka'yı bir gelin gibi süslemişlerdi. Boynundan göğsüne üç dizi beşibiryerde altın sarkıyordu. Bileklerinde kalın altın bilezikler, parmaklarında da zümrüt yüzükler vardı. Hakiki bir kraliçe gibiydi. O da işini ciddiye almış olmalı ki tam bir kraliçe edasıyla salınarak yürüyordu.

Rayka'nın arkasında, onun uzun fistanının eteklerini tutan güzel üç Bulgar kızı vardı, bunlardan biri de Nadya'ydı. Nadya, diğer kızların aksine pek neşeli değildi. Gözü, ikide bir Halil İbrahim'in hapsedildiği kuleye kayıyordu.

Her şey birden olmuştu. Nadya, diğer kızlarla niyet çömleğinin başındayken, babası Nikofski gelmiş, "Bre Bulgar'in dölü! Biz niyin tilaşindeyiz, sen neyin. Burada durmuş, Osmanli'nin geleneğiyle uğraşirsin," diyerek tokatlaya tokatlaya Nadya'yı, Rakya'nın yanına götürmüş, "Rayka, kraliçemizdir. Onun hazirlanmasina yardim it ve bir an yaninden ayrilma, yoksa gebertirim!" diye sıkı sıkı

tembihlemişti.

Nadya da güzellikte Rayka'dan aşağı değildi. Ancak hem yaşı küçüktü, hem de Rayka gibi öğretmen değildi. Nadya, Rayka'nın kraliçe olmasını kıskanmıştı, elinden gelse Rayka'nın saçını başını yolardı, fakat babasından korkuyordu.

Çaresizlik, acı ve büyük bir hiddetle kilisenin önünü seyreden Halil İbrahim, kraliçenin arkasındaki Nadya'yı farketti, acı acı güldü:

"Bre, bizim Nadya'da ne marifetler varmış. Hayatını kurtardığım kız, şimdi, beni öldürcekler arasında..." diye söylendi.

Halil İbrahim, ölüm aklına gelince, anne-babasını, ninesini, kardeşlerini, hocası ve arkadaşlarını, atı Karaok'u hatırladı. Yüreciği acı acı sızladı. "Demek ki, onları bir daha göremeyeceğim. Acaba, Karaok kaçabilmiş miydi? Kendisini bırakıp bir yere gitmezdi. Eğer yakalanmamışsa buralarda dolaşıyordır," düşüncesi Halil İbrahim'i daha da mahzunlaştırdı.

"Kader bu, emir... Bu akşam ölümüm takdir idilmişse, kimse mani ulamaz, eğer yazılmamışsa, bütün dünya biraraya gelse, bi şey yapamaz!" diye düşünen Halil İbrahim, ölüm fikrinden uzaklaştı.

Ölümden korkmuyordu. O, her an ölümle yanyana, koyun koyuna yaşayan serhatboylarının, Güller Diyarının insanıydı, gül erdi. Ona asıl zor gelen, görevini başaramadan yakalanmasıydı. Asıl yüreğini yaralayan, Bulgarlar'ın yaptığı katliamdı. Halil İbrahim yaralı, Halil İbrahim çaresizdi. Şu anda dışarıda olup, Bulgarlar'a haddini bildirmek için her şeyini verirdi. Pencereden bir türlü ayrılamıyordu.

Papaz, alkışları ve haykırışları, bir el işareti ile susturduktan sonra o kalın sesiyle ve düzgün bir Türkçeyle bağırdı:

"Bulgar milleti! Artık boyunduruktan kurtuluyoruz, hürriyet günlerine kavuşuyoruz. Şimdi Voyvodanız Nikofski Gospodin size kraliçenizi tanıtacak. Biz, kilise adamı olarak hürmetçe değerli bulduğumuz Daskalitza Rayka'yı, İsa'nın ve Meryem'in bütün aziz kutsallıklarıyla bezedik. Burada vazifemiz bitiyor."

Papaz, elini Rayka'ya doğru sallayarak uzun bir istavroz çıkardı. Rayka'nın sol elini, Nikofski'nin sağ eli üzerine koyarak seslendi:

"Haydi Bulgarya'nın çocukları, yolunuz açık olsun."

Nikofski ve Rayka, papazın elini öptüler. Nikofski, Kilora'dan domuzların gelip gelmediği sordu, gelmedi, cevabını alınca kızdı:

"Ne yapalim, biz de bayragimizi başka domuzlarin kanlarıyla boyarız. Bu memlekette domuzdan bol ne var?"

Nikofski, bir emir verecekti, kalabalığa doğru yürüdü. Gür ve kalın bir ses ortalığa gülle gibi düştü:

"Kımıldamayın! Nikofski, dur orda!"

Herkes durdu, voyvoda Nikofski de... Şaşırmışlardı. Papaz, ihtiyatlı bulunmak için olacak, iki adım geri çekildi. Kiliseden içeri girdi, Rayka'yı da kolundan çekmişti. Başta voyvoda olmak üzere bütün Bulgarlar, korkmuştu, ihtilal rüyaları daha başlarken bitiyor muydu?

Meydandakiler, başlarını sesin geldiği tarafa çevirince yirmi adım ötede silahlarını kendilerine çevirmiş, altı kişi gördüler. Bunlardan başı sarıklı olan köy imamı, yanındaki de Hüseyin Onbaşı'ydı. Diğerleri de, tarlada yetişen ürünlerden uşuru, zekatı toplayan köy mültezimi Şerif Efendi, Nahiye Mutemedi Şükrü Efendi, Nahiye Katibi Rüstem Ağa ve Kolcu Ali Dayı'ydı.

"Durun!" ihtarıyla korkan Bulgarlar, kendilerine karşı çıkanların yalnızca altı kişi olduğunu görünce rahatlar gibi oldular. Ama yine de endişeliydiler. Ya başkaları tarafından çevrilmişlerse hâlleri ne olurdu?

Halil İbrahim, kuleden gelişmeleri takip ediyordu. Bulgarlar'a karşı çıkan Türkler'in yalnızca altı kişi olduğunu görünce üzüldü.

Nikofski, durumu anlamak ve vakit kazanmak için Rüstem Ağa'ya sataştı:

"Bre Rüstem Aga! Sen konakla beraber kavrulmadin mi?"

Rüstem Ağa ve konaktaki diğer görevliler, konak, ateşe

verildiğinde arka kapıdan çıkıp kurtulmuşlardı. Otlukköyü'ndeki bir avuç Türk hemen biraraya gelerek, Bulgarlara karşı çıkmışlardı. Rüstem Ağa, hiç istifini bozmadı:

"Bre çorbacı! Sizin ateşiniz bizi kebap yapamaz."

"Zaptiyeler nerede? Alti kişi bize çok az gelirsiniz?"

Nikofski'nin küstağlığı Rüstem Ağa'yı kızdırmıştı:

"Bre kaz çobanları! Altı kişi sizin topunuza yeteriz."

Hey gidi Rumeli Türkü! En azından beş yüzü silahlı, beş bin kişiden fazla Bulgar yığını karşısında yalnızca altı Türk. Korkusuzca, "Durun bre, silahları teslim edin!" diyorlardı. Çünkü yüz yıllardar böyle görmüşlerdi. Dün, koca bir devletin hizaya gelmesi için yeterliydi, padişahın fermanıyla bir kapı çavuşunun gelmesi, durun bre demesi... Ya bugün?

Rumeli Türkü, akıncıların torunları, bir şeyin farkında değillerdi, şartların, devrin değiştiğinin ve değişen zamana ayak uyduramadıklarının...

Evet, Otlukköylü Türkler, başta Rumeli olmak üzere bütün Osmanlı diyarında, şartların çok hem de pek çok değiştiğinin farkında değillerdi. Yalnızca onlar mı? Farkında olması gerekenler de farkında değillerdi.

Otlukköylü altı Türk, silahlarını çevirmişler, gögüslerini germişler, parmaklar tetiklerde haykırıyorlar, yüzlerce kişiye tehdit savuruyor... Ve bunu da hiç de anormal bulmuyorlardı.

Hey gidi 19. asrın son çeyreğindeki Balkan Türkü hey. Ne arslan sütü emmiş bir bey, ne gözü yılmaz, yüreği korku bilmez er oğlu erdin sen. Erkeklerinin hepsi gül erdi, seçilmişleri de gül eren... Kadınları da gülserdi, seçilmişleri de gülseren. Ya şimdi?

İlk emri veren Kâtip Rüstem Ağa'ydı. Bulgar kalabalığında bir hareket olmayınca, ikinci emir Hüseyin Hoca'dan geldi:

"Hemen silahlarınızı yere atın! Çabuk dağılın ve evinize gidin!"

Hey gidi Hüseyin Hoca... Daha bir gün önce böyle bir emir

vermiş bulunsaydı, derhal itaat edileceği muhakkaktı. Fakat bugün? Bugün, artık, Rumeli'deki Bulgar köylerinde, çok şey değişmişti. Murad Hanların, Yıldırım Beyazıtların gürledikleri günden bugüne kadar 485 yıl sürmüş olan hakimiyet, barış, kardeşçe yanyana yaşama devri, artık sona mı eriyordu?

Bu altı Türk, nereden bileceklerdi bunu? Onlar da tıpkı Osmanlı devleti gibi gafil mi avlanıyorlardı?

Hüseyin Hoca, Kızanlıklıydı. Kasabanın şivesiyle bir daha haykırdı:

"Kime sülerim be! Duymaz mısınız? Bırakın derim o silahları size."

Bu emre tek Bulgar boyun eğmedi tabi. Hepsinin gözleri Nikofski'deydi. Onun işaretini bekliyorlardı. Gözler, dün Osmanlı'nın nahiye müdürünün, bugünse Nikofski'nin işaretini bekliyordu.

Nikofski, pis pis sırıttı:

"Biz bayrak için bir domuz ararken, alti domuz ayamize geldi."

Sonra, şimşek hızıyla silahını çevirdiği gibi tetiğe bastı.

Silahın "Gravvv," sesini, Hüseyin Hoca'nın "Yandım!" feryadı ve kuledeki Halil İbrahim'in "Hayırrr!" şeklindeki isyanı takip etti.

Hüseyin Hoca, sallandı, ulu bir ağacın devrilmesi gibi yere düştü, elindeki silah fırladı. Hoca, Rumeli toprağını kucaklarcasına yüzü koyun toprağa kapandı. Kanıyla Rumeli toprağını suladı.

Rumeli toprağı hâlâ doymamış mıydı Türkün kanına? Yine şehit kanı mı istiyordu, yoksa gönül nuru, alın teri mi bekliyordu?

Rumeli şehit kanlarıyla sulanarak Türke vatan olmuştu. Şimdi yine şehit kanlarıyla sulanarak vatan olmaktan mı çıkacaktı. Vatanı kaybetmenin bedeli, vatan edinme ile aynı mı olacaktı?

Hüseyin Hoca'nın toprağa düşmesinden sonra bir cayırtı koptu. Silahını doğrultan Bulgarlar, ayakta kalan beş Türke ateş etti. Beş Türk, beş yüz kişi tarafından kurşuna dizildi.

Talihsizler, birer kurşun sıkmağa bile vakit bulamamışlar...

Canlarından aziz tuttukları Rumeli toprağıyla kucaklaşmışlardı.

Nikofski, kalabalığa emir verdi:

"Getirin şu melunları buraya!"

Bulgar köylüleri, koşuştular. İki dakika sonra şehitleri, bacaklarından sürükleyerek kilise önüne getirdiler. Nikofski, belinden o kocaman karakulağı sıyırıp imamın saçlarından kavradı, başını gövdesinden ayırdı. Üstü başı kan içinde kalmıştı, gözleri anlaşılmaz bir şekilde parlıyordu. Sonra da adamlarına işaret etti, onlar da diğer diğer Türklere aynı muameleyi yaptılar...

Hapis bulunduğu kuleden vahşeti bütün korkunçluğuyla seyreden Halil İbrahim, dehşet içindeydi, aklı gitmiş gibi bağırdı:

"Katiller! Caniler!"

Kule'nin kapısına koştu. Açmak için saldırdı. Ama ne mümkün. Eğer, açabilseydi, tek başına Bulgarlara saldıracaktı. Halil İbrahim, çaresizlikten bitkin düşmüştü. "Niçin? Niçin?" diyerek duvarları yumrukluyordu.

Nikofski, çıldırmış gibiydi. Bulgarların bir kısmı, sevinç çığlıkları atarken, bir kısmı da senelerce birlikte yaşadıkları Türk komşularının hâlini görerek gizli gizli ağlıyorlardı. Nadya, ölü gibiydi. Babasının yaptıkları, onu dehşete düşürmüştü. Babasını tanıyamıyordu.

Delirmiş gibi hareket eden Bulgarlar, altı garip Türkün kellelerini sırıklara geçirdiler. Nikofski, Karlıovalı Bulgarların hediyesi olan altın işlemeli haçlı bayrağı alıp, kellelerin altında dolaştırıp kan ile iyice boyadı, bayrak kandan kıpkırmızı olmuştu.

Nikofski'ye göre, böylece, altı Urumeli Türkünün başlarından akan kanla Bulgar bayrağı vaftiz edilmiş oldu. Bulgarlar, bayraklarının düşman kabul ettikleri masumların kanıyla yıkanmasıyla gerçek bayrak olacağına inanıyorlardı.

İşte fark buradaydı. İki millet, arasındaki en büyük fark...

Ayyıldızlı bayrakla, Osmanlı'ya isyan ederek bayrak sahibi olan

Balkanlar'daki diğer milletlerin bayrağı arasında fark buradaydı. Türk bayrağı rengini, şehitlerin kanından, almıştı, onlarınkisiyse mazlumların...

Türk bayrağı, insanın en kıymetli varlığı canını, ebedi hakikatler uğruna vermek, feda etmek güzelliği, Balkan ülkelerinin bayrağıysa, insanın en kıymetli varlığı canı almak çirkinliği ile doğmuştu. Vermek ve almak... Feda ve zulüm...

Otlukköyü'nde mazlumların, savunmasız insanların kanları dökülür, başları, gövdelerinden ayrılırken, köyün hemen yakınındaki gülaphanede, gül vaktiydi... Halil Ağa ve işçileri, imbikten, ilk yağ damlamasının düşmesiyle birlikte, Gül Ali'nin kanlar içindeki cesedini ocakların yanına yatırmışlar, göz yaşları içinde "Gül İlahisi"ni söylüyorlardı:

"Seyrümde bir şehre vardum,

Gördüm sarayı güldür gül,

Sultanının tacı tahtı,

Bağı duvarı güldür gül.

Gül alurlar, gül satarlar,

Gülden terazi tutarlar,

Gülü gül ile tartarlar,

Çarşı pazarı güldür gül.

Gülden kurulmuş bir çadır,

İçinde hizmeti hazır,

Kapıcısı İlyas Hızır,

Ekmeği suyu güldür gül."

Güller diyarı artık, gül alınıp gül satılan, çarşı pazar gül olan bir diyar değil miydi? Ekmeği, suyu gül olmaktan çıkmış mıydı? Gülden çadırlar sökülmüş, Hızır ve İlyas aleyhisselam bu diyarı terketmiş miydi?

Gül damıtma işini bırakıp, Gül Ali'nin cesedini köyüne götürememişlerdi. İki elleri kanda olsa, damıtma işi devam etmek

zorundaydı. Gül damıtma işi başladığında savaş çıksa, ortalık yangın ve selden kırılsa yine devam ederdi. Öğlenleyin vardiya değişiminde Gül Ali'nin cesedini köye göndereceklerdi.

Türkoğlu, Rumeli'yi, özellikle de Kızanlık ve yöresini, sevgi alınıp sevgi verilen, bağı bahçesi gül, sevgi olan, her ırk ve dinden insanın sevgi üzerine yaşadığı, sevginin gül ile sembolleştirildiği bir diyar hâline getirmişti.

Ancak, şimdi, birileri devreye girmiş, sevginin yerini düşmanlık, gülün yerini kan alıyordu.

Cani Nikofski, şehit Türkler'in kanlarıyla bayraklarını vaftiz ettikten sonra, sağ ayağını hocanın başsız cesedine basarak, kanlı bayrağı, yüzü gördüklerinin dehşetiyle bembeyaz kesilmiş Rayka'ya doğru eğdi ve bağırdı:

"Yaşasın Bulgarya! Yaşasın Kraliçemiz!"

Kalabalık çılgın bir sevinçle avaz avaz haykırdı:

"Hurraaa! Hurrraaa!"

Artık tehlike kalmadığını gören başpapaz, kiliseden çıkmıştı.

Güzel köy öğretmeni yeni Kraliçe Rayka, kolunu havaya kaldırarak, Bulgarları selamladı ve sözde tebasına (vatandaşlarına) ilk konuşmasını yaptı:

"Bulgarlar! Tanrının, kilisenin huzurunda sizinle birlikte Bulgarya'yı resmen kurduğumuzu ilan ediyorum. Düşman kanlarıyla kıpkırmızı hâle getirdiğimiz bu bayrak, artık Bulgar milletinin kutsal timsalidir."

Rayka, kendisini alkışlayanları susturduktan sonra sordu:

"Tanrı ve Kilise huzurunda, bu bayrağa ebediyen sadık kalacağınıza yemin eder misiniz?"

Kalabalık uğuldadı:

"Ederiz."

"Yemin ederiz."

“Sana da, bayragimize de sadik kalacagiz kraliçemiz.”

Rayka’nın işaretiyle okul çocukları bir ağızdan Bulgarya marşını söylemeğe başladılar. Osmanlı idaresinde yaşayan Bulgarlar, senelerdir, ihtilal için hazırlık yapmışlar, bayraklarını, kraliçelerini hazırlamışlar, Bulgarya marşını bile bestelemişlerdi.

Nikofski, marş bitince süslü ak atı binek taşı önüne çektirdi. Rakya’yı kucaklayıp bu ata bindirdi. Kendisi de siyah ata bindi.

Halil İbrahim, kapalı bulunduğu kuleden, bütün bu gelişmeleri çaresizce izliyor, kafasındaki binlerce niçine cevap arıyordu. Bulgarlar niçin ayaklanmıştı, suçsuz insanlar niçin öldürülüyordu? Zulme mani olması gerekenler neredeydi?

Halil İbrahim, niçinler çoğaldıkça Rabbine karşı isyana düştüğünü hissetti. Niçinleri cevapsızdı, ancak şunu çok iyi biliyordu ki, “Allah kuluna zulmetmezdi. Bütün bu yaşananların bir açıklaması vardı.”

Halil İbrahim’in, hocası Hafız Dede’ye soracağı cevabını bulamadığı çok suali vardı.

Siyah atıyla Rayka’nın ak atının yanına gelen Nikofski, kalabalığı bir el işaretiyle susturdu ve bir kral edasıyla konuştu:

“Bulgar milleti! Şimdi ilk vazifemiz Otlukköyü’nü korumaktir. Otlukköyü, bizim bagimsizligimizin simgesidir. Artik kendi topragimizdir, kuracagimiz Bulgar devletinin ilk topragidir. Birinci vazifemiz, burasını kanimiz, canimiz pahasına korumaktir.”

Daha önce pek duymadıkları şeyler söyleyen ve yapan Nikofski’nin konuşması, Bulgarlar’ı heyecanlandırmıştı:

“Korumaliyiz!”

“Sonuna kadar seninleyiz.”

“Yaşasın Bulgarya!”

“Yaşasın Nikofski!”

“Yaşasın Kraliçemiz!”

Nikofski, kalabalık sustuktan sonra konuşmasına devam etti:

"Artık Otlukköyü'ne Osmanli memuru, Osmanlı zaptiyesi sokmıyacağız. İkinci vazifemiz de her an savaşa hazir bir kuvveti silah altında tutmak olacaktir. Bu kuvvet, nereye gönderilirse orada canla başla çalışacaktir. Biz, direnebilirsek başta Rusya olmak üzere Bati devletlerinin destegi gelecektir. Bu konuda bize kesin söz verildi. Tıpkı Yunanistan'a verilen destek gibi bize de destek verilecek. Ama bizim, Batı devletleri devreye girinceye kadar direnmemiz, buraya Osmanli'yi sokmamamiz şart."

Nikofski konuştukça, kalabalık da onu dinledikçe coşmuştu. Nikofski, gözünün içine bakan eli silahlı kalabalığı ve hemen yanındaki kraliçeyi gördükçe kendisini ilk Bulgaristan'ı kuran İsperuh gibi görüyordu. İyice kendinden geçmişti. Bu coşkunlukla çok şeyler söyleyecekti. Fakat söyleyemedi. Kendilerine doğru dörtnala gelen bir atlı dikkatini çekti. Eli silahına gitti. Biraz yaklaşınca, köy girişine nöbetçi bıraktıkları gözcü olduğunu anlayınca rahatladı.

Atlı, doğrudan Nikofski'nin yanına geldi ve durdu. Nikofski, sordu:

"Ne var Boris! Ne oldi?"

Boris heyecanlıydı:

"Nahiye Müdürü Hazım Ağa, köye dönüyor. En fazla yirmi dakika sonra burada olir."

Nikofski de heyecanlandı ve korktu, ama belli etmemek için sert bir şekilde sordu:

"Dönüyor mu? Çok zaptiye var mı yanında?"

"Hayır... Saydim... Hepsi on zaptiye."

Hazım Ağa'nın on adamla dönmesi Nikofski'yi rahatlatmıştı.

Nikofski'nin rahatlığı, Halil İbrahim'in sıkıntısı olmuştu, gelen atlıyı görmüş, konuşulanları işitmişti. Her şey gözünün önünde gerçekleşiyordu. Gözleri görüyor, kulakları duyuyordu. Hazım Ağa

ve on zaptiye ölüme geliyorlardı. Bir şeyler yapmalıydı ama ne?

Hazım Ağa ve emrindeki zaptiyeler, ölümün kucağına düşüyorlardı. Kilisenin kulesinden, zaptiyelerin gelişini seyreden Halil İbrahim'se çaresizdi.

Nikofski, derhal yüz kişi seçti. Bunları, ellişer kişilik iki çete hâlinde iki ayrı yoldan koşturdu. Çetenin biri Hazım Ağa'nın arkasına sarkacak, diğeri köyün hemen dışında pusu kuracaktı. Kendisi de bu ikinci çete ile gitti.

Papazlar da, geriye kalan silahlılar, okul öğrencileri ve kadınlarla birlikte bir alay oldular. İlahiler söyleyerek kraliçe Rayka'yı Bulgar Kız Mektebi'ne götürdüler.

Bu sırada, Otluk Nahiyesi Müdürü Hazım Ağa, iki günlük eşkıya takibi sonrası yorgun argın köye dönmekteydi. Hazım Ağa, elli beşlik bir Arnavuttu. Buralarda zaptiye olarak hizmete başlamış, çok çalışmış, nihayet nahiye müdürlüğüne yükselmişti. Yapılan ihbar üzerine çıktığı takipten, rahvan yürüyüşlü iri kır at çok yorulduğu için yavaş yavaş dönüyordu.

Otlukköy'de kimisi ölüme dönüyor, kimisi ölüme koşuyor, kimisi de ölümü bekliyordu.

Köydeki Türk görevlilerin çocuk ve kadınlardan meydana gelen aileleri, konağın yakılmasından hemen sonra, Kâtip Rüstem Ağa tarafından biraraya toplanmış ve Otlukköyü'ne komşu Türk köyü Mestanlar'a kaçmaları söylenmişti. Böylece, kadın ve çocuklar, orman içinden yola düşmüşlerdi.

Köyden gelen her silah sesiyle, kadın ve çocuklar ağlamış, kimisi, bekleyelim, kimisiyse, yürüyelim, demişti. Hıdrellez gününün neşesiyle Bulgar kadınlarıyla birlikte Hıdrellez şenliği yapan Türk aileler, apar topar toplanarak yola çıkarılmıştı. Hepsi, geride bıraktıkları, kocalarını merak ediyorlardı. Bacakları, iki ileri bir geri gidiyordu.

Köye dönen Hazım Ağa, kendisine ihbar edilen çeteye niçin rastlamadığını düşünüyordu. Kendisini aldatmış olacakları hiç

aklına gelmiyordu. Koca Hazım Ağa'yı aldatmağa kim cesaret edebilirdi? Ah Kâzım Ağa, ah Koca Osmanlı... Balkanlardaki şartların çok değiştiğinin farkında değildi.

Hazım Ağa, kilisenin bulunduğu meydana girdiği an, duyduğu iki sesle kendini yere attı. Biri, "Hazım Aga dikkat!" diyen Halil İbrahim'in sesiydi, diğeriyse, yolladığı kurşun kulağının hemen dibinden geçen Martini tüfeğinin.

Eşkıya takibinde iyice pişmiş olan Hazım Ağa, silah sesi ve kulağının dibinden geçen kurşunun vıjj edişiyle birlikte, bir an tereddüt etmeden, üzengi boşaltarak attan kendini yere attı. Meydana giden keçi yolu kenarındaki bir kara kayanın ardına sindi.

Tam zamanında davranmıştı. Çünkü hemen arkasından gelen iki zaptiye, alınlarına birer kurşun yiyerek ardarda atlardan yuvarlanmışlardı. Can havliyle zaptiyelere bağırdı:

"Atlayın bre atlardan!"

Zaten bu emre ihtiyaç da kalmamıştı. Beş dakika sonnra Hazım Ağa'nın ilk şaşkınlığı geçmişti. Hem ateş ediyor, hem de ileri atılıyordu. Zaptiyeler de ondan geri kalmıyorlardı. Tecrübeli ve talim görmüş bir avuç adamın, bir başıbozuk sürüsüne karşı koyabileceğini gösteriyordu.

Hazım Ağa, ateş edenlere dikkat edince gözlerine inanamadı. Ateş edenler, Otlukköylü Bulgarlardı, başlarında da Voyvoda Nikofski vardı. Bunlar, çıldırmış mıydı? Bağırdı:

"Bre Nikofski! Delirdiniz mi?"

Nikofski, çılgın gibi güldü:

"Delirmedik, isyan ettik, isyan!

Hazım Ağa, şaşırmıştı:

"Bre! Osmanlı'ya isyan edilir mi?

"Osmanli yok bre artik, Osmanli yok. Osmanli bitti bu topraklarda..."

Hazım Ağa kızmıştı, Nikofski'nin elini gördüğü an tetiğe bastı:

"Gör bakalım! Osmanlı var mı, yok mu?"

Nikofski, "Yandım!" diye bağırdı. Kurşun, baş parmağını parçalamıştı.

Hazım Ağa, mükemmel nişancıydı. Kurşununu boşa harcamıyordu. Fakat az sonra, ikinci çete arkasını çevirince, durum, iyice kötüleşti.

Halil İbrahim, kapatıldığı yerden bu ümitsiz çatışmayı izliyordu. Ancak elinden bir şey gelmiyordu. Kafasını duvara vurmaktan, pencere demir parmaklıklarını ve kapıyı zorlamaktan başka.

Otlukköyü'nün hemen üstbaşındaki Gülaphane'de, imbikten süzülen ilk gül yağının kendisine verilmesini bekleyen Halil Usta, köyden gelen silah seslerinin tedirginliğindeydi. Sabahleyin Gül Ali'nin vurulmasının, beyaz güle kan düşmesinin şaşkınlığı geçmeden gelen silah sesleri, Halil Usta'yı iyice endişelendirmişti. Bir şeyler oluyordu, ama neydi? Korktukları, endişeyle bekledikleri vakit gelmiş miydi?

Son kurşununa kadar karşı koyan Hazım Ağa, durumun ümitsizliğini anladı. Çatışmaya devam etmesi, boşuna ölmek olacaktı.

"Teslim oluyoruz!" diye bağırdı.

Hazım Ağa, ellerini kaldırarak doğruldu, zaptiyeler de. Düze çıktılar. Evde bıraktıkları, eş ve çocuklarını hatırladılar. Hepsi, Hıdrellez günü, aileleri ile birlikte kırlara, tabiatın koynuna sığınmayı, bahar güzelliğini yaşamayı düşünüyorlardı. Ama olmamıştı, eşkiya takibine çıkmak zorunda kalmışlardı. Hiç olmazsa akşam üstü Hıdrellez güzelliğini yaşamayı düşünürlerken köydeki Bulgarların isyanıyla karşılaşmışlardı. Gözleri, Nikofski'de, gönülleri sevdiklerini yanındaydı. Nikofski ne yapacaktı acaba?

Nikofski, sağ eli silahlı, sol eli kanlı cani, senelerdir birlikte yaşadığı Osmanlı'nın güvenlik güçlerine baktı.

Ellerini kaldırmış, kendisine doğru gelen zaptiyelere hain hain

gülümseyen Nikofski, olanca kiniyle bağırdı:

"Ateş!"

"Ahh!"

Yüzlerce martini tüfeği, mermilerini, elleri havada, teslim olmağa gelen zaptiyelerin üzerine boşalttı. Yedi zaptiye ile Hazım Ağa, cansız yere serildiler. Kuleden, bu katliamı seyreden Halil İbrahim, her kurşun, kendi bedenine saplanmış gibi acı çekmişti. Sabahtan beri üçüncü katliamı seyreden Halil İbrahim, ağlayamaz olmuş, gözyaşları kurumuştu. Bakışları donuklaşmış, rüyada gibiydi, yaşadıklarına inanamıyordu.

Zaptiyelerin cansız yere düştüğünü gören caniler, bu masum vazife şehitlerine sırtlanlar gibi saldırdılar. Kellelerini vücutlarından keserek ayırdılar. Üzerlerini soydular, neleri varsa aldılar, çırılçıplak bıraktılar. Bundan sonra, kelleleri sırıklara takıp, alay hâlinde, ilahiler söyleyerek köy içinde yürüdüler. En önde, yine Nikofski yürüyordu, arkasında da papazlar.

Beklenmedik bir şey oldu. Zaman, anlama, bilme, merhamet durdu. Meydan kin ve nefrete, ihtirasa kaldı. Orman içinde kaçarken Nikofski'nin adamlarına yakalanan Türk kadın ve çocuklardan meydana gelen kafileyle, zaptiyelerin sırıklara takılmış kellelerini taşıyan alay, karşılaştı.

Babalarının sırıklara takılmış başını gören çocuklar, eşlerinin kanlı kellesini gören eşler donup kaldı. Bağırmak istediler bağıramadılar, yürümek istediler yürüyemediler. Dehşetten, dermanları kesilmişti, oldukları yere çöktüler. Çocuklar, annelerinin boynuna sarılmış, korku içinde babalarının sırığa geçirilmiş kanlı başlarını seyrediyorlardı. Kimseden çıt çıkmıyordu. Bulgarlar da dehşet içindeydi. Düne kadar beraber yeyip içtikleri, aynı havayı teneffüs ettikleri, birlikte sevindikleri komşularının hâli onları da vurmuştu. Onlar da dehşet içinde Nikofski'nin ağzına bakıyordu. Her şey onun iki dudağı arasındaydı. Bugün hüküm ona emanet edilmişti.

Nikofski, deliler gibi bağırdı :

“Ateş! Hiçbiri canlı kalmasın!”

Silahlar doğrultuldu, acımasızca, kadın ve çocuklara ateş edildi. Dehşetten bağıramadılar. Onlar da şehitlik şerbetini içtiler, sevdikleri ve babalarıyla cennette buluştular.

Bu canavarlık karşısında Bulgarların dahi bir kısmı taş kesilmişti. Nikofski’nin dikkatini çekti:

“Boris, sen niçin ateş etmedin?”

“Ama bunlar, çocuk ve kadın.”

Nikofski, silahını doğrulttu. Ateş etti, göğsünden kanlar akan Boris, şaşkın gözlerle bana da mı der gibi Nikofski’ye bakıyordu. Nikofski, dehşet içindeki kalabalığa baktı:

“İhtilal, merhamet dinlemez. Emrimi yerine getirmeyenlerin sonu bunun gibi olacaktır. Hadi, şimdi toplayın bu leşleri, meydana götürün.”

Masum kadın ve çocukların cesetleri yerden kaldırıldı, sürüklenerek, alayla birlikte meydana doğru uzaklaştırıldı..

Duyduğu silah sesleriyle tekrar kulenin penceresine koşan Halil İbrahim, gördükleriyle aklının yerinden çıktığını hissetti. Önde papazlar ile Nikofski, arkada sırıklara geçirilmiş zaptiyelerin başlarını taşıyanlar, canice katledilen kadın ile çocukları yerlerde sürükleyerek götürenler. Bütün bu kalabalık, cinnet geçirmiş gibi, bu kanlı manzara içinde ilahi söyleyerek ilerliyordu.

Halil İbrahim ağlayamadı, bağıramadı da. Gözyaşı kurumuş, sesi soluğu çıkmaz olmuştu.

Ellerini açtı, boynunu büktü ve dua etti: “Ey yüce Yaradanım. İnanırım ki, sen kullarına zulmetmezsin. Bu masum insanların çektikleri nedir? Beynimi parçalayan, gönlümü yaralayan bu sualin cevabına kavuşmayı bana nasip et. Bana dayanma, zulme karşı savaşma gücü ver. Geçmiş ve gelecek kusurlarım için sana sığınır tövbe ederim.”

Halil İbrahim, gözyaşlarıyla dua ve tövbelerdeyken, şehitlerin al kanları Rumeli toprağını kırmızıya boyarken, zaman akıyor, işaret ilerliyordu... Gül Ali'nin ölüm acısını yüreğinde, son tüfek sesleri kulağında olan Halil Usta, gördü, kendisine doğru geleni, getirileni. Kalfa, mukaddes bir emaneti tutar gibi ulaştırmıştı Halil Usta'ya, mevsimin ilk güllerinden imbiklenen, güllerin canlarından elde edilen ilk damla gül yağını, çok ufak bir billur bir şişe içinde.

Halil Usta, besmeleyle aldı, al ve kırmızı güllerden elde edilen yağı bağrında taşıyan billur şişeyi. Gül ağacından tıpasını açtı. Ve kokladı. Gül kokusunun bütün vücuduna hücre hücre ulaştığını hissetti. Ve tepeden tırnağa titredi. Gül yağı, yirmi yıl sonra yine şehit kanı kokuyordu.

1856 Kırım Harbi sırasında da aynı şey olmuş, Kızanlık yöresinde, gül yağı, o güne kadar rastlanılmayan güzellikle kokmuştu... Gönül ehli gül yağı ustaları, bunun şehit kanı kokusu olduğunu ve o yıl Osmanlı topraklarının şehit kanlarıyla sulanacağına işaret ettiğini söylemişlerdi.

İşte yirmi yıl sonra, gül yağı, yine o anlatılamaz güzellikteki kokusuyla gönülleri fethediyordu.

Sabahtan beri, aralıklarla Otlukköyü'nden gelen tüfek sesleriyle tedirgin olan Halil Usta, şehit kanı kokan gül yağını kokladıktan sonra ne yapacağını iyice şaşırmıştı. Kalfalardan birini, Otlukköyü'ne gönderdi:

"Oğlum. Köyde neler olduğunu öğren. Aman kimseye görünme. Eğer başarabilirsen, Hazım Aga'yı gör!"

"Peki efendim."

Köye doğru uzaklaşan kalfanın ardından bakakalan Halil Usta, endişeliydi. Köyde, korkunç şeyler olduğunu hissediyordu. Son yıllarda, Romanya, Yunanistan ve Sırbistan'daki isyanlardan ve bunların Osmanlı'dan ayrılmasından sonra, Bulgarların da gizli gizli bir hazırlıklar içinde bulunduğunu farketmişti. Ancak, fazla üzerine düşmemişti. Bağlı olduğu Hafız Dede vardı. O ne derse onu yapardı. Son zamanlarda Hafız Dede'yi çok tedirgin görmüştü. Devamlı beyaz güle şehit kanının düşmesinden, bunun, Osmanlı

mülkünde çok büyük değişikliklerin habercisi olduğundan bahsetmişti.

İşte bugün, Hıdrellez günü, Hızır ile İlyas aleyhümesselam buluştuğu kabul edilen günde, beyaz güle al kan, şehit kanı düşmüştü. "Ya Rabbi, sen bizi bize bırakma, hakkımızda hayırlı olanı nasip et, gönül ışığımızı söndürme," diye dualara durdu.

Halil Usta, Bulgarlardaki kıpırdanmaların, hazırlıkların farkındaydı. "Osmanlı'nın paşaları, bu paşaların bağlı bulunduğu padişah var, İstanbul var. Hafız Dede var. En iyisini onlar bilir, benim işim bana verileni en iyi şekilde yapmak," diye düşünmüş, her hareketi devletten beklemişti.

Bu, Kızanlık, Filibe ve yöresinde, yüzlerce yıldır böyle olmuştu. Devlet emretmiş, Türk oğlu, kayıtsız şartsız itaat etmiş, malı ve canıyla devletin emrine koşmuştu.

Halil Usta'nın aklı, Otlukköyü'nden gelen tüfek sesleri, şehit kanı kokan gül yağıyla iyice karışmıştı.

Gül (sevgi) alınıp, gül (sevgi) verilen, çarşı pazarı gül (ilahi sevgi) üzerine kurulan şu Rumeli'nin Filibe ve Kızanlık yöresinde, yüzlerce yıldır her derde çare olan gül, çare olmaktan çıkacak mıydı?

Halil Usta'nın aklı karışık, kuledeki Halil İbrahim'in ise aklı durmuş, gönlü isyanlardaydı. Nadya, katliamın dehşetiyle kimseyle konuşamaz hâldeydi. Nikofski'yse, mazlum kanıyla, işlediği zulümlerle sarhoş olmuştu.

Güneş Otlukköyü'ndeki, şehitlerin üzerine batmıştı. Otlukköyü'nde akşam olmuştu ancak, bu akşam diğerlerinden çok farklıydı.

Kuledeki Halil İbrahim ölümü, kazıklar ucundaki şehit başları gömülmeyi, toprağa kavuşmayı, güller toplanıp gül yağına dönmeyi bekliyordu.

Halil İbrahim, doğumunda yaşananları, Demir Baba ile konuşmasını, onun, "Başkasını nefsine üç defa tercih edince gül erenliğe kavuşacaksın," sözünü hatırladı. Hafız Dede'nin

söylediklerini, anasını, kardeşlerini, Çavuş Ninesini, atı Karaok'u, bütün bu yaşananlarda yerinin ne olduğunu düşünüyordu. O başkalarını nefsine üç defa değil binlerce defa tercihe razıydı. Yeter ki sabahtan beri gördükleri yaşanmasındı.

Gece, bütün çirkinlikleri örter, denmişti. Fakat Otlukköyü'nde örtmemişti.

Bulgar caniler, kelleli kazıkları, toprağa diktiler. Hemen meşaleleri yaktılar. Bu meşalelerin kızıl ışıkları vurdukça korkunç gölgeleri Bulgar Kız Mektebi'nin duvarlarına vuran kelleler arasında, yerlere örtüler serildi.

Serildi ve dünyanın en cani insanlarının dahi yapamayacağı bir şey yapıldı.

Evet, gözlerini kan bürümüş, tam manasıyla canavarlaşmış Otlukköylüler, hiçbir caninin cesaret edemeyeceği şeyi yaptılar. Bulgar ihtilalciler, komitacılar, şehit kafalarının geçirilmiş bulunduğu kazıklar arasına serdikleri örtüler üstüne, sofralar kurdular.

Kazığa geçirilmiş şehit başları arasında durmadan ilahi okuyor, öd ağacı ve günlük buhurdanlıklarını sallıyordu papazlar... Bunlardan çıkan dumanlara, açıkta pişirilen domuz çevirmelerinin yağlı dumanı karıştı. Kan kokusuyla, domuz yağı kokusu birbirinden ayrılmaz oldu.

Sabahtan beri, bir an Kraliçe Rayka'nın yanından ayrılmasına müsaade edilmeyen Nadya, perişan vaziyetteydi. Gözleri hep, Halil İbrahim'in kapalı bulunduğu kuledeydi. Kuleye her bakışta, farkeden olur mu diye endişeleniyordu, ancak, yine de kuleyi gözlemekten kendini alamıyordu.

Kraliçe Rayka ise, verilen her bardak şarap sonrası kahkahalar atıyordu. Özellikle, Nikofski'nin sunduğu şarap kadehlerine hayır demiyordu. Nikofski, kuledeki Halil İbrahim'i unutmuştu.

Otlukköylü caniler, yediler, içtiler, yediler, içtiler... Ve gece geç vakitlere, solukları kesilinceye kadar avaz avaz haykırdılar:

"Yaşasın Bulgarya!"

"Yaşasın Kraliçemiz Rayka!"

"Yaşasın Voyvoda Nikofski!"

Bir günlük bağımsızlıklarını doyasıya yaşamağa çalıştılar...

Dolunay, ışığını herkese gönderiyordu, zalimlere de mazlumlara da. Gecenin örtüsü her şeyin üzerindeydi. Gece yarısı, herkes sarhoş olup sızmıştı. Rayka, herkesin sızdığına emin olduktan sonra, usulca bulunduğu yerden kalktı, okuldaki lojmanına doğru yürüdü, arkasında da Nikofski. İkisinin karanlıkta kaybolmasından sora Nadya da kalktı, o da yürüdü, karanlığın bağrına.

Halil İbrahim, yaşadıklarıyla yarı deli hâle gelmişti. Bir ara kulağına bir ses gelir gibi oldu. Dinledi, yanılmamıştı, biri kulenin merdivenlerini tırmanıyordu. Demek ki vakit gelmişti, onu öldürmeğe geliyorlardı.

Halil İbrahim, sonuna kadar direnmeğe, postu pahalıya satmağa kararlıydı. Ayak sesleri, kapı önüne kadar geldi. Bir an ses kesildi. Sonra, bir anahtar, kapının kilidinde döndü. Kapı açıldı, dışarıdaki ay ışığına rağmen ortalık çok karanlıktı. İçeri giren karaltıyı farkeden Halil İbrahim, üzerine atladı. Karaltıdan bir çığlık yükseldi:

"Dur Halil!. Benim."

Halil İbrahim, şaşırdı. Bu bir kadın sesiydi.

"Sen kimsin bre!"

"Nadya'yım! Nadya!"

Halil İbrahim, daha da şaşırmıştı. Nadya'yı kolundan yakaladı ve kulenin penceresi yanına götürdü, ay ışığında dikatlice yüzüne baktı. Hakikaten de Nadya'ydı, cani Nikofski'nin kızı Nadya'ydı. Kız, çok üzgündü, ağlamaktan gözleri şişmişti.

"Baban, beni öldürmek görevini sana mı verdi?"

Hıdrellez günü yaşadıklarıyla iyice dolmuş bulunan ve bunalan Nadya, Halil İbrahim'in göğsüne dayanıp ağlamağa başladı. Halil İbrahim, vücuduna ateş değmiş gibi irkilmişti. Nadya, hem ağlıyor,

hem de Halil İbrahim'i yalvarıyordu:

"Ne olir Halil, bir de sen vurma! Bubamın yaptikleriyle zaten öldim. Rüstem Aga'nin kizi, Fatmagül ve diğer Türk arkadaşlerim hepsi öldürildi. Otlukköyli Bulgarlar'in hepsi çıldirmiş. Adi azırlan, gidiyirsin."

Halil İbrahim şaşırdı:

"Gidiyorum mu, nereye?"

Nadya hıçkırıklar içinde cevap verdi:

"Bu köyden git de, nireye gidersen git."

"Baban, dışardakiler?"

"Hepsi sarhoş."

Nadya, Halil İbrahim'i elinden tutmuş kapıya doğru götürüyordu. Halil İbrahim, kararsızdı. Böylesine zor bir durumdan bir kadın eliyle mi kurtulacaktı, hem de bir Bulgar kızının, Türkler'i acımasızca katleden bir caninin kızının eliyle mi. Nadya, Halil İbrahim'in tereddünü anlamıştı:

"Bre Halil! Benim tarafimden kurtarilmeyi gururine yediremez misin? Sen beni kurtarirken Bulgar kizi diye düşündün mi? Siz Türk erkekleri niçin bülesiniz? Kuru gurur neyi hallediyeri? İstesen kal burda. Ölün, katledilmiye bekliyenler için daha mi faydali olir? Niçin inanmiyersin. Seni, Fatmagül'ü, bütün Türk komşularimi çok seviyerim. Yapilenler için en az sizin kader üzüldim. Adi şimdi, acele et."

Halil İbrahim, Nadya'nın haklı sözlerine karşı bir şey diyemedi. Boynunu büktü, kulenin karanlık merdivenlerinde Nadya'yı takip etti. Karanlık merdivenlerde, Nadya, vücudunu iyice Halil İbrahim'e dayamıştı. İnilen her merdiven, Halil İbrahim'in gönlüne bir hançer gibi saplanıyordu.

Kulenin dış kapısından çıktıklarında Halil İbrahim, şaşkınlıkla olduğu yerde kalakaldı. Nadya bunu nasıl yapmıştı?

Sevgili atı Karaok, karşısında duruyordu. Karakok, Halil

İbrahim'i görünce ona doğru geldi. Yüzünü, Halil İbrahim'in yüzüne sürmeğe başladı. Halil İbrahim de Karakok'u yüzünden öpüyordu. Yaşadıklarından sonra Karaok'la karşılaşmak, onu, en yakınına kavuşmuş gibi sevindirmişti.

Nadya, Karakok'la Halil İbrahim'in iki insan gibi sevişmesi karşısında duygulanmıştı. Karaok, sanki durumun vehametini anlamış gibi hiç kişnemiyordu.

Bu sırada, gülyağcı Halil Usta'nın Otlukköyü'ndeki durumu öğrenmesi için gönderdiği haberci geri dönmüş ve köydeki Türkler'in uğradığı korkunç zulmü, Bulgar bayrağının nasıl şehit kanlarıyla boyandığını anlatmıştı.

Halil Usta, çok üzülmüştü. Nereden nereye gelinmişti Filibe, Kızanlık ve yöresinde, güller diyarında... Gül alınıp gül satıldığı, sevgilerin gülden teraziyle tartıldığı zamanlardan, gül günü Hıdrellez'in, kanlı güne çevrildiği, günlere mi gelinmişti? Yoksa bu Hıdrellez'de, Hızır ile İlyas Peygamber, gül ağacı dibinde buluşamamışlar mıydı?

Halil Usta, gelecek günler için çok endişeliydi. Durum ciddiydi, gül damıtma işini durdurdu. Gülabhane'yi toparladılar, Gül Ali'nin cesediyle birlikte komşu Türk köyüne doğru yola çıktılar, gidecekleri menzil uzun, yol çetindi.

Nadya, ya gören olursa diye endişeliydi. Yaşadığı, onca acıdan sonra Karaok'ta teselli bulan Halil İbrahim'e seslendi:

"Haydi, Halil İbrahim, çabuk ol."

Halil İbrahim, tam Karaok'a binerken, meydanda sızıp kalmış Bulgar komitacıları farketti. Öldürülen masumların intikamını almak için dayanılmaz bir istek duydu. Meydana doğru yürüdü. Nadya kolundan çekti:

"Halil İbrahim nireye?"

"Mazlumların intikamını almaya..."

Nadya'nın endişesi daha da arttı:

"Ne faydasi olcak. Ölenler geri mi gelecek? Bir an önce gitmen

ilazim."

O anda hiç beklemedikleri bir şey gerçekleşti.

Sarhoşlardan biri, tuvalet ihtiyacıyla kalkmış, yalpalaya yalpalaya ıssız bir yer arıyordu. Köşeyi dönünce Halil İbrahim ve Nadya ile karşı karşıya geldi. Bu ani karşılaşmayla hem Halil İbrahim ve Nadya, hem de sarhoş şaşırmıştı:

"Nadya sen ha? Burda ne ariyersin? Bu Türko senle? Ne iş?"

Nadya cevap veremedi, ayakları tutmaz oldu:

"Şeyy... Ben..."

Sarhoş, Karaok'u da görünce durumu anlar gibi olmuştu. Bağırdı:

"Heyy uyanin! Türko kaçiyeri."

Halil İbrahim, hemen duruma müdahale etti. Sarhoşa, yandan bir Osmanlı tokadı patlatınca, boylu boyunca yere uzandı. Uzandı, ama bağırması, Nikofski canisini harekete geçirmişti:

"Heyy! Ne oliyer orada!"

Babasının sesini duyan Nadya, çok telaşlanmıştı:

"Halil İbraim! Nolir acele et!"

Halil İbrahim, kendisi için canını tehlikeye atan, kendisi için telaşlanan Nadya'ya ilk defa başka bir gözle baktı, ilk defa ona kızmadı:

"Sen... Sen ne olacaksın?"

Nadya, Halil İbrahim'in kendisini düşünmesine çok sevinmişti:

"Beni düşinme! Beni düşinme. Babam bana bir şey yapmaz."

Halil İbrahim, burada kalmanın ve birkaç kişiyi öldürmenin hiçbir şeye çare olmayacağını anladı. "Kurtulmalı ve tehdit altındaki diğer Türk yerleşim merkezlerini bir an önce ikaz etmeliyim, ölüm son çare," diye düşündü ve Karaok'a atladı. Nadya'ya Allaha ısmarladık deyip atını topukladı.

Nadya, Halil İbrahim'in arkasından bakakaldı. Ne olurdu Halil

İbrahim, "Beni unutma, seni mutlaka tekrar göreceğim," gibi gönül alıcı, ümit verici bir şeyler söylemiş olsaydı. Ama söylememişti işte. Hatta bir teşekkür bile etmemişti. Nadya'nın gözünden iki iri damla gözyaşı düştü. Nadya, bilemedi, düşen yaş, ayrılık acısı sebebiyle miydi, yoksa sevgisine karşılık görmediği için miydi?

"Nadya, ne ariyesin burda. Atla uzaklaşan kim di? Türko mu?"

Halil İbrahim'in arkasından dalıp gitmiş olan Nadya duyduğu sesle irkildi.

Geri döndü, konuşanı görünce titredi. Gelen babası Nikofski'ydi. Yanında da iki komitacı vardı.

"Buba! Ben... Ben... Şeyyy..."

"Civap ver Nadya! O giden Türko muydu? Civap ver!"

Nadya çaresiz, Nadya sessizdi. Babasına nasıl cevap versindi.

Nadya'nın cevap vermemesi Nikofski'yi çıldırtmıştı. Kızını omuzundan tutup sarstı:

"Civap ver. Sürtük. Onu kuleden sen mi çıkardin?"

Nadya'nın cevap vermemesi Nikofski'yi iyice çileden çıkardı, tokadı patlattı:

"Kapatın şuni kuleye. Davamıza ihanet eden öz kızım da olsa affetmem."

Baba tokadıyla yere düşen Nadya'nın ağzı ve burnu kanıyordu. İki komitacı, Nadya'yı kuleye doğru sürüklediler. Nadya, son bir ümitle babasına yalvardı:

"Ne olir baba! Kıyma bana!"

Nikofski, kızının yalvarması karşısında merhamete geleceği yerde daha fazla kızdı:

"Sületmeyin şuni, götürin!"

Gözü yaşlı kendisine bakan ve yalvaran kızı, kuleye çıkarılırken Nikofski, kız mektebine doğru yürüdü. Komitacılardan biri arkasından seslendi:

“Reis! Kacagi takip itmiyer miyiz? Ayaklanmayı haber vercek.”

Nikofski güldü:

“Bre aptal! Artık ayaklanmayi bütün dünya duymali. Şimdi saklanma deyil, aciga çıkma zamani. Annadin mi?”

Otlukköy’de bunlar gerçekleşirken Halil İbrahim de, Karaok’u son sürat, Karlıova’ya doğru sürüyordu. Yediği dayak ve sabahtan beri ağzına bir şey atmaması sebebiyle Karaok’un sırtında zor duruyordu. Ama her şeye rağmen dört nala devam ediyordu. Yiyecek birşeyler bulacağı bir Türk köyüne varıncaya kadar durmamağa kararlıydı. Bir an önce, bir Türk köyüne varmalıydı. Dayanacak daha fazla gücü kalmamıştı.

Halil İbrahim, rüyada gibi atını sürüyordu. Daha doğrusu, Karakok’u bildiğine bırakmıştı. Karakok’tan düşmemek için büyük gayret sarfediyordu.

Bedeni ve beyni isyanlardaydı. Beyni ve gönlü Otlukköyü’nde yaşadıklarıyla mengeneye sıkıştırılmış gibiydi. Bir tarafta caniler, diğer tarafta Nadya. Nadya’ya karşı çok mu sert mi davranmıştı? Ona karşı duygularına isim koyamıyordu, ısrarla peşini bırakmamasına, hep karşısına çıkmasına hem kızıyor hem de memnun oluyordu. Onu boğulmaktan kurtarmakla gül erenlik yolundaki ilk şart yerine gelmiş miydi?

Beyni ve gönlü gündüz yaşadıklarıyla dolu Halil İbrahim, bir ara rüyada gibi Karakok’un üstünde uçtuğunu hissetti.

Hızla giden Karaok’un sırtından uçan Halil İbrahim, bedenini kuşatan serinlikle kendine geldi. Şans eseri, kenarında yol aldığı Meriç Nehri’nin kolu Paşacık Çayı’na düşmüştü. Karaok da, iki adım ötesinde durmuş, mahzun mahzun ona bakıyordu. Sanki suçluymuş da özür diliyordu.

Rumeli’deki inanışa göre, at, üzerinden düşen için “kaba döşek”, eşek ise, “kazma kürek”, dermiş. Hakikaten de at, binicisi üzerinden düştüğünde kaçmaz, binicisinin yanında bekler, eşek ise çifte ata ata ve anıra anıra kaçar. At üzerinden düşene bir şey olmaz, eşek

üzerinden düşense ya ölür ya da sakat kalırdı.

Halil İbrahim doğruldu. Ağlıyor gibi kendisine bakan Karaok'u görünce, derdini unuttu, yanına gitti, yüzünden öptü:

"Üzülme bre Karaok! Kabahat bende. At üstünde uyursan büle düşersin. Şansım varmış ki, suya düştüm, ya kayaların üstüne düşseydim hâlim nice olurdu."

Halil İbrahim'in yüzünü öpmesiyle Karaok, tatlı tatlı kişnemeğe başladı, yüzünü, sahibinin göğsüne sürdü. Halil İbrahim, Karaok'un eyeri üzerinde iki tarafa sarkan heybeyi görünce heyecanlandı. Telaşla ata binerken fark etmemişti. Acaba orada mıydılar? Aceleyle heybeye baktı. Babasının verdiği piştovu ve ninesinin emaneti hançeri görünce dünyalar kendisine verilmiş gibi sevindi. Yedek elbiseleri de oradaydı. Nadya, nereden nasıl bulup kendisi için son derece önemli emanetleri, heybeye koymuştu. Nasıl bilmişti, bu iki silahın kendisinin için çok kıymetli olduğunu.

Halil İbrahim, "Nadya'nın yaptıklarını anlayamıyorum. Benim için kendini niçin tehlikeye atıyor? Bu kızın hakkını nası öderim? Cesur ve mert kızmış. Bulgar ama Osmanlılık ona da bulaşmış," diye düşünüyor, yaşadıklarını anlamağa çalışıyordu. Nadya'nın kendisine karşı ilgisinin sebebini isimlendirmeğe cesaret edemiyordu.

Gönlünün hafiften hafiften Nadya'ya meyletmesinden ve ona bir yakınlık hissetmesinden korkuyordu. Bulgarların Türkleri acımadan boğazladıkları bir zamanda, gönlü bir Bulgar kızına nasıl meylederdi. Böyle bir zayıflığı nasıl kabul ederdi. Halil İbrahim, gönlünün bir Bulgar kızına akmasını zayıflık diye kabul ediyordu. Daha, gönlün ferman dinlemediği gerçeğiyle karşı karşıya kalmamıştı.

Halil İbrahim, hemen üstünü değiştirdi, tekrar Karaok'a binerek yola koyuldu.

Halil İbrahim, Karlıova yolunda hızla ilerlerken, Filibe yöresi tutuşmuştu. Bulgarlar, ihtilal yangınının daha da büyümesi için her türlü çareye başvuruyorlardı. Ancak, Osmanlı Devleti de boş

durmuyordu.

Otlukköyü'yle birlikte Filibe'nin güneyinde bulunan Batak'ta isyan başlamıştı. Burada görev yapan zaptiyeler linç edildi. Yakaladıkları Nevrekoplu sekiz Türkü parçalayarak öldürdüler. Batakla birlikte Rakitova, Kananiça, Dokova da isyana katılmıştı.

Dospat Balkanı'nın en sarp yerinde kurulmuş bulunan ve Makedonya'ya yakın olan Batak, ihtilalin silah deposu hâline getirilmişti. Burada zaptiye karakolu yoktu. Tamamı Bulgar olduğu için köy, Bulgar muhtar Triyandafil'den soruluyordu. Triyandafil, tam bir komitacıydı. Hıdrellez günü, köye yakın Semeralan Zaptiye Karakolu'nun zaptiyelerini köye davet etmiş, onlar da gelmişlerdi.

Zaptiyeler, tam yemek için eğilirlerken kıskıvrak yakalanmışlardı. Triyandafil, iki kişinin tuttuğu Zaptiye Çavuşu'nun çenesine bir yumruk indirmişti. Çavuşun dudağı patlamıştı. Çavuş, acı acı çevresine baktı, olan biteni anlamağa çalıştı:

"Bre çorbacı bu ne küstahlık. Osmanlı'nın zaptiyesine el uzatmanın idam fermanını imzalamak olduğunu bilmez misin?"

Muhtar, pis pis sırıtmıştı:

"Osmanlı yok artık."

"Bre Osmanlı nasıl olmaz, koca Osmanlı nereye gider?"

Muhtar, kasıla kasıla konuşmuştu:

"Bu topraklarda Osmanlı yok, Osmanlı'nın hükmü geçmez artık. İsyan ettik. Bundan sonra buralarda bizim, Bulgarların hükmü geçecek. Yüzlerce yıldır size kölelik yaptığımız yeter."

Zaptiye Çavuşu, her şeyi anlar gibi olmuştu, Bulgarların isyan etmesine şaşırmıştı. Bu küstahça cesareti nereden alıyorlardı.

"İsyan ha? İsyanınızı ilk ben kutlayayım," diyerek çenesine doğru sızan kanları yalamış. Sonra, dilini ağzı içinde söyle bir dolandırıp muhtarın tam suratına doğru bir tükrük fırlatmıştı.

O anda, Triyandafil'in acı acı haykırarak iki adım gerilediği

görülmüştü. Sol elini sol gözüne kapamıştı. Böğrüne kama saplanmış gibi bir hayli bağırdıktan sonra inleyerek yere çökmüştü.

Triyandafil'in elini zorla gözü üzerinden almıştılar. Gördükleriyle oradaki herkes irkilmişti. Karşılaştıkları şey, korkunçtu. Triyandafil'in sol gözünün tam bebeğine ortası çürük bir diş saplanmıştı. Yumruğu yiyen çavuş, dilini ağzında dolandırınca, bu dişi bulmuş, kan ve tükürükle birlikte, "pruvv" diye fırlatınca diş, bir kurşun hızı ile muhtarın gözbebeğine saplanmıştı.

Çavuş'un dişi hedefini bulmuştu ancak, Balkanlardaki Türkler, hâlâ isyanın farkında değildi. Halil İbrahim, Karlıova'ya doğru at koşturuyor, Balkanlar ise, ballı ve güllü günlerden kanlı günlere dönmenin şaşkınlığını yaşıyordu.

* * *

Karlıova'nın yiğit beyi Tosun Bey, bir türlü uyuyamamıştı. Bazen böyle olurdu, yorgunluk insanı uyutmazdı. Tosun Bey de bütün gün ve gece bir gülaphaneden diğeri koşturup durmuştu. Hıdrellez olması sebebiyle güller toplanmağa, canlara can olmağa başlamıştı.

Tosun Bey, yatakta, sağa sola kıvranmış, uyuyamayınca, üstüne bir şeyler alıp dışarı çıkmıştı. Tosun Bey'in çiftliği, gül bahçeleri içindeydi. Sabahın seher vaktinde, hava gül kokuyordu.

Rumeli'nin en güzel gül yağı burada elde edilirdi. Hatta Hıdrellez günü, Hızır ve İlyas aleyhisselamların Tosun Bey'in güllerinin yanında buluştuğu söylenirdi.

Böyle söylenirdi, çünkü Tosun Bey'in gül bahçelerindeki gül hiçbir yerde yetişmiyordu. Karlıovalılar da bunu ancak, Hızır ve İlyas aleyhisselamın gelmesiyle açıklıyordu. Bu iki mübarek insanın geldiği yerden, bolluk bereket fışkırdığına inanılırdı.

Tosun Bey, kendisini davet eden gül kokusuna daha fazya dayanamadı. Çiftlik Köşkü'nün üst katından aşağı indi. Köşk, gül bahçelerinin tam ortasındaydı.

Hemen kırmızı güllerin yanına koştu. Kırmızı gülün alına

bayılırdı. Bu mübarek gül, hem çok güzel kokardı, hem de al rengiyle Tosun Bey'in gönlünü bir başka fethederdi.

Kırmızı gül, Tosun Bey'in, üç sevdiğini; iki cihanın güneşi Peygamber efendimizi, uğrunda canını seve seve vereceği ay yıldızlı albayrağı ve çok sevdiği eşi Gülendam'ı temsil ederdi.

Türkülerden de, en fazla, "Kırmızı gülün alı var / Her gün ağalasam yeri var / Bugün benim efkârım var / Ah bu gönül arzu eder seni seni" türküsünü seviyordu. Bu türkü, tam Tosun Bey'in hâline tercümandı. Kırmızı gülü gördükçe, ağlayası geliyor, aynı zamanda coşkuların, sevinçlerin en yücesini yaşıyordu.

Tosun Bey eğildi. Dalında nazlı gelin, İstanbul surlarına Ulubatlı Hasan tarafından dikilmiş albayrak gibi duran gülü şöyle bir kokladı. Peygamber efendimize salavat getirdi. Sanki gönlü bir anda Osmanlı topraklarındaki bütün gülleri koklamış gibiydi.

Gül bahçelerini bekleyen köpekler, birden birine saldırır gibi havlamaya başladılar. Tosun Bey, "Hayırdır inşallah!" diyerek yürüdü.

Köpek havlamaları sıklaştı. Seslere at kişnemesi de karışmıştı. Tosun Bey iyice meraklandı. Kurt köpeği Asena'nın sesi, hepsinden fazla çıkıyordu. Koştu, gürültü, Filibe yolundan geliyordu. Sabahın seher vakti, gürültüye sebep olanı gördü. Bir atın etrafında, köpekler dönüp duruyordu. Tosun Bey bağırdı:

"Asena rahat dur."

Tosun Bey'in gür sesini duyan Asena, atın etrafından dönmeyi kesti ve hemen sahibinin yanına koştu. Arkasından da diğer köpekler. Tosun Bey, meçhul yolcuya seslendi, bir eli de ihtiyaten piştovundaydı:

"Bre yolcu! Kimsin? İn misin, cin misin? Gecenin bu vakti kimi ararsın?"

"Halil İbrahim'im beyim! Kızanlık'tan... Tosun Bey'i ararım."

"Bre Tosun Bey'i ne edeceksin?"

Köpeklerle boğuşmaktan ve Otluköy'de yaşadıklarından, sinirleri tel tel olan Halil İbrahim'i, bu sualler sıkmıştı:

"Karlıova'da âdet büle midir? Tanrı misafirlerini büle âhıret sualleriyle mi karşılarsınız?"

Tosun Bey, Halil İbrahim'in tepkisine güldü:

"Sizde nası karşılarlar?"

"Diline, dinine, milletine, niyetine bakmadan buyur ederler."

Atlının sözleri, Tosun Beyin hoşuna gitti:

"Bre yiğidim. Ne güzel süledin. Bey miyim bilemem ama Tosun benim. Hele evimizi şereflendir. Yorgunluğunu at, sonra konuşuruz."

Halil İbrahim, şaşırmıştı, hemen Karaok'tan yere atladı ve Tosun Bey'in ellerine sarıldı:

"Beyim, affet! Bilemedim."

Tosun Bey, Halil İbrahim'in elini öpmesine izin vermedi:

"Ortalıkta aflık bir hareket varsa o da benim hareketim. Bre Halil İbrahim! Beni, el öptürecek kadar ihtiyar mı görürsün?"

Halil İbrahim'in yaraları Tosun Bey'in dikkatini çekmişti:

"Evladım! Bu yaralar neyin nesi?"

Otlukköy'de yaşadıklarıyla adamakıllı dolan ve bir türlü boşalamayan Halil İbrahim kendini tutmak istedi ama... Tosun Bey'in "Bu yaralar neyin nesi?" suali karşısında daha fazla dayanamadı, Tosun Bey'in omuzuna yaslandı ve doyasıya ağladı. Tosun Bey, şaşırmıştı, ancak bir şey sormadı, Halil İbrahim'i köşke götürdü, Karaok'u uyanan kahyaya teslim etti.

Halil İbrahim, bir müddet, sonra sakinleşti. Tosun Bey'e mahcup mahcup bakıyordu. Ağlamaktan utanmıştı. Bunu, pehlivanlığına, gül erliğine yakıştıramamıştı.

Halil İbrahim, anlattı, Tosun Bey, dinledi, dinledikçe de dehşeti arttı.

Tosun Bey, Halil İbrahim'in anlattıklarına bir türlü

inanamıyordu. Aklı "Doğrudur,", gönlü ise "Hayır, böyle bir şey olamaz," diyordu. Bugüne kadar Türklerle kardeş kardeş yaşayan Bulgar çorbacılar, nasıl böyle bir şey yapabilirlerdi? Koca Osmanlı, böyle gafil nasıl avlanırdı, yapılan hazırlıklardan nasıl haberi olmazdı? İhtilalin olacağı daha önceden haber alındığı hâlde ihtilali önlemek nasıl yalnızca karakollara ve zaptiyelere bırakılırdı? Türkler niçin haberdar edilmezdi?

Tosun Bey'in beyni, cevapsız binlerce soru altında zonkluyor, zonkluyordu.

Akıncı, alperen ve gazi derviş dedelerinin kanını ve gönül zenginliğini, cesaret ve gayretini taşıyan Tosun Bey, inanamıyordu, Osmanlı Devleti'nin, Osmanlı Türkü'nün düştüğü bu hâle...

Tosun Bey, Halil İbrahim'i sonuna kadar dinledi. Hüseyin Hoca'nın mektubunun Bulgarlar'ın eline geçtiğini öğrendi.

Tosun Bey de delikanlılığa adım attığı ilk yıllarda... Demir Baba Tekkesi'nde, Pehlivan Hüseyin Hoca'nın yanında üç yıl kalmış, bilek ve yüreği çelikleşmiş, gönlüyse yumuşadıkça yumuşamıştı.

Halil İbrahim'in ayakta zor durduğunu farkeden Tosun Bey, yatak hazırlatarak yatırdı. Ancak kendi yatamadı.

Hemen en güvendiği yirmi adamını, Filibe'nin kuzey ve batısındaki Otlukköy, Avretalan ve Tatarpazarcık çevresine gönderdi. Durumu anlayıp, tez zamanda geri dönmelerini emretti. Kendisiyse, gül bahçeleri arasında gezdi, en sevdiği kırmızı güller arasında teselli aradı durdu.

Ama kırmızı güller de Tosun Bey'i teselli edemiyordu. Teselli etmek bir yana, üzüntüsünü ve sıkıntısını daha da artırıyorlardı.

Kırmızı güller, şimdi ona, gelinlikleri üzerinden kan akan Türk kızlarını hatırlatıyorlardı. Gül bahçeleri içinde daha fazla duramadı, atına atladığı gibi kendini Balkan Dağları'na vurdu.

Balkan Dağları'nda da aradığı teselliyi bulamayan Tosun Bey, öğleye doğru çiftliğe döndü. Döndü ancak çiftlikte bir süprizle karşılaştı.

Tosun Bey şaşırmıştı. Seher vakti, zor ayakta duran, bir gün önce

değme babayiğidin dayanamayacağı acıları yaşayan, eziyetlere uğrayan, nice konak mesafeyi at sırtında çok kısa zamanda aşan Halil İbrahim karşısındaydı. Gül Diyarı'nın yiğit delikanlısı, atını hazırlamış onu bekliyordu.

"Bre Halil İbrahim bu ne hâl? İkramda kusur mu ettik? Adamlarımız size karşı saygısızlıkta mı bulundu?"

Halil İbrahim, Tosun Bey'e karşı mahçuptu. Aslan yapılı, pala bıyıklı, her hâliyle tam bir Rumeli yiğidi olan Tosun Bey'i görünce eziliyor. Kendi zayıflığını, Tosun Bey'in omuzlarına yaslanarak hüngür hüngür ağlamanın utancını daha fazla hissediyordu. Halil İbrahim'in hesabına göre, hataları ve zayıflıkları çoğalmıştı.

Yarıştaki dalgınlığı, Nadya karşısındaki perişanlıkları, Aziz Paşa'nın huzurunda atından düşmesi, Bulgarlara pusuda yakalanması, Karaok'un sırtından uçması ve nihayet, Tosun Bey'in omuzuna yaslanıp hüngür hüngür ağlaması...

Bütün bunlar, Halil İbrahim için bağışlanmaz hatalar, zayıflıklardı. Gül erenlik için mücadele edene bunlar yakışır mıydı? Yüreğine ve beynine, bunları ancak, bir an önce Bulgarlara karşı savaşarak affettirebilir, gönlüyle ancak o zaman barışabilirdi.

Halil İbrahim, boynu bükük, mahçup, içinde binbir acı ve utancın yanıp söndüğü gözlerle Tosun Bey'e yalvardı:

"Ne olur beyim. Bana müsaade et. İçim yanar. Yaptıkları Bulgar canilerin yanına kalmamalı."

Tosun Bey kızdı:

"Bre evlat! Ne dersin sen? İçi yanan yalnızca sen misin? Benim içimdeki yangını bilir misin? Bu toprakları anam babam gibi sevdiğimden, buraların taşına toprağına, suyuna, gülüne kara sevdalı olduğumdan haberdar mısın? Otur yerine! Gelmek senden... Göndermek benden...

Bu yangın sönmeden yanımdan bir an bile ayrılmayacaksın. Göreceğiz bakalım yüreğin nice yanarmış. Haydi dediğimde bi an tereddüt et de ben sana o zaman gösteririm şu Urumeli kaç bucakmış, yiğitlik taslamak nasıl olurmuş."

Halil İbrahim, Tosun Bey'in haklı sözleri karşısında bir şey diyemedi:

"Beyim... Şeyy... Ben..."

Tosun Bey, Halil İbrahim'e fazla yüklendiğini farketti. Hem yüreği, hem de bedeni yaralı toy delikanlıyı üzdüm endişesiyle yüreği cız etti. Havayı yumuşatmak, Halil İbrahim'i rahatlatmak için takıldı:

"Halil İbrahim! Yoksa onun için mi bir an önce gitmek istersin?"

Tosun Bey'in suali Halil İbrahim'i şaşırttı:

"Beyim, kimi kastettiniz, anlayamadım..."

Tosun Bey, güldü:

"Nadya, bre Halil İbrahim, Nadya... Voyvoda'nın kızı. Hani anlatmıştın ya... Seni zindandan kurtarmış... Ona ne olduğunu mu merak edersin?"

Halil İbrahim, kızardı, bozardı ve zayıf tarafından yakalanmış kimse gibi öfkelendi:

"Beyim ne dersin? Benimle maytap mı geçersin? İnsanlar katledilirken aşna fişna, kız peşinde koşçak kadar zayıf mı görürsün beni?"

Tosun Bey, baltayı taşa vurduğunu farketti. Şu Halil İbrahim, çok garip bir delikanlıydı. Çok çabuk kızıyor, doğru bildiğini çekinmeden söylüyordu.

"Şaka süledim bre Halil İbrahim'im şaka. Çok çabuk kızarsın. Hocan Hüseyin Pelvan, sana öğretmedi mi, 'pelvanlığın, gül erliğin birinci şartı, sinirlerine hakim olmaktır' diye..."

Halil İbrahim'in kendi tuttuğu hata hanesine, çetelesine bir yenisi daha eklenmişti. Utanmasa hemen, "Ey akılsız başım. Ne zaman akıllanacaksın, bu yaptığın kaçıncı hata? Bir de gül erenliğe kavuşma iddiasındasın!" diye başını taşlara vuracaktı. Ellerini "Ne yapayım, elimde değil!" der gibi açtı:

"Beyim! Bağışla... Acemiliğime, son bir gündür yaşadıklarıma

ver. Hocam ve daha niceleri süledi, kızma diye, ama olmuyor. İnşallah başarmak için çok çalışacağım."

Tosun Bey, boyun bükmüş, mahçup, garip garip duran Halil İbrahim'i kolundan sevgiyle tuttu ve köşke doğru götürdü:

"Gel bre ismine kurban Halil İbrahimim, yiğit evladım. Kendine bu kadar işkence etme. Senin yaşadıklarını başkası yaşasaydı şindi ayakta olmazdı. Gel içeri geçelim. Ne yapacağımızı, nasıl hareket edeceğimizi kararlaştıralım."

Karaok'u işçilerden birine teslim ettiler ve köşke girdiler.

Akşam üstü, acı haberler ardı ardına gelmeğe başlamıştı. Karlıova civarındaki müslüman köyler, birer ikişer Bulgarların tecavüzüne uğruyordu. Ama hâlâ, Filibe'den kendilerine ulaşan bir haber yoktu.

Tosun Bey, elli adamını hazır etmiş, devletten gelecek işareti bekliyordu. Ancak, kendilerine gelen hiçbir emir yoktu. Halil İbrahim, bir türlü yerinde duramıyordu, eğer Tosun Bey bıraksa, Bulgar köylerine şimşek hızıyla tek başına saldıracaktı. Tosun Bey de ondan farklı değildi. Daha fazla dayanamadı:

"Davran bre Halil İbrahim! Gideriz!"

Zaten tetikte bekleyen Halil İbrahim, Tosun Bey'in "Davran Halil İbrahim!" sözüyle yerinden fırladı. Tosun Bey'i takip etti. Köşkten çıktılar ve sundurma önünde hazır bekleyen atlarına bindiler.

Önde Tosun Bey, hemen yanında Karakok'un üstünde Halil İbrahim ve onları takip eden elli atlı. Atlarını topukladılar. Karlıova'ya doğru dörtnala sürdüler. Tosun Bey'in çiftliği, yaya yürüyüşü kasabaya yarım saatlik mesafedeydi.

Tosun Bey, fena hâlde kızmıştı. Atını doğru Karlıova çarşısındaki büyük çınarın önüne sürdü. İkindi sonrası, çarşı camisinden çıkan Karlıovalılar, buradaki açık kahvehanelerde toplanırlar, yarenlik eder, dertleşir, hâlleşirlerdi. Bugün ise endişe içinde Bulgarların ayaklanmasından, Türk köylerine saldırmasından bahsediyorlar,

şaşkınlık ve endişe içinde bekleşiyorlardı.

Tosun Bey ve arkasındaki elli atlıyı gören Karlıovalılar, telaşlanmışlardı:

"Bre bu Tosun Bey değil mi?"

"Bir şeye kızmış gibi."

"Deliler gibi niçin üstümüze at sürer?"

"Tosun Bey bu, sağı solu belli olmaz."

"Şimdi anlarız."

Atını, kalabalığın önünde zınk diye durduran Tosun Bey, yere atladı. Selam verdi, selamının alınmasını beklemeden kalabalığı yararak büyük çınarın önünde iskemleye çıktı, herkes, merakla ne söyleyeceğini bekliyordu. Tosun Bey, Karlıovalılar'a seslendi:

"Bre Karlıovalılar! Bakarım burada neşeniz yerinde. Çevre köylerde kıyım var, Bulgarlar tarafından kardeşleriniz öldürülür, haberdar mısınız? Erkeklik öldü mü bre. Kadınlar gibi ne oturursunuz?

Siz akıncıların torunu değil misiniz? Filibe'den haber gelmedi diye, köyler Bulgarlar tarafından bir bir yakılır, insanlarımız öldürülürken büle bekliyecek misiniz? Müslüman olan, Türk olan, erkek olan silaha sarılmalı. Canları, namusları korumalıyız."

Tosun Bey'in seslenişi Karlıovalıları heyecanlandırmıştı. Hepsine akıncı torunu, Osmanlı olduklarını hatırlamıştı:

"Tosun Bey doğru süler be!"

"Biz daha ölmedik!"

"Haydi, davranın bre!"

"Daha ne kadar masumların öldürülmesine seyirci kalacağız?"

Koca Çınar'ın önü bir anda boşaldı. Herkes evine koştu.

Karlıova, güçlü kuvvetli, yiğit isanlar, gül erler yetiştiren bir kasabaydı. Tosun Bey'in seslenişi boşa gitmedi. Evine koşan

silahını, dağarcığını alıp, atına binerek yiğitliğe yükseldi, harekete hazırlandı.

Bu sırada, Tosun Bey'in işini kolaylaştıran bir hadise meydana geldi.

Yaralı iki kişi, bitkin bir vaziyette Tosun Bey ve kalabalığın bulunduğu yere geldi. Tosun Bey, konuşmasını kesti. Tosun Bey'in etrafındaki herkes merakla gelenlere bakıyordu, üstleri başları kan içindeydi.

Tosun Bey, gelenleri tanımıştı. Bunlar, Karlıova yakınındaki Kopis Nahiyesi'nden Hüsmen ve Ahmet Ağalar'dı. Tosun Bey, durumu anlar gibi olmuştu:

"Bre Ağalar, bu hâliniz nedir?"

Tosun Bey'i orada görmek, gelenleri sevindirmişti:

"Tosun Beyim, Bulgarlar, Kopis'e saldırdılar. Biz de imdat istemek için buraya koştuk."

Tosun Bey'in aradığı fırsat çıkmıştı:

"Haydi! Davranın bre! Uyanmak için illa Karlıova'ya mı saldırmaları gerek."

Bu sözler, üzerine Tosun Bey'le durum müzakeresi yapmak için kalan son Karlıovalılar da silahlanmak ve gerekli tedariki görmek üzere evlerine koştular. Tosun Bey de Halil İbrahim'le birlikte gelenlerden saldırıyla ilgili bilgi aldı.

O akşam tam üç yüz atlı Tosun Bey'in etrafında toplandı. Vakit geçirmeden harekete geçtiler. Halil İbrahim, bir türlü yerinde duramıyordu. Tosun Bey, Halil İbrahim'i zor zaptediyordu. Halil İbrahim, hemen Otlukköy'e gitmek istiyordu.

Tosun Beyin "Yiğidim... Nadya'yı kapatıldığı kuleden bir an önce kurtarmak mı istersin," takılması karşısında kızardı bozardı. "Beyim, bizim Nadya'ya falan işimiz olamaz. İnsanlarımızı katleden Nikofski'den intimak almak isterim," dedi.

Tosun Bey, "Sakın ha, intikam sözünü bir daha duymayacağım. Bizim intikamla işimiz yok. İşimiz, savunmasız insanları korumak,

cezalandırmak devletin işi," dedi ve ilk önce Karlıova ve çevresinin imdadına koşmak gerektiğini söyledi. Halil İbrahim, Tosun Bey'e peki dedi ama aklı Otlukköy'te kaldı, aklını orada bırakanın Nikofski mi yoksa Nadya mı olduğunu bilemedi.

Tosun Bey, adamlarını yüzer kişilik üç takıma ayırdı. Bir grubun başına da "Bu yüz adamın mesuliyeti senin omuzlarında. Gereksiz yere kendin dahil kimsenin canına tehlikeye atmayacaksın! Yiğitlik, hayatta kalarak güzel işler başarmaktadır. Yiğit olan, harekete geçeceği zaman ve zemini en iyi seçendir. En az kayıpla en büyük işi başarandır. Mecbur olmadıkça silah kullanmak yok!" diyerek Halil İbrahim'e verdi.

Böylelikle hem Halil İbrahim'in daha çabuk pişmesini hem de kendisinin gereksiz yere tehlikeye atılmasını önlemek istemişti. Yüz kişinin kumandasının kendisine verilmesiyle heyecanlanan Halil İbrahim, Tosun Bey'e yalnızca "Peki," dedi, başka bir şey diyemedi, ona nasıl itiraz ederdi, o, gül erlerin en yiğidiydi.

Tosun Bey ve atlıları ilk iş olarak Kopis'e ulaştı. Daha doğrusu Kopis'i bastı. Gelenin Tosun Bey, olduğunu farkeden Bulgar çetesi hiç beklemeden ve karşı koymadan kaçtı.

Kopis büyük bir nahiye merkeziydi. Ancak ahalisinin çoğu Bulgar'dı. Çete, Kopis'ten kaçmıştı ancak, hıncını komşu Türk köyü Abdurrahmanlı'dan almak için harekete geçmişti.

Ve... Bulgar çetesi, hıncını, savunmasız Türk köyü Abdurrahmanlı'dan almıştı da... Çete, gece yarısı herkes uykudayken bütün evleri tutuşturdu. Uyanmakta geç kalan çok sayıda Abdurrahmanlı Türkü ve ahırlardaki hayvanlar, cayır cayır yanmıştı. İnsan ve hayvan sesleri yürekleri parçalamış, yanık et kokusu köyü durulmaz hâle getirmişti.

Yangını farkeden Tosun Bey ve beraberindekiler hemen Abdurrahmanlı'ya koşmuşlardı. Ancak çok geçti. Gelişleri, insanın içini parçalayan feryatlara ve et kokusuna olmuştu.

Abdurrahmanlı köyünü öyle berbat bir hâlde buldular ki... Tosun

Bey, bir hayli katı yürekli, çok zor ağlayan bir yiğit olduğu hâlde o bile dayanamadı, hüngür hüngür ağlamaktan kendini alamadı.

Halil İbrahim ise çıldıracak gibiydi. Eli ayağı tutmaz olmuştu. Otlukköyü'nde yaşadıklarından sonra burada gördükleri, gönlündeki şifa bulmaz yaraları iyice derinleştirmişti. Atını, ilk Bulgar Köyü'nü vurmak için sürdü, ancak, Tosun Bey'in sert emriyle durdu:

"Bre Halil İbrahim, bu sana son ikazım. Artık hislerinle hareket etmek, emir dışına çıkmak yok. Acımız ne kadar büyük olursa olsun, hislerimizle değil, aklımız ve gönlümüzle, soğukkanlılıkla hareket edeceğiz. Bir daha büle hareket istemem. Yoksa Bulgarlardan önce ayaklarından ben vururum!"

Halil İbrahim, yine Tosun Bey karşısında boynu bükük kalmış, bir şey diyememişti. Fakat galeyana gelen yalnızca Halil İbrahim değildi. Üç yüz atlı, "Biz de Kopis'teki Bulgar evlerini yakalım!" diye isyan etti, hareketlendi.

Ancak, Tosun Bey, sağlam duruyordu, aşılmaz Balkan dağıydı. Adamlarına bağırdı:

"Bizim işimiz yangın çıkarmak değil, yangınları söndürmek. Kundakçılık ve intikam peşinde değiliz. Hakkımızı kadın, çoluk çocuk ve ihtiyarlardan, savunmasız insanlardan değil, çetelerden, komitacılardan alacağız. Yiğit olana bu yakışır, kundaklama, savunmasız insanlara saldırma korkakların işidir. Korkarım sıra bundan sonra, İstirolça köyünde. Haydi, davranın, hedefimiz şimdi İstirolça."

Tosun Bey'in emriyle, atlıların yönü, İstirolça'ya çevrildi. Tosun Bey ve beraberindekiler, bütün gece, bir köyden bir köye yol aldılar. Halil İbrahim "Bu atlılar niçin böyle yavaş gidiyor?" diye için için kızıyordu. Sanki olacaklar Halil İbrahim'in içine doğmuştu. Geldiklerinde, köyü yanarken buldular. Asiler yapacaklarını yapmışlardı. Köyde taş üstünde taş bırakmamışlardı.

Yaralılardan asilerin İzzettinli Köyü tarafına hareket ettiklerini

işitince, İstirolça köylülerinin ölülerini gömmeğe, yanan evlerini söndürmeye, onlarla birlikte üzülmeğe dahi vakit bulamadan İzzettinli'ye doğru at sürdüler.

Tosun Bey ve yanındakiler, asileri, tam köye girerken yakalamışlardı. Dişe diş mücadele oldu. Asilerin kimini mavzer kurşunuyla kimini de kılınçla öldürerek masumların kanını yerde bırakmadılar.

Acı haberler üst üste geliyordu. Tosun Bey ve beraberindekiler, hiç beklemeden komşu Yeniköy'e gittiler. Buradaki asi Bulgarlar, zorlu çıkmıştı, ancak, Türkoğlu gayret kanatlarıyla bir defa şahlanmıştı. Tosun Bey'in yiğitleri, kendilerini gizleme ihtiyacı duymadan doğrudan düşmanın üzerine atılıyorlardı.

Özelikle, Halil İbrahim, gözünü budakdan esirgemiyordu. Tosun Bey, kaç defa,"Oğlum, bu seninkisi düpedüz intihar!" diye ikaz etmek mecburiyetinde kalmıştı.

Tosun Bey ve yanındakiler günlerce o köyden o köye at koşturdular. At üstünde uyudular, at üstünde yemek yediler. Yakılan köyler, öldürülen Türkler, acılarına acı kattı, kuru ekmeklerine acı katık oldu.

Bulgar komitacılar, insanları öldürmekle hınçlarını alamamışlar, hayvanları öldürmüşler, evleri kundaklamışlar, mezar taşlarını kırmışlar ve dahi gül bahçelerini talan etmişler, gül ağaçlarını kırmışlardı.

Kırmızı ve beyaz güller, bu sefer gül kazanlarında değil, asılları, geldikleri diyar kara toprakta birbirlerine kavuşmuşlardı. İki cihanın serverinin habercisi gül yağı, toprağa karışmıştı.

Halil İbrahim, bir an önce Otlukköy'e gidilmesi için ısrar ediyordu. Halil İbrahim'le birlikte Tosun Bey'in birliğine katılan İzzettinli köylüleri de, "Bir an önce Otlukköy'e saldırılmalı, çıbanın başı ordadır," diyorlardı.

İsyanın başında, Otlukköylü çeteciler, İzzettinli Köyü'ne saldırmıştı. İzzettinliler, Tosun Bey ve ekibiyle çeteyi kaçırtınca, çeteciler, dağ başındaki yakaladıkları savunmasız insanlara

saldırmışlar, dağda yakaladıkları İzzettinli Halil İbrahim Ağa'nın diri diri yüzünün derisini yüzmüşlerdi. İşte bu yüzden İzzettinliler, Halil İbrahim'le birlikte bir an önce Otlukköy'e gitmek istiyorlardı.

Halil İbrahim ile birlikte Tosun Bey ve ekibi, bir köyden diğerine koştururken, ihtilal yangını, Filibe Sancağı'nı dört bir yandan sarmıştı.

Bir nahiye merkezi olan Pirastim köyü, ihtilale hemen katılmış, ihtilalin temel taşı olmuştu. Pirastim, hem büyük, hem kalalalık hem de ihtilal stratejisi bakımından son derece önemliydi.

Bu büyük köy, Edirne, Filibe ve İslimye bölgelerindeki en büyük, en işlek yolların kilit noktası gibiydi. İsyanın burada kuvvetlenmesi, eyalet (vilayet) merkezi Sofya'yı tehdit ediyordu. Bu köydeki çingeneler, komitacılar tarafından ahıra doldurulup yakıldı.

Çömlekköy'deki isyan da başarılmıştı. Buradaki komita başkanı eski bir haydut olan Gümüş Yuvan'dı. Bu köye, hayvanlarını nallatmağa gelen bir Türk çiftlik ağası ile üç adamı pusuya düşürülmüştü.

Ağa, ilk ateşte yaralanmış ancak ölmemişti. Sonra, başına gelenlerle, "Keşke ilk ateşte ölseydim," diye çok dilekte bulunmuş, "Allah'ım ne olur, bir an önce canımı al!" diye dua etmişti. Yuvan, onun nalbanta geldiğini anlayınca, iki elinin ayalarına ve ayak tabanlarına birer kızgın nal çaktırmıştı.

Bizzat şahit oldukları zulümler, Pirastim ve Çömlek gibi köylerde yapılan caniliklerle ilgili işittikleri, İzzettinli köylüleri çıldırtmış gibiydi. Halil İbrahim de onlarla birlikteydi. İlk ihtilal ateşi Otlukköy'de yakıldığı için hemen oraya saldırmak istiyorlardı.

Tosun Bey de Otlukköyü'nün ele geçirilmesinin, ihtilale çok büyük darbe vuracağına inanıyordu. Ancak, burada çok kuvvetli ihtilalci kuvveti bulunması, cephane yığınağı yapılması, kale gibi savunma siperleri inşa edilmesi sebebiyle, yalnızca kendi kuvvetiyle buraya saldırmak istemiyordu.

Tosun Bey, Mirliva Hafız Paşa'nın beklenmesinden yanaydı.

Ancak, Tosun Bey'in birliklerine katılan İzzettinliler ve Halil İbrahim, kendilerinin bu komitacılara yeteceklerini, başarısızlık ihtimali görülürse, o zaman beklemeyi kabul edeceklerini söyleyerek, Tosun Bey'e çok ısrar ettiler. Günlerdir şahit olduğu katliamlar, Tosun Beyi de çok etkilemişti. O da bu çıbanbaşının bir an önce ezilmesini istiyor, adamlarına da güveniyordu.

Tosun Bey, baktı ki, İzzettinli köylülerini tutmak mümkün olmayacak Otlukköy'e gitmeye razı geldi. Ancak, onlara sıkı sıkı tenbihatta bulundu:

"Yalnızca karşı koyanlara saldıracaksınız. Kendi hâlinde olanlara, silahsızlara ve çoluk çocuğa bir fenalığınız dokunursa elimden kurtulumazsınız."

Halil İbrahim ve İzzettinli köylüler, bu kararı büyük bir sevinçle karşıladılar:

"Tamam beyim. Bizim kolumuz ancak zalime kalkar."

"Görsünler bakalım. Savunmasız insanları öldürmek nasılmış?"

Tosun Bey, ölüme giderken, düğüne gidecekmiş gibi sevinen adamlarına baktı. "Ey Rabbim. Bu akıncı, evlad-ı fatihan torunlarını anlamak ne kadar zor. Damarına basılınca nasıl da aslan kesiliyorlar!" diye düşündü.

O asil cevher, yiğitlik, mertlik koru, küllenmiş, ancak hâlâ kaybolmamıştı. Adamlarına işareti verdi:

"Haydi davranın! Gideriz!"

Akıncı torunları, Tosun Bey'in "Haydi davranın!" emriyle Mohaç Meydanına kanatlanan dedeleri gibi Otlukköyü'ne doğru uçtular, bir an önce zalimlere haddini bildirmek, mazlumların yardımına yetişebilmek için.

Tosun Bey ve gönüllüleri Otlukköyü'ne giderken Osmanlı Devleti ne yapıyordu?

Filibe Mutasarrıfı Aziz Paşa'nın aklı başından gidecek gibi olmuştu Zaptiye Bölükbaşısı Necip Ağa'nın Avretalan kahvecisi Yanko'dan aldığı mektup Türkçe'ye çevrildiğinde, durumun

vehametini bütün açıklığıyla kavramıştı. Bu mektup, Maçka Deresi Kongresi'nin umumi karar suretiydi.

30 Nisan 1876 tarihli bu kararda, "Edirne, Filibe ve Pazarcık şehirleri, özellikle de güller diyarı diye bilinen Kızanlık yakılacaktır, bütün demiryolları bozulacak, telgraf telleri kesilecek, ihtilale zarar verebilecek ne kadar köy varsa hepsi, içindekilerle birlikte yakılacak, bütün Bulgarlar ihtilale katılmağa zorlanacak..." gibi nice korkunç maddeler vardı.

İşte bu karar, Aziz Paşa'yı uyandırmış ve durumu hemen İstanbul'a bildirmiş, Filibe'deki sivil kuvvetleri teşkilatlandırmıştı.

Aziz Paşa, Filibe Müftüsü'nü çağırıp, papazlara karşı imamları devreye sokmasını istemişti. Müftü Efendi de, imamların zaten devrede olduğunu, eğer onların gayretleri olmasa, Bulgar papazlarının isyana gerek görmeyeceğini, Bulgarlar'ın Slavlaşarak Türklüklerini kaybettiği gibi, Türkler'in de bugüne kadar eriyip gitmiş olacaklarını söylemiş ve imamları organize etmek için hemen hareket geçmişti.

Ayrıca, Filibe'deki Ortodoks Bulgar, Ermeni ve Rum, Yahudi din adamları da devreye sokulmuştu.

Komitacılar, Filibe'de, isyanın başlaması için yirmi yangını işaret olarak kabul etmişlerdi. Alınan tedbirlerle, yangınlar beşte kesilmiş ve Filibe'deki isyan başlamadan önlenmişti. Şimdi sıra, köylerde bütün şiddetiyle devam eden isyanı bastırmaya gelmişti.

Aziz Paşa'nın telgrafı üzerine İstanbul da hemen harekete geçmişti. Padişah, isyanı bastırmakla, Mirliva Reşit Paşa'yı görevlendirmişti, hem de idam yetkisiyle.

Reşit Paşa, hemen o gece yola çıkmıştı. Reşit Paşa bölgede görevli Mirliva Hasan ve Hafız Paşalarla anında irtibatı kurarak harekete geçmişti. Filibe'ye ulaşınca da kumandayı tam olarak ele almıştı.

İlk önce Pruştiça'daki isyanla birlikte belli başlı bölgelerdeki isyanlar söndürülmüş, isyanın Tuna Bulgarlarına ve Makedonya'ya

sirayeti önlenmişti. Yalnızca, Avretalan, Batak ve Otlukköy'deki isyanlar kalmıştı. Hasan Paşa, 16 Mayıs'ta, Avretalan'daki isyanı bastırdı.

Kala kala Tosun Bey ve gönüllülerinin yolu üzerindeki Otlukköy, Braçkova ve Batak'taki isyanlar kalmıştı.

Bu sırada, Halil Usta, güller şehri Kızanlık'a ulaşmış, Gül Şeyhi Hafız Dede'ye Gül Ali'nin nasıl şehit düştüğünü, şehit kanının, al kanın beyaz güle nasıl düştüğünü, oradan da toprağa nasıl karıştığını, Otlukköy'deki isyanı, katliamı anlatmıştı.

Hafız Dede, duyduklarıyla durduğu yerde kalakalmış, ayaklarının bağı çözülmüş, gönlünde açan güller, solmuş, boynu bükmüştü. İşte, yüzlerce yıldır korkuyla bekledikleri haber gelmiş, "Beyaz güle al kan düşmüştü!"

Gün, gayret, tedbir alma, yarınları kanda boğmamak, çocukların, anaların, bebelerin ağlamasına mani olmak, bu diyarların vatan olarak kalmasını sağlamak için çalışmak günüydü.

Beyaz güle al kan düşmesi, bir haberdi, bilenlere, gerekli tedbirleri alması için.

Hafız Dede, durumu daha iyi anlamak için Gül Evi'ne koşmuş, güllerde okunan işaretlere bakmıştı.

Filibe, Kızanlık ve çevresinde güllerin boyun büktüğünü görmüş, gereken yapılmaz, alın teri, gönül nuruyla birleştirilmez ve çok çalışılmazsa ateşin bütün Rumeli'ye hatta Anadolu'ya da yayılacağını anlamıştı. Anlamasıyla birlikte de yüreciği yanmıştı.

Şu an Halil İbrahim'in Güller Diyarı'nda, Gül Dergâhı'nda bulunması gereken andı, onun yapması lazım olan vazifeleri yerine getirebilmesi, yarınlarda güllerin solmaması için. Ama o Güller Diyarı'nda yoktu. Hafız Dede, bekleyecekti, Halil İbrahim'in gelmesini, başka çaresi yoktu beklemekten ve duadan başka.

* * *

On Birinci Bölüm: İki ateş arasında

Hafız Dede'nin "Halil İbrahim" dediği saatlerde o, Tosun Beyle birlikteydi. Sıkı bir yürüyüşten sonra Tosun Bey ve adamları ulaşmışlardı, cani Voyvoda Nikofski'nin ve Kraliçe Rayka'nın bulunduğu Otlukköyü'ne. Ama gelişleri hoş geldine olmamıştı. Çok kuvvetli bir karşı koymayla karşılaştılar. Bu karşı koyuş, başta İzzettinli köylüleri ve Halil İbrahim olmak üzere Tosun Bey'in adamlarını iyice çıldırttı.

Otlukköy'de, taş taş üstünde kalmadı. Komitacıların yanında, siviller, çoluk çocuk da öldü. Nikofski'nin karısı da ölenler arasındaydı. Halil İbrahim, elinde olmayarak ölenler arasında, Nadya'yı aradı. Bulgar kadınlarına Nadya'yı sordu. Ölenler arasında göremeyince, Bulgar kadınlarından "Bilmiyoruz!" cevabı alınca da sevindi. Sevincini, farkedince, kendi kendine kızdı. Tosun Bey'in adamlarından kimse farketti mi diye etrafına baktı. Herkes, kendi derdindeydi, kimse bir şey fark etmemişti.

Köy içinde tam bir boğaz boğaza boğuşma devam ediyordu. Otlukköy'de, ne okul kaldı, ne resmî bina ne de kilise. Tutuşmadık ev de yoktu. Birbirlerine diş bileyen iki topluluk karşı karşıya gelince, akıl devreden çıkmıştı, Tosun Bey'in silahsız kimseye, çoluk çocuğa dokunmayın emri unutulmuştu. Tosun Bey, adamlarının arasında koşturup, "Yapmayın, kadın ve çocuklara dokunmayın!" diye bağırıp durdu. Ancak ok yaydan çıkmıştı.

Tosun Bey'in adamları ve çeteciler, bütün damları yanan koca köyde, alevler ve kara dumanlar arasında birbirleriyle ölesiye vuruştular. Korkunç bir boğazlaşmaydı bu. Ne yazık ki, kurunun yanında yaş da yanmıştı.

Halil İbrahim ise, Nikofski'nin peşindeydi, köşe bucak caniyi arıyordu.

Bu sırada, kilise iyice tutuşmuştu. Dumanlar, ilk önce Halil İbrahim'in daha sonra Nadya'nın kapatıldığı kuleye ulaşmıştı. Kulede biri vardı. Silah sesleriyle daldığı derin hayallerden uyanan kuledeki, pencereye koşmuştu. Güneş ışığı, iyice zayıf düşmüş bir genç kızın yüzünü aydınlattı. Bu Nadya'ydı. Nadya, dehşet içinde, aşağıdaki kanlı savaşı seyrediyordu. Kulenin penceresinden, evlerinin yanışına, annesinin öldürülüşüne şahit oldu. Bağırmak istedi, bağıramadı, sesi çıkmıyordu.

Kuleye kapatılalı on üç gün olmuştu. Her gün bir parça ekmek ve bir bardak sudan başka bir şey vermemişlerdi. Babası, "Öldürecem. Hele şu isyan başariya ulaşsin, seni kendi ellerimle öldürecem!" demişti. Annesiyle bir defa olsun görüşmesine izin vermemişti. Anasını nasıl da özlemişti. Anacığı, babasının görmediği günler, kilisenin önüne gelmişti. Nadya onu görmüştü ama o Nadya'yı, biricik kızını görememişti. Her görüş, Nadya'nın hasretini bir nebze olsun dindirmek yerine daha da yakıcı kılmıştı. Garip anacığı, kızına hasret gitmişti. Hasretiyle yandıkları arasında biri daha vardı, çok merak ediyordu, acaba kurtulmuş muydu?

Olamaz, hayal mi görüyordu? Günlerdir aç ve susuz karanlıkta kalmakla uyanıkken hayal mi görmeğe başlamıştı?

Nadya, evlerinin kalıntıları arasında gezen Halil İbrahim'i görünce büyük bir heyecana kapıldı.

Hayal mi değil mi düşünmeden seslendi, "Halil! Halil!" diye. Ama kendi sesini kendi zor duydu. Halil İbrahim, duymamıştı, kim bilir gördüğü yalnızca bir hayaldi. Yine de sevindi, bütün dünyalar onun oldu, hayalde de olsa Halil İbrahim'i, onun kendisini aradığını görmek Nadya için dünyalara bedeldi.

Nadya, hayal ile gerçeği iyice karıştırmış, "Demek ki Halil İbrahim, beni unutmamış. Evimizin kalıntılarında beni arıyor" düşüncesiyle kanatlanmış, içinde bulunduğu zor durumu unutmuştu.

Nadya, Halil İbrahimli hayaller içinde yüzüyordu. Ne olurdu, babası, böyle olmasaydı da, Halil İbrahimle evlenebilseydi. Babası bu hâle nasıl gelmişti, bir insan bu kadar nasıl değişir bir türlü anlamıyordu.

Türklerle kardeş gibi geçinen bir kimse, onları nasıl acımasızca katletmişti, hem de papazların söylediği ilahiler arasında, papazlarla birlikte.

Nadya, katliam günü yaşadıklarını bir türlü anlayamıyor, olanlara isim koyamıyordu. Kendi milletini sevmek için, başka milletleri boğazlamak niçin gerekliydi?

Çeşitli düşünceler içinde çırpınan Nadya'nın acı acı boğazı yanmağa başladı, gözleri yaşarmış, kesik kesik öksürüyordu. Bulunduğu odada göz gözü görmez hâle gelmişti. Şuuru bulanıyordu.

Yaşadıkları rüya mı, yoksa gerçek mi karıştıyordu. Sanki gördükleri, bütün yaşadıkları rüyaymış da, uyanırsa kendisini Halil İbrahim'le Hıdrellez sabahı niyet çömleğinin başında bulacakmış gibisine geliyordu. Genzi adamakıllı yanıyor, öksürmekten nefes alamıyordu. Dumandan kör olmuş, bir şey göremiyordu.

Nadya, annesini çok özlemişti. Ne olur annesi şimdi yanında olsaydı. O ne? Annesi dumanlar içinde kendisine doğru geliyordu, arkasında da Halil İbrahim. Nadya, halsizce elini onlara doğru uzattı. Seslendi, "Anne! Anne! Halil!" diye. Son sözleri, anne ve Halil oldu. Ondan sonra karanlıklar içinde, karanlıkta kaldı.

Halil İbrahim, alev alev yanan köyde oradan oraya koşturup duruyordu. Bir anda yolu, köy mescidine düştü. Köy, Bulgar köyü olmasına rağmen, burada görev yapan Türkler'in gitmesi için bir mescit yapılmıştı. Köyde, tek yanmayan bina bu kalmıştı. İsyancı Bulgarların gözünden kaçmıştı.

Mescitten sesler geliyordu. Halil İbrahim, hemen mescitin kapısını açtı. İçerisi kadın ve çocuklarla doluydu. Başında sarığı elinde martini tüfeğiyle Halil İbrahim'i gören kadınlar ve çocuklar ağlamağa ve yalvarmağa başladılar:

"Anne!"

"İsa Meryem için bize dokunmayin!"

"Ne olir bizi öldürmeyin!"

Halil İbrahim, elinde tüfek kapıda kalakalmıştı. Silahını doğrulttu. Bir anda bütün sesler kesildi. Mescittekilerin yüzlerine ölüm korkusu sinmişti. Gözleri merakla aradı kadınların içinde mi diye, ama görememişti Nadya'yı... Yüreği yandı görememekle, yüreğin yanmasına aklı isyan etti, gönlü de isyana isyan etti, Halil İbrahim şaşırdı kaldı, gönlüyle aklı arasındaki çatışmaya.

Halil İbrahim, sesler kesilince hayret etti, sesler birden bire niçin kesilmişti? Herkesin ölüm korkusu içinde doğrultmuş olduğu tüfeğe, tüfeğin ölüm kusan siyah delikli namlusuna baktığını farkedince durumu anladı. Yüreği cız etti. Hemen tüfeğini indirdi.

Kendisinde ölümü gören, birbirine sokulmuş ağlaşan, gözyaşlarıyla yalvaran kadın ve çocukları görünce, Otlukköy'de katledilen Türk kadın ve çocukları aklına geldi. O masumların ne suçu vardı, bu masumların ne suçu vardı?

"Yok bre öyle bi şey. Sizi kimse öldürmeyecek. Biz komitacı değiliz. Bir yere kıpırdamayın. Başkaları sizi görmesin. Ben Tosun Bey'i göreyim."

Halil İbrahim mescidin kapısını kapattı ve Tosun Bey'i aramak için çıktı. İçeridekiler, arkasından bakakalmışlardı. Ölümü beklerlerken, kurtuluş müjdesi almışlardı. Yine de endişeliydiler. Ya Tosun Bey, onların öldürülmesi için emir verirse. İçlerinden biri, diğerlerini yatıştırdı:

"Korkmayin! Türkler kadın ve çocuklara dokunmaz."

Duyduklarına inanamıyorlardi:

"Dokunmaz mi hakikaten? Bizimkiler onların kadin ve çocuklarina acimadi. Onlar acir mi?"

"Merak etmeyin. İşe beyleri el koyarsa kurtuliriz. Beyler büle bir şeye izin vermez. Dua edin, beyler gelmeden ayak takiminden Türkler bizi bulmasin."

Halil İbrahim, Tosun Bey'i bulup durumu anlattı. Tosun Bey hemen geldi ve mescidin kapısına güvendiği üç adamını dikti ve kimseyi yaklaştırmamalarını istedi. Halil İbrahim, tekrar Nikofski'yi aramak için mescitten ayrılırken biri arkadan seslendi:

“Halil! Halil!”

Halil İbrahim, döndü, seslenen kadınlardan biriydi, hayret etti, bu kadın nereden onu tanıyordu.

“Halil! Beni tanimadin mi? Elena, Nadya’nın arkadaşi.”

Halil İbrahim, daha dikkatli baktı, Tanımıştı. Nadya’yı Paşaçık Çayı’ndan boğulmaktan kurtardığında o da yanındaydı.

“Buyur bacım! Tanıdım.”

Kız koştu, Halil İbrahim’in ellerine sarıldı:

“Halil, kurtar oni! Ne olur kurtar oni!”

“Kurtarmak mı kimi bre?”

“Nadya’yi.”

Nadya ismini duyan Halil İbrahim, şaşırdı, heyecanlandı, eli ayağına dolaştı:

“Nadya mı, nerede?”

“Kulede. Kilisenin kulesinde kilitli?”

Halil İbrahim, hemen kiliseye baktı. Kilise tutuşmuş, alevler kuleyi alttan sarmıştı. Davrandı:

“Beyim! Ben kuleye çıkarım!”

Tosun Bey, şaşırdı:

“Hayır olsun evladım, tutuşmuş kulede ne ararsın, ölümünü mü?”

Halil İbrahim, kızardı:

“Beyim, hayatımı kurtaran Nadya, orada kilitliymiş.”

Tosun Bey, bağırdı:

“Çabuk, koş, ne dursun.”

Halil İbrahim, koştu, ancak, gidemedi, Nadya’nın arkadaşı bağırdı:

“Dur Halil. Anahtari bul!”

“Ne anahtarı!”

"Kulenin anahtari! İçeri nasil gircen?"

Halil İbrahim, yerinde çakılıp kaldı. Kulenin kapısının ne kadar sağlam olduğunu çok iyi biliyordu. Hayatını kurtaran Nadya göz göre göre yanacak mıydı?

Halil İbrahim, çaresizdi. İçeri, kuleye nasıl girecekti. Bir Tosun Bey'e, bir Nadya'nın arkadaşına baktı:

"Anahtar! Anahtar nerede? İçeri nasıl gireceğiz?"

Tosun Bey de çaresizdi. Nadya'nın arkadaşı heyecanla konuştu:

"Anahtarlar, baş papazin üstünde olmali."

Halil İbrahim, hemen atıldı:

"Papaz mı, nerede?"

Elena, çaresizce ellerini açtı:

"Ben bilemem."

Halil İbrahim'in imdadına Tosun Bey yetişti:

"Köyün girişindeki siperde bir papaz öldürüldü. Elbisesi çok süslüydü, o olabilir."

Halil İbrahim, hemen fırladı. Sipere nasıl ulaştığını bilemedi. Papazı buldu, siperin içinde boylu boyunca yatıyordu. Bulgar komitacılar, kale gibi siper yapmışlardı, ancak, Tosun Bey ve adamları karşısında dayanamamışlardı. Halil İbrahim, atıldı, telaşla, papazın ceplerini karıştırdı, anahtarları bulmuştu. Birden fazla anahtar vardı.

Anahtarları alan Halil İbrahim, kilisenin yanına koştu. Kilise alev alev yanıyordu. Halil İbrahim, merdivenlere atıldı. Göz gözü görmüyordu. Merdivenler taştan olduğu için tutuşmamıştı. Hızla, kuleye tırmandı. Kule'nin balkonuna ulaştı. Anahtarları cebinden çıkardı. Birinciyi denedi kapıyı açmadı. Aceleden anahtarı deliğe yerleştiremiyordu. Üçüncü anahtarla kapıyı açtı. Oda duman içinde kalmıştı. Kilise'den odaya açılan havalandırma delikleri odayı dumana boğmuştu. Kapıyı açmasıyla beraber, dumanlar dışarı

çıkmağa başladı. Halil İbrahim, seslendi:

"Nadya! Nadya! Ben Halil İbrahim! Neredesin?"

Ancak, cevap yoktu. Halil İbrahim tekrar seslendi:

"Bre Nadya! Benim! Halil İbrahim."

Duvarlar sağırdı, Nadya'dan cevap yoktu. Bu arada, kapının açılmasıyla duman biraz dağılır gibi olmuştu. Halil İbrahim, köşede bir karaltı gördü. Koştu, Nadya, yerde boylu boyunca yatıyordu. Hemen kucakladı ve kulenin balkonuna çıkardı. Oradan da merdivenlere. Nadya, belli belirsiz nefes alıyordu. Başka, zaman olsa, yabancı bir kadına eli dokununca ne yapacağını şaşıran Halil İbrahim, şimdi hiçbir şeyin farkında değildi.

Merdivenlere koştu. Kule merdivenlerinin kiliseye açılan yerine geldiğinde kucağında Nadya dondu kaldı. Giriş alevler içindeydi.

Tosun Bey ve yanındakiler, gözleri kilisenin dış kapısında, endişe içindeydiler. Halil İbrahim'in çıkmasını bekliyorlardı. Fakat Halil İbrahim, bir türlü dışarı çıkmıyordu. Tosun Bey, yanan pencereden kilisenin içine baktı. Çatı çökmüştü, içerde canlı kalmak imkânsızdı. Tosun Bey, iyice endişelendi. Halil İbrahim'in içeri girmesine müsaade etmekle iyi etmemiş miydi? Kilisenin içine doğru "Halil İbrahim! Halil İbrahim!" diye seslendi ama alevlerin sesinden başka ses yoktu.

Yanan kalaslar, kuleden kilisenin içine çıkan yolu tamamen kapatmışlardı. Çıkış imkânı yoktu. Alevler, Halil İbrahim'in yüzüne sıcak sıcak vuruyordu. Merdivenler ısınmıştı. Acele geri döndü. Merdivenleri çıkarak kulenin balkonuna ulaştı. Buradan aşağı inmek çok zordu. Ne yapacağını bilemedi. Nadya'yı yere koydu. Aşağı baktı, Tosun Bey'i, kilisenin pencelerinden içeri bakarken gördü ve seslendi:

"Tosun Bey! Tosun Bey!"

Tosun Bey, Halil İbrahim'i duymuştu. Kulenin balkonuna baktı. Halil İbrahim oradaydı. Halil İbrahim'i görmek Tosun Bey'i

kardeşine kavuşmuş gibi sevindirdi:

"Bre Halil İbrahim! Hâlin nicedir? Bizi endişelendirdin. Kızı buldun mu?"

"Buldum beyim. Ama burada mahsur kaldık? Merdivenlerden inilmiyor."

Tosun Bey, hemen çevresine şöyle bir baktı. Balkon çok yüksekti. Merdiven dayamak veya ip atmak imkânsızdı. Tosun Bey, çare için kendini zorlarken, kuleye parelel uzanan büyük çınar ağacı dikkatini çekti. Atının üzerindeki urganı getirmelerini söyledi.

Kulenin balkonunda hava iyice ısınıyordu, taşlar üzerine basılmaz hale gelmek üzereydi. Halil İbrahim, çaresizce etrafına bakıyor, Tosun Bey'den gelecek imdatı bekliyordu. Fakat o da Tosun Bey'in kendilerine nasıl yardımda bulunabileceğini çözememişti.

Taşlar iyice ısınmıştı. Yere zor basıyordu. Kenarda kendini bilmeden yatan Nadya'ya baktı. Kader, bu kızla yollarını sık sık kesiştiriyordu.

Nadya'yı boğulmaktan kurtarması, Rüstem Ağa'nın bahçesinde karşılaşmaları, Nadya'nın kırmızı gülünü niyet çömleğinden çekişi, Nadya'nın onu kuleden çıkarması ve şimdi ateşin ortasında buluşmaları. Bütün bunlar neyin nesiydi, neyin işaretiydi. Bunları aklına getiren Halil İbrahim, "İlla bir şeyin işareti olması şart mı?" diye söylenerek, yollarının kesişmesine bir sebep arayışına kızdı. Balkonda sıcaklık dayanılmaz hâle gelmişti.

Halil İbrahim, Tosun Bey'in ne yaptığını merak ediyordu. Kulenin hemen dibindeki çınara tırmanmak için çalıştığını görünce ne yapmak istediğini anladı. Tosun Bey'in pratik zekasına bir kez daha hayran oldu. Belinden kuşağını çözdü. Nadya'yı belinden sıkıca bağladı ve Tosun Bey'in işaretini beklemeye başladı. Bu arada, mescitten çıkarılan kadınlar merakla olacakları bekliyorlardı.

Tosun Bey, belinde kalın ip, çınara tırmandı. İpi, çınarın kuleye doğru uzanan bir dalına, kule balkonundan daha aşağıda olacak

şekilde bağladı. Halil İbrahim'a seslendi:

"Bre Halil İbrahim!"

"Buyur beyim."

"İpi atıyorum. Yakala."

Bir kaç atıştan sonra, Halil İbrahim, ipi yakalamayı başardı ve sıkıca bağladı. Sonra, Nadya'yı tutan kuşağı ipte kayacak şekilde bağlayarak Tosun Bey'in dikkatini çekti:

"Beyim! Nadya'yı salıyorum."

"Tamam, oğlum sal."

Halil İbrahim, Nadya'yı aşağıya doğru yavaşça saldı. Nadya, ipte kaydı ve çınar ağacının dalında bekleyen Tosun Bey'in kollarına düştü. Tosun Bey de, Nadya'yı aşağıda bekleyenlere ulaştırdı.

Halil İbrahim de, ipten salınarak, çınar ağacına ulaştı ve yere atladı. Tosun Bey, Halil İbrahim'i kucakladı:

"Aslan yiğidim. Kurtardın kızı be."

Halil İbrahim, mahçup mahçup boynunu büktü:

"Ne yapalım beyim. O da benim hayatımı kurtarmıştı."

Tosun Bey, Halil İbrahim'e takılmadan edemedi:

"Bre Halil İbrahim? Herkes için büle alevlerin içine atılır mısın?"

Halil İbrahim, yine hemen kızmıştı:

"Beyim. Siz bunu bana nasıl sülesiniz? Değil bir insan kedi yavrusu için bile atılırım. Her müslüman bunu yapar."

Tosun Bey, sevgiyle Halil İbrahim'in omuzunu tuttu:

"Bre Halil İbrahim, niçin şakadan anlamazsın? Niçin çok çabuk kızarsın. Hani kızmayacaktın, söz vermiştin. Hani, kızmanın, pelvan, yiğit adam için en büyük zayıflık olduğunu öğrenmiştin?"

Halil İbrahim, kızardı, boynunu büktü, Tosun Bey'e bir şey söyleyemedi. Nasıl söylesindi, Tosun Bey'in söyledikleri doğruydu. Bu kaçıncı defadır aynı hatayı işleyişiydi.

Hocası Hafız Dede, "Oğlum Halil İbrahim, insanın en büyük düşmanı, kendi nefsidir. Nefsinden başka düşman arama. Kavgan nefsinle olsun. Başkasında kusur görme. Üzerindeki bütün iyilikleri, güzellikleri Allahü Teala'nın ihsanı bil. Buğday başağı gibi ol.Üzerindeki nimetler çoğaldıkça boynun bükülsün, bu nimetlere nasıl şükrederim endişesiyle Nefs, insan içinde ayrı bir varlıktır. İlahlık iddiasındadır. İman etmemiştir. Nefis iman etmedikçe, hakiki iman, evliyalık nasip olmaz. Nefsin en korktuğu da açlıktır. Gerçek pelvan nefsini yenendir, bu sözlerimi sakın ola, unutma!" demişti. Ama Halil İbrahim, nefsiyle mücadelede sık sık yenik düşüyordu.

Tosun Bey, Halil İbrahim'e dokundu:

"Bre Halil İbrahim! Daldın gittin! Aldırma şaka yaptık dedik ya."

Halil İbrahim, mahçuptu, Yaradanına, hocasına ve Tosun Bey'e karşı:

"Hâlimi düşünürüm beyim, ne kadar ham olduğumu görerek üzülürüm."

Tosun Bey, kuvvetlice Halil İbrahim'in omzunu sıktı:

"Korkma bre yiğidim. Üzülmekten, yanmaktan, kusurunu görmekten korkma. Bütün bunlar gül erenliğe götüren yoldur. Hiçbir şey seni yolundan çevirmesin. Ebedî güzelliklere bu yolla kavuşulur hem de bir daha ayrılmamak üzere."

Gözleri yerde yatan Nadya'da olan Halil İbrahim endişeliydi:

"Nadya'ya baksaydık. Dumandan zehirlenmiş olabilir?"

"Doğru sülersin be Halil İbrahim! Gerekeni yapalım."

Hemen koşuşturma başladı. Yanan köyde, bin bir zahmetle yoğurt buldular. Ayran yapıp baygın Nadya'ya bin bir zahmetle içirdiler. Tosun Bey, Nadya ve diğer kadınları, güvendiği adamlarına teslim etti, onları sağ salim Tatar Pazarcığına götürmelerini, Kaymakam'a teslim etmelerini söyledi. Kendisi de, Halil İbrahim'le birlikte Voyvoda Nikofski ve Kraliçe'nin peşinde Otlukköyü terketti.

Tosun Bey'in yanındakiler, talimli asker olmadığı için Otlukköy iyi sarılamamış ve Nikofski ve Rayka kaçmayı başarmışlardı.

Nadya'yı aralarına alan Bulgar kadınları yaşadıklarına

inanamıyorlardı. Bu Türkler nasıl insandı. Kendi çoluk çocuklarını acımadan katledenin kızını kurtarmak için hayatlarını tehlikeye atmışlardı.

Nadya, kendine geldiğinde ilk, sözleri "Anne ve Halil" olmuştu. Kendisini kimin kurtardığını sormuş, Halil İbrahim, cevabını alınca sevincinden babasının yaptıklarını, annesinin ölümünü unutmuş... Hele hele onun, ölümü göze alıp ateşin içine atılarak, kendisini kurtardığını işitince o kadar çok sevinmişti ki, anlatılır değil. Nadya ile birlikte Tatarpazarcığı'na gönderilen kızlar, takılmadan edemediler:

"Hadi Nadya! Yine iyisin."

"Halil'in gönlünü kazanmişsin! Baksana senin için kendini ölümün kucagine atti."

"Adi gözün aydin kiz! Bu Halil sana aşık galiba."

"Galibasi fazla bre kizlar. Aşik olmasa hiç kendini ölümün kucagine atar mi?"

Nadya, sataşmalara bir şey demiyor, yalnızca tatlı tatlı gülümsüyordu. Gönlünde, bir tarafta, annesini kaybetmenin, babasının isyana elebaşılık yapmasının acısı, diğer tarafta da, Halil İbrahim tarafından kurtarılmanın sevinci vardı. Hayalleri güller ve Halil İbrahim, hafızasıysa kan ve dehşet ile doluydu.

Filibe ve yöresinde, Bulgar ve Türk Osmanlı tebasının rüya ve hayalleri tıpkı Nadya gibi, kan ve gül arasında gidip geliyordu. Güle uyananlar, kanda ölüyor, gülde doğuyordu. Ebedi güzelliklere (güle) âşık olanlar, görünürde kanla ölüyorlardı, ancak hakikatte, şehit oldukları için gülde (ebedi güzellikte) yeniden doğuyorlardı.

Tosun Bey, Halil İbrahim ve adamlarıyla birlikte, Nikofski'nin peşinde, Derbend'e geldi. Derbend, çoktan Bulgar isyanına katılmış bir büyük merkezdi.

Karlıova gönüllüleri, Sırpdere denen yere vardıklarında, iki yandan sert bir yaylım ateşiyle karşılaştılar, içlerinden 5 kişi yaralandı, bir kişi de öldü. Tosun Bey, hemen kumandayı ele aldı:

"At in! Siperlen!"

Bütün adamlar aynı anda attan indiler, ölü ve yaralılarla birlikte çukur yerlere siperlendiler. Tosun Bey, adamlarını iki gruba ayırdı. Birinin başına kendisi geçti, diğerini de Halil İbrahim'in kumandasına verdi. Sağdan ve soldan hücuma geçtiler. Açılan ateş, Tosun Bey'in adamlarını iyice hırslandırmıştı. İlk heyecan geçince, karşı saldırıya geçtiler. Bulgar caniliği onları o kadar kızdırmıştı ki, gözlerini budaktan esirgemeden saldırıyorlardı.

Tosun Bey, adamlarını kontrolde zorlanıyordu. Sert bir taarruzla ilk iki tabyayı, siperi ele geçirdiler. İki saat sonra, atlarına binip döntnala köye hücum ettiler. Çetecilerin sıkı yaylım ateşine aldırmadan dövüşe dövüşe köye daldılar, her evi teker teker zapdetmeye başladılar.

Halil İbrahim ve yanındaki iki kişi, Nikofski'nin peşindeydi. Sonunda, Nikofski'nin saklandığı evi buldular. Nikofski ve yanındakiler sıkı karşı koyuyorlardı. Adamlarının teker teker ölmesine rağmen cani Nikofski, karşı koymaya devam ediyordu. Halil İbrahim, daha fazla beklemeye dayanamadı. Evin arka tarafına dolandı.

Küçük pencereye bütün gücüyle abandı ve gülle gibi Nikofski'nin bulunduğu odaya düştü. Düşmesiyle beraber ayağa fırladı ve martini tüfeğini Nikofski'nin şakağına dayadı.

Nikofski, paniklemişti, ölüm, martini namlusu, kapkara bir delik şeklinde kapısını çalmıştı, gözleri dehşetten fırlamış hâlde Halil İbrahim'e yalvardı:

"Ne olir Halil kiyma bana."

Halil İbrahim, kararlıydı, parmağı karıncalanıyor, tetik üzerinde sabırsızca geziyordu, gözünün önüne Hıdrellez günü Otlukköyü'nde yaşananlar, öldürülen, kafaları kesilip kazıkları geçirilen Türkler geldi:

"Sen masum insanlara acıdın mı?"

Nikofski, yalvarmağa devam ediyordu:

“Beni öldürme Halil.”

Halil İbrahim, yalnızca tek şey düşünüyordu, intikam, Tosun Bey’in imtihan ile ilgili söyledikleri aklından çıkmıştı. Nikofski’nin yalvarmalarından hiç etkilenmiyordu. O yalvardıkça, acımasızca katledilen, kafaları kazığa geçirilen Otlukköylü Türkler, feryat bile edemeden öldürülen kadın ve çocuklar aklına geliyordu. Silahını doğrulttu:

“Cehennem seni bekler Nikofski!

Nikofski, dehşet içinde martinin siyah deliğine bakıyordu.

“Dur Halil İbrahim! Sakın ateş etme!”

Halil İbrahim, sese döndü, gelen Tosun Bey’di.

“Ama Beyim! Bu herif canilerin en korkuncu! Acımasızca masumları katletti, bırak öldüreyim! Allah için mani olma!”

“Hayır, evladım, olmaz! Bundan sonrası adaletin işi! Eğer, öldürürsek ondan ne farkımız kalır?”

Halil İbrahim, avı elinden alınan bir kaplan gibiydi. Bir türlü kabullenmek istemiyordu:

“Ama beyim! Neden? Neden? O, kimseye acımadı... Çocuk, kadın demeden katletti.”

Tosun Bey’de hayat işareti gören Nikofski, onun ayaklarına kapandı:

“Ne olir beyim. Öldürmeyin beni. Halil’e birakmayin. Herşeyi annaticem.”

Tosun Bey, Nikofski’yi götürmeleri için adamına işaret etti. Nikofski’yi kaldırıp götürdüler. Tosun Bey, hırsından ağlayan Halil İbrahim’i omzundan tuttu:

“Oğlum! Bilirim acın çok büyük. Bu cani de binlerce defa ölümü haketti. Ama esir alınan, yargılanmadan öldürülemez. Onun hakkında makeme karar verecek. Hem, onun ağzından isyanın

perde arkasındakiler öğrenilir. Gel, şimdi, çıkalım."

Bu sırada, Tosun Bey'in adamlarından biri koşarak geldi:

"Beyim! Beyim! Kraliçe'yi yakaladık."

"Ne kraliçesi bre? Burada kraliçenin ne işi var?"

"Rayka... Otlukköylü kraliçe. Bulgaristan kraliçesiymiş."

"Allah Allah! Demek ki kendilerine kraliçe de seçmişler ha? Nerde?

"Yan odada beyim."

Tosun Bey ve Halil İbrahim, yan odaya koştular.

Bulgarlar'ın kraliçe ilan ettikleri Otlukköyün öğretmeni Rayka, başında taçı, sırtında peleriniyle büyük bir korku içinde odanın bir köşesine büzülmüş bekliyordu. Halil İbrahim'in çakmak çakmak olan gözlerini görünce ağlayarak Tosun Bey'e koştu:

"Ne olirin beni Halil'e teslim itmeyin!"

Tosun Bey, şaşırmıştı:

"Bre Halil İbrahim'i nereden tanırsın, niçin ondan bu kadar korkarsınız?"

"Otlukköyü'nden... Bizimkiler, Halil'e ve öteki Türklere çok işkence ittiler, onin için korkarim."

Tosun Bey, Halil İbrahim'e seslendi:

"Halil İbrahim! Götür bunu!"

Halil İbrahim'in kolundan tutmasıyla Rayka, feryadı bastı:

"Hayiiir! Öldürmeyin beni! Beni zorla kraliçe yaptiler!"

Halil İbrahim'in zorla tutup götürmek istemesi üzerine Rayka, kendini yerlere attı:

"Ne olir! Kıymayin bana."

Tosun Bey, müdahale etti:

"Ne bağırıp durursun bre!"

Rayka, hâlâ bağırıyordu:

"Öldürcek beni!"

"Bre kadın ne öldürmesi! Kim öldürecek seni?"

"Halil! Halil öldürecek, intikam için."

Tosun Bey, kızdı:

"Bizi Bulgar komitacılarıyla karıştırırsın galiba. Olur mu üle şey? Bırak kadını, en büyük düşmanımız bile aman dilediğinde öldürmeyiz. Halil İbrahim! Kraliçeyi bırak. İsmail, diğer esirlerle birlikte Pazarcık'a götürsün."

Halil İbrahim, büyük bir dertten kurtulmuş gibi sevindi:

"Peki beyim."

Derbend'de işlerini bitiren Tosun Bey ve adamları, Tatar Pazarcığına doğru yola çıktılar. Tatar Pazarcığına geldiklerinde bir sürprizle karşılaştılar. Kaymakam, kasabanın, Bulgar esirlerle dolduğunu, Rayka'nın Tosun Bey'in çiftliğinde kalması gerektiğini söyledi. Böylece, Nadya ve Rayka, Tosun Bey'in çiftliğine götürüldü.

* * *

On İkinci Bölüm: Bir garip mahkeme

1876 yılı mayısının 23. günü isyan fiilen bastırılmıştı. Balkan komitacılık tarihine, "Filibe Sancağında Çıkan İhtilal Vakaları" diye geçen olayların önü alınmıştı.

İsyana 35 Bulgar köyü katılmış, isyan sırasında Türkler'den 1000, Bulgarlar'dan ise 4500 kişi öldürülmüştü.

Tabii ki, bu isyanlar sırasında, yalnız Avrupa devletlerinde değil, Amerika'da da basın kıyametler koparmıştı. Sanki kabahatli olan Türkler'di, sanki Türkler, Hıristiyanları öldürmek için ayaklanmışlardı.

6 Mayıs 1876'da, Selanik'te gerçekleşen hadise, Batı basınını tamamen Osmanlı aleyhine geçirmişti. Selanik'te bir Bulgar kızı, Türk delikanlısına kaçmıştı. Fransız ve Alman konsolosları, Yunanlılar'ın kışkırtmasıyla, kızı zorla Türkler'in elinden almak isteyince olanlar olmuş bu iki konsolos Türkler tarafından linç edilmişti.

Selanik, hadisesinden sonra, Filibe isyanı patlak verince, Batılıların, Osmanlı aleyhinde kullanmak için aradığı malzeme bolca elde edilmiş oldu.

Batılı basının yaygarası karşısında, Filibe isyanının araştırılması için milletlerarası bir komisyon kurulmasını Osmanlı Devleti kabul etmek zorunda kalmıştı

Bu komisyon, ilk iş olarak, Halil İbrahim ile Tosun Bey'in yargılanmasına karar vermişti.

Evet, Tosun Bey'le Halil İbrahim'in yargılanmasına karar verilmişti. İsyanı bastırmak, isyanda Bulgarların da zarar görmesini önlemek için oradan oraya günlerce koşturan, at sırtında uyuyan bu iki yiğit insanın yargılanması isteniyordu. Kimler tarafından mı? Osmanlı tokadı yiyen Bulgarlar'ın kışkırtmasıyla Avrupalılar

tarafından.

Hangi suçlamayla mı? Nadya ve Rayka'ya Tosun Bey'in çiftliğinde tecavüzde bulunuldu iddiasıyla. İftiranın alçakçası ancak bu kadar olurdu.

Milletlerarası Araştırma Komisyonu'nda, iki yiğidin yargılanması için en fazla gayret gösterenler, Amerika Konsolosluğu'ndan Skabler, Rusya Büyükelçiliği memurlarından Prens Çeretliyef ve İngiliz delegesi Bring'di.

Kurulan Komisyon, Bulgar çetecilerinin işlediği akıl almaz nice nice cinayetleri, kan içicilikleri, canavarlıkları, vatana hıyanetlerini bir tarafa bırakmış, yalnızca Rayka ve Nadya'ya tecavüz edilip edilmediği üzerinde durmuştu.

Pek muhterem milletlerarası komisyon üyelerinin, binlerce evin yandığı, onbinlerce insanın zarar gördüğü bir isyanda, araştırma konusu yalnızca Rayka ve Nadya'ydı. Özellikle de Rayka üzerinde duruluyordu.

Gazetelerde, her gün bu konuyla ilgili haberler çıkıyordu. Çünkü isyan başladığı zaman kraliçe ilan edildiği her tarafta duyulmuş ve Rayka'nın şahsiyeti üzerinden umumi merak tahrik edilmişti.

İş o kadar dallanıp budaklandı ki Tahkikat Komisyonu Rayka ve Nadya'yı huzuruna davet etti. Radya, hakikaten, nadir bulunan güzellerdendi. Soruşturma, Filibe'de, açık bir oturumda yapıldı. İstanbul, Bükreş, Rusya, Avusturya ve Batı Avrupa'nın birçok şehrinden akın eden 100'e yakın gazeteci de soruşturmada hazır bulundu.

Rayka ve Nadya, süngülü iki zaptiye arasında duruşma salonuna sokuldukları zaman, bütün erkeklerin gözlerinde, coşkun bir şehvet hırsı parladı. Ne elçilik görevlileri ne de gazeteciler, Rayka'ya karşı hayranlıklarını gizleyebildiler.

İngiliz delegesi Bring'in işaretiyle, iki kişi daha getirildi salona. Bunlar, Halil İbrahim ve Tosun Bey'di.

Tosun Bey ve Halil İbrahim, içeri getirilince bütün dikkatler, ikisinin üzerine çevrilmişti. Herkes, Rayka ve Nadya ile beraber olduğu iddia edilen iki Türkü merak ediyordu.

Özellikle Tosun Bey, oradakileri etki altına almıştı. Bu, çam yarması gibi, iriyarı, heybetli Rumeli yiğidi, bakanları hemen etkisi altına alıyordu.

Yanındaki on dokuz yaşında olan Halil İbrahim de kadınların aklını başından alacak bir yiğit olmuştu. Gelişmesini tamamladığında, Tosun Bey'i de geçeceği her hâlinden anlaşılıyordu. Yeni yeni benim diyen burmak bıyıkları, çakır gözleri, erkek güzeli yüzüyle, daha şimdiden kızların aklını başından alacak bir yiğit olmuştu.

Tosun Bey'in, asil bir Orta Balkan Türk beyi olduğu her hâlinden belli oluyordu. Altın işlemeli sırma yeleği, geniş omuzlarından inen siyah ibrişimi işlemeli koyu lacivert cepkeni, belindeki ipekli, püsküllü Trablus kuşağı ve yumuşak konçlu kara sahtiyan çizmeleri ile göz alıyordu. Boynuna saçaklı ve topuzlu uzun ve kalın bir gümüş köstek geçirmişti. Pala bıyıklarını burarken sağ elinde bakla büyüklüğünde bir zümrüt göze çarpıyordu. Gösterilen yere hiç yadırgamadan, gayet rahat şekilde edepli edepli oturdu.

Komisyon üyesi Skabler, Prens Çeretliyef'e mırıldandı:

"Tam bir erkek. Kırk yaşında var mı acaba? Yüzünde hiç kırışık yok."

"Belki biraz yaşlı ama.. Kırkında bile göstermiyor. Tam bir delikanlı gibi."

Prens Çeretliyef güldü:

"Rusya'da olsaydı, bütün kadınlar Rayka'yı kıskanırlardı."

Skabler de Çeretliyef'le aynı fikirdeydi:

"Amerika'daki kadınlar, Tosun Bey'in yolunu keser, Tosun Bey'i elinden almak için Rayka'nın saçını başını yolarlardı."

Hemen Tosun Bey'in yanında oturan Halil İbrahim de,

seyredenleri hayran bırakmıştı. Onun da Tosun Bey'den geri kalır tarafı yoktu. Tosun Bey, "Bre evlat, gavurcukların yanına gideriz. Osmanlı'nın şerefini ayaklar altına almıyalım. Osmanlı yiğidi nasıl olurmuş onlara gösterelim," diyerek Halil İbrahim'i kendi elleriyle giydirmişti, hem de giymeye kıyamadığı damatlık elbiseleriyle.

Halil İbrahim, Tosun Bey'e çok direnmişti elbiseleri giymemek için... Bir türlü kabul etmek istememişti, böyle bey çocukları gibi giyinmeyi, "A be beyim. Büle, şehir gençleri gibi giyinmek bize yakışmaz. Bu süslü püslü şeylerin içinde ben çok sıkılırım," diyerek giymemek için direnmişti.

Ama karşısındaki Tosun Bey'di, dinler mi itiraz. "Te be, gavurcuklan karşısına çıkacağız. Görsünler, Osmanlı yiğidi nasıl olurmuş. Sonra sana, bakmağa kıyamadığım damatlıklarımı giydiririn bre! Hanımın bile benden izinsiz bunlara bakmasına izin vermezdim," diyerek zorla giydirmiş ve giydirdikten sonra, Halil İbrahim'i şöyle bir seyretmiş, gözyaşlarını tutamayarak "A be Halil İbrahim! Allah nazardan saklasın. Pek de yakıştılar sana. Artık bu elbiseler senindir. Damatlığında da inşallah bunları giyersin. Seni büle görünce damat olduğum günleri hatırladım bre!" demiş ve Halil İbrahim'i bir baba şefkatiyle bağrına basmıştı.

Tosun Bey, yalnız damat olduğu günleri hatırlamakla kalmamış, damatlığının sebebi, gönül çiçeği, beyaz gülü eşini de hatırlamıştı. Ama o artık yoktu, Tosun Beyini şu dünyanın kahrıyla başbaşa bırakıp cennet bahçelerine gitmişti. Kızı Ayşe'yi doğururken Hakkın rahmetine kavuşmuştu.

Halil İbrahim'in salona girdiğini farkeden Nadya'ın gözü de gönlü de ondan ayrılmamış, yüreciği yavru kuş gibi çırpınmıştı. Sevdiceğini yeni elbiseleri içinde görünce, aklı başından gitmişti. Ne kadar da yakışıklı olmuştu. Nadya ayakta duramamış, Rayka'ya dayanmıştı. Rayka, durumu anlamış ve Nadya'ya takılmıştı:

"More Nadya! Seninkisi ne kadar yakışıklı olmiş. Senin yerinde ben de olsam, babami dinnemeden şu Halil İbrahim'e koşarak varirdim."

Nadya kızardı, Rayka'ya cevap veremedi. Hemen kendisine ayrılan koltuğa oturdu. Gözleri, Halil İbrahim'deydi. Kendisine bakıp bakmayacağını ölesiye merak ediyordu.

Halil İbrahim'de de, Tosun Bey'inkisiyle aynı altın sırmalı yelek vardı. Yeleğin sırma altın ışıklı dokumasıyla tezat yapan kara ibrişim işlemeli lacivert cepkenle tam kartal görünümündeydi.. Cepkenin kolları, geniş omuzlardan taşıyor ve yenleri pazulara sımsıkı sarılan çizgili Halep kumaşından bir mintanın gümüşe oturtulmuş akik düğmelerine sürtünüyordu. Tosun Bey'inkiyle aynı püsküllü Trablus kuşak, aynı stil sahtiyani çizmeler ve sırma işlemeli bordo şalvar. Bütün bunların üstüne, iri bebekli, sert bakışlı çakır gözler, ince kara kaşlar ve ince pala bıyıklar. Bu görünüşteki Halil İbrahim'i seyre doyum olmuyordu, özellikle de Nadya gözlerini Halil İbrahim'den alamıyordu.

Filibe isyanını soruşturmak için kurulan komisyonun bulunduğu salondaki herkes, aynı şeyi yapıyordu. Önce Rayka ve Nadya'ya bakıyorlar, arkasından da onlara cinsel tacizde bulunduğu çirkin şekilde iddia edilen Halil İbrahim ve Tosun Bey'i incelemeye alıyorlardı.

Tosun Bey ve Halil İbrahim, başlarındaki uzun püsküllü, yumuşak azizi feslerini düzelterek gözlerini komisyon üyelerine diktiler. Salonda kısa bir sessizlik oldu. Bu sessizlik içinde, delegeler de gazeteciler de bu iki erkeği hayran hayran seyrettiler.

Tosun ve Halil İbrahim, ne ile suçlandıklarını bilmiyorlardı. Onlara, "İsyan ile ilgili bilginize başvurulacak," denmişti. Halil İbrahim, "A be bizden ne öğreneceklermiş, ne işimiz var, yabancıların arasında?" tepkisiyle gelmek istememişti. Tosun Bey, "Bulgarlar, çok yaygaracıdır. Avrupalılar'ın hepsi onları destekliyor. Eğer biz gerçekleri açıklamazsak devletimiz aleyhine çeşitli iftiralar atarlar, bu iftiralara da bütün Avrupalılar'ı ve Ruslar'ı inandırırlar," sözleriyle ikna etmişti.

Tercüman yerini aldı ve Komisyon soruşturmaya başladı.

Çeretliyef, önündeki kâğıda göz atarak sordu, tercüman hemen

Türkçe'ye çevirdi, çünkü Nadya ve Rayka da çok iyi Türkçe biliyorlardı:

"Bayan Daskalitsa. İnsanlık ve medeniyet adına öğrenmek istediklerimizi bize bildirmek arzusunda mısınız?"

Güzel Balkan kızı Rayka, çevik bir hareketle doğruldu ve gür bir sesle cevap verdi:

"Evet. Ben Balkan kiziyim, hiç bi şeyden korkmam."

Çeretliyef, Tosun Bey ve Halil İbrahim'i işaret etti:

"Bu iki erkeği eskiden tanır mıydınız?"

"Hayır!"

"Ne zaman tanıştınız?"

"Biz tanişmadik, ihtilal bizi karşi karşiya getirdi. Ellerimizde silahlarimiz vardı. Ben onlari öldürmeye hazir buluniyerdim."

Rayka'nın cevapları komisyon üyeleri şaşırtmıştı. Rayka, bekledikleri cevapları vermiyordu. Israrla sordular:

"Sonra ne oldu karşılaştıktan sonra size neler yaptılar?"

"Sonrası ne demek... Ben firsat bulamadim. Onlar daha hizli davrandiler. Beni esir aldiler."

"Esir edilmemiş olsaydiniz, ilk önce hangisini öldürürdünüz."

Rayka, birdenbire cevap veremedi. Başını önüne eğdi. Uzun uzun Tosun Bey ve Halil İbrahim'e baktı. Neden sonra, dalgın dalgın mırıldandı:

"O zaman elime öldürme firsati geçseydi napardim, bilmiyerim ama... Şu an elime böyle bir firsat geçse ne yapacağimi çok iyi biliyerim."

Komisyon üyeleri ve gazateciler dahil orada hazır bulunan herkes, heyecanlanmıştı. Şimdi eline fırsat geçince Rayka, Tosun Bey ve Halil İbrahim'i ne yapardı, acımadan öldürür, kıtır kıtır keser miydi?

Komisyon üyesi Çeretliyef merakla sordu:

"Şimdi böyle bir fırsat elinize geçseydi ne yapardınız?"

Rayka, tekrar Tosun Bey ve Halil İbrahim'e uzun uzun dalgın gözlerle baktıktan sonra mânâlı mânâlı gülümsedi:

"Ne mi yapardim. Büle, mert, yakışıklı, cesur iki adamdan büyüğünü babam bilir, elinden öper, gencini de kardeşim bilir, gözlerinden öper, onlar için her türlü fedakarlige katlanir, canimi verirdim."

Rayka'nın sözleri salona bir bomba gibi düşmüştü. Hem gazeteciler hem de komisyon üyeleri büyük bir şaşkınlık içindeydiler. Tosun Bey ve Halil İbrahim dahil, orada bulunan Türklerse, Rayka'nın gösterdiği mertlik karşısında duygulanmışlardı.

Halil İbrahim, yaşlı gözlerle ilk önce Rayka'ya baktı. Rayka'nın da gözleri yaşlıydı. Bakışları, Halil İbrahim'in aklını dinlemeyip gönlünün sesine uydular ve Nadya'ya doğru kaydılar, sonra da Nadya'nın bakışlarıyla karşılaştılar. Halil İbrahim, hemen bakışlarını kaçırdı. Utanmış ve böyle bir şey yaptığı için kendine kızmıştı. Halil İbrahim'in bakışlarını yakalayan Nadya, dünyalar kendisine verilmiş gibi sevinmişti. Annesinin ölümünü, babasının idam için hapiste bekleyişini unutmuştu.

Komisyon üyesi Çeretliyef, Rayka'dan beklediği cevabı alamayınca bozulmuştu, ama belli etmedi. Rayka'yı manalı bakışlarla süzerek ve kelimeleri ağzından tek tek çıkararak sordu:

"Esir olduktan sonra, gördüğünüz kötü muamelelere rağmen, onları baba ve kardeş bilirdiniz öyle mi? Bayan Rayka, siz ne kadar iyi yüreklisiniz."

Rayka önce şaşırdı, sonra şaşkınlığı kızgınlığa döndü:

"Siz ne dersiniz bre! Ben onlardan en ufak kötü bir muamele görmedim."

Çeretliyef, bir türlü beklediği cevabı alamıyordu:

"Nasıl olur? Sizi kendileri ile aynı evde yatmağa zorlamışlar."

Güzel Balkan kızı Rayka'nın yüzünde çok masum bir tebessüm

dolaştı. Sol elini kaldırdı.

Gözler, sol elini kaldıran Rayka'daydı. Rayka, gayet sakin bir şekilde, elini, solunda oturan Karlıova Beyi Tosun Bey'e ve Halil İbrahim'e doğru uzatarak cevap verdi:

"Ne zorlamasi bre! Tosun Bey'in evinde kalmayı biz kendimiz istedik. Savaş aninde, bizim için en güvenilir yer, bir Türk beyinin eviydi. Türk beyi, canini verir, ancak en büyük düşmani bile olsa, kendine siginana en ufak bi zarar gelmesine müsaade itmez. Bu sebepten orada kalmayi biz istedik."

Rayka'nın bu cevabı da salona bomba gibi düşmüştü. Yabancılar, Rayka'nın söyledikleriyle tam nanasıyla şok olmuşlardı. Onlar, neleri işitmek için gelmişlerdi, şimdi neleri işitiyorlardı, istediklerinin tam tersini. Komisyon üyesi sordu:

"Düşmanınızın evinde kalmaya nasıl cesaret ettiniz?"

"Ne düşmani bre? Biz bugüne kadar Türkler'le çok iyi geçinirdik, onnardan hiçbir kötülük görmedik. Biz kötülük gördügümüz için degil, ayri bir devlet olmak için ayaklandik. Bu iki insanna, ayni çati altinde gecelemek kadar büyük bir şeref düşünemem. Bu isyanın sebebi de başta Rusya olmak üzere siz Avrupalı devletlersiniz."

Komisyonun Rus üyesi Çeretliyef domdom kurşunu yemiş gibi oldu, soruşturmanın gidişi aleyhlerine dönüyordu:

"Bayan, isyanınızın sebebi Rusya nasıl olur? Siz, Türkler size kötü muamele yaptıklarından ayrı bir devlet kurmak için ayaklanmadınız mı?"

Rayka, Çeretliyef'e bakarak acı acı güldü:

"Efendi. Bizim aklimizda isyan etmek diye en ufak bir şey yokdu, bunu siz soktunuz. İhtilal reislerine, Petesburg'a, Paris'e, Viyana'ya giden öğrencilerimize istiklal ateşini kim aşiladi? Silahlari kim verdi? Papazlarimizi kim yetiştirdi? Ben öğretmenim. Kaç defa adamlariniz bize bunlari anlattilar."

Rayka'nın kendilerini suçlaması, devamlı Tosun Bey ve Halil

İbrahim lehinde cevap vermesi komisyon üyesi Skabler'in sabrını taşırmıştı. Sözü dolaştırmadan sert bir şekilde sordu:

"Sayın bayan. Konuyu saptırmayın. Sorulana cevap verin. Size tecavüz eden bunlardan hangisidir?"

Rayka da, Tosun Bey ve Halil İbrahim gibi, günlerden beri insanlardan uzaktı. Salona niçin çağrıldığını, Avrupalı beylerden tarafından niçin sorguya çekildiğini bilmiyordu. Tosun Bey ve Halil İbrahim ise, sivil olarak ihtilali önlemek için çalıştıkları, Bulgar komitacıları öldürmeleri sebebiyle sorguya çekildiklerini zannediyorlardı, bu sebepten de, boyun eğmişler bekliyorlardı.

Ancak, Rayka ve Nadya'nın getirilmelerine ve kendilerinin işaret edilerek sorguya çekilmelerine bir mana verememişlerdi. Rayka ve Nadya ise onlardan daha fazla şaşkındılar. Onlarsa, ihtilale katıldıkları için yargılandıklarırını zannediyorlardı.

Rayka, Konsolos Skabler'in sözlerinden bir mânâ çıkaramadı, şaşkın şaşkın bakakaldı, Konsolos'un ne demek istediğini anlayamamıştı.

Skabler, tekrar sordru:"Hangisidir? Size tecavüz eden bu iki adamdan hangisidir? Eğer ikisi de tecavüz ettiyse, hangisi tarafından önce olmuştur?"

Skabler'in tecavüzü bu şekilde bağırarak, azarlar gibi sorması salondaki gazetecilerin gülüşmesine sebep olmuştu.

Rayka, gülüşmelerden ve Skablerin sözlerinden yine bir mana çıkaramamıştı. Ancak şaşkınlığı geçmişti. Baştan beri kendisine sorulanlarla son suali yan yana getirdiğinde bir şeyler sezinler gibi olmuştu, fakat yine de emin değildi. Salona girdiğinden beri hiç değişmeyen o ciddi tavrı ve Bulgarların konuştuğu tatlı Rumeli şivesi ile sordu:

"Ne dimek istedinizi bir türlü anlayamiyerim. Hangi tecavüzden bahsediyersiniz?"

Skabler, tecavüzden ne kast ettiğini söylemeğe cesaret edemedi:

"Şey... Sizi esir ettikleri zaman bir hakarete, saldırıya uğramadınız mı?"

"Hayır, bana çok nazik davrandılar."

Komisyon üyesi, Bulgar kraliçesi seçilen bir Bulgar kızının, Tüklerin aleyhinde şahitlik yapmamasını, Türkleri yerin dibine geçirmek için eline geçmiş böyle bir fırsatı kullanmamasını bir türlü anlamıyordu. Kızı, Tosun Bey'in aleyhinde konuşturmak için suallerine devam etti:

"Aynı evde bütün bir gece geçirdiğinizi de mi inkâr edeceksiniz?"

Tosun Bey, suallerden rahatsız olmağa başlamıştı. Ama hâlâ böyle şerefsizçe bir suçlama yapacaklarını düşünemiyordu. Rayka da kızmağa başlamıştı, sertçe cevap verdi:

"Niçin inkar edeyim? Zaten baştan ayni evde kaldigimizi süledim. Esir edildikten sonra, güvenlik açısından Tosun Bey'in evine, Tatar Pazarcık Kaymakam'ın emriyle gönderildik."

"Tosun Bey ve yanındaki delikanlı, size hiç zor kullanmadı mı?"

"Asla."

"Siz o evde kalmağa razı oldunuz mu? Sizi evde kalmaya zorlayan oldu mu?"

Suallerin nereye gideceğini farkeder gibi olan Rayka'nın canı iyi sıkıldı:

"Kendi rizamizla kaldik, bizi kimse zorlamadi, isteseydik Karliova'daki başka evlerde de kalabilirdik."

Artık Skabler'in canı sıkılmıştı. Bir türlü baklayı ağzından çıkaramıyordu. O kadar sıkıştırdığı hâlde Rayka'dan, Tosun Bey ve Halil İbrahim'i zor durumda bırakacak bir cevap alamamış, kız tam tersi onları en güzel şekilde savunmuştu. Skabler'in salonu dolduranlardan çekindiği için daha açık konuşamadığı besbelliydi. Nihayet Prens Çeretliyef dayanamadı, homurdanarak Skabler'in soramadığını sordu:

"Sayın Daskalitsa, muhterem Amerikan Konsolusu'nun sizden açıkça öğrenmek istediği şudur: Tosun Bey, o geceyi sizinle aynı

yatakta geçirmiş midir?"

Sualin sorulmasıyla birlikte, Tosun Bey, "Bre ne dersiniz?!" diyerek yerinden fırladı.

Zaptiyeler, Tosun Bey'i zor zaptediyorlardı. Tosun Bey, çıldıracak gibi olmuştu. Kendisine böylesine alçakça bir suçlamayı nasıl yaptıklarını aklı bir türlü anlamıyordu. Tosun Bey'in, hareketi, komisyonu şaşırtmıştı, şu Türkler'i anlamak ne kadar zor, diye düşünüyorlardı.

Çıldıracak gibi olan yalnızca Tosun Bey değildi. Çeretliyef'in tepeden inme "Tosun Bey, o geceyi sizinle aynı yatakta mı geçirdi?" sualinin Rayka üzerinde dehşet verici bir tesiri oldu. Kızın güzel yüzü kıpkırmızı oluverdi. Otlukköyü papazının takdisi ile Bulgarya'ya kraliçe olamamıştı, ama Prens Çeretliyef'in sözleri onu bir anda Kızanlık bahçelerinde yeni belirmiş al renkli bir gül tomurcuğuna döndürüvermişti.

Rayka, akları kızaran o hülyalı gözleriyle masum masum etrafına bakınarak elini göğsüne vura vura, "Ne? Ne dediniz? Ne?" diyebildi ve şöyle bir sallandı, sonra yere yığılıverdi.

Utancından yıldırımla vurulmuşa dönmüştü zavallı kız. Bulgar da olsa o, bir Osmanlı vatandaşıydı. Osmanlı toplumu içinde büyümüştü, Türk gelenekleri, terbiyesi onların da hücrelerine işlemişti. Hemen koşuşuldu. Bir zaptiye yüzüne su serpti. Bileklerini oğuşturdular. Güç hâlde ayılttılar. İşte o zaman Rayka, milletlerarası komisyonun bütün üyelerini hayrete düşüren bir harekette bulundu.

Yavaş yavaş soluna döndü.

Ağır ağır yürüdü.

Tosun Bey ve Halil İbrahim'e yaklaştı. Başta Tosun Bey ve Halil İbrahim olmak üzere herkes büyük bir merak içindeydi. Ne yapacaktı?

Rayka, mani olunmasına meydan vermeden Karlıovalı beyin sağ

elini iki eli ile kavradı, dudaklarına götürüp öptü. Sonra da şaşkınlıktan donup kalmış Halil İbrahim'e sarıldı, iki yanağını şapur şupur öptü. Kıpkırmızı bir yüzle yargılama yapanlara döndü ve komisyon üyelerinin beyinlerini zonklatan bir sesle haykırdı:

"Tosun Bey gibi bir babam olmasini çok isterdim. Tosun Bey'e hayranim. Bundan sona ona baba demek benim için en büyük onur olacaktir. Bütün dünya işitsin ve bütün Bulgarlar bilsin ki, Tosun Bey bana dokunmayı aklindan dahi geçirmemiştir. Bu bey, esir aldiktan sona bana babalik etmiştir. Bu Halil İbrahim'den gördüğüm iyiliği, saygiyi, kadeşlerimden görmedim. Kadin oldugumu, hürmete layik bulundugumu onlarin yaninda hissettim."

Sahne cidden heyecan vericiydi. Rayka'nın konuşması Tosun Bey, Halil İbrahim ve zaptiyeleri ağlatmıştı.

Tosun Bey ve Halil İbrahim, hem ağlamış hem de çok utanmışlardı. İki Türk yiğidi, müthiş bir azap içindeydiler. İkisinin de yüzleri kıkpırmızı kesilmişti. Pek utanmışlardı. Esir ettikleri genç kızın ırzına tecavüz edecek tıynette insanlar mıydı onlar? Doğrusu bu iftira onları en hassas yerlerinden şifa bulmaz şekilde yaralamıştı.

Rayka'nın sözleri biraz olsun onları teselli etmişti. Ama hâlâ sakinleşemiyorlardı. Tosun Bey, komisyon üyelerinin üzerine tekrar yürümemek için kendini zor tutuyordu. Bu sırada, Halil İbrahim'in yerinden fırlamak üzere olduğunu farketti ve zorla yerine oturttu.

Rayka hiddetle: "Namusum üzerinde oyun oynamayi birakin. Beni siyasi oyunlara alet itmeyin. Kim olursaniz olun, namusumdan şüphe itmeye hakkiniz yok," diye bağırdı.

Komisyon Başkanı Skapler, ne diyeceğini, ne yapacağını şaşırmıştı. Bütün küstahlığına rağmen Prens Çeretliyef de sinivermişti. Eğer İngiliz Bring imdatlarına yetişmeseydi verecek bir cevap bulamayacaklardı. Bu üye, gayet soğukkanlı bir eda ile Rayka'ya seslendi.

"Bayan lütfen oturunuz. Söylediklerinize inanıyoruz."

Sonra, Nadya'ya döndü, tercümana söylediklerinin tercüme edilmesini istedi. Nadya çok heyecanlıydı. Rayka'ya sorulanlar onu da çileden çıkarmıştı, benzer sorular ona da sorulursa Halil İbrahim'in önünde ne der, nasıl cevap verirdi.

Bring, babasının, anasının ismini aldıktan sonra, Nadya'ya sordu:

"Hakikati bütün çıplaklığıyla anlatacağına dair İncil üzerine yemin eder misin?"

"Hayır itmem."

Nadya'nın hayır cevabı soruşturma odasına gökgürültüsü gibi düşmüştü.

Nadya'nın söyledikleri tercüme edilince diğer komisyon üyeleriyle birlikte Bring de şaşırmıştı:

"Bayan Nadya? İncil üzerine niçin yemin etmiyorsun? Üzerinizde baskı mı var?"

Tosun Bey ve Halil İbrahim da, merakla Nadya'nın cevabını bekliyorlardı, İncil üzerine niçin yemin etmiyordu.

Nadya, çok sıkılmıştı, anlatmak istediklerini nasıl söyliyeceğini bilemiyordu:

"Şeyy... Ben... Son bir aydir, çok kötü günler yaşadim. İncil üzerine yemin eden babamin, diğer Bulgarlarin, Müslümanlari nasil acimasizce öldürdüklerini gördüm. Kur'ân üzerine yemin eden bu delikanli (Nadya Halil İbrahim'i gösterdi), tam iki defa hayatimi kurtardi, hem de kendi hayatini tehlikeye atarak. (Nadya, daha sonra Tosun Bey'i işaret etti) Bu bey de, bana babamin göstermedigi yakınligi güsterdi. Bunun için ben, İncil üzerine digil, Kur'ân üzerine yemin etmek istiyerim."

Nadya'nın sözleri, başta Tosun Bey ve Halil İbrahim olmak üzere, orada Türkçe bilenleri şok etmişti. Tosun Bey, Nadya'ya kızı gibi sevdiğini, benimsediğini fark etti. Halil İbrahim de, içinden ılık ılık bir şeylerin aktığını hissetti, elinde olmadan sevgiyle Nadya'ya baktı. Ve o anda, Nadya ile bakışları karşılaştı. İki gönül arasında bir şeyler aktı. Nadya, dünyalar kendisine verilmiş gibi sevindi. Halil

İbrahim ona bakmıştı, hem de çok şeyler anlatan gözlerle.

Nadya'nın sözleri tercüme edilince komisyon üyeleri en hassas yerlerinden vurulmuşa döndüler. Duyduklarına inanamıyorlardı. Onlar, bu komisyonu, Türkler'i aşağılamak, onların ne kadar barbar olduğunu bütün dünyaya duyurmak için kurmuşlardı. Fakat tam tersi olmuştu. Bu iki Bulgar kızı, Türkler'i öve öve bir hâl olmuşlardı.

Komisyon üyeleri, kendi aralarında epey tartıştılar ve sonunda, Nadya'nın Kur'ân-ı Kerim üzerine yemin etmesini kabul ettiler. Mahkemede bulunan Kur'ân-ı Kerim'i getirtip yemin ettirdiler. Bundan sonra, Bring, Nadya'yı sorgulamaga başladı:

"Halil İbrahim, sizi nerede yakaladı?"

"Halil İbrahim, beni yakalamadi. Ölmek üzereyken, kendi hayatini tehlikeye atarak beni, babamın kapattigi kuleden kurtardi. Sonra, diger Bulgar kadinleriyle birlikte, güvenligimiz için Tosun Bey'in çiftligine götürüldük."

Bring aradığını bulmuş gibi sevindi. Komisyon üyesi Bring, Nadya'yı Rayka'ya nazaran daha toy olarak görmüş, Tosun Bey ve Halil İbrahim aleyhinde ondan söz alabileceği ümidine düşmüştü. Şaşırtmacılı suallerine devam etti:

"Öbür kadınları ve kızları ne yaptılar?

Nadya, gayet sakin cevap verdi:

"Bilmiyerim, ama şimdi hepsi evlerinde."

"Hiçbir şikâyetleri yok mu?"

"Sormadim, ama olsaydi sülerlerdi."

"Peki siz kendi şikâyetlerinizi söyleyin!"

Nadya'nın yüzünde hayret ifadesi belirdi:

"Ne dimek istedinizi anniyamedim. Benim bir şikâyetim yok ki..."

Şaşırmak sırası Bring'e gelmişti:

"Şikâyetiniz yoksa niçin geldiniz buraya?"

Nadya, masum masum cevap verdi:

"Zaptiyeler getirdi, siz istemişsiniz..."

"Biz istedik ama sizi istememizin bir sebebi olmalı ki sizi çağırdık."

"Evet ben de üle düşünüyerim, ama hâlâ beni niçi çagirdinizi annamiş digilim."

Salondakiler gülüştü. Bring'in canı sıkılmıştı. Burnundan soluyarak homurdandı:

"Peki kızım. Madem sen söylemiyorsun ben söyliyeyim."

Bring, Halil İbrahim'i işaret etti:

"Şu delikanlı sana tecavüz etmiş."

Bring'in sözleri tercüme edilince Halil İbrahim, "Sen ne dersin bre. Büle bi iftirayi nasıl atarsınız? Şerefsizler!" diye bağırarak yerinden fırladı, Tosun Bey, tutmasaydı Osmanlı tokadını Bring'in suratına yapıştıracaktı. Araya zaptiyeler girdiler ve büyük bir zorlama ile Halil İbrahim'i yerine oturttular. Halil İbrahim, sinirinden bir türlü yerinde duramıyordu. Nikofski'yi yakaladığında bile bu kadar kızmamıştı.

Tercümeyi duyan Nadya'ya olanlar oldu.

Nadya, duyduklarına inanamadı. Düşmemek için yanındaki Rayka'ya tutundu. Bu kadar çirkin bir şeyi Halil İbrahim hakkında nasıl düşünürlerdi, hem de iki defa hayatını kurtaran, yüzüne bakınca utancından kıpkırmızı kesilen Halil İbrahim hakkında...

Tercümana döndü, büyük bir ciddiyetle sözlerine devam etti:

"Bu efendilere süleyin. Ben onnarın ne yapmak istedigini annadim. Onnar, bizi kullanarek Tosun Bey ile Halil'i, onnarın şahsinde Usmanli'yi lekelemek isterler. Biz büle bi şeye alet olmicez. Yannizce hakikatleri sülücez. Tosun Bey, yanniz beni degil, esir edilen bütün Bulgar kadinleri alip, bizleri bir zarar gelmemesi için kilitledi, sonra da herkesi yakinlerine teslim itti.

Halil'e gelince. İki defa, kendi hayatini telikeye atarek benim hayatimi kurtardi. Ben oni seviyerim. Onin için severek canimi veririm."

Nadya, Türkçe konuşuyordu. Nadya, konuştukça, Halil İbrahim, kızardıkça kızardı, sabahın seherinde açmış bir kırmıza güle döndü. Nadya'ya kendisiyle ilgili söyledikleri için kızmıştı. İnsan sevgisini herkesin içinde söyler miydi? Bir taraftan da, "Ne de olsa Bulgar kızı, onlarda böyle davranmak normal, asıl, şu yabancılara kızmalı, katledilen binlerce kişinin hesabını sormak yerine, böyle şeylerle uğraşıyorlar," diye düşünüyordu. Mayıs ihtilali Halil İbrahim'i çok etkilemişti. Özellikle, Otlukköy'de yaşadıklarını bir türlü unutamıyordu.

Salondaki gazeteciler dahil herkes, Nadya'nın sözlerinin tercüme edilmesini beklerken Nadya, yerinden kalktı.

Tıpkı Rayka gibi kimsenin müdahale etmesine imkân vermeden koştu. İki eliyle Tosun Bey'in elini kavradı ve dudaklarına götürdü ve öptü. Tosun Bey, mani olamamıştı. Nadya, bununla da kalmadı. Halil İbrahim'in boynuna sarıldı ve iki yanağından öptü. Halil İbrahim, sanki taş kesilmişti. Ateşten, kor hâline gelmiş bir taş. Bir şey yapamadı, hiçbir harekette bulunamadı. Ne yapsın bilemedi..?

Nadya, hemen yerine döndü. Nadya'nın hareketi, Rayka'nın çok hoşuna gitmişti. Nadya'yı bağrına bastı.

Milletlerarası heyet üyeleri, aval aval bakıştılar. Orta Balkan Bulgarları'nın isyanını haklı göstermek için sebep, bahane arayan bu efendiler, tam bir hayal kırıklığına uğramışlardı.

Türkler'in, Bulgar kadınlarının ırzlarına tecavüz ettiklerini dünyaya duyurmak için gelen yüzlerce Avrupalı ve Amerikalı gazeteci, Rayka ve Nadya'nın anlattıkları ve hareketleri karşısında başlarını eğmek zorunda kalmışlar, vicdanlarının sızladığını, Osmanlı'ya karşı önyargılı davrandıklarını hissetmişlerdi.

Temiz yürekli iki Bulgar kızı, Osmanlı Türkleri'ni lekelemek için dört gözle bekleyenlerin çanına ot tıkamıştı.

Komisyon, kendi arasında görüştükten sonra, Tosun Bey ve Halil

İbrahim'in salınmasını kararlaştırmıştı. Tosun Bey ve Halil İbrahim, yüce dağlar gibi salına salına, gazeteciler ordusunun ve komisyonun önünden geçtiler, Halil İbrahim, tam Nadya'nın önünden geçerken, başını yerden kaldırmadan ve Nadya'ya bakmadan "Sağ ol bacım!" dedi.

Üç kelimelik "Sağ ol bacım!" sözü, Nadya'yı o kadar memnun etmişti ki, sanki bütün dünyalar onun olmuştu. Nadya, salonu terketmek üzere olan Halil İbrahim'in arkasından bakakaldı. Halil İbrahim'i bir daha göremeyecek miydi? Arkasından koşmak, ona "Halil, beni kime bırakiyersin. Benim, senden başka kimsem kalmadi," demek için sonsuz bir istek duydu. İçinden gelen isteğe uyarak seslendi:

"Halil!"

Halil İbrahim, baktı, ona doğru gelen Nadya'yı gördü. Şaşırdı. Gördüğü yalnızca Nadya değildi. Aralarında Nadya'ya doğrulmuş, siyah ağzını bir ejderha gibi açmış bir namlu vardı.

"Nadya yere yat!" feryadıyla bir an tereddüt etmeden Nadya'nın canına kasteden kara ağızlı, acımasız namluya doğru uçtu, gönlünde Hafız Dede'yle...

Halil İbrahim, tetiğe dokunan parmağın sahibi zalime ulaştığı an, mahkeme salonunu kulakları sağır eden bir ses doldurdu. Halil İbrahim, donakalmıştı. Kendisine doğru koşan Nadya'nın al yüzünün kırmızıya dönerek yere düşmesiyle, Halil İbrahim'in gönlüne, nice bin korkulu düş, dipsiz karanlıklar düşmüştü.

Halil İbrahim, dehşet ve şaşkınlık içinde Nadya'ya bakarken, tetiği çeken yerinden fırlayıp kalabalığa karışmıştı.

Ortalık ana baba gününe dönmüştü. Bağıranlar, çıkış kapısına hücum edenler, yere yatanlar. Nadya'yı yere düşüren ilk silah sesinin ardından bir kaç el daha silah sesi gelmişti.

Tosun Bey, çete savaşından gelen alışkanlıkla hemen duruma el koydu, zaptiyeleri yönlendirdi.

İlk şaşkınlığı geçen Halil İbrahim, ne yapacağına karar veremedi. Tosun Bey'in mi, yoksa al kanlar içinde yere düşen Nadya'nın

yanına mı gitmeliydi?

Halil İbrahim'in tereddüdünü gören Tosun Bey, bağırdı:

"Bre Halil İbrahim! Koş, Nadya'nın yanına koş."

Halil İbrahim, Tosun Bey'in seslenmesiyle içinde bulunduğu kararsızlıktan kurtuldu ve hemen Nadya'nın yanına koştu. Nadya'nın yüzü kanlar içindeydi, kesik kesik inliyordu. Halil İbralim nasıl davransın, ne yapsın bilemedi. Yalnızca gönlünden, "Ya Rabbi! Ne olur Nadya ölmesin, onu gençliğine bağışla!" diye duaya durdu. Rayka da Nadya'nın yanındaydı, Nadya'nın başını kucağına almış, "Nadya! Nadya!" diye ağlıyordu. Nadya, belli belirsiz nefes alıyordu.

Halil İbrahim, çaresizce, "Tabip, tabip nerede?" diye sağa sola koşturdu. Merak içinde tekrar Nadya'nın yanına geldi. Yüzü solmuştu. Nadya'nın ölümünü düşününce ayrılık ateşi bağrını yaktı. Bu ne işti? Bir ayda nasıl da hayatının içinde anlatılmaz bir şekilde yer etmişti. Karşılaşmaları hep ölümle yüz yüzeyken olmuştu, Paşa Çayırı, kilise kulesinde iki defa ve burada...

Halil İbrahim, kalbinin Nadya için çarptığını, ölmemesi için her hücresiyle dua ettiğini farketti. Yoksa Nadya'ya, bir Bulgar kızına âşık mı olmuştu? Onun bugün, mahkemedeki tutumu, konuşmaları, gönlünü fethetmişti. Nadya'ya karşı duygularına isim koyamıyordu.

Halil İbrahim, bin bir duygu içinde bocalarken Nadya, belli belirsiz gözlerini açtı. Güçlükle çevresine baktı. Büyük bir üzüntü içinde kendine bakan Halil İbrahim'i gördü. Acıdan gerilmiş yüzünde tatlı bir tebessüm belirdi ve "Halil... Halil..." şeklinde çok hafif sesle seslendi. Rayka, Nadya'nın ne dediğini anlamıştı, Halil İbrahim'e bağırdı:

"Bre Halil! Yaklaş, sana sesleniyeri!"

Halil İbrahim, yaklaştı, yere çömeldi. Gözlerini Nadya'dan ayıramıyordu.

Halil İbrahim'in yanına çömeldiğini gören Nadya, binbir

güçlükle elini uzattı:

“ Halil... Ölü...yerim.... Ne olir... elimi tut.”

Halil İbrahim, elini, uzattı, ancak, tereddüt etti, yabancı bir kadının elini nasıl tutardı. Eli havada kaldı. Durumu farkeden Rayka, Nadya’nın elini yakaladı ve Halil İbrahim’in eline koydu. Halil İbrahim, kor tutmuş gibi oldu. Nadya, gülümsedi.

Ölüm anındaki Nadya’nın kendisine bakarak gülümsemesi, Halil İbrahim’i, daha da derinden yaraladı, üzüntüsü fazlalaştı. O da ona gülümsemeye çalıştı, Nadya’nın kor sıcaklığındaki elini sıktı:

“Nadya, üzülme! İyileşeceksin!”

Nadya, çok zor konuştu:

“Halil! Öl...mek üü..zere...yimm. Seni.... çok... sev...dim... Ne olir... Bulgar...lare...kin bagla...ma... Onlar... aldatiliyeri... Ah.... senin...le... ola....bil...sey..dim... Be...ni... u...nutma....”

Nadya’nın, son sözleri “Beni unutma!” olmuş, sonra başı yana düşmüştü. Gözleri açık gitmişti. Halil İbrahim, Nadya’nın gözlerini kapadı. Rayka ise Nadya’nın üzerine kapanmış, “Nadya! Nadya!” diye sarsıla sarsıla ağlıyordu. Halil İbrahim de gözyaşlarına mani olamadı. Tebessüm ederek, kendisine veda eden Bulgar kızıyla kesişen kaderini düşündü. Son bir ayı Nadya ile dolmuştu.

Nadya’yı boğulmaktan kurtarışını, onun için niyet çömleğinden gülü çekişini, Nadya’nın kendisini kuleden çıkarışını, kendisinin Nadya’yı yangının içinden çekip alışını ve Nadya’nın Tosun Bey ve kendisi için komisyon huzurunda şahitlik yapışını, masumane bir şekilde kendilerini ve Osmanlı’yı savunuşunu hatırladı Halil İbrahim.

Nadya’nın ısrarla yoluna çıkışına, kendisini sevdiğini söyleyişine, her fırsatta boynuna sarılıp onu öpüşüne çok kızmıştı. Ama şimdi, farkediyordu ki o da, Nadya’ya karşı daha önce tatmadığı değişik hislerle doluydu. Bunu Nadya’nın ölümüyle daha iyi anlamıştı. Şu Osmanlı diyarı ne garip bir ülkeydi. Bulgar baba, hiç acımadan

Müslümanları katlederken, o Bulgar babanın kızı, çok temiz bir sevgiyle bir Türk erkeğine bağlanıyor, kimseden korkmadan gerçekleri söylüyor, Osmanlı Devleti'ni savunuyordu.

Bu sırada telaşla Tosun Bey, geldi. Nadya'yı sordu. Halil İbrahim, gözleri yaşlı, öldüğünü söyleyince, Tosun Bey, Halil İbrahim'i kucakladı, göğsüne bastırdı. Halil İbrahim, Tosun Bey'de baba kokusunu duyduğunu, o göğüste acılarının hafiflediğini hissetti.

Göğsünde ağlayan Halil İbrahim'i teselli etmeye çalışan Tosun Bey'in gözleri Nadya'ya ve başında ağlayan Rayka'ya kaydı. Binlerce Bulgar kurşunu karşısında bana mısın demeyen Tosun Bey heyecanlandı. Halil İbrahim'i göğsünden koparark "A be Halil İbrahim! Nadya yaşıyor galiba!"diye feryat etti, Nadya'nın başına koştu. Kendini bilmeden Nadya'nın başında ağlayan Rayka'yı yana itti. Sağ elini eline aldı, nabzına baktı, sonra da Halil İbrahim'e seslendi:

"Allah'a şükür! Yaşıyor be evladım. Çabuk, bir fayton bul. Hastaneye yetiştirelim."

Halil İbrahim, inanamaz gözlerle baktı:

"Yaşıyor mu? Ama nasıl olur? Konuşması kesildi, başı yana düştü."

Halil İbrahim'in şaşkınlığı Tosun Bey'i kızdırdı, bağırdı:

"Bak hâlâ burada? Koş dedik sana bre. Çabuk bir fayton bul ve buraya getir!"

Sevda ile tanıştığı anda onu kaybeden, hemen sonrası da bulduğu haberini alan Halil İbrahim, dilinde ve gönlünde "Ne olur Allahım, Nadya, ölmesin," duasıyla mahkeme salonundan fırladı. Merdivenleri ikişer üçer atlayarak caddeye ulaştı. Binanın önü mahkemeden çıkacak müşterileri bekleyen faytonlarla doluydu. En yakındakine ulaştı. Kapının önünde hazır olmasını söyledi ve aynı hızla geri döndü. Tosun Bey ve Rayka'yı, Nadya'yı pencereden söktükleri perdenin üzerine yetiştirmeğe çalışırken buldu. Tosun Beye, "Fayton hazır efendim," diyerek hemen Nadya'nın başına

koştu. Baktı, Nadya'da hayat belirtisi göremedi. Bakışları Tosun Bey'e kaydı. Tosun Bey, yavrusunu kaybetmiş ceylan gibi bakan ve aşkla yeni tanışan delikanlıyı teselli etti:

"Merak etme yiğidim. Kurşun alnını sıyırmış geçmiş. Bayılması yaşadığı büyük korkudan ve kan kaybından. Hayatını önce Allaha sonra sana borçlu."

Halil İbrahim şaşırdı:

"Bana mı, nasıl yani?"

Tosun Bey, Halil İbrahim'in sırtına hafifçe vurarak sevdi:

"Evet sana. Son anda, katilin silahı tutan koluna vurmasaydın, kurşun tam alnını bulacakmış. Hadi şu perdenin bir ucundan tutta da bir an önce hastaneye götürelim."

Halil İbrahim, perdenin bir tarafından, Tosun Bey, diğer tarafından tutup kaldırdılar. Sedyeyle taşır gibi faytona doğru yürüdüler, arkalarından da Rayka. Halil İbrahim, büyük bir merak içindeydi. Hâlâ, Nadya'nın yaşadığına inanamıyordu. Endişeli gözlerle, Nadya'ya baktı, hiçbir hayat işareti yoktu.

Nadya'yı, kimin vurduğu anlaşılmış, katil yakalanmıştı. Tosun Bey, "Katil, Nikofski'nin adamı bir komitacıymış. Nikofski, kendisini hapishanede ziyarete gelen katile sıkı sıkıya tembihlemiş, 'Eğer Nadya, Osmanlı'nın lehinde ifade verecek, şahitlik yapacak olursa, acımadan vuracaksın, hem de komisyon huzurunda,' demiş. Komitacı da, bu emrin gereğini yerine getirmiş. Tam mahkeme binasından çıkmak üzereyken yakaladım," diyerek Halil İbrahim'in merakını gidermeye çalıştı.

Faytonun yanına ulaştıklarında ilk önce Rayka bindi. Kucağına, Nadya'yı verdiler. Halil İbrahim, kimseye fark ettirmemeğe çalışarak Nadya'ya kaçamak bir bakış attı, nefes alıp almadığı belli olmuyordu. Tosun Bey, Halil İbrahim'in Nadya üzerindeki bakışlarını yakaladı:

"Merak etme oğlum. Allah'ın izniyle Nadya iyileşecek. Sen buralarda eğlenme. Sakın kimseyle görüşme. Filibe Mutasarıfı Aziz

Bey bile çağırsa gitme. Anlaşılan o ki, Bulgar isyanıyla ilgili Avrupa devletleri bizlerden kurban arıyor, suçu isyanı bastırmağa çalışan bizlerin üzerine yıkmak istiyor. En kısa yoldan Kızanlık'a, anne-babanın yanına dön. Orada Hafız Dede'yi bul. Onun talimatına göre hareket et. Haydi, şimdilik Allaha ısmarladık. Allaha emanet ol. Ortalık yatışsın tekrar görüşürüz inşallah. Nadya ile ilgili haberleri ben sana ulaştırırım."

Tosun Bey, arabacıya "En yakın hastaneye son süratle sür," dedi. Arabacı atları dehledi, araba hareket etti, Halil İbrahim'in yanından uzaklaştı, ümitleri yanına alarak, endişeleri ona bırakarak. Gönlü yaralı delilkanlıysa rabanın arkasından bakakaldı.

* * *

On Üçüncü Bölüm: Gül ile imtihan

Hafız Dede, "Evladım, başından geçenleri Tosun Bey anlattı. Nadya'yı kurtarmak için üç defa hayatını tehlikeye atmışsın. Demir Baba ve Gül Baba'nın vasiyetine göre... Gül erenliğe kavuşabilmek için başkasını nefsine üç defa tercih etmeli, başkası için üç defa hayatını tehlikeye atmalı, canını ortaya koymalıydın. Buna muvaffak oldun.

Geçmen gereken son bir imtihan var. Bunu geçersen sayısı kırk olan gül erenlerin arasına katılmış olacaksın. Seninle birlikte, görünürde gül erenlerin sayısı kırk bir olacak, ama asıl kırk kalacak. Bu nasıl diye sorarsan işin sırrı, kırk bir olup kırk gözükmek, kırk gibi hareket edebilmektedir.

Eğer imtihanı başaramazsan yine gül erenliğe kavuşmuş sayılacaksın ama kırklar halkasına dahil olabilmek için, içlerinden birinin ölümünü bekleyeceksin.

İmtihan sualin; görünürde kırk bir, hakikatte kırk nasıl olunur? Sana üç gün müsaade. Bu suale cevap bulmakta, sana ip ucu olması için, su, bardak, kırmızı gül, toprak, ekmek, makas, kalem, ok, yay ve tuz bırakıyoruz. Cevap, bunların içindedir. Odan burası, malzemeler bunlar. İstediğin zaman dışarı çıkmakta serbestsin. Ama başkalarıyla bu konuda konuşmak yasak. Yiyecek ve içeceğin buraya getirilecek," demişti.

Üç günün dolmasına üç saat kalmıştı, Halil İbrahim hâlâ cevabı bulamamıştı. Üç gündür yüzlerce defa yaptığı gibi tekrar baktı, tek tek... Gülle işlenmiş bohça üzerindeki, su, bardak, gül, toprak, ekmek, makas, kalem, ok, yay ve tuza...

Bir bir yorumlamağa, anlamlandırmağa çalıştı, üç gündür yüzlerce defa yaptığı gibi.

Su, hayat kaynağı, Allahü Teala'nın insan oğluna en büyük

nimeti, havadan sonra hayat için lüzumlu ikinci kıymetli varlık. Onsuz hayat, canlılık mümkün değil. Varlığı hayat, yokluğu ölüm. Ama bazen varlığı ölüm olabiliyor, su sele döndüğü zaman, karşısında hiçbir varlık duramıyor. Nuh aleyhisselam zamanında, gemidekiler hariç, yeryüzündeki bütün canlılar için ölüm olmuştu. Su, nasıl kırk biri kırk gösterirdi?

Bardak... Bir alet, bir vasıta, içine bir şeyler koymak, hayatı kolaylaştırmak için... Olmazsa olmaz diye bir şey yok. Hayat, onsuz da devam eder. İnsan elinin, emeğin ürünü, hiçbir zaman boş olmaz, boş olduğunu zannettiğimizde içinde hava bulunur. Bardağın boş tarafına veya dolu tarafına bakmak... Hangi tarafına bakmalı, hangi tarafına görmeliydi? Boş mu, yoksa dolu tarafını mı? Yoksa tamamen doldurmalı mıydı?

Gül... Halil İbrahim'i en fazla gül meşgul ediyordu. Cevabın onda olduğunu hissediyordu, en azından cevabın bir parçası olduğuna inanıyordu ama nasıl?

Gül... Ebedî güzelliklere, aşka, iki cihanın serveri Peygamber efendimize (sallallahü aleyhi ve sellem) remz, işaret idi. Ama gül, kırk biri kırk nasıl gösterirdi. Kırk, Allahü Teala'nın evliya kullarından bir gruba, kırklara işaretti. Kırk rakamı Kur'ân-ı Kerim'de geçiyordu; Musa aleyhisselam Tur Dağı'nda kırk gün kalmıştı, Peygamber Efendimize peygamberlik kırk yaşında gelmişti.

Toprağı avuçladı, avuçta sıkabildiğince sıktı, cevabın elinden gönül ve beynine geçmesini sağlamak ister gibi.

Toprak, aslımız... Adem aleyhisselam topraktan yaratıldı. Yiyeceklerimiz onun vasıtasıyla yaratılır, su topraktan bize ulaşır. Gül, toprakta biter. Toprak ve su, iki sevgili. Aşklarının neticesi gül, hayat, çiçekler, milyonlarca çeşit bitki...

Ekmek, öpüp başına koydu. Ekmek, nimetti, Allahü Teala'nın ihsanıydı, mübarekti, topraktan geliyordu toprağa gidiyordu.

Makas, kalem, ok, yay ve tuz... Hepsinde bin bir türlü mana vardı. Hangisinden nasıl, kırk birde kırk gözükmesine ulaşabilirdi.

Halil İbrahim, sudan toprağa, gülden tuza dolaşan bakışlarının yorulduğunu, düşünemez olduğunu farkedince başka şeyler düşünerek zihninin tazelemek istedi.

Başka şey diye düşündüğünde gönlüne gelenler de yorucuydu, yıpracıtıydı.

"Kırk birde kırkı görmek" meselesinden kurtulan gönlü ve beyni, hemen Nadya'ya kanatlandılar. Nadya, aklına geldiğinde yüreği, nice hançer saplanmış gibi sancıdı.

Kavuştum derken yine kaybetmişti, Nadya'yı hem de bir daha kavuşmamak üzere. Tosun Bey, Nadya'nın vurulmasından üç gün sonra Kızanlık'a gelmiş, ilk önce Hafız Dede'nin yanına uğramıştı. Nadya'dan haber sormak için merakla Tosun Bey'in çıkmasını beklerken Halil İbrahim'i Hafız Dede'nin yanına çağırmışlardı.

Tosun Bey'i çok üzgün gören Halil İbrahim'in yüreciği yavru kuş gibi çırpınmıştı. Hoş beşten sonra, acı haberi vermişti Tosun Bey. "Evladım. Nadya'yı kurtaramadık. Vadesi bu kadarmış. Filibe'de defnettik," demişti. Tosun Bey böyle demişti ama Halil İbrahim hiçbir şey diyememiş, konuşamamış, dili tutulup kalmıştı.

Halil İbrahim, sonra bu hâlini hatırladıkça kendine çok kızmış, "Bre haddini bilmez sana ne oluyor? Nadya neyin oluyor? Eşin mi, nişanlın mı, yakın akraban mı? Kaderin yollarınızı kesiştirdiği bir Bulgar kızı. Ölümünden bu kadar etkilenmek niye?" diye kendini hesaba çekmişti. Nadya'ya olan ilgisine isim koyamamış, aklı, sevdadır, diyememiş, gönlüyse sessiz kalmıştı.

Nadya hadisesinin üzerine bir darbe daha yemişti. 30 Mayıs 1876'da pehlivan olan ve güller diyarında çok sevilen Sultan Abdülaziz Han'ın tahttan indirildiği haberi gelmiş, Halil İbrahim bir daha vurulmuştu. Sultan Abdülaziz'in tahttan indirilmesini bir türlü anlayamamış, başta Hafız Dede olmak üzere sordukları bu konuda cevap verememişti.

Sultan Abdülaziz Han'ı ve Nadya'yı hatırlamak, yüreğini dayanılmaz derecede sancıtınca, Halil İbrahim yine içinde bulunduğu ana dönmeğe çalıştı. Bakışlarını sürahi içindeki suya,

bardağa, güle ve diğerlerine çevirdi. Ne yazık ki bakışlarının çevirdiği yere, beyni ve gönlü dönmemekte, Nadya ve Sultan Abdülaziz Han'da kalmakta ısrar ediyordu.

Dönmeliydi, kendisine verilen süre bitmek üzereydi, başarmalı, kırk birde kırkın nasıl gözüktüğünü bulabilmeliydi.

Halil İbrahim'in, kilitli olmayan bir odanın içindeki gülle işlenmiş bir bohça üzerindeki suda, toprak ve ekmekte... kırk bir ile kırkın esrarını aradığı saatlerde... Biri, hayatın, gücün, sebepler âleminin arkasına gizlenen sırrın hakikatine ermeğe çalışıyordu, üzerine kilitlenmiş bir odada, İstanbul'daki Feriyye Sarayı'nda...

Başına gelenleri anlamakta güçlük çekiyordu. Daha dört gün önce, üç kıtada hükümran bir devletin hükümdarı, sultanı, müslümanların halifesiydi. Önünde aslanlar el pençe dururdu. Şimdiyse hayatının pamuk ipliğine bağlı olduğunu hissediyor, ceddi Genç Osman gibi öldürülmekten korkuyordu.

Hüseyin Avni ile birlikte hareket edip, kendi eliyle kurduğu, dünyanın en güçlülerinden biri hâle getirdiği donanmasının toplarını saraya, saltanat ve hilafet merkezine çevirenler kimlerdi? Fetva alabilmek için Hayrullah Efendi denen iki yüzlüyü, karaktersizi ikna etmiş olmaları gerekirdi. Donanma ve Harbiye talebeleri de kullanıldığına göre Süleyman Paşa da işin içinde olmalıydı. Peki diğerleri kimlerdi? Mithat ve Rüştü Paşalar mı?

Saraydan çıkarılırken hanımlarına ve kızlarına yapılan muamele, zehirli hançer gibi saplanmıştı kalbine. Terbiyesizliğin bu kadarına nasıl cüret edebilmişlerdi. Sarayı yağmalanmış, kimse mani olmamıştı. Böyle bir haydutluğa nasıl göz yummuşlardı? Şimdi padişah olan kardeşi Murat, buna niçin mani olmamıştı? Kimseyle görüşmesine, konuşmasına izin vermiyorlardı. Dışarda ne olup bittiğinden en ufak bir haberi yoktu.

Gözleri sabah kahvaltısı için getirilen tepsiye kaydı. Gönlü tepsi içindeki beyaz güllere, güllerin hemen yanındaki ağzına kadar süt dolu bardağa kaydı. Ne hikmetse sütü içmek içinden gelmemişti, içememişti. Gülleri tepsi içine kim koymuştu, niçin koymuştu?

Beyaz gülleri çok sevdiğini bilen biri mi? Yoksa bu gülleri koymanın başka bir manası mı vardı? Beyaz gül, temizliğin, saflığın, kâinatın günaha bulaşmamış ilk hâlinin ve ölümle ebedî güzelliklere kavuşmanın misali kabul edilirdi. Beyaz gül göndermekle, ölümü mü işaret etmişlerdi?

Sabah namazından sonra uyayamamıştı. Beyninde yürüyen ayak sesleriyle uyanmıştı. O zamandan bu zamana ayak sesleri hiç durmamış, beyninden kalbine doğru yürümüşlerdi hem de çoğalarak.

İşte şu anda artan şiddette ayak seslerini duyuyordu. Beyaz güllere uzandı, eline aldı, koklamak için burnuna götürdüğü an, gönlündeki ayak seslerinin sustuğunu, kapı dışında başladığını hissetti.

Kapı açıldı. Açılmasıyla birlikte de beş iri yarı kişi içeri girdi, hem de selamsız sabahsız. Girmeleriyle koca Osmanlı padişahının, Müslümanların halifesinin kollarını tutmuştu iki kişi, iki kişide ayaklarına sarılmışlar, yere yıkmışlardı. Düşmüştü... Aliço, Kavasoğlu İbrahimler'in, Arnavutoğlu Ali pehlivanların hamisi, kendi de pehlivan koca padişah. Onunla birlikte, elindeki gül de düşmüş, toprağa, aslına kavuşmuştu.

Makasla bileklerini kesmeğe çalıştıklarını görünce inanamadı. Buna nasıl cesaret ederlerdi koca Abdülaziz Han'a, Osmanlı sultanına... Akmıştı al kanı bileklerinden yere süzüle süzüle. En son gördüğü al kanının beyaz güle ulaştığı, beyaz güle kavuştuğu, beyaz gülün kırmızıya döndüğüydü.

Bir de mücadele sırasında havalanan gül yaprağının süt dolu bardağın üstüne düştüğünü fark etmişti. Gül yaprağı, sütün üzerinde yüzüyor, bardağı taşırmıyordu. Hayret etti, yaprağın bardağı taşırmamasına, yaprak vardı ama sütü taşırmıyordu.

Canının teni terk ettiği anda hayret ettiğine hayret etti. "Şu insanoğlu ne garip ölüm anında bile nelerle meşgul oluyor," diye düşündü, tebessüm etti. Bileklerinin kesilme acısını hissetmemişti. Sütü taşırmayan bir gül yaprağı olabilseydim keşke diye aklından geçirdi. Artık geçti dediler.

Sonra... Kırmızı güller içinde göklere yükselmiş, göklerden güller içindeki İstanbul'u seyretmişti. Ama İstanbul'un gülleri solmuştu.

Biraz daha yükselince, kendisine çok bahsedilen Güller Diyarı'nı, buradaki gül şehri Kızanlık'ı gördü. Burada bir oda içinde kendisi gibi güle bakan bir delikanlıyı fark etti. Çok düşünceliydi. Ona yardım etmek isteğiyle yandı. Ama müsaade etmediler, durup yanına gitmesine, yolun uzun, dediler.

Daha önce ta Parislere kadar gitmişti ama bu yolculuk hiçbir yolculuğuna benzemiyordu. Kırmızı güller içinde yeni yolculuğu çıktığında günlerden 4 Haziran 1876 idi, saat sabahın 9.36'sını gösteriyordu.

Kırmızı güller içindeki yolcu, Kızanlık üzerinden geçtiğinde, Halil İbrahim'i bir sıkıntı bastı, odadan çıkma isteğiyle doldu taştı. Nasıl çıkardı, vaktin dolmasına yarım saat kalmıştı. Bütün karşı koymasına rağmen odada duramadı bahçeye çıktı, oradan da Gül Dergahı'nın dışına.

Çıkmasıylı birlikte de üstü başı perişan, saçı sakalına karışmış bir meçhul kişiyle karşılaştı. Esrarengiz kişi, su evladım, dedi. Koştu, şadırvandan bir bardak su getirdi. Garip kişi, bardağa şöyle bir baktı, bu ağacın hakkı diyerek ağacın gövdesi dibine döktü. Yine su dedi. Halil İbrahim kızdı, ama buna rağmen bir bardak su daha getirdi. Garip kişi, yine bardağa baktı, bu kuşların hakkı dedi, kaya kovuğuna döktü, yine su dedi.

Halil İbrahim, tam "Bre efendi. Hem su dersin hem de getirdiğim suyu şunun bunun hakkı diye dökersin, sen benimle dalga mı geçersin," diye bağıracak iken, cücenin, "Kızma, sinirlenme, hüküm vermekte acele etme, iyice emin olmadıkça karar verme," sözlerini hatırladı. Bardağı doldurup tekrar meçhul şahsa ulaştırdı.

Meçhul şahıs bardağı aldı şöyle bir baktı, "Şimdi oldu; ağzına kadar dolmuş, bu da bizim nasibimiz," dedi. Besmele çekerek bardağı tam ağzına götürürken kırmızı bir gül yaprağı uçarak geldi,

dolu bardağın üzerine kondu.

Esrarengiz şahıs, hayran gözlerle gül yaprağına baktı, "Gördün mü evladım gül yaprağını? Dolu bardağın üzerine düştüğü hâlde taşırmadı. İşte gül böyledir. Yük olmaz, yük alır, varlığıyla kimseyi sıkıntıya sokmaz, suyu taşırmaz, sayıda gözükse de cisimde gözükmez," dedi.

Halil İbrahim'in aklı başından gidiyordu, esrarengiz şahsın "Gül yaprağı sayıda gözükse de cisimde gözükmez," sözleriyle, "Buldum! Buldum!" diye bağırarak cevap aradığı odaya doğru koştu, kendisine seslenen esrarengiz şahsı duymadı, onun anlamlı gülümsemesini görmedi.

"Buldum!" feryadıyla odaya girdiğinde kalakaldı. Hafız Dede, bohça üzerindeki eşyaların başındaydı. Halil İbrahim'in sesine döndü, gonca gül gülümsemesinde "Geldin mi oğlum?" dedi. Halil İbrahim, "Geldim efendim, yoksa vakit doldu mu?" diye endişeyle sordu. Hafız Dede, gülü seyrederek cevap verdi:

"Hayır, henüz dolmadı, ama dolmak üzere. 'Buldum,' diye bağırarak geldiğine göre buldun galiba. Cevabı söyle de dinleyelim. Bakalım cevabın, beklediğimiz mi?"

Halil İbrahim'in bütün coşkusu bir anda söndü. Hafız Dedenin sözleri gerçekle yüz yüze getirdi. Cevap kesinmiş gibi sevinmişti, bulduğu, Hafız Dede'nin istediği cevap mıydı acaba?

Bir şey demeden, bohçanın üzerinden su dolu sürahiyi aldı, bardağı taşacak şekilde su doldurdu. Hafız Dede, merak içinde hareketlerini izliyordu. Kırmızı gülden bir yaprak kopardı, yaprağı bardaktaki suyun üzerine bıraktı, gül yaprağı suyu taşırmadan yüzmeğe başladı. Hafız Dede'ye baktı, Dede, anlatmasını söyledi, o da izah etti:

"Efendim... Bardağı ağzına kadar dolduran su, kırktır, gül yaprağıysa kırk birinci. Yaprak, bardaktaki suyun üzerine konunca bardak içindeki sayı kırk bire yükseldi, sayı kırk bir ama cisim kırkta kaldı, çünkü yaprak bardağı taşırmadı, cismini, varlığını

hissettirmedi."

Halil İbrahim, boynunu büktü, Hafız Dede'ye baktı merak ve endişe içinde, acaba cevabı doğru muydu?

Hafız Dede, bir şey demeden yerinden kalktı. Kainatı kucaklar gibi Halil İbrahim'i kucakladı. Halil İbrahim, varlık yükünden kurtulduğunu, gökyüzünün sonsuzluğuna kanat açtığını hissetti. Aklından ve gönlünden her şey silindi, yalnızca tek şey kaldı. Dede, Halil İbrahim'i omuzlarından tuttu, içinde nice bin gül açan gözlerle baktı:

"Evladım, hayırlı mübarek olsun. Cevabın gül güzelliğinde, yerli yerinde, en uygun cevaplardan biri."

Halil İbrahim, dedenin ellerine sarıldı:

"Allahü Teala razı olsun efendim himmetiniz ve dualarınızla cevaba kavuştuk."

"Gayret, iyilik, verilen su himmeti çeker."

Halil İbrahim, "verilen su himmeti çeker," sözüyle titredi. Hafız Dede, sual etti:

"Molla Cami hazretlerinin başından geçmişti, senin misaline benzer bir hadise. Daha önce işitmiş miydin?

"Hayır, efendim, işitmedim."

"O zaman dinle. Molla Cami hazretlerinin yolu Tebriz'e düşer. Burada zamanın en üstün şairlerinin üye olduğu, yeryüzünü ermeydanı bilen 'kırk er' topluluğu vardır. Kırk kişidirler. İçlerinden biri ölmedikçe yeni üye alınmaz. Yeni üye ancak geri kalan 39 kişinin oybirliğiyle alınmaktadır. Çok kimseler dünyada sahip olduğu her şeyi vererek buraya girmek isterler, ama mümkün değildir.

Tebriz'e geldiğinde Molla Cami, bu topluluğun merkezinin bulunduğu dergâha gelir. İçeri haber gönderir, bu topluluğa kabul edilmesi için. Biraz sonra içerden su dolu bir bardak gönderilir. Molla Cami'ye kibarca, 'Topluluğumuz tamamdır, bir kişiye dahi

yer yoktur,' cevabı verilmiştir.

Bunun üzerine Molla Cami, bir gül yaprağını bu dolu bardağın üzerine koyar, ayrıca bir kağıda da kırk yazar, soluna da bir sıfır koyar. Gül yaprağıyla, 'Biz gülüz, varlığımızla sayınızı fazlalaştırmayız, size yük olmayız,', solda sıfır ile de 'Biz solda sıfırız. Varlığımız sayınızı etkilemez,' cevabını vermiştir.

İçeriden bir kâğıt gelir. Kağıtta kırk rakamının sağına bir sıfır konmuş, kırk, dört yüz olmuştur. Şairler topluluğu, Molla Cami hazretlerine, 'Buyur topluluğumuza katıl! Senin varlığın bize yük olmadığı gibi topluluğumuz on kat güzelleştirir, zenginleştirir,' demek istemişlerdir.

İşte evladım, işin sırrı burada... Sen kendini solda sıfır göreceksin ama bu hareketinle sağda sıfır olacaksın, başkasını ise her zaman sağda sıfır bileceksin. Dünyanın dirliği ve birliği bu görüşte, bu bakıştadır.

Atalarımız ne güzel söylemişler, 'Her geceyi Kadir, her gördüğünü Hızır bil' diye. Zamanı ve mekânı bundan güzel okumak, gül sırrına bundan güzel varmak olur mu?"

* * *

On Dördüncü Bölüm: Kör ve sakat birisiyle evlenmek

Cevabı bulmasından bu yana iki ay geçmişti. Bu muvaffakiyetine, gül erenliğe kavuşmasına sevinememişti. Abdülaziz Han'ın şehit edildiği haberi yıldırım gibi düşmüştü Güller Diyarı'na ve düştüğü yeri yakıp kavurmuştu. Öldürenlerin canı gibi sevdiği pehlivanlar olduğu meydana çıkınca ateş, ciğerleri kebap eylemişti. Halifeye, Osmanlı'nın sultanına, mazlumların koruyucusuna nasıl kıyılırdı?

Nadya'nın ölüm acısı da gün geçtikçe külleneceği yerde, her geçen fazlalaşmış, unutacağı yerde her anı onun düşünmekle geçer olmuştu. Halil İbrahim, Nadya'yı unutamamasına ve hep onu düşünmesine, "Bre ölüp gitmiş bir Bulgar kızını niçin unutamazsın? Hani senin gül erenliğin, pehlivanlığın," diyerek kızıyordu ama gönül ferman dinlemiyordu.

Biraz olsun bu düşüncelerden uzaklaşabilmek için Hafız Dede Dergâhı'yla Demir Baba arasında koşturup duruyordu, kara sevdalısı Karaok'un sırtında. Bir Karaok'un sırtında, bir de Demir Baba Dergahı'nda Filiz Nurallah ile birlikteyken biraz olsun unutuyordu Nadya'yı, Bulgar İhtilali'nde yaşadıklarını.

Önceki akşam, Demir Baba Dergâhı'ndan gelmiş, yatsı namazı sonrası hemen yatmış, sabah namazına Çavuş Ninesi zor kaldırmıştı. Namazı kılar kılmaz yine cansız kendisini yatağa atmıştı ama fazla uyuyamamıştı. Öğlen öncesi, "Hafız Dede, seni dergahta bekler," haberi gelmişti.

İşte şimdi, Hafız Dede'nin odası önünde 1876'sının Ekim ayı başında içeri çağırılmayı bekliyordu.

"Gelsin," emriyle kapıyı çaldı, "Gir," izniyle selam vererek içeri girdi. Şaşırdı, selamı alan Hafız Dede'ydi ama, odada yalnız değildi.

Tosun Bey, babası ve Çavuş Ninesi de oradaydı. Hafız Dede, güllerin boyun büküşünde karşısındaki minderi işaret etti:

"Hoş gelmiş, safalar getirmişsin oğlum. İnşallah burada safalar bulursun da, gönül huzurun fazlalaşır. Hakkını helal et, yorgun yorgun seni çağırdık, başka çare olmadığındandır."

Hafız Dede, Demir Baba Dergahı'ndan Hüseyin Hoca'dan haber sordu. Halil İbrahim'in biraz olsun rahatladığını hissedince asıl konuya geldi:

"Evladım! Doğumunun ne manaya geldiğini sana anlatmıştık. Doğumunla birlikte Osmanlı'nın, Türkoğlu'nun geleceğinde çok önemli yer tutacak olayların meydana gelmesini bekliyorduk. Beklediğimiz oldu. Beyaz güle, al kan, şehit, mazlum kanı düştü. Bu senin görevinin başlayacağına işaretti.

İstanbul'da çok önemli hadiseler cerayan etti. Abdülaziz Han, şehit edildi. Önce Murad Han, o hastalanınca 93 gün sonra Abdülhamit Han, padişah oldu. Abdülhamit Han, daha gençlik günlerinden beri dergâhımızla yakın ilişki içinde olmuştur. Gülün manasını, gülün esrarını, gül evini bilenlerdendir. Seni İstanbul'a yanına ister."

Halil İbrahim, yıldırım çarpmış gibi oldu:

"Osmanlı Padişahı... beni ister, hem de yanına... üle mi?"

Hafız Dede, gülümsedi:

"Evet, evladım, seni ister. Hem de can yoldaşı, özel muhafızı, Güller Diyarı ile bağı olarak."

Halil İbrahim'e duydukları hâlâ şaka gibi geliyordu:

"Ama efendim, ben kim padişaha can yoldaşı, muhafız olmak kim? Usül erkan bilmeyiz"

Hafız Dede, kızar gibi yaptı:

"Evladım, Demir Baba ve bizim dergâhımızda yetişenden, gül erenliğe erişenden, doğumu yüzlerce yıl beklenenden daha layık kim olabilir bu vazifeye... Çok sevdiği amcası Abdülaziz Han'ın en

yakınında bulunan pehlivanlar tarafından şehit edilmesi sonrası padişah, kimseye güvenmez oldu. 'Hayatımı ancak bir gül erene emanet edebilirim, ancak bir gül ereni can yoldaşı bilebilirim,' demektedir."

Halil İbrahim'in aklı almıyordu, padişahla beraber olmayı, ona yakın yaşamayı:

"Efendim, oralarda nasıl hareket edilecek bilemem. Sizi mahçup ederim. Orası İstanbul..."

"Evladım seni oraya gönderenler ve davet edenler her şeyi düşündü, merak etme. Yoksa verilen vazifeyi kabul etmiyor musun?"

Halil İbrahim, telaşlandı:

"Siz ne derseniz onu yaparım. Ölüme gönderseniz seve seve giderim. Endişelerimi, içimden gelenleri arz etmek istemiştim."

"Merak etme evladım. Her şey hazırlandı. Tosun Bey, bir aydır İstanbul'daydı. Gerekenleri yaptı. Kalacağın evin tutuldu, döşendi."

Halil İbrahim, ihtilalde omuz omuza savaştığı, babası gibi bildiği Tosun Bey'e baktı, gülen, cesaret veren yiğit bir çehre ve gözler gördü, endişesi dağıldı. Ama sualleri bir değildi:

"Çavuş Ninem, babam, anam ne der?"

"Merak etme onlar da İstanbul'a gelecek. Ama ayrı evlerde kalacaklar. Sen padişaha yakın, onun gölgesi olacaksın."

Halil İbrahim'in şaşkınlığı iyice arttı:

"Çavuş Ninem ve anamlarda geliyor ha?"

"Evet evladım. Yalnız bir mesele var. İstanbul'a gitmeniz buna bağlı."

Halil İbrahim'in şaşkınlığı meraka döndü:

"İstanbul'a gidebilmemiz için şart mı var?"

"Evet evladım. Bir gül ereni can yoldaşı seçen padişahlar, bir istekte bulunurlar, can yoldaşı seçtiğinden. Padişahımız Abdülhamit Han'ın da bir isteği var. Der ki, "Bana emanet, bir kız var. Emanet, ancak çok güvenilen bir kimseye teslim edilebilir. Bu

kızı, Halil İbrahim ile evlendirmek isterim." Padişahımızın bu isteğine ne dersin, kabul edebilir misin?"

Halil İbrahim'in şaşkınlığı büyüdü, aklının ucundan bile geçmeyen bir durumla karşı kaşıyaydı. Padişah, kendisini evlendirmek istiyordu. Çavuş Ninesi'ne ve babasına baktı:

"Büyüklerim bilir."

Çavuş Nine ve İsmail Pehlivan, "Padişahımızın isteği başımız gözümüz üzerinedir, bunu ailemiz için en büyük şeref biliriz," dediler.

Verilen cevap Hafız Dede'yi rahatlatmamıştı, sıkıntılıydı:

"Evladım. Kızla ilgili bilmen gereken bir kaç şey var."

"Efendim, Padişah Efendimiz emrettikten sonra, başka şeyin ne önemi olabilir?"

"Evladım, bu evlilik işi. Bir ömür boyu beraberlik, kişinin hem dünyasına hem de ahretine tesir eder. Evlilik işlerinde padişahın isteği olur, ama emri olmaz. Padişah efendimizin evlenmeni istediği kızın, gözleri görmüyor, yüzünde yara var, el ve ayakları da sakat. Böyle bir kızla evlenmeyi kabul ediyor musun? Edersen hizmetin İstanbul'da Padişahın yanında olacak. Etmezsen burada bizimle kalacak, hizmetine burada devam edeceksin"

Halil İbrahim'in kulakları uğuldamağa, beyni kaynamaya başladı. "Gözleri görmüyor, yüzünde yara var, el ve ayakları da sakat," sözleri beyninde dönüp duruyordu. Aklına yine ay yüzlü, güzeller güzeli Nadya, düştü. Ne yapmalıydı? Bir tarafta, Osmanlı sultanının, Müslümanların halifesinin isteği, kendisini can yoldaşı seçmesi, öte taraftaysa bir ömür boyu kör ve sakat bir eşle beraberlik. Dili tutulmuş, ağzı kurumuştu.

Hayal meyal Hafız Dede'nin "Ne diyorsun evladım?" sözünü duyar gibi oldu. Beyninin ve gönlünün aydınlanması, sözlerının yoluna ışık olması için ninesi ve babasına baktı. İkisi de ondan daha fazla şaşkındı. Belli ki onların da bir şeyden haberi yoktu. Cevap verecek, fikir beyan edecek halde değildiler.

Tosun Beye baktı, gülümsüyor, başıyla ve gözleriyle "Kabul et," işareti veriyordu. "Bre Tosun Bey, senin için kabul et demesi çok kolay, evlenen sen değilsin," düşüncesiyle kızdı. Biraz düşününce kızmasına kızdı.

Tosun Bey'in ne kadar mert bir kişi olduğu, kimsenin, özellikle de kendisinin kötülüğünü istemeyeceği, kendisini evladı gibi sevdiği aklına geldi. Vazife bekliyordu, senelerce bu iş için eğitim görmüştü, çizilen yoldan çıkmağa çalışmak neyin nesiydi, bu gül erene yakışır mıydı? İstanbul'a gidişi, "Türk milletinin istikbali, geleceği, Avrupa ve Anadolu'nun vatan olarak kalması için çok önemli" denilmişti. Bundan nasıl kaçardı? Tekrar Tosun Bey baktı, her şeyiyle kabul et diye yalvarıyordu. Halil İbrahim kararını verdi, ağzıdan tek kelime çıktı:

"Kabul."

* * *

On Beşinci Bölüm: Neye niyet neye kısmet

"Tosun Bey'le birlikte, mücadele eden yiğit sensin ha, Bulgarlar isyancılara karşı? Yüce Mevlam iki cihanda aziz etsin. Yanımızda çalışmayı, bize can yoldası olmayı kabul etmekle çok memnun ettin. Hakkını helal et, seni hiç düşünmediğin bir evliliğe zorladık, ama başka çarem yoktu. Bana emanet edileni ancak canımı emanet edeceğim kimseye emanet edebilirdim.

Koca Osmanlı mülkünü de bana emanet ettiler. Ne yapalım, bu emanetlere sahip çıkabilmek için gayret etmekten, birbirimize destek olmaktan başka çaremiz yok," demişti Osmanlı'nın padişahı, Müslümanların halifesi, içinde nice bin arının uçuştuğu, bal yaptığı bal rengi gözlerle bakarak.

Her şey çok çabuk ve çok ani olmuştu. İstanbul'a gelişi, Padişahla görüşmesi, hemen Yıldız Sarayı'nın bitişiğinde bahçe içinde bir konak yavrusunun tutuluşu, Padişah tarafından döşenmesi ve düğünlerinin yapılması, hiç görmediği, adını dahi bilmediği ile.

İmam, "... kızını zevceliğe kabul ettin mi?" diye sual ederken ne kızın isminin ne de babasının farkında olmuştu. Beyni, isyanlarda, gönlü onu yatıştırma kavgasındaydı "Hak şerleri hayreyler, sizin şer gibi bildikerinizde hayır vardır," diyerek.

"Haydi, bakalım damat efendi, seni gelin kızımızın yanına gönderelim."

Halil İbrahim'den bir hareket olmayınca, Tosun Bey, eliyle dokundu:

"Bre damat efendi, kendine gel. An kavuşma vaktidir. Yumruklarımdan sakın, manda olsan yine devirir."

Halil İbrahim, rüyadan uyanır gibi uyandı. Kalktı. Kapıdan çıktı,

arkasından da Tosun Bey ve Padişahın genç yaverlerinden biri.

Damatlar, hem yumruklardan kurtulmak hem de bir an önce gerdek odasına girmek için koşarken Halil İbrahim ite kakıla gerdek odasına sokuldu, içeri girmesiyle birlikte üzerinden kapı kapandı.

Önüne baktı, kapı önüne gerilmiş ipi ve su dolu tasları gördü. İpe dokunmadı. Tasları topladı. Ve nice zaman sonra kendisini bekleyen geline baktı. Yüreği sancıdı, yaptığından utandı. İçeri girmekle birlikte geline bakmamış, tasları toplamakla meşgul olmuştu, ama elinde değildi. Al ve yeşil duvakla örtülmüş gelini gördü. Duvaklar altında ne yüzü, ne kolları ne de bacakları belliydi, görünen yalnızca al ve yeşildi, al ve yeşilin kendisini kuşattığını, kanatlandırdığını hissetti, sakat, kör bir kızla evlenmenin üzüntüsünü azalır gibi olmuştu. Cebinden yüz görümlülüğü için beşibiryerdeyi çıkardı:

"Çavuş ninem verdi, 'Bu beşibiryerdeyi; gül yüzlü kızıma, gelinime, yüz görümlülüğü diye tak! İnşallah, dünyada hep gülümser, son nefesini verirken cennetteki yerini görür yine gülümser. Her işi hayırlara vesile olur,' diyerek emanet etti.

Ona da dedem yüz görümlülüğü diye takmış.. Beşibiryerde altını, İslam'ın beş şartına ve evliliğin beş altın kuralına işaret edermiş. İslam'ın beş şartını yerine getirmek; kadını, dünya ve ahirette seadete kavuşturur dedi. Beşibiryerde; aile seadetinin, evliliğin beş altın kuralında, sabır, tevekkül, kanaat, gıybet etmeme ve kusuru her zaman kendinde görmede olduğunu anlatıyormuş. Yüz görümlülüğü olarak bu beşibiryerdeyi kabul edip yüzünü görmeye izin verdin mi?"

"Verdim efendim."

"Verdim," sözüyle sanki bütün güller dillenmiş gibisine geldi. Ses çok tanıdık gelmişti. Ama kimin sesine benzettiğini çıkaramadı. Kesin bildiği bir şey vardı ses, tepeden tırnağa kendisini titretmiş, üzüntüsü almış götürmüştü.

Beşi bir yerdeyi beyaz gerdana bağladı. Al duvağı çözdü, bakışları hep yerdeydi, yeşil duvak çözülüp boynuna bağlanmadıkça gelinin yüzüne bakılmazdı. Eşinin, bütün kadınların namusunu korumakla yükümlü olduğuna, al bayrağa ve şehitliğe işaret eden al duvağı boynuna bağlaması için meçhul geline verdi.

Eller, al duvağı boynuna bağladı, şaşırdı, çünkü eller anlatılmaz güzellikteydi, hem de kınalıydı, kadının yuvası, namusu, kocası, çocukları, ebedi güzellikler için kurban olmasını işaret eden kınayla süslenmişti.

Yeşil duvağı çözme isteğiyle yandı. Gözleri yerde olarak çözdü, gelinin, eşi, yuvası, çocukları için her türlü fedakarlığa katlanmasına, iffeti ve namusunu muhafaza için şehitliği göze almasına işaret eden yeşil duvağı, yüzünü görmediği, adını bilmediği eşinin boynuna bağladı.

Dayanılmaz bir merakla aynı yastığa baş koyacağı hayat arkadaşına baktı. Bakmasıyla birlikte dondu kaldı, hayatında ilk defa korkuyu tattı. Konuşmak istedi, konuşamadı, bağırmak istedi bağıramadı. Mezardan kalkmış ölüyü görmüş gibiydi.

Karşısında, Tosun Beyin öldü dediği, yaşlı mavi gözlerle boyun bükmüş kendisine bakan anlatılmaz güzellikte Nadya vardı. Güç, bela dilini hareket ettirdi:

"Nad...ya..."

Tarif edilmez güzellikteki eller, dudaklarına dokundu, konuşturmadı:

"Nadya yok, Gülseren var."

Zor konuştu:

"Gülseren mi?"

"Evet Gülseren... Müslüman oldum. Tosun Bey, senin yoluna güller serebilmek, gül huzuru verebilmek için ismimi Gülseren koydu."

"Türkçen? Ne kadar güzel..."

"Dört aydır, hep Türkçe çalıştım."

"Tosun Bey, öldüğünü söyledi."

"Bilerek öyle yaptı. Babam, diğer Bulgarlar ve Avrupalılar hayatımızı karartmasınlar, beni öldü bilsinler diye. İki şeyi birden kazanmanı istedi."

"İki şeyi mi? Nasıl yani?"

Gülseren kıpkırmızı kesildi:

"Padişahın imtihanını, bir de..."

Gülseren, sözüne devam edemedi. Halil İbrahim, ikinciyi merak ediyordu:

"Bir de... neyi?"

Gülseren'in beyaz gül yüzünde, al yanaklarında iki damla al kan belirdi, beyaz güle al kan düştü:

"Bir de... beni, yoluna güller sermek için canını vermeye hazır Gülseren'ini..."

---

[1] Ya Rabbi kolaylaştır, zorlaştırma. Ya Rabbi hayır ile tamamlamayı nasip eyle.